ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

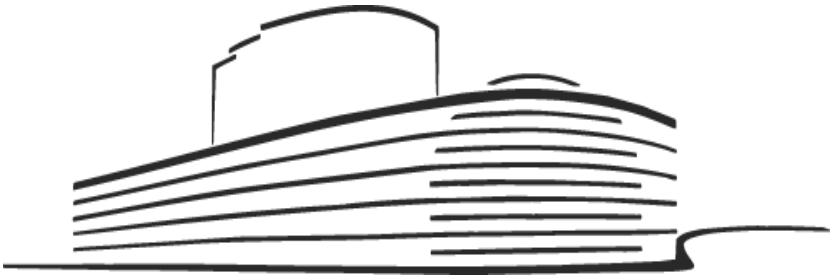
2020 - 2021

ИЗВЛЕЧЕНИЕ

ОТ ДОКУМЕНТА „ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ”

ОТ МЕСЕЧНАТА СЕСИЯ ОТ

8 - 11 февруари 2021 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

P9_TA-PROV(2021)0032 5
Контрол на придобиването и притежаването на оръжие ***I

P9_TA-PROV(2021)0038 99
Създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост ***I

P9_TA-PROV(2021)0046 263
Пазари на финансови инструменти ***I

P9_TA-PROV(2021)0047 317
Проспект на ЕС за възстановяване и целенасочени корекции за финансовите посредници с цел подпомагане на възстановяването от пандемията от COVID-19 ***I

P9_TA-PROV(2021)0048 361
Правила за използване на слотовете на летищата в Общността: временно облекчаване ***I

P9_TA-PROV(2021)0049 393
Временни мерки относно валидността на удостоверенията и лицензите (Омнибус 2) ***I

P9_TA-PROV(2021)0041 465
Прилагане на Директивата относно борбата с трафика на хора

P9_TA-PROV(2021)0043 493
Публичен достъп до документи за периода 2016 – 2018 г.

P9_TA-PROV(2021)0045 507
Въздействието на Covid-19 върху младежта и спорта

P9_TA-PROV(2021)0052 517
Безопасност на атомната електроцентрала в Островец (Беларус)

P9_TA-PROV(2021)0053 523
Хуманитарната и политическа ситуация в Йемен

P9_TA-PROV(2021)0054 537
Положението в Мианмар

P9_TA-PROV(2021)0056 551
Положението с правата на човека в Казахстан

P9_TA-PROV(2021)0058 563
25 години след Декларацията и Платформата за действие от Пекин: бъдещи предизвикателства по отношение на правата на жените

Европейски парламент
2019 – 2024

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2021)0032

Контрол на придобиването и притежаването на оръжие ***I

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 9 февруари 2021 г. относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно контрола на придобиването и притежаването на оръжие (кодифициран текст) (COM(2020)0048 – C9-0017/2020 – 2020/0029(COD))

(Обикновена законодателна процедура – кодификация)

Европейският парламент,

– като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2020)0048),

– като взе предвид член 294, параграф 2 и член 114, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0017/2020),

– като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 10 юни 2020 г.[1],

– като взе предвид Междуинституционалното споразумение от 20 декември 1994 г. относно ускорен метод на работа за официално кодифициране на законодателни текстове[2],

– като взе предвид членове 109 и 59 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по правни въпроси (A9-0010/2021),

А. като има предвид, че съгласно становището на консултативната работна група на правните служби на Европейския парламент, Съвета и Комисията въпросното предложение се свежда до обикновена кодификация на съществуващите текстове, без промяна по същество;

---

1 ОВ C 311, 18.9.2020 г., стр. 52.
2 ОВ C 102, 4.4.1996 г., стр. 2.

1. приема изложената по-долу позиция на първо четене, а;

2. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

P9_TC1-COD(2020)0029

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 9 февруари 2021 г. с оглед на приемането на Директива (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета относно контрола на придобиването и притежаването на оръжие (кодифициран текст)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114(1)от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[3],

в съответствие с обикновената законодателна процедура[4],

като имат предвид, че:

[3] ОВ C 311, 18.9.2020 г., стр. 52.

[4] Позиция на Европейския парламент от 9 февруари 2021 г.

(1) Директива 91/477/ ЕИО[5] на Съвета от е била неколкократно и съществено изменяна[6]. С оглед постигане на яснота и рационалност посочената директива следва да бъде кодифицирана.

(2) С Директива 91/477/ЕИО се въведе съпътстваща мярка за вътрешния пазар. С нея беше установено равновесие между, от една страна, ангажимента за осигуряване на известна свобода на движение за някои огнестрелни оръжия и техни основни компоненти в рамките на Съюза и, от друга страна, необходимостта тази свобода да се контролира чрез въвеждане на гаранции за сигурност, подходящи за тези продукти.

(3) Разузнавателните данни на полицията показват увеличаване на употребата на видоизменени оръжия в рамките на Съюза. Поради това е от съществено значение да се гарантира включването на такива оръжия, които могат да бъдат видоизменени, в определението за „огнестрелно оръжие“ за целите на настоящата директива.

---

5 Директива на Съвета (91/477/ЕИО) от 18 юни 1991 година относно контрола на придобиването и притежаването на оръжие (ОВ L 256, 13.9.1991 г., стр. 51).

6 Вж. приложение III, част А.

(4) Дейностите на оръжейника включват не само производството, но и модифицирането или видоизменянето на огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси, като например скъсяване на цялото огнестрелно оръжие, водещи до промяна на тяхната категория или подкатегория. Изцяло частни, нетърговски дейности, като ръчно зареждане и презареждане на боеприпаси от боеприпасни компоненти за лична употреба или модифициране на огнестрелни оръжия или основни компоненти, собственост на съответното лице, като например промяна на приклади или мерници, или поддръжка за справяне с износването на основни компоненти, не следва да се считат за дейности, разрешавани само на оръжейник.

(5) За целите на настоящата директива определението за “оръжеен посредник” следва да обхваща всяко физическо или юридическо лице, включително съдружия, а понятието „доставка“ следва да се счита, че включва даване назаем и лизинг. Тъй като оръжейните посредници предоставят услуги, подобни на предоставяните от оръжейниците, те също следва да попаднат в приложното поле на настоящата директива по отношение на задълженията на оръжейниците, които са от значение за дейностите на оръжейните посредници, до степента, до която те са в състояние да изпълняват тези задължения и доколкото тези задължения не се изпълняват от оръжейник във връзка с една и съща основна сделка.

(6) Необходимо е да се предвидят категории огнестрелни оръжия, чието придобиване и притежание от частни лица следва да бъде или забранено, или следва да подлежи на разрешителен режим или на деклариране.

(7) Разрешителните за придобиване и притежаване на огнестрелно оръжие следва да включват, доколкото е възможно, само една административна процедура.

(8) След като огнестрелните оръжия са законно придобити и притежавани в съответствие с настоящата директива, следва да се прилагат националните разпоредби, отнасящи се до носенето на оръжие, лова или спортната стрелба.

(9) Настоящата директива не засяга правата на държавите членки да вземат мерки за предотвратяване на незаконния трафик на оръжия.

(10) Необходимо е държавите членки да поддържат компютризирана система за регистриране на данни, която да бъде централизирана или децентрализирана и да гарантира достъп на овластените органи до системите за регистриране на данни, където се съдържа необходимата информация относно всяко огнестрелно оръжие. Достъпът на органите на полицията, на съдебните и другите овластени органи до информацията, съдържаща се в компютризираната система за регистриране на данни, трябва да бъде в съответствие с член 8 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи.

(11) С цел да се увеличи проследимостта на всички огнестрелни оръжия и основни компоненти и да се улесни свободното им движение, всички огнестрелни оръжия или техните основни компоненти следва да бъдат обозначени с ясна, постоянна и уникална маркировка и регистрирани в системите за регистриране на данни в държавите членки.

(12) В записите, които се съхраняват в системите за регистриране на данни, следва да се съдържа цялата информация, която позволява свързването на дадено огнестрелно оръжие с неговия собственик, и следва да се вписват наименованието на производителя или марката, държавата или мястото на производство, типът, марката, моделът, калибърът и серийният номер на огнестрелното оръжие и всяка уникална маркировка, прилагана върху затворната рама или цевната кутия на огнестрелното оръжие. Основните компоненти, различни от затворната рама или цевната кутия, се вписват в системите за регистриране на данни в рамките на записа, свързан с огнестрелното оръжие, към което трябва да се монтират.

(13) За да се улесни проследяването на оръжията, е необходимо да се използват само буквено-цифрови кодове, като в маркировката се включва годината на производство на оръжието, ако годината не представлява част от серийния номер.

(14) С цел да се предотврати лесно заличаване на маркировките и да се разясни върху кои основни компоненти следва да се нанася маркировката, е необходимо въвеждането на общи за Съюза правила относно маркировките. Тези правила следва да се прилагат само по отношение на огнестрелни оръжия или основни компоненти, които са произведени или внесени в Съюза на или след 14 септември 2018 г., когато те са пуснати на пазара, а огнестрелни оръжия и части, произведени или внесени в Съюза преди тази дата, следва да останат в обхвата на изискванията за маркировка и регистрация съгласно Директива 91/477/ЕИО, които са били приложими до тази дата.

(15) Предвид особеното естество на дейността на оръжейниците и на оръжейните посредници, е необходим строг контрол върху тази дейност от държавите членки, по-специално за проверка на професионалните способности и почтеността на оръжейниците и на оръжейните посредници.

(16) С оглед на опасния характер и дълготрайността на огнестрелните оръжия и на основните компоненти, за да се гарантира, че компетентните органи могат да проследяват огнестрелни оръжия и основни компоненти за целите на административното и наказателното производство, и като се вземе предвид националното процесуално право, е необходимо записите в системите за регистриране на данни да се съхраняват за срок от 30 години след унищожаването на съответните огнестрелни оръжия или основни компоненти. Достъпът до тези записи и всички свързани с тях лични данни следва да бъде ограничен до компетентните органи и следва да бъде разрешен само до 10 години след унищожаването на съответното огнестрелно оръжие или на съответните основни компоненти за целите на издаването или отнемането на разрешителнитеили за целите на митническото производство, включително евентуалното налагане на административни наказания, и до 30 години след унищожаването на съответното огнестрелно оръжие или на съответните основни компоненти, когато достъпът е необходим за прилагането на наказателното право.

(17) Ефикасният обмен на информация между оръжейниците и оръжейните посредници, от една страна, и националните компетентни органи, от друга, е важен за ефективното функциониране на системите за регистриране на данни. Поради това оръжейниците и оръжейните посредници следва незабавно да предоставят информация на националните компетентни органи. За да се улесни това, националните компетентни органи следва да създадат средство за електронна връзка, достъпно за оръжейниците и оръжейните посредници, което може да включва подаване на информацията по електронна поща или пряко чрез база данни или друг регистър.

(18) Като общо правило следва да се забрани придобиването на огнестрелни оръжия от лица, осъдени с влязла в сила присъда за определени тежки престъпления.

(19) Държавите членки следва да имат въведена система за мониторинг, за да гарантират, че условията относно издаването на разрешително за дадено огнестрелно оръжие се спазват през целия срок на действието му. Държавите членки следва да решават дали оценката трябва да включва предварителен медицински или психологически преглед.

(20) Без да се засягат разпоредбите на националното право, уреждащи професионалната отговорност, не следва да се приема, че при оценката на съответната медицинска или психологическа информация медицинското лице или други лица, които предоставят такава информация, следва да носят отговорност в случай на злоупотреба при използването на огнестрелни оръжия, които са притежавани в съответствие с настоящата директива.

(21) Огнестрелните оръжия и боеприпасите следва да се съхраняват по сигурен начин, когато не са под непосредствено наблюдение. Ако се съхраняват на място, различно от сейф, огнестрелните оръжия и боеприпасите следва да се съхраняват поотделно. Когато огнестрелните оръжия и боеприпасите трябва да бъдат предадени на превозвач за транспортиране, превозвачът следва да отговаря за подходящ надзор и съхранение. Критериите за правилно съхранение и за безопасен транспорт следва да се определят от националното право, като се отчетат броят и категорията на съответните огнестрелни оръжия и боеприпаси.

(22) Настоящата директива не следва да засяга правилата на държавите членки, които позволяват сключването на законни сделки, свързани с огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси, чрез поръчка по пощата, интернет или „договори от разстояние“ по смисъла на Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[7], например чрез онлайн каталози за търгове или класифицирани обяви, по телефона или по електронната поща. Въпреки това от съществено значение е самоличността на страните по такива сделки и тяхната дееспособност да сключват такива сделки да бъдат проверими и проверени. По отношение на купувачите следователно е целесъобразно да се гарантира, че тяхната самоличност, и когато е приложимо, наличието на разрешително за придобиване на огнестрелно оръжие, основни компоненти и боеприпаси се проверяват, преди или най-късно по време на доставката, от оръжейник или оръжеен посредник, на когото е издаден лиценз или разрешително, или от публичен орган, или представител на такъв орган.

[7] Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64).

(23) По отношение на най-опасните огнестрелни оръжия в настоящата директива следва да бъдат въведени строги правила с цел да се гарантира, че придобиването, притежаването или търговията с тези огнестрелни оръжия, с някои ограничени и надлежно обосновани изключения, не са разрешени. В случай на неспазване на тези правила държавите членки следва да предприемат всички подходящи мерки, които биха могли да включват отнемане на тези огнестрелни оръжия.

(24) Държавите членки следва обаче да имат възможност да разрешават придобиването и притежаването на огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси, класифицирани в категория А, когато това е необходимо за образователни, културни, включително за филми и театри, научноизследователски или исторически цели. Получилите разрешително лица биха могли да включват, *inter alia*, оръжейни майстори, лица, които изпитват и сертифицират огнестрелни оръжия, производители, сертифицирани експерти, криминалисти и в определени случаи — лица, които участват в заснемане на филми и телевизионни продукции. Държавите членки следва също така да имат право да разрешават на отделни лица да придобиват и да притежават огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси, класифицирани в категория А, за целите на националната отбрана, като например в контекста на доброволно военно обучение, предвидено съгласно националното право.

(25) Държавите членки следва да имат възможност да издават разрешителни на признати музеи и колекционери за придобиването и притежаването на огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси, класифицирани в категория A, когато това е необходимо за исторически, културни, научни, технически, образователни или свързани с историческото наследство цели, при условие че музеите и колекционерите докажат, преди да получат такова разрешително, че са взели необходимите мерки за отстраняване на всякакви рискове, свързани с обществената сигурност или обществения ред, включително чрез правилно съхранение. При всяко такова разрешително следва да се вземе предвид и отрази специфичната ситуация, включително естеството на колекцията и нейните цели, и държавите членки следва да гарантират, че е въведена система за мониторинг на колекционерите и колекциите.

(26) Оръжейниците и оръжейните посредници не следва да бъдат възпрепятствани да боравят с огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси, класифицирани в категория А, в случаите, в които придобиването и притежаването на такива огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси е разрешено по изключение, когато боравенето с тях е необходимо с цел дезактивиране или видоизменяне или във всеки друг случай, когато то е разрешено съгласно настоящата директива. Оръжейниците и оръжейните посредници не следва също така да бъдат възпрепятствани да боравят с такива огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси в случаи, които не са включени в приложното поле на с настоящата директива, например когато огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси се изнасят извън Съюза или когато се придобиват от въоръжените сили, полицията или публичните органи.

(27) Оръжейниците и оръжейните посредници следва да могат да откажат да сключат всяка подозрителна сделка за придобиване на фабрично произведени боеприпаси или на компоненти за производство на боеприпаси. Дадена сделка може да бъде считана за подозрителна, ако например включва количества, които са необичайни за предвиденото лично ползване, ако купувачът изглежда незапознат с използването на боеприпасите или ако купувачът настоява да заплати в брой, като същевременно не желае да предостави доказателство за самоличността си. Оръжейниците и оръжейните посредници следва също така да могат да докладват на компетентните органи за такива подозрителни сделки.

(28) Рискът от видоизменянето на акустични оръжия и на други видове оръжия, изстрелващи халосни патрони, в действителни огнестрелни оръжия е голям. Поради това е от съществено значение да бъде разрешен проблемът с такива видоизменени оръжия, използвани за извършването на престъпления. Освен това, за да се избегне рискът от произвеждането на предупредителните и сигналните оръжия по такъв начин, който да позволява видоизменянето им така, че да произвеждат изстрел с куршум или проектил чрез действието на взривно вещество, Комисията следва да приеме технически спецификации с цел да се гарантира, че не могат да бъдат видоизменяни по такъв начин.

(29) Като се отчита високият риск от въвеждане отново в употреба на неправилно дезактивирани огнестрелни оръжия и с цел повишаване на сигурността в целия Съюз, такива огнестрелни оръжия следва да попадат в приложното поле на настоящата директива. Определениетоза "дезактивирани огнестрелни оръжия" следва да отразява основните принципи за дезактивиране на огнестрелни оръжия, предвидени в Протокола срещу незаконното производство и трафик с огнестрелни оръжия, техни части и компоненти и боеприпаси, приложен към Решение 2014/164/ЕС на Съвета[8], което транспонира този протокол в правната уредба на Съюза.

(30) Като цяло европейският паспорт за огнестрелно оръжие следва да се разглежда като основния документ, който е необходим наспортните стрелци и на други лица, които са получилиразрешително в съответствие с настоящата директива за притежаването на огнестрелно оръжие при пътуване в друга държава членка. Държавите членки не следва да могат да обвързват приемането на европейския паспорт за огнестрелно оръжие със заплащане на каквато и да било такса.

[8] Решение 2014/164/ЕС на Съвета от 11 февруари 2014 г. относно сключването от името на Европейския съюз на Протокола срещу незаконното производство и трафик с огнестрелни оръжия, техни части и компоненти и боеприпаси към Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност (ОВ L 89, 25.3.2014 г., стр. 7).

(31) Разпоредбите на настоящата директива относно европейския паспорт за огнестрелно оръжие следва също така да препращат към огнестрелните оръжия, класифицирани в категория А, без да се засяга правото на държавите членки да избират прилагането на по-строги правила.

(32) С оглед улесняване на проследяването на огнестрелните оръжия и провеждане на ефикасна борба с незаконния трафик и производство на огнестрелни оръжия, техни части и боеприпаси, е необходимо да се осъществява обмен на информация между държавите членки.

(33) Огнестрелните оръжия, предназначени за военна употреба, като например AK47 и M16, които са оборудвани да работят въз основа на селективна стрелба, и при които може ръчно да се преминава от автоматичен на полуавтоматичен режим на стрелба и обратно, следва да се класифицират в категория А огнестрелни оръжия и поради това да бъдат забранени за гражданска употреба. Ако бъдат видоизменени в полуавтоматични огнестрелни оръжия, те следва да се класифицират в категория А, точка 6.

(34) Някои полуавтоматични огнестрелни оръжия могат лесно да бъдат видоизменяни в автоматични огнестрелни оръжия и така да представляват заплаха за сигурността. Дори и да не е налице такова видоизменяне, някои полуавтоматични огнестрелни оръжия биха могли да бъдат много опасни, когато капацитетът по отношение на броя на патроните, които съдържат, е голям. Поради това полуавтоматичните огнестрелни оръжия с несменяемо зарядно устройство, позволяващ изстрелването на голям брой патрони, както и полуавтоматичните огнестрелни оръжия със сменяемо зарядно устройство с голям капацитет, следва да бъдат забранени за гражданска употреба. Самата възможност за поставяне на зарядно устройство с капацитет над 10 патрона при дългоцевните огнестрелни оръжия и над 20 патрона при късоцевните огнестрелни оръжия не следва да е определяща за класификацията на огнестрелното оръжие в определена категория.

(35) Без да се засяга подновяването на разрешителните в съответствие с настоящата директива, полуавтоматичните огнестрелни оръжия с периферно действие на ударника, включително тези с калибър .22 или по-малък, не следва да се класифицират в категория A, освен ако са били видоизменени от автоматични огнестрелни оръжия.

(36) Обекти, които притежават външния вид на огнестрелно оръжие (наричани по-нататък „реплики“), но са произведени по такъв начин, че не могат да бъдат видоизменени да произвеждат изстрел с куршум или проектил чрез действието на взривно вещество, не следва да попадат в приложното поле на настоящата директива.

(37) Когато държавите членки имат национална правна уредба относно антични оръжия, тези оръжия не следва да попадат в приложното поле на настоящата директива. Репродукциите на антични оръжия обаче нямат същото историческо значение или няма такъв исторически интерес към тях и могат да бъдат произведени чрез използване на модерни техники, които могат да подобрят тяхната дълготрайност и точност. Поради това такива репродукции следва да бъдат включени в приложното поле на настоящата директива. Настоящата директива не следва да се прилага за други изделия, като еърсофт устройства, които не попадат в обхвата на определението за “огнестрелно оръжие” и поради това не са уредени в настоящата иректива.

(38) С цел да се подобри действието на обмена на информация между държавите членки, би било от полза Комисията да направи оценка на елементите, необходими за системата, която да подпомогне този обмен на информация, съдържаща се в компютризираните системи за регистриране на данни, действащи в държавите членки, включително възможността всяка държава членка да получи достъп до такава система. Тази система може да използва специално приспособен за огнестрелните оръжия модул на Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП), създадена с Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета[9]. Такъв обмен на информация между държавите членки следва да се осъществява в съответствие с правилата за защита на личните данни, предвидени в Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета[10]. Когато компетентният орган се нуждае от достъп до регистрите за съдимост на дадено лице, което кандидатства за разрешително за придобиване или притежаване на огнестрелно оръжие, този орган следва да може да получи тази информация съгласно Рамково решение 2009/315/ПВР на Съвета[11]. Оценката на Комисията би могла да се придружава, ако е целесъобразно, от законодателно предложение, което отчита съществуващите инструменти по отношение на обмена на информация.

---

9 Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар и за отмяна на Решение 2008/49/ЕО на Комисията („Регламент за ИСВП“) (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 1).

10 Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

11 Рамково решение 2009/315/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г. относно организацията и съдържанието на обмена на информация, получена от регистрите за съдимост, между държавите членки (ОВ L 93, 7.4.2009 г., стр. 23).

(39) С цел да се гарантира подходящ обмен на информация по електронен път между държавите членки относно издадените разрешителни за пренасяне на огнестрелни оръжия към друга държава членка и относно отказите за издаване на разрешителни за придобиване или притежаване на огнестрелно оръжие, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с приемането на разпоредби, които да позволяват на държавите членки да създадат такава система за обмен на информация. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложени в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество[12]. По-специално с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите на държавите членки като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

[12] ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

(40) За да се гарантират еднакви условия за прилагането на настоящата директива, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета[13].

(41) Настоящата директива зачита основните права и спазва принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз.

[13] Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(42) Регламент (ЕС) 2016/679 следва да се прилага по отношение на обработването на лични данни в рамките на настоящата директива. Когато лични данни, събирани в съответствие с настоящата директива, се обработват за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания, органите, обработващи тези данни, следва да спазват правилата, приети съгласно Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета[14].

(43) Доколкото целите на настоящата директива не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от действието, могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

[14] Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89).

(44) По отношение на Исландия и Норвегия настоящата директива представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген[15], които попадат в областта, посочена в член 1 от Решение 1999/437/ЕО на Съвета[16].

(45) По отношение на Швейцария настоящата директива представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген[17], които попадат в областта, посочена в член 1 от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета[18].

---

15 ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

16 Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31).

17 ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

18 Решение 2008/146/ЕО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 1).

(46) По отношение на Лихтенщайн настоящата директива представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген[19], които попадат в областта, посочена в член 1 от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета[20].

(47) Настоящата директива не засяга задълженията на държавите членки относно сроковете за транспониране в националното законодателствона директивите, посочени в приложение III, част Б,

---

19 ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

20 Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19).

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА

ГЛАВА 1

Предмет

Член 1

1. За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1) „огнестрелно оръжие“ означава всяко преносимо цевно оръжие, което произвежда, проектирано е да произведе или може да бъде видоизменяно, така че да произведе изстрел със сноп от сачми, куршум или проектил чрез действието на взривно вещество, освен ако е изключено от настоящото определение по някоя от причините, изброени в приложение I, част III. Огнестрелните оръжия са класифицирани в приложение I, част II.

Даден предмет се счита, че може да бъде видоизменен, така че да произведе изстрел с куршум или проектил чрез действието на взривно вещество, ако:

а) външният му вид наподобява огнестрелно оръжие; и

б) конструкцията или материалът, от който е направен, могат да бъдат лесно видоизменени по този начин;

2) „основен компонент“ означава цев, затворна рама, цевна кутия, независимо дали горната или долната ѝ част, когато е приложимо, затвор, барабан, ударен механизъм или затворен блок, които като отделни предмети са включени в категорията на огнестрелните оръжия, на които са монтирани или са предназначени да бъдат монтирани;

3) „боеприпаси“ означава целия патрон или неговите компоненти, включително гилзи, капсули, барутен заряд, куршуми или проектили, които се използват в огнестрелно оръжие, при условие че тези компоненти сами по себе си подлежат на разрешителен режим в съответната държава членка;

4) „предупредителни и сигнални оръжия“ означава устройства със патронник, които са проектирани само за изстрелване на халосни патрони, патрони с дразнещи вещества и други активни вещества или на пиротехнически сигнални изделия и които не могат да бъдат видоизменяни така, че да произвеждат изстрел с куршум или проектил чрез действието на взривно вещество;

5) „салютни и акустични оръжия“ означава огнестрелни оръжия, специално видоизменени единствено за използването им за изстрелване на халосни патрони, с приложение например в театрални представления, фотографски сесии, заснемане на филми и телевизионни продукции, възстановка на исторически събития, шествия, спортни събития и обучение;

6) „дезактивирани огнестрелни оръжия“ означава огнестрелни оръжия, които са били приведени в състояние на трайна негодност за употреба чрез дезактивиране, като се гарантира, че всички основни компоненти на съответното огнестрелно оръжие са приведени в състояние на постоянна нефункционалност и невъзможност за тяхното отстраняване, подмяна или модификация по начин, който би позволил огнестрелното оръжие да бъде въведено отново в употреба по какъвто и да било начин;

7) „музей“ означава трайно установена институция, действаща в полза на обществото и неговото развитие, отворена за обществеността, която придобива, съхранява, проучва и излага на показ огнестрелни оръжия, основни компоненти или боеприпаси за исторически, културни, научни, технически, образователни, свързани с историческото наследство или развлекателни цели и е призната за такава от съответната държава членка;

8) „колекционер“ означава всяко физическо или юридическо лице, отдадено на събирането и съхраняването на огнестрелни оръжия, основни компоненти или боеприпаси за исторически, културни, научни, технически, образователни или свързани с историческото наследство цели и признато като такова от съответната държава членка;

9) „оръжейник“ означава всяко физическо или юридическо лице, чиято търговска или стопанска дейност се състои изцяло или отчасти от някоя от изброените по-долу дейности:

а) производство, търговия, обмен, отдаване под наем, ремонтиране, модифициране или видоизменяне на огнестрелни оръжия или на основни компоненти;

б) производство, търговия, обмен, модифициране или видоизменяне на боеприпаси;

10) „оръжеен посредник“ означава всяко физическо или юридическо лице, различно от оръжейник, чиято търговска или стопанска дейност се състои изцяло или отчасти от някоя от изброените по-долу дейности:

а) договаряне или уреждане на сделки за закупуване, продажба или доставка на огнестрелни оръжия, основни компоненти или боеприпаси;

б) организиране на пренасянето на огнестрелни оръжия, основни компоненти или боеприпаси в рамките на една държава членка, от една държава членка към друга държава членка, от държава членка към трета държава или от трета държава към държава членка;

11) „незаконно производство“ означава производство или сглобяване на огнестрелни оръжия, техни основни компоненти и боеприпаси:

а) от който и да е основен компонент на тези огнестрелни оръжия, предмет на незаконен трафик;

б) без разрешително, издадено в съответствие с член 4 от компетентен орган на държавата членка, където се извършва производството или сглобяването; или

в) без маркиране на огнестрелните оръжия в момента на производство съгласно член 4;

12) „незаконен трафик“ означава придобиването, продажбата, доставката, движението или пренасянето на огнестрелни оръжия, техни основни компоненти или боеприпаси от или през територията на една държава членка към територията на друга държава членка, ако някоя от съответните държави членки не е издала разрешително за това в съответствие с настоящата директива или ако огнестрелните оръжия, основните компоненти или боеприпасите не са маркирани в съответствие с член 4;

13) „проследяване“ означава системно следене на огнестрелните оръжия и, при възможност, на техните основни компоненти и боеприпаси, от производителя до купувача, с цел осигуряване на съдействие на компетентните органи на държавите членки при откриването, разследването и анализирането на незаконно производство и незаконен трафик.

2. За целите на настоящата директива лицето се счита за пребиваващо в държавата, указана с адреса, посочен в официален документ, установяващ мястото на пребиваване, като паспорт или национална лична карта, които в случай на проверка при придобиване или притежаване на оръжие, се представят на компетентните органи на държава членка или на оръжейник, или на оръжеен посредник. Ако адресът на лицето не е посочен в неговия паспорт или национална лична карта, държавата на пребиваване се определя въз основа на друг официален документ за пребиваване, който е признат от съответната държава членка.

3. „Европейски паспорт за огнестрелно оръжие“ се издава от компетентните органи на държава членка по искане на лице, което става законен притежател и ползвател на огнестрелно оръжие. Паспортът е с максимален срок на валидност пет години, който може да бъде удължаван, и съдържа данните, предвидени в приложение II. Европейският паспорт за огнестрелно оръжие е непрехвърлим документ, в който са отбелязани огнестрелното оръжие или огнестрелните оръжия, притежавани и използвани от титуляря на паспорта. Паспортът се носи винаги от лицето, което използва огнестрелното оръжие. В паспорта се отбелязват промените, настъпили във връзка с притежаването или характеристиките на огнестрелното оръжие, както и всяка загуба или кражба на огнестрелното оръжие.

Член 2

1. Настоящата директива не засяга прилагането на националните разпоредби, отнасящи се до носенето на оръжие, лова или спортната стрелба, при използване на оръжия, законно придобити и притежавани в съответствие с настоящата директива.

2. Настоящата директива не се прилага по отношение на придобиването или притежаването в съответствие с националното право на оръжия и боеприпаси от страна на въоръжените сили, полицията или публичните органи. Тя не се прилага и за трансфери, уредени в Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[21].

Член 3

Държавите членки могат да приемат в своите законодателства по-строги разпоредби от предвидените в настоящата директива, при условие че се спазват правата на пребиваващите в държавите членки лица съгласно член 17, параграф 2.

[21] Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за опростяване на реда и условията за трансфер на продукти, свързани с отбраната, вътре в Общността (ОВ L 146, 10.6.2009 г., стр. 1).

ГЛАВА 2

Хармонизиране на законодателството относноогнестрелните оръжия

Член 4

1. По отношение на огнестрелни оръжия, произведени или внесени в Съюза на или след 14 септември 2018 г., държавите членки гарантират, че всяко такова огнестрелно оръжие или основен компонент, пуснати на пазара:

   а) са маркирани с ясна, постоянна и уникална маркировка без забавяне след като са били произведени и най-късно преди пускането им на пазара или без забавяне след внасянето им в Съюза; и

   б) са регистрирани в съответствие с настоящата директива без забавяне след като са били произведени и най-късно преди пускането им на пазара или без забавяне след внасянето им в Съюза.

2. Уникалната маркировка, посочена в параграф 1, буква а), включва името на производителя или марката, държавата или мястото на производство, серийния номер и годината на производство, ако тя не представлява част от серийния номер, както и по възможност модела. Това не засяга възможността за поставяне на търговската марка на производителя. Когато даден основен компонент е твърде малък, за да бъде маркиран в съответствие с настоящия член, той бива маркиран поне със сериен номер, буквено-цифров или цифров код.

Изискванията за маркировката на огнестрелни оръжия или на основни компоненти, които са от особено историческо значение, се определят в съответствие с националното право.

Държавите членки гарантират, че върху всяка единична елементарна опаковка готови боеприпаси се поставя маркировка по начин, който да посочва името на производителя, партидния идентификационен номер, калибъра и вида боеприпаси.

За целите на параграф 1 и на настоящия параграф държавите членки могат да решат да прилагат разпоредбите на Конвенцията относно взаимното признаване на контролните щемпели на преносимите огнестрелни оръжия от 1 юли 1969 г.

Освен това в момента на прехвърляне на огнестрелно оръжие или на негови основни компоненти от държавния резерв към постоянна гражданска употреба държавите членки осигуряват уникалната маркировка, посочена в параграф 1, която позволява да бъде идентифицирано лицето, извършващо прехвърлянето.

3. Комисията приема актове за изпълнение за установяване на техническите спецификации за маркирането. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 20, параграф 2.

4. Всяка държава членка установява система за регулиране на дейността на оръжейниците и оръжейните посредници. Тези системи включват най-малко следните мерки:

а) регистрация на оръжейниците и оръжейните посредници, които извършват дейност на територията на тази държава членка;

б) лицензиране или издаване на разрешително за дейността на оръжейниците и оръжейните посредници на територията на тази държава членка; и

в) проверка на личната и професионалната почтеност и на релевантните способности на съответните оръжейници или оръжейни посредници. В случай на юридическо лице, проверката се извършва както по отношение на юридическото лице, така и по отношение на физическото лице (лица), което (които) ръководи (ръководят) предприятието.

5. Държавите членки осигуряват поддържането на компютризирана система за регистриране на данни, която е централизирана или децентрализирана и гарантира достъп на овластените органи до системите за регистриране на данни, където се вписва всяко огнестрелно оръжие, което попада в обхвата на настоящата директива. Тази система за регистриране на данни записва цялата информация, свързана с огнестрелните оръжия, която е необходима за тяхното проследяване и идентифициране, включително:

а) типа, марката, модела, калибъра и серийния номер на всяко огнестрелно оръжие, както и на маркировката, нанесена върху неговата затворна рама или цевна кутия като уникална маркировка в съответствие с параграф 1, която служи за уникален идентификатор на всяко огнестрелно оръжие;

б) серийния номер или уникалната маркировка, нанесена върху основните компоненти, когато се различават от маркировката върху затворната рама или цевната кутия на всяко огнестрелно оръжие;

в) имената и адресите на доставчиците и на лицата, които придобиват или притежават огнестрелното оръжие, заедно със съответната дата или дати; и

г) всички видоизменяния или модификации на огнестрелно оръжие, водещи до промяна в неговата категория или подкатегория, включително неговото удостоверено дезактивиране или унищожаване, и съответната дата или дати.

Държавите членки гарантират, че записите относно огнестрелните оръжия и основните компоненти, включително свързаните с тях лични данни, се съхраняват от компетентните органи в системите за регистриране на данни за срок от 30 години след унищожаването на съответните огнестрелни оръжия или основни компоненти.

Записите относно огнестрелни оръжия и основни компоненти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, и свързаните с тях лични данни са достъпни:

а) за органите, компетентни за издаване или отнемане на разрешителните, посочени в член 9 или в член 10, или за компетентните органи в митническото производство — за срок от 10 години след унищожаването на съответното огнестрелно оръжие или на съответните основни компоненти; и

б) за органите, компетентни за предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания — за срок от 30 години след унищожаването на съответното огнестрелно оръжие или на съответните основни компоненти.

Държавите членки гарантират, че личните данни са заличени от системите за регистриране на данни след изтичането на сроковете, посочени във втора и трета алинеи. Това не засяга случаите, в които определени лични данни са били предадени на орган, компетентен за предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания, и се използват в този специфичен контекст, или на други органи със сходна компетентност, предвидени в националното право. В такива случаи обработката на такива данни от компетентните органи се урежда от националното право на съответните държави членки, при пълно съответствие с правото на Съюза, по-специално относно защитата на данните.

За цялото времетраене на тяхната дейност оръжейниците и оръжейните посредници са длъжни да водят регистър, в който да вписват всяко огнестрелно оръжие и всеки основен компонент, попадащи в приложното поле на настоящата директива, които са получени или преотстъпениот тях, заедно с идентификационните данни, позволяващи идентифицирането и проследяването на съответното огнестрелно оръжие или основен компонент, и по-специално типа, марката, модела, калибъра, серийния номер и имената и адресите на доставчиците и на лицата, които го придобиват.

При прекратяване на дейността си оръжейниците и оръжейните посредници предават този регистър на националните органи, които отговарят за системите за регистриране на данни, предвидени в първа алинея.

Държавите членки гарантират, че оръжейниците и оръжейните посредници, установени на тяхна територия, докладват без ненужно забавяне сделките с огнестрелни оръжия или основни компоненти на националните компетентни органи, че оръжейниците и оръжейните посредници имат електронна връзка с тези органи за целите на такова докладване и че системите за регистриране на данни се актуализират веднага след получаването на информация за подобни сделки.

6. Държавите членки гарантират, че всички огнестрелни оръжия могат във всеки момент да бъдат свързани с техните настоящи собственици.

Член 5

Без да се засягат разпоредбите на член 3, държавите членки разрешават придобиването и притежаването на огнестрелни оръжия само от лица, които са получили лиценз, или, по отношение на огнестрелни оръжия, класифицирани в категория C, от лица, които са получили специално разрешително да придобиват и притежават такива огнестрелни оръжия в съответствие с националното право.

Член 6

1. Без да се засягат разпоредбите на член 3, държавите членки разрешават придобиването и притежаването на огнестрелни оръжия само от лица, които имат основателна причина за това и които:

а) са навършили 18 години, с изключение на придобиването, по друг начин освен чрез закупуване, и притежаването на огнестрелни оръжия за лов и спортна стрелба, при условие че в този случай лицата, които не са навършили 18 години, имат разрешение от родителите си или се намират под надзора на родител или на друго пълнолетно лице, притежаващо валиден лиценз за огнестрелно оръжие или за лов, или са в лицензиран или одобрен по друг начин тренировъчен център, и родителят или пълнолетно лице, притежаващо валиден лиценз за огнестрелно оръжие или за лов, поеме отговорност за правилното съхранение съгласно член 7; и

б) не е вероятно да представляват опасност за себе си или за другите, за обществения ред или за обществената безопасност; наличието на присъда за тежко умишлено престъпление се смята за показателно за такава опасност.

2. Държавите членки разполагат със система за мониторинг, която могат да използват непрекъснато или периодично, за да гарантират, че условията относно издаването на разрешително, определени от националното право, се спазват за целия срок на действие на разрешителното и, освен това, се прави оценка на съответната медицинска и психологическа информация. Специалните условия се определят в съответствие с националното право.

Когато някое от условията относно издаването на разрешително вече не се спазва, държавите членки отнематсъответното разрешително.

Държавите членки не могат да забраняват на лица, които пребивават на тяхна територия, притежаването на огнестрелно оръжие, придобито в друга държава членка, освен ако не забраняват придобиването на същия вид огнестрелно оръжие на своя територия.

3. Държавите членки гарантират, че разрешителното за придобиване и разрешителното за притежаване на огнестрелно оръжие, класифицирано в категория B, се отнема, ако се установи, че лицето, на което е издадено разрешителното, притежава зарядно устройство, което може да се постави на полуавтоматични огнестрелни оръжия с централно възпламеняване или на полуавтоматични многозарядни огнестрелни оръжия, които:

а) могат да поберат повече от 20 патрона; или

б) в случай на дългоцевни огнестрелни оръжия — могат да поберат повече от 10 патрона,

освен ако на съответното лице е издадено разрешително съгласно член 9 или разрешително, което е потвърдено, подновено или удължено съгласно член 10, параграф 5.

Член 7

За да се сведе до минимум рискът огнестрелните оръжия и боеприпасите да станат достъпни за лица, които не са получили разрешително, държавите членки установяват правила за подходящ надзор на огнестрелните оръжия и боеприпасите, както и правила за правилното им съхранение по сигурен начин. Огнестрелните оръжия и боеприпасите за тях не трябва да са лесно достъпни едновременно заедно. Подходящ надзор означава упражняването на контрол от лицето, което законно притежава съответното огнестрелно оръжие или боеприпаси, върху тях по време на тяхното транспортиране и употреба. Нивото на контрол по отношение на режима на правилно съхранение отразява броя и категорията на съответните огнестрелни оръжия и боеприпаси.

Член 8

Държавите членки гарантират, че в случаи, които включват придобиване и продажба на огнестрелни оръжия, основни компоненти или боеприпаси, класифицирани в категории A, B или C, чрез „договори от разстояние“ съгласно определението вчлен 2, точка 7 от Директива 2011/83/ЕС, самоличността, а при необходимост и разрешителното на купувача на огнестрелното оръжие, основните компоненти или боеприпасите, се проверяват преди или най-късно по време на доставката им до това лице от:

а) получил лиценз или разрешително оръжейник или оръжеен посредник; или

б) публичен орган или представител на този орган.

Член 9

1. Без да се засягат разпоредбите на член 2, параграф 2, държавите членки предприемат всички необходими мерки за забрана на придобиването и притежаването на огнестрелните оръжия, основните компоненти и боеприпасите, класифицирани в категория А. Те гарантират, че огнестрелните оръжия, основните компоненти и боеприпасите, държани незаконно в нарушение на тази забрана, се отнемат.

2. За защита на сигурността на критичната инфраструктура, търговското корабоплаване, особено ценните конвои и чувствителните обекти, както и за цели, свързани с национална отбрана, образователни, културни, научноизследователски и исторически цели, и без да се засягат разпоредбите на параграф 1, националните компетентни органи в отделни случаи, по изключение и при надлежно обосноваване, издават разрешителни за огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси, класифицирани в категория А, когато това не противоречи на обществената сигурност или обществения ред.

3. Държавите членки могат да изберат в специални и надлежно обосновани отделни случаи по изключение да издават разрешителни на колекционери за придобиването и притежаването на огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси, класифицирани в категория А, при спазване на строги условия за сигурност, включително като се докаже на националните компетентни органи, че са взети мерки за справяне с всякакви рискове за обществената сигурност или обществения ред, както и че съответните огнестрелни оръжия, основни компоненти или боеприпаси се съхраняват при ниво на сигурност, което е пропорционално на рисковете, свързани с неразрешения достъп до такива изделия.

Държавите членки гарантират, че колекционерите, получили разрешително съгласно първата алинея от настоящия параграф, могат да бъдат идентифицирани в системите за регистриране на данни, посочени в член 4. От получилите разрешително колекционери се изисква да водят регистър на всички огнестрелни оръжия, които притежават и които са класифицирани в категория А, като регистърът трябва да бъде достъпен за националните компетентни органи. Държавите членки създават подходяща система за мониторинг по отношение на получилите разрешително колекционери, като отчитат всички относими фактори.

4. Държавите членки могат да разрешат на оръжейниците или на оръжейните посредници, в съответното им професионално качество, да придобиват, произвеждат, дезактивират, ремонтират, доставят, пренасяти притежават огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси, класифицирани в категория А, при спазване на строги условия за сигурност.

5. Държавите членки могат да разрешат на музеи да придобиват и притежават огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси, класифицирани в категория А, при спазване на строги условия за сигурност.

6. Държавите членки могат да разрешат на практикуващи спортна стрелба да придобиват и притежават полуавтоматични огнестрелни оръжия, класифицирани в категория А, точка 6 или точка 7, при спазване на следните условия:

а) задоволителна оценка на относимата информация, произтичаща от прилагането на член 6, параграф 2;

б) представяне на доказателство, че съответният практикуващ спортна стрелба активно тренира с цел участие или участва в състезания по стрелба, признати от официално призната организация по спортна стрелба в съответната държава членка или от международно утвърдена и официално призната федерация по спортна стрелба; и

в) представяне на удостоверение от официално призната организация по спортна стрелба, в което се потвърждава, че:

i) практикуващият спортна стрелба е член на клуб по спортна стрелба и редовно практикува спортна стрелба в него от поне 12 месеца, и

ii) съответното огнестрелно оръжие отговаря на спецификациите, които се изискват за дадена дисциплина в спортната стрелба, призната от международно утвърдена и официално призната федерация по спортна стрелба.

По отношение на огнестрелни оръжия, класифицирани в категория А, точка 6, държавите членки, които прилагат военна система, основана на обща наборна служба, и които през последните 50 години са прилагали система на прехвърляне на огнестрелни оръжия на лица, напускащи армията след изпълнение на военните им задължения, могат да дадат разрешително на такива лица в качеството им на практикуващи спортна стрелба, да задържат едно огнестрелно оръжие, използвано по време на задължителната военна служба. Съответният публичен орган преобразува тези огнестрелни оръжия в полуавтоматични огнестрелни оръжия и извършва периодични проверки дали лицата, използващи такива огнестрелни оръжия, не представляват риск за обществената сигурност. Прилагат се разпоредбите, посочени в букви а), б) и в) от първа алинея.

7. Разрешителните, издадени съгласно настоящия член, се преразглеждат периодично на интервали, които не надвишават пет години.

Член 10

1. Огнестрелно оръжие от категория B не може да бъде придобито на територията на една държава членка, ако тази държава не е издала разрешително на купувача.

   Такова разрешително не може да бъде дадено на лице, което пребивава в друга държава членка, без предварително съгласие на тази държава членка.

2. Огнестрелно оръжие от категория B не може да бъде притежавано на територията на една държава членка, без тази държава членка да е издала разрешително за това на притежателя му. Ако притежателят е пребиваващ в друга държава членка, тази държава членка се уведомява за това.

3. Разрешителнитеа за придобиване и притежаване на огнестрелно оръжие от категория B могат да бъдат издадени под формата на едно единствено административно решение.

4. Държавите членки могат да разгледат възможността за издаване на многогодишен лиценз за придобиване и притежаване на всички огнестрелни оръжия, които са на разрешителен режим, в полза на лица, които отговарят на условията за издаване на разрешително за огнестрелно оръжие, без да се засягат:

а) задължението за уведомяване на компетентните органи за извършени прехвърляния;

б) периодичната проверка дали тези лица продължават да отговарят на условията; и

в) предвидените в националното законодателство максимални ограничения за притежаване на огнестрелно оръжие.

Разрешителните за притежаване на огнестрелни оръжия се преразглеждат периодично на интервали, които не надвишават пет години. Разрешителното може да бъде подновено или удължено, ако условията, въз основа на които то е издадено, продължават да се спазват.

5. Държавите членки могат да вземат решение да потвърдят, подновят или удължат разрешителни за полуавтоматични огнестрелни оръжия, класифицирани в точка 6, 7 или 8 от категория A, за огнестрелно оръжие, което е било класифицирано в категория B, и което е било законно придобито и регистрирано преди 13 юни 2017 г. при спазване на другите условия, определени в настоящата директива. Освен това държавите членки могат да позволят такива огнестрелни оръжия да бъдат придобивани от други лица, получили разрешително от държавите членки в съответствие с настоящата директива.

6. Държавите членки приемат правила, които да гарантират, че лицата, които съгласно националното право притежават разрешително за оръжия от категория B към 28 юли 2008 г, не е необходимо. да подават заявление за получаване на лиценз или разрешително за притежаваните от тях преди тази дата оръжия от категория C или D. Независимо от това всяко следващо прехвърлянена оръжия от категория C или D е допустимо, при условие че лицето, на което се прехвърля оръжието, трябва да получи или вече притежава лиценз или специално разрешително за притежаването му съгласно националното право.

Член 11

1. Огнестрелно оръжие от категория C не може да бъде притежавано, ако притежателят му не е декларирал това пред властите на държавата, в която това оръжие се притежава.

   Държавите членки могат, по отношение на огнестрелните оръжия, придобити преди 14 септември 2018 г. да спрат да прилагат изискването за деклариране на огнестрелните оръжия, класифицирани в категория C, точка 5, 6 или 7 до 14 март 2021 г.

2. Всеки продавач или оръжейник или всяко частно лице уведомяват властите на държавата членка, в която се извършва всяко прехвърляне или предаване на огнестрелно оръжие от категория C, като се уточняват идентификационните даннина купувача и на огнестрелното оръжие. Ако лицето, придобиващо такова оръжие, пребивава в друга държава членка, тази държава членка се уведомява за това придобиване от държавата членка, в която е станало придобиването, и от самото лице, придобиващо оръжието.

3. Ако държава членка забранява или въвежда разрешителен режим на своята територия за придобиването и притежаването на огнестрелно оръжие, класифицирано в категория B или C, тя уведомява другите държави членки, които изрично включват декларация в този смисъл върху всеки европейски паспорт за огнестрелно оръжие, който издават за подобно огнестрелно оръжие съгласно член 17, параграф 2.

Член 12

1. Предаването на огнестрелно оръжие от категории A, B или C на лице, което не пребивава в съответната държава членка, се разрешава при положение, че се спазват задълженията, предвидени в членове 9, 10 и 11, ако:

   а) лицето, придобиващо оръжието, е получило разрешително в съответствие с член 16, зада извърши лично пренасянето до своята страна на пребиваване;

   б) лицето, придобиващо оръжието, представи писмена декларация, като отбележи и обоснове своето намерение да го притежава в държавата членка, в която го е придобил, при положение че изпълнява правните условия относно притежаването на оръжието.

2. Държавите членки могат да разрешават извършване на временно предаване на огнестрелно оръжие съгласно определените от тях условия и ред.

Член 13

1. Режимът за придобиване и притежаване на боеприпаси е идентичен с този за притежаване на огнестрелните оръжия, за които те са предназначени.

   Придобиването на зарядни устройства за полуавтоматични огнестрелни оръжия с централно възпламеняване, които могат да поберат повече от 20 патрона или, в случаите на дългоцевни огнестрелни оръжия, повече от 10 патрона, се разрешава единствено за лица, на които е издадено разрешително съгласно член 9 или разрешително, което е потвърдено, подновено или удължено съгласно член 10, параграф 5.

2. Оръжейниците и оръжейните посредници могат да откажат да сключат сделка за придобиване на фабрично произведени боеприпаси или на компоненти за производство на боеприпаси, която имат разумна причина да считат за подозрителна поради естеството или мащаба ѝ, и докладват за опити за такава сделка на компетентните органи.

Член 14

1. Държавите членки предприемат мерки, за да гарантират, че устройства с патронник, които са проектирани за изстрелване само на халосни патрони, патрони с дразнещи вещества, други активни вещества или пиротехнически сигнални изделия, не могат да бъдат видоизменяни така, че да произвеждат изстрел с куршум или проектил чрез действието на взривно вещество.

2. Държавите членки класифицират като огнестрелни оръжия устройства с патронник, които са проектирани за изстрелване само на халосни патрони, патрони с дразнещи вещества, други активни вещества или пиротехнически сигнални изделия и които могат да бъдат видоизменяни така, че да произвеждат изстрел с куршум или проектил чрез действието на взривно вещество.

3. Комисията приема актове за изпълнение за установяване на технически спецификации за предупредителните и сигналните оръжия, произведени или внесени в Съюза на или след 14 септември 2018 г. с цел да гарантира, че същите не могат да бъдат видоизменяни така, че да произвеждат изстрел с куршум или проектилчрез действието на взривно вещество. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 20, параграф 2.

Член 15

1. Държавите членки определят режим за проверка от компетентен орган на дезактивирането на огнестрелните оръжия с цел да се гарантира, че модификациите, извършени по отношение на дадено огнестрелно оръжие, са привели всички негови основни компоненти в състояние на постоянна нефункционалност и невъзможност за отстраняване, подмяна или модификация по начин, който би позволил огнестрелното оръжие да бъде въведено отново в употреба по какъвто и да било начин. В рамките на тази проверка държавите членки предвиждат издаване на сертификат и запис, удостоверяващ дезактивирането на огнестрелното оръжие, и щамповане на ясна маркировка върху него със същата цел.

2. Комисията приема актове за изпълнение за установяване на стандарти и методи за дезактивиране с цел да гарантира, че всички основни компоненти на огнестрелното оръжие са приведени в състояние на постоянна нефункционалност и невъзможност за отстраняване, подмяна или модификация по начин, който би позволил огнестрелното оръжие да бъде въведено отново в употреба по какъвто и да било начин. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 20, параграф 2.

3. Актовете за изпълнение, посочени в параграф 2, не се прилагат за огнестрелни оръжия, дезактивирани преди датата на прилагане на тези актове за изпълнение, освен ако съответните огнестрелни оръжия са пренесени в друга държава членка или са пуснати на пазара след тази дата.

4. Държавите членки уведомяват Комисията в срок от два месеца, считано от 13 юни 2017 г. националните стандарти и методи за дезактивиране, прилагани от тях преди 8 април 2016 г., обосновавайки причините, поради които нивото на сигурност, гарантирано от тези национални стандарти и методи за дезактивиране, е равностойно на това, гарантирано от техническите спецификации за дезактивиране на огнестрелни оръжия, определени в приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2403 на Комисията[22], приложими към 8 април 2016 г.

5. Когато държавите членки уведомяват Комисията в съответствие с параграф 4, Комисията, най-късно 12 месеца след уведомлението, приема актове за изпълнение, като взема решение дали националните стандарти и методи, за които е уведомена, са гарантирали, че огнестрелните оръжия са дезактивирани с ниво на сигурност, което е равностойно на техническите спецификации за дезактивиране на огнестрелни оръжия, посочени в приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2403, приложими към 8 април 2016 г. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 20, параграф 2.

[22] Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2403 на Комисията от 15 декември 2015 г. за определяне на общи насоки относно стандартите и методите за дезактивиране с цел осигуряване на гаранции, че дезактивираните огнестрелни оръжия са приведени в състояние на необратима нефункционалност (ОВ L 333, 19.12.2015 г., стр. 62).

6. До датата на прилагане на актовете за изпълнение, посочени в параграф 5, когато огнестрелни оръжия, дезактивирани в съответствие с националните стандарти и методи за дезактивиране, прилагани преди 8 април 2016 г., се пренасятв друга държава членка или се пускат на пазара, съответстват на техническите спецификации за дезактивиране на огнестрелни оръжия, определени в приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2403.

7. Огнестрелните оръжия, дезактивирани преди 8 април 2016 г. в съответствие с националните стандарти и методи за дезактивиране, за които се установи, че нивото на сигурност, което гарантират, е равностойно на това, гарантирано от техническите спецификации за дезактивиране на огнестрелни оръжия, определени в приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2403, приложими към 8 април 2016 г., се считат за дезактивирани огнестрелни оръжия, включително и когато се пренасятв друга държава членка или пускат на пазара след датата на прилагане на актовете за изпълнение, посочени в параграф 5.

ГЛАВА 3

Формалности, които се изискват за движение на оръжия в рамките на Съюза

Член 16

1. Без да се засягат разпоредбите на член 17, огнестрелни оръжия могат да бъдат пренасяни от една държава членка в друга само при спазване на процедурата, която е предвидена в настоящия член. Тази процедура се прилага и към пренасяне на огнестрелни оръжия след продажба чрез „договори от разстояние“ съгласно определението на член 2, точка 7 от Директива 2011/83/ЕС.

2. В случаите на пренасяне на огнестрелни оръжия към друга държава членка съответното лице преди всяко експедиране съобщава на държавата членка, в която се намират тези оръжия следните идентификационни данни:

а) името и адреса на продавача или на лицето, което преотстъпваоръжието си, и името и адреса на купувача или на лицето, което придобива оръжието, или, ако е необходимо, на собственика;

б) адреса, на който тези оръжия ще бъдат изпратени или транспортирани;

в) броя на оръжията, които съставят пратката или се транспортират;

г) данните, които позволяват идентификацията на всяко оръжие, като освен това се посочва, че огнестрелното оръжие е било предмет на проверка в съответствие с разпоредбите на Конвенцията от 1 юли 1969 г. относно взаимното признаване на контролните щемпели на преносимите огнестрелни оръжия;

д) начина на пренасяне;

е) датата на тръгване и очакваната дата на пристигане.

Информацията, посочена в точки д) и е), не е необходимо да се съобщава, в случай че пренасянето се извършва между оръжейници.

Държавата членка разглежда условията, при които ще се извърши пренасянето на огнестрелното оръжие, по-специално от гледна точка на безопасността.

Ако държавата членка разрешава такова пренасяне, тя издава лиценз, който включва всички идентификационни данни, посочени в първата алинея. Този лиценз придружава огнестрелните оръжия до тяхното местоназначение; то се представя при всяко поискване от властите на държавите членки.

3. По отношение на пренасянето на огнестрелни оръжия, различни от бойните оръжия, които са изключени от приложното поле на настоящата директива в съответствие с член 2, параграф 2, всяка държава членка може да предостави на оръжейници правото да осъществяват пренасяне на огнестрелни оръжия от своята територия към оръжейник, установен в друга държава членка, без получаване на предварителното разрешително, посочено в параграф 2 от настоящия член. За тази цел държавата членка издава разрешително, което е валидно за срок максимум от три години и действието, на което може във всеки момент да бъде спряно или анулирано с мотивирано решение. Документ, в който е отбелязано това разрешително, придружава огнестрелните оръжия до тяхното местоназначение. Този документ се представя при всяко поискване от властите на държавите членки.

Преди датата на пренасянето оръжейникът съобщава на органите на държавата членка, от която се извършва пренасянето, всички данни, изброени в параграф 2, първа алинея. Тези органи извършват проверки, при необходимост и на място, за да проверят съответствието между информацията, предадена от оръжейника, и действителните параметри на пренасянето. Информацията се предава от оръжейника в срок, който осигурява достатъчно време.

4. Всяка държава членка изпраща на останалите държави членки списък на огнестрелните оръжия, за които може да бъде издадено разрешение за пренасяне към нейната територия без предварителното ѝ съгласие.

Тези списъци на огнестрелни оръжия се съобщават на оръжейниците, които са получили одобрениеза пренасяне на огнестрелни оръжия без предварително разрешителнов рамките на процедурата, предвидена в параграф 3.

Член 17

1. При положение, че предвидената в член 16 процедура не се спази, притежаването на огнестрелно оръжие по време на пътуване през две или няколко държави членки е позволено, само ако съответното лице е получило разрешително от тези държави членки.

Държавите членки могат да издадат това разрешително за едно или няколко пътувания за срок от максимум една година, като то може да се подновява. Тези разрешителни трябва да се вписват в европейския паспорт за огнестрелно оръжие, който пътуващият представя при всяко поискване от властите на държавите членки.

2. Независимо от разпоредбите на параграф 1, ловците и лицата, участващи във възстановки на исторически събития, по отношение на огнестрелни оръжия, класифицирани в категория C, и практикуващите спортна стрелба, по отношение на огнестрелни оръжия, класифицирани в категория B или C, и на огнестрелни оръжия, класифицирани в категория A, за които е издадено разрешително съгласно член 9, параграф 6, или разрешителното за които е било потвърдено, подновено или удължено съгласно член 10, параграф 5, могат да притежават без предварителното разрешително, посочено в член 16, параграф 2, едно или няколко огнестрелни оръжия по време на пътуване през две или повече държави членки с цел практикуване на своята дейност, при условие че:

а) притежават европейски паспорт за огнестрелно оръжие, в който са посочени това оръжие или оръжия; и

б) са в състояние да обосноват причините за пътуването си, по-специално чрез представяне на покана или друго доказателство за практикуването на лов, спортна стрелба или възстановка на исторически събития в държавата членка по местоназначение.

Държавите членки не могат да обвързват приемането на европейския паспорт за огнестрелно оръжие със заплащане на каквато и да било такса.

Въпреки това дерогацията, посочена в първата алинея от настоящия параграф, не се прилага за пътуванията към държава членка, в която съгласно член 11, параграф 3, е забранено придобиването и притежаването на съответното огнестрелно оръжие или в която има разрешителен режим за него. В този случай това се отбелязва изрично в европейския паспорт за огнестрелно оръжие. Държавите членки могат да откажат също така прилагането на дерогацията по отношение на огнестрелни оръжия, класифицирани в категория А, за които е издадено разрешително съгласно член 9, параграф 6, или разрешителното за които е било потвърдено, подновено или удължено съгласно член 10, параграф 5.

В контекста на доклада, посочен в член 24, Комисията разглежда, като се консултира с държавите членки, и резултатите от прилагането на третата алинея, особено що се отнася до нейното влияние върху обществения ред и сигурност.

3. Посредством споразумения за взаимно признаване на национални документи две или няколко държави членки могат да предвидят по-гъвкав режим от предвидения в настоящия член относно придвижването с огнестрелно оръжие на техните територии.

Член 18

1. Всяка държава членка предава всякаква полезна информация, с която разполага, свързана с окончателното местоназначение на пренасяните огнестрелни оръжия, на държавата членка, към чиято територия се извършва това пренасяне

2. Информациите, които държавите членки получават при прилагането на процедурите, предвидени в член 16 за пренасянето на огнестрелни оръжия, в член 10, параграф 2 и в член 11, параграф 2 за придобиването и притежаването на огнестрелни оръжия от лица, които нямат статут на пребиваващи в държавата членка, трябва да бъдат съобщавани на държавата членка по местоназначение най-късно по време на пренасянето на оръжията и при необходимост най-късно по време на пренасянето на държавите членки, през които се преминава транзитно.

3. За целите на ефикасното прилагане на настоящата директива държавите членки редовно обменят информация в рамките на контактната група, създадена по силата на член 13, параграф 3 от Директива 91/477/ЕИО. Държавите членки се информират взаимно, а също информират и Комисията относно националните органи, отговорни за предаването и получаването на информация и за спазването на задълженията, предвидени в член 16, параграф 4 от настоящата директива.

4. Компетентните органи на държавите членки обменят по електронен път информация относно разрешителните, издадени за пренасяне на огнестрелни оръжия към друга държава членка и информация по отношение на отказите за издаване на разрешителни, предвидени в членове 9 и 10, въз основа на причини, свързани със сигурността или с надеждността на съответното лице.

5. Комисията предвижда система за обмен на информацията, посочена в настоящия член.

Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 19, с цел да допълни настоящата директива чрез определяне на реда и условията за системен обмен на информация по електронен път.

Член 19

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 18, параграф 5, се предоставя на Комисията за неограничен срок, считано от 13 юни 2017 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 18, параграф 5, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

6. Делегиран акт, приет съгласно член 18, параграф 5, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да се удължи с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 20

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 21

Държавите членки приемат всички разпоредби, които забраняват влизането на тяхна територия на:

а) огнестрелно оръжие, което е извън случаите, посочени в членове 16 и 17, и с уговорката да се спазват предвидените в тези членове условия.

б) оръжие, което не е огнестрелно, при условие че националните разпоредби на съответната държава членка го позволяват.

ГЛАВА 4

Заключителни разпоредби

Член 22

1. Държавите членки засилват проверките за притежаването на оръжие по външните граници на Съюза. Те съблюдават по-специално пътуващите, които идват от трети страни с намерение да отидат в друга държава членка, да спазват разпоредбите на член 17.

2 Настоящата директива не се противопоставя на извършването на контролни проверки от държавите членки или от превозвача по време на товаренето на оръжието на транспортно средство.

3. Държавите членки уведомяват Комисията за условията и реда, по които се извършват проверките, предвидени в параграфи 1 и 2. Комисията събира тази информация и я предоставя на разположение на всички държави членки.

4. Държавите-членки съобщават на Комисията разпоредбите от националното им право, включително промените относно придобиването и притежаването на оръжия, доколкото националното законодателство предвижда по-строги изисквания от минималната норма, която трябва да се приеме. Комисията предава тази информация на другите държави членки.

Член 23

Държавите-членки установяват правила относно санкциите, приложими за нарушения на националните разпоредби, приети в съответствие с настоящата директива, и предприемат всички необходими мерки за гарантиране на тяхното прилагане. Предвидените санкции са бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи.

Член 24

До 14 септември 2020 г. и на всеки пет години след това, Комисията представя доклад до Европейския парламент и до Съвета относно прилагането на настоящата директива, включително проверка на пригодността на нейните разпоредби, който се придружава, ако това е целесъобразно, от законодателни предложения по отношение, по-специално на категориите огнестрелни оръжия в приложение I и въпросите, свързани с прилагането на системата за европейския паспорт за огнестрелно оръжие, поставянето на маркировка и последиците от новите технологии, като триизмерния печат, използването на QR код и използването на радиочестотна идентификация (RFID).

Член 25

Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното право, които приемат в областите, уредени с настоящата директива.

Член 26

Директива 91/477/ ЕИО, изменена с директивите, посочени в приложение III, част А, се отменя, без да се засягат задълженията на държавите членки относно сроковете за транспониране в националното законодателство на директивите, посочени в приложение III, част Б.

Позоваванията на отменените директиви се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение IV.

Член 27

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 28

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*

ПРИЛОЖЕНИЕ I

I. За целите на настоящата директива, „оръжия“ означава:

– всяко огнестрелно оръжие съгласно определението в член 1,

– „неогнестрелните оръжия“ така, както са определени в националните законодателства.

II. За целите на настоящата директива, огнестрелните оръжия се класифицират в следните категории:

Категория А — Забранени огнестрелни оръжия

1. Бойните ракети с експлозивен ефект и устройства за изстрелването им.

2. Автоматичните огнестрелни оръжия.

3. Огнестрелните оръжия, прикрити под формата на друг предмет.

4. Боеприпасите с бронебойни, експлозивни или запалителни проектили, както и куршуми и проектили за тези боеприпаси.

5. Боеприпасите за пистолети и револвери с експанзивни проектили , както и куршуми и проектили за тези боеприпаси, с изключение на тези, предназначени за оръжията за лов или за спортна стрелба, за лицата, които имат право да ги използват.

6. Автоматичните огнестрелни оръжия, които са видоизменени в полуавтоматични огнестрелни оръжия, без да се засяга член 10, параграф 5.

7. Всяко от следните полуавтоматични огнестрелни оръжия с централно възпламеняване:

а) късоцевните огнестрелни оръжия, които могат да изстрелват повече от 21 патрона без презареждане, ако:

i) зарядно устройство с капацитет над 20 патрона е част от огнестрелното оръжие; или

ii) към него е добавено сменяемо зарядно устройство с капацитет над 20 патрона;

б) дългоцевните огнестрелни оръжия, които могат да изстрелват повече от 11 патрона без презареждане, ако:

i) зарядно устройство с капацитет над 10 патрона е част от огнестрелното оръжие; или

ii) към него е добавен сменяемо зарядно устройство с капацитет над 10 патрона.

8. Дългоцевните полуавтоматични огнестрелни оръжия, тоест огнестрелни оръжия, които първоначално са били предназначени за стрелба от рамо, чиято дължина може да бъде сведена под 60 cm без загуба на функционалност чрез сгъващ се или телескопичен приклад или чрез приклад, който може да бъде отстранен без използване на инструменти.

9. Всяко огнестрелно оръжие в тази категория, което е било видоизменено в изстрелващо халосни патрони, патрони с дразнещи вещества, други активни вещества или пиротехнически изделия, или в салютно или акустично оръжие.

Категория B — Огнестрелни оръжия, подлежащи на разрешителен режим

1. Многозарядните късоцевни огнестрелни оръжия.

2. Късоцевните еднозарядни огнестрелни оръжия с централно действие на ударника.

3. Късоцевните еднозарядни огнестрелни оръжия с периферно действие на ударника, с обща дължина под 28 сантиметра.

4. Дългоцевните полуавтоматични огнестрелни оръжия, зарядното устройство и патронникът на които заедно могат да поберат повече от три патрона за огнестрелни оръжия с периферно действие на ударника, и повече от три, но по-малко от дванадесет патрона — за огнестрелни оръжия с централно действие на ударника.

5. Късоцевните полуавтоматични огнестрелни оръжия, различни от изброените в категория A, точка 7, буква а).

6. Дългоцевните полуавтоматични огнестрелни оръжия, изброени в категория А, точка 7, буква б), зарядното устройство и патронникът на които заедно не могат да поберат повече от три патрона, когато зарядното устройство е сменяемо или за които не може да се гарантира, че оръжието не може да бъде видоизменено с помощта на обикновен инструментариум в оръжие, зарядното устройство и патронникът на което заедно могат да побират повече от три патрона.

7. Дългоцевните многозарядни и полуавтоматични огнестрелни оръжия с гладкостенна цев, чиято дължина не надвишава 60 сантиметра.

8. Всяко огнестрелно оръжие в тази категория, което е било видоизменено в изстрелващо халосни патрони, патрони с дразнещи вещества, други активни вещества или пиротехнически изделия, или в салютно или акустично оръжие.

9. Полуавтоматичните огнестрелни оръжия за граждански цели, които имат вид на автоматично огнестрелно оръжие, различни от изброените в категория А, точка 6, 7 или 8.

Категория C — Огнестрелни оръжия и други оръжия, подлежащи на деклариране

1. Дългоцевните многозарядни огнестрелни оръжия, различни от изброените в категория B, точка 7.

2. Дългоцевните еднозарядни огнестрелни оръжия с винтонарезна цев.

3. Дългоцевните полуавтоматични огнестрелни оръжия, различни от изброените в категория A или B.

4. Късоцевните еднозарядни огнестрелни оръжия, с периферно действие на ударника и с обща дължина не по-малка от 28 cm.

5. Всяко огнестрелно оръжие в тази категория, което е било видоизменено в изстрелващо халосни патрони, патрони с дразнещи вещества, други активни вещества или пиротехнически изделия, или в салютно или акустично оръжие.

6. Огнестрелните оръжия, класифицирани в категория A или B или настоящата категория, дезактивирани в съответствие с Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2403.

7. Дългоцевните еднозарядни огнестрелни оръжия с гладкостенна цев, пуснати на пазара на или след 14 септември 2018 г.

III. За целите на настоящото приложение в определението за огнестрелни оръжия не са включени предмети, които отговарят на определението, но които:

а) са проектирани за подаване на тревога, за сигнализация, за спасяване, за поваляне на животни, за риболов с харпун или са предназначени за промишлени или технически цели, при условие че могат да се използват единствено за такава цел;

б) са считани за антични оръжия, когато тези оръжия не са включени в категориите, установени в част II, и подлежат на регулиране от националното право.

До момента на координиране на равнището на Съюза държавите членки могат да прилагат своето национално право по отношение на огнестрелните оръжия, посочени в настоящата част.

IV. За целите на настоящото приложение:

а) „късоцевно огнестрелно оръжие“ означава огнестрелно оръжие, чиято цев не надхвърля 30 сантиметра или общата дължина на което не надхвърля 60 сантиметра;

б) „дългоцевно огнестрелно оръжие“ означава всяко огнестрелно оръжие, което не е късоцевно огнестрелно оръжие;

в) „автоматично оръжие“ означава всяко огнестрелно оръжие, което след всеки произведен изстрел се презарежда автоматично и което може с едно натискане на спусъка да произведе серия от няколко изстрела;

г) „полуавтоматично оръжие“ означава огнестрелно оръжие, което след всеки произведен изстрел се презарежда автоматично и което не може с едно натискане на спусъка да произведе повече от един изстрел;

д) „многозарядно оръжие“ означава огнестрелно оръжие, което след всеки произведен изстрел се презарежда ръчно чрез вкарване в цевта на патрон, който постъпва от магазин посредством придвижване с помощта на механизъм;

е) „еднозарядно оръжие“ означава огнестрелно оръжие без магазин, което се зарежда преди всеки изстрел посредством ръчно вкарване на патрона в патронникаили в предвидена за това камера, разположена на входа на цевта;

ж) „боеприпаси с бронебойни проектили“ означава боеприпаси с военна употреба с блиндирани проектили с твърдо перфориращо ядро;

з) „боеприпаси с експлозивни проектили“ означава боеприпаси с военна употреба с проектили с барутен заряд, който експлодира при съприкосновение с целта;

и) „боеприпаси със запалителни проектили“ боеприпаси с военна употреба с проектили със заряд от химическа смес, които се запалват при контакт с въздуха или при съприкосновение с целта.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ЕВРОПЕЙСКИ ПАСПОРТ НА ОГНЕСТРЕЛНО ОРЪЖИЕ

Паспортът съдържа следните части:

а) самоличностна притежателя;

б) идентификация на огнестрелното оръжие или оръжия с посочване на категорията по смисъла на настоящата директива;

в) срок на валидност на паспорта;

г) част, която е запазена за обозначения от държавата членка, която е издала паспорта (вид и позоваване на разрешенията и др.);

д) част, която е запазена за обозначения от другите държави членки (разрешения за влизане и др.);

е) обозначението:

„Правото за извършване на пътуване към друга държава членка с едно оръжие или няколко оръжия, класифицирани в категория A, B или C, отбелязани в настоящия паспорт, зависи от предварителното издаване на едно или няколко съответни разрешителни от държавата членка, която се посещава. Такива разрешителни могат да бъдат отбелязани в паспорта.

Изискването за предварително разрешително, посочено по-горе, по принцип не е необходимо при извършване на пътуване с оръжие, класифицирано в категория C, използвано за практикуване на лов или възстановка на исторически събития, или с оръжие, класифицирано в категория A, B или C, използвано за практикуване на спортна стрелба, при условие че пътуващото лице притежава паспорта за огнестрелното оръжие и може да обоснове причината за пътуването.“

Когато дадена държава членка е уведомила другите държави членки, в съответствие с член 11, параграф 3, че притежаването на някои огнестрелни оръжия, класифицирани в категория B или C, е забранено или подлежи на разрешителен режим, се прибавя някое от следните обозначения:

„Пътуване в … (съответната/ите държава/и) с оръжието … (идентификация) е забранено.“

„Пътуване в … (съответната/ите държава/и) с оръжието … (идентификация) е възможно след получаване на разрешително.“

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Част А

Отменени директиви и списък на техните последователни изменения (посочени в член 26)

Директива на Съвета 91/477/ЕИО	(ОВ L 256, 13.9.1991 г., стр. 51)
Директива 2008/51/ЕО на Европейския парламент и на Съвета	(ОВ L 179, 8.7.2008 г., стр. 5)
Директива (ЕС) 2017/853 на Европейския парламент и на Съвета	(ОВ L 137, 24.5.2017 г., стр. 22)

Част Б

Срокове за транспониране в националното право (посочени в член 26)

Директива	Срок за транспониране
91/477/ЕИО	31 декември 1992 г.
2008/51/ЕО	28 юли 2010 г.
(ЕС) 2017/853	14 септември 2018 г.[23]

---

[23] Съгласно член 1, параграф 3 от Директива 2017/853/ЕС обаче *"Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член, държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с член 4, параграфи 3 и 4 от Директива 91/477/ЕИО, както е изменена с настоящата директива, до 14 декември 2019 г."*.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕ

Директива 91/477/ЕИО на Съвета	Настоящата Директива
Член 1	Член 1
Член 2	Член 2
Член 3	Член 3
Член 4, параграфи 1 и 2	Член 4, параграфи 1 и 2
Член 4, параграф 2а	Член 4, параграф 3
Член 4, параграф 3	Член 4, параграф 4
Член 4, параграф 4	Член 4, параграф 5
Член 4, параграф 5	Член 4, параграф 6
Член 4а	Член 5
Член 5	Член 6
Член 5а	Член 7
Член 5б	Член 8
Член 6	Член 9
Член 7, параграфи 1—4	Член 10, параграфи 1—4
Член 7, параграф 4а	Член 10, параграф 5
Член 7, параграф 5	Член 10, параграф 6
Член 8, параграф 1, първа алинея	Член 11, параграф 1, първа алинея
Член 8, параграф 1, втора алинея	–
–	Член 11, параграф 1, втора алинея
Член 8, параграф 2 и 3	Член 11, параграф 2 и 3
Член 9, параграф 1, уводни думи	Член 12, параграф 1, уводни думи
Член 9, параграф 1, първо тире	Член 12, параграф 1, буква а)
Член 9, параграф 1, второ тире	Член 12, параграф 1, буква б)

Член 9, параграф 2	Член 12, параграф 2
Член 10	Член 13
Член 10а	Член 14
Член 10б	Член 15
Член 11, параграф 1	Член 16, параграф 1
Член 11, параграф 2, първа алинея, уводни думи	Член 16, параграф 2, първа алинея, уводни думи
Член 11, параграф 2, първа алинея, първо тире	Член 16, параграф 2, първа алинея, буква а)
Член 11, параграф 2, първа алинея, второ тире	Член 16, параграф 2, първа алинея, буква б)
Член 11, параграф 2, първа алинея, трето тире	Член 16, параграф 2, първа алинея, буква в)
Член 11, параграф 2, първа алинея, четвърта тире	Член 16, параграф 2, първа алинея, буква г)
Член 11, параграф 2, първа алинея, пето тире	Член 16, параграф 2, първа алинея, буква д)
Член 11, параграф 2, първа алинея, шесто тире	Член 16, параграф 2, първа алинея, буква е)
Член 11, параграф 2, втора, трета и четвърта алинеи	Член 16, параграф 2, втора, трета и четвърта алинеи
Член 11, параграфи 3 и 4	Член 16, параграфи 3 и 4
Член 12	Член 17
Член 13	Член 18
Член 13а	Член 19
Член 13б	Член 20
Член 14, уводни думи	Член 21, уводни думи
Член 14, първо тире	Член 21, буква а)
Член 14, второ тире	Член 21, буква б)
Член 15	Член 22

Член 16	Член 23
Член 17	Член 24
Член 18	–
–	Членове 25, 26 и 27
Член 19	Член 28
Приложение I	Приложение I
Приложение II	Приложение II
–	Приложение III
–	Приложение IV

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2021)0038

Създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост ***I

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 10 февруари 2021 г. относно предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (COM(2020)0408 – C9-0150/2020 – 2020/0104(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

– като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2020)0408),

– като взе предвид член 294, параграф 2 и член 175, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0150/2020),

– като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

— като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 16 юли 2020 г.[24],

— като взе предвид становището на Комитета на регионите от 14 октомври 2020 г.[25],

— като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентните комисии съгласно член 74, параграф 4 от своя Правилник за дейността, и поетия с писмо от 22 декември 2020 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,

[24] ОВ C 364, 28.10.2020 г., стр. 132.
[25] ОВ C 440, 18.12.2020 г., стр. 160.

– като взе предвид съвместните разисквания на комисията по бюджети и комисията по икономически и парични въпроси в съответствие с член 58 от Правилника за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните, комисията по промишленост, изследвания и енергетика, комисията по транспорт и туризъм, комисията по бюджетен контрол и комисията по регионално развитие,

– като взе предвид позицията под формата на изменения на комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по конституционни въпроси,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджети и на комисията по икономически и парични въпроси (A9-0214/2020),

1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;

2. одобрява съвместното изявление на Парламента, Съвета и Комисията, приложено към настоящата резолюция;

3. одобрява съвместното изявление на Парламента и Комисията, приложено към настоящата резолюция;

4. приема за сведение изявленията на Комисията, приложени към настоящата резолюция;

5. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;

6. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

P9_TC1-COD(2020)0104

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 10 февруари 2021 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 175, трета алинея от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[26],

като взеха предвид становището на Комитета на регионите[27],

в съответствие с обикновената законодателна процедура[28],

[26] ОВ C 364, 28.10.2020 г., стр. 132.
[27] ОВ C 440, 18.12.2020 г., стр. 160.
[28] Позиция на Европейския парламент от 10 февруари 2021 г.

като имат предвид следното:

(1) В съответствие с членове 120 и 121 от Договора за функционирането на Европейския съюз (***ДФЕС***) държавите членки трябва да провеждат своите икономически политики с оглед допринасяне за постигането на целите на Съюза и в контекста на общите насоки, които Съветът формулира. Член 148 от ***ДФЕС*** предвижда, че държавите членки трябва да прилагат политики за заетост, които вземат предвид насоките за заетостта. Следователно координацията на икономическите политики на държавите членки представлява въпрос от общ интерес.

(2) Член 175 от ***ДФЕС*** предвижда, *inter alia*, че държавите членки трябва да координират своята икономическа политика по такъв начин, че да постигнат целите за икономическо, социално и териториално сближаване, предвидени в член 174 от ДФЕС.

(3) Член 174 от ДФЕС предвижда, че за да насърчи цялостното си хармонично развитие, Съюзът трябва да разработва и осъществява инициативи, които водят до укрепването на неговото икономическо, социално и териториално сближаване. Освен това член 174 от ДФЕС предвижда, че по-специално Съюзът има за цел намаляването на неравенството между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони. Усилията за намаляване на различията следва по-специално да бъдат от полза за островите и най-отдалечените региони. При изпълнението на политиките на Съюза следва да се вземат предвид различните изходни позиции и особености на регионите.

(4) На равнището на Съюза рамката за определяне на националните приоритети за реформа и наблюдение на изпълнението им е европейският семестър за координация на икономическите политики („европейския семестър“), включително и принципите на Европейския стълб на социалните права. ***В допълнение към мерките, които укрепват конкурентоспособността, потенциала за растеж и устойчивите публични финанси, следва също да бъдат включени реформите, основани на солидарност, интеграция, социална справедливост и справедливо разпределяне на богатството, , с цел създаване на качествена заетост и устойчив растеж, гарантиране на равенство по отношение на възможности и социална закрила и достъп до възможности и социална закрила, защита на уязвимите групи и подобряване стандарта на живот на всички граждани на Съюза.*** Държавите членки разработват собствени национални многогодишни инвестиционни стратегии в подкрепа на тези реформи, ***като също така вземат предвид Парижкото споразумение, прието по Рамковата конвенция на Организацията на обединените нации по изменение на климата[29], („Парижкото споразумение“), националните планове в областта на енергетиката и климата, приети в рамките на управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, както е посочено в Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета[30], плановете за справедлив преход и плановете за изпълнение на Гаранцията за младежта, както и целите на ООН за устойчиво развитие***. Тези стратегии следва да бъдат представени***, когато е приложимо,*** заедно с годишните национални програми за реформи като начин за определяне и координиране на приоритетните инвестиционни проекти,

---

29 ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4.

30 ***Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).***

които да бъдат подпомогнати с национално финансиране и/или финансиране от Съюза.

(5) Комисията посочи в Годишната стратегия за устойчив растеж за 2020 г. и в пролетния и летния пакет на европейския семестър за 2020 г., че европейският семестър следва да спомага за постигане на изпълнението на Европейския зелен пакт, на Европейския стълб на социалните права и на целите на ООН за устойчиво развитие.

(6) Избухването на ▌COVID-19 в началото на 2020 г. промени икономическите***, социалните и бюджетните*** перспективи ▌в Съюза и по света, като наложи спешен и координиран отговор***, както*** от страна на Съюза, ***така и на национално равнище,*** за да се преодолеят огромните икономически и социални последици***, както и асиметричното въздействие*** за ***държавите членки***. ***Кризата във връзка с*** COVID-19 и предишната икономическа и финансова криза показаха, че развитието на здрави***,*** устойчиви ***и издръжливи*** икономики, ***както*** и финансови ***и социални*** системи, изградени върху силни икономически и социални структури, помага на държавите членки да реагират по-***ефективно и по справедлив и приобщаващ начин*** на сътресения и да се възстановяват по-бързо от тях. ***Липсата на устойчивост може да доведе също и до отрицателно разпространение на ефектите от сътресенията между държавите членки или в рамките на Съюза като цяло, като по този начин поставя предизвикателства пред конвергенцията и сближаването в Съюза. Намаляването на разходите в сектори като образованието, културата, творчеството и здравеопазването може да се окаже контрапродуктивно за постигане на бързо възстановяване.*** Средносрочните и дългосрочните последици от кризата с COVID-19 ще зависят до голяма степен от бързината, с която ***икономиката и обществото в*** държавите членки ще се възстановят от тази криза, което на свой ред зависи от наличното за държавите членки фискално пространство, за да предприемат мерки за смекчаване на социалното и икономическото въздействие на кризата, както и от устойчивостта на техните икономики ***и социални структури***. Поради това за ▌ възстановяване на икономиките и ***намаляване*** на ***неравенството и различията*** в Съюза ще са необходими ***устойчиви и стимулиращи растежа*** реформи и инвестиции, които са насочени към преодоляване на структурните слабости на икономиките на държавите членки и ***които да засилят устойчивостта, да увеличат производителността и да доведат до по-висока конкурентоспособност на държавите членки***.

▌

(7) Миналият опит показва, че по време на кризи инвестициите често намаляват драстично. Въпреки това е от изключителна важност в тази ситуация да се подпомогнат инвестициите, за да се ускори възстановяването и да се засили потенциалът за дългосрочен растеж. За да се постигне ***справедлив, приобщаващ и*** устойчив растеж***,*** да се създадат работни места ***и да се постигне неутралност на ЕС по отношение на климата до 2050 г***, от значение са ***добре функциониращ вътрешен пазар,*** инвестиции в екологични и цифрови технологии, ***в иновации и научни изследвания, включително в икономика, основана на знанието,*** ▌ ***в преход*** към чиста енергия ***и в повишаване на*** енергийната ефективност в жилищния и други ключови сектори от икономиката.

(8) ***В контекста на кризата във връзка с COVID-19*** е необходимо да се подсили настоящата рамка за предоставяне на подкрепа на държавите членки и да им се осигури директна финансова подкрепа чрез иновативен инструмент. За тази цел следва да бъде създаден Механизъм за възстановяване и устойчивост (наричан по-нататък „Механизмът“), който да осигури ефективна и значителна финансова подкрепа за ускоряване на прилагането на ***устойчиви реформи*** и свързаните с тях публични инвестиции в държавите членки. Механизмът ***следва да бъде специално създаден инструмент, предназначен за преодоляване на неблагоприятните въздействия и последиците от кризата във връзка с COVID-19 в Съюза***. Той следва да бъде всеобхватен и да се възползва от опита, натрупан от Съюза и държавите членки от използването на други инструменти и програми. ***Частните инвестиции биха могли да бъдат стимулирани и чрез схеми за публични инвестиции, включително финансови инструменти, субсидии и други инструменти, при условие че са спазени правилата за държавната помощ.***

(9) Реформите и инвестициите по линия на Механизма следва да спомогнат Съюзът да стане по-устойчив и по-малко зависим, като диверсифицират основните вериги за доставки и укрепят по този начин неговата стратегическа автономност. Реформите и инвестициите по линия на Механизма също така следва да създадат европейска добавена стойност.

(10) ***Следва да се постигне възстановяване и да се засили устойчивостта на Съюза и неговите държави членки чрез подкрепата за мерки, отнасящи се до областите на политиката от европейско значение, структурирани в шест стълба (наричани по-нататък „шестте стълба“), а именно: екологичен преход; цифрова трансформация; интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, включително икономическо сближаване, работни места, производителност, конкурентоспособност, научни изследвания, развитие и иновации, както и добре функциониращ единен пазар със силни малки и средни предприятия (МСП); социално и териториално сближаване; здравеопазване и икономическа, социална и институционална устойчивост*** с цел***, inter alia, увеличаване на капацитета за реагиране при кризи и готовността за действие при кризи; и политики за следващото поколение, децата и младите хора, като образованието и уменията.***

(11) ***Екологичният преход следва да бъде подкрепен от реформи и инвестиции в екологосъобразни технологии и капацитет, включително в биологично разнообразие, енергийна ефективност, саниране на сгради и кръгова икономика, като същевременно се допринася за постигане на целите на Съюза в областта на климата, насърчава се устойчивият растеж, създават се работни места и се запазва енергийната сигурност.***

(12) Реформите и инвестициите в цифрови технологии, инфраструктура и процеси ще повишат конкурентоспособността на Съюза на световно равнище, а също и ще спомогнат за повишаване на устойчивостта и на новаторския дух на Съюза, както и за намаляване на неговата зависимост чрез диверсифициране на ключовите вериги на доставки. Реформите и инвестициите следва по-специално да насърчават цифровизацията на услугите, развитието на цифрова инфраструктура и на инфраструктура за данните, клъстери и цифрови иновационни центрове и отворени цифрови решения. Цифровият преход следва също така да стимулира цифровизацията на МСП. Инвестициите в цифрови технологии следва да зачитат принципите на оперативна съвместимост, енергийна ефективност и защита на личните данни, да дават възможност за участие на МСП и на стартиращи предприятия и да насърчават използването на решения с отворен код.

(13) Реформите и инвестициите в интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, включително икономическо сближаване, работни места, производителност, конкурентоспособност, научни изследвания, развитие и иновации, както и добре функциониращ вътрешен пазар със силни МСП, следва да имат за цел увеличаване на потенциала за растеж и създаване на условия за устойчиво възстановяване на икономиката на Съюза. Тези реформи и инвестиции следва също така да насърчават предприемачеството, социалната икономика, развитието на устойчива инфраструктура и транспорт, индустриализацията и реиндустриализацията, както и да смекчават въздействието на кризата във връзка с COVID-19 върху икономиката.

(14) ***Реформите и инвестициите в областта на социалното и териториалното сближаване следва също така да допринасят за борбата с бедността и справянето с безработицата, за да могат икономиките на държавите членки да се възстановят, като същевременно никой не бъде изоставен. Тези реформи и инвестиции следва да водят до създаването на висококачествени и стабилни работни места, до приобщаването и интеграцията на групите граждани в неравностойно положение и да дадат възможност за укрепване на социалния диалог, социалната инфраструктура и социалните услуги, както и на социалната закрила и социалните системи.***

(15) ***Кризата във връзка с COVID-19 също така изведе на преден план значението на реформите и инвестициите в здравеопазването и в икономическа, социална и институционална устойчивост, които имат за*** цел, *inter alia,* ***увеличаване на капацитета за реагиране при кризи и на готовността за действие при кризи, по-специално чрез подобряване на непрекъснатостта на стопанската дейности и на предоставянето на обществените услуги, на достъпността и капацитета на системите за здравеопазване и полагане на грижи, на ефективността на публичната администрация и на националните системи, включително свеждане до минимум на административната тежест, и на ефективността на съдебните системи, както и предотвратяването на измамите и надзора върху борбата с изпирането на пари.***

(16) ***Реформите и инвестициите в следващото поколение, децата и младите хора са от съществено значение за насърчаване на образованието и уменията, включително цифровите умения, повишаване на уменията, добавянето на нови умения и преквалификацията на активната работна сила, програмата за интеграция на безработните, политиките за инвестиране в достъпа и възможностите за децата и младите хора, свързани с образованието, здравеопазването, храненето, заетостта и жилищното настаняване, и политиките за преодоляване на неравенството между поколенията в съответствие с целите на Европейската гаранция за децата и Гаранцията за младежта. Тези действия следва да гарантират, че следващото поколение европейци няма да бъде белязано завинаги от въздействието на кризата във връзка с COVID-19 и че разликата между поколенията няма да се задълбочава.***

(17) В момента не е наличен инструмент, който предвижда директна финансова подкрепа, свързана с постигането на резултати и осъществяването на реформи и публични инвестиции от държавите членки в отговор на предизвикателствата, установени в рамките на европейския семестър, ***включително Европейския стълб на социалните права и целите на ООН за устойчиво развитие,*** с оглед на трайното въздействие върху производителността и ***икономическата, социалната и институционалната устойчивост*** на ▌ държавите членки.

(18) Видовете финансиране и методите за изпълнение съгласно настоящия регламент следва да се избират въз основа на способността им за постигане на специфичните цели на действията и за постигане на резултати, като се вземат предвид по-специално разходите за проверките, административната тежест и очакваният риск от неспазване. ***Безвъзмездната финансова подкрепа по линия на Механизма следва да бъде под формата на участие sui generis на Съюза, което да се определя въз основа на максимално финансово участие, изчислено за всяка държава членка, и при отчитане на прогнозните общи разходи по плана за възстановяване и устойчивост, и която следва да бъде изплатена въз основа на постигането на резултати по отношение на ключовите етапи и целите на плановете за възстановяване и устойчивост. Поради това, това участие следва да бъде установено в съответствие със специфичните за сектора правила, предвидени в настоящия регламент, съгласно правилата за опростяване по отношение на финансирането, което не е свързано с разходи, предвидено в член 125, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета[31] (наричан по-нататък „Финансовият регламент“). Поради това в настоящия регламент следва да бъдат установени специални правила и процедура при спазване на общите принципи за бюджетно управление съгласно Финансовия регламент, по отношение на разпределението, изпълнението и контрола на безвъзмездната финансова подкрепа съгласно настоящия регламент. Финансирането, което не е свързано с разходи, следва да се прилага на равнището на плащанията от Комисията към държавите членки като бенефициери, независимо от възстановяването под каквато и да е форма на финансови вноски от държавите членки към крайни получатели. Държавите членки следва да могат да използват всички форми на финансови вноски, включително опростени варианти за разходите. Без да***

[31] Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

се засяга правото на Комисията да предприема действия в случай на измама, корупция, конфликти на интереси или двойно финансиране от Механизма и други програми на Съюза, плащанията не следва да подлежат на контрол върху действително направените от бенефициера разходи.

(19) В съответствие с Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета[32] и в рамките на разпределените по него ресурси, следва да се предприемат мерки за възстановяване и устойчивост по линия на ***Механизма*** ▌, с които да се преодолее безпрецедентното въздействие на кризата във връзка с COVID-19. Тези допълнителни ресурси следва да се използват по начин, който да гарантира спазването на сроковете, предвидени в Регламент (ЕС) 2020/2094.

(20) Механизмът следва да подкрепя проекти, които зачитат принципа на допълняемост на финансирането от Съюза. Механизмът не следва, освен в надлежно обосновани случаи, да замества периодичните национални разходи.

(21) Гарантирането на високо равнище на киберсигурност и доверие в технологиите е предварително условие за успешна цифрова трансформация в Съюза. В заключенията си от 1 и 2 октомври 2020 г. Европейският съвет призова Съюза и държавите членки да използват пълноценно инструментариума за киберсигурност на 5G технологиите, приет на 29 януари 2020 г., и по-конкретно да прилагат съответните ограничения за високорисковите доставчици по отношение на ключови активи, определени като критични и чувствителни в координираните оценки на риска на равнището на Съюза. Европейският съвет подчерта, че потенциалните доставчици на 5G трябва да бъдат оценявани въз основа на общи обективни критерии.

---

[32] Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета от 14 декември 2020 г. за създаване на Инструмент на Европейския съюз за възстановяване с цел подкрепа на възстановяването след кризата с COVID-19 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 23).

(22) ***За да се насърчат полезните взаимодействия между Механизма, програмата InvestEU, създадена с регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 (наричан по-нататък „Регламентът за програмата InvestEU“), и Инструмента за техническа подкрепа, създаден с Регламент (ЕС) 2021/ … на Европейския парламент и на Съвета[33+], плановете за възстановяване и устойчивост могат да включват, в рамките на определен таван, вноски в подразделенията „Държави членки“ по програмата InvestEU и в Инструмента за техническа подкрепа в съответствие с настоящия регламент.***

---

33 ***Регламент (ЕС) 2021/… на Европейския съвет и на Съвета от … за създаване на Инструмент за техническа подкрепа (ОВ L …, …, стр. …).***

\+ ОВ: Моля въведете в текста номера на регламента, който се съдържа в документ PE-CONS 61/20 (2020/0103(COD)), и въведете номера, датата и данните за публикация в ОВ на посочения регламент в бележката под линия.

(23) Като отразява Европейския зелен пакт като стратегия на Европа за устойчив растеж, както и значението на борбата срещу изменението на климата в съответствие с ангажиментите на Съюза за изпълнение на Парижкото споразумение и целите на ООН за устойчиво развитие, механизмът допринася за интегрирането на действията в областта на изменението на климата и устойчивостта на околната среда и за постигането на общата цел от ***30%*** от бюджетните разходи на Съюза да са в подкрепа на целите в областта на климата. ***За тази цел мерките, получаващи подкрепа от Механизма и включени в плановете за възстановяване и устойчивост на отделните държави членки, следва да допринасят за екологичния преход, включително биологичното разнообразие, или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от тях , и следва да представляват най-малко 37% от общия размер на разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост въз основа на методиката за проследяване на действията в областта на климата, изложена в приложение към настоящия регламент. Тази методика следва съответно да се използва за мерките, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса, посочена в приложението към настоящия регламент. Ако съответната държава членка и Комисията се споразумеят, следва да е възможно да бъдат увеличени коефициентите за подкрепа за целите в областта на климата до 40% или 100% за отделни инвестиции, според обясненото в плана за възстановяване и устойчивост, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които достоверно увеличават тяхното въздействие върху целите в областта на климата. За тази цел следва да е възможно да бъдат увеличени коефициентите за подкрепата на целите в областта на климата до обща сума в размер на 3% от разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост за индивидуални инвестиции. Механизмът следва да подкрепя дейности, които се осъществяват при пълно зачитане на стандартите и приоритетите на Съюза в областта на климата и околната среда и принципа „за ненанасяне на значителни вреди“ по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент*

и на Съвета[34] (наричан по-нататък „принципът „за ненанасяне на значителни вреди“).

34 ***Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).***

(24) ***Отразявайки значението на борбата срещу значителната загуба на биологично разнообразие, настоящият регламент следва да допринесе за интегрирането на действията в областта на биологичното разнообразие в политиките на Съюза.***

(25) ***Държавите членки следва да гарантират, че мерките, включени в техните планове за възстановяване и устойчивост, съответстват на принципа „за ненанасяне на значителни вреди“ по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852. Комисията следва да предостави технически насоки за тази цел. Влизането в сила на делегираните актове, посочени в член 3, точка г) от Регламент (ЕС) 2020/852, не следва да засяга тези насоки.***

(26) ***Мерките, получаващи подкрепа от Механизма и включени в плановете за възстановяване и устойчивост на отделните държави членки, следва също така да са на стойност, която представлява най-малко 20% от разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост за разходи в областта на цифровите технологии. За тази цел държавите членки следва да изчисляват коефициента за подкрепа на целите в областта на цифровите технологии въз основа на методология, която отразява степента, в която подкрепата по линия на Механизма допринася за целите в областта на цифровите технологии. Коефициентите за отделните мерки следва да се определят въз основа на областите на намеса, установени в приложение към настоящия регламент. Методиката следва да се използва съответно за мерките, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса. Ако съответната държава членка и Комисията се споразумеят, следва да е възможно да бъдат увеличени тези коефициенти до 40% или 100% за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите реформи, които увеличават въздействието на мерките върху целите в областта на цифровите технологии.***

(27) ***За целите на определянето на приноса на съответните мерки по плановете за възстановяване и устойчивост по отношение на целите в областта на климата и цифровите технологии, следва да е възможно тези мерки да бъдат отчитани в рамките на двете цели съгласно съответните им методологии.***

(28) Жените бяха в особено засегнати от кризата във връзка с COVID-19, тъй като представляват по-голямата част от здравните работници в Съюза и балансират между неплатеното полагане на грижи и служебните си задължения. Положението е особено трудно за самотните родители, 85% от които са жени. Равенството между половете и равните възможности за всички, както и всеобхватното интегриране на тези цели следва да се отчитат и утвърждават през целия процес на подготовка и изпълнение на плановете за възстановяване и устойчивост, представени съгласно настоящия регламент. Инвестициите в стабилна инфраструктура за полагане на грижи също са от основно значение за гарантиране на равенство между половете, за икономическо овластяване на жените с цел изграждане на устойчиви общества, за борба срещу несигурните условия в сектор, в който преобладават жените, за засилване на създаването на работни места и за предотвратяване на бедността и социалното изключване, както и с цел положително въздействие върху брутния вътрешен продукт (БВП), тъй като дават възможност на повече жени да извършват платен труд.

(29) ***Следва да се създаде механизъм за гарантиране на връзката между*** Механизма ***и добро*** икономическо управление***, който да позволява на Комисията да прави предложение до Съвета за спиране на всички или на част от бюджетните задължения или от плащанията по линия на Механизма. Задължението на Комисията да предложи спиране следва да бъде преустановено, когато и за времето, докато е задействана така наречената обща клауза за дерогация съгласно Пакта за стабилност и растеж. За да се осигури еднакво изпълнение и с оглед на значимостта на финансовото въздействие на налаганите мерки, на Съвета следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия, като той следва да действа въз основа на предложение на Комисията. За да се улесни приемането на решения, необходими за гарантирането на ефективни действия в контекста на рамката за икономическо управление, следва да се използва гласуване с обратно квалифицирано мнозинство за спирането на бюджетните задължения. Компетентната комисия на Европейския парламент следва да може да покани Комисията на разисквания относно прилагането на посочения механизъм в рамките на структуриран диалог, който да позволи на Европейския парламент да изрази становищата си. За да може Комисията надлежно да вземе предвид становищата, изразени от Европейския парламент, този структуриран диалог следва да се проведе в срок от четири седмици, след като Комисията е информирала Европейския парламент относно прилагането на посочения механизъм.***

(30) Специфичната цел на Механизма следва да бъде да предоставя финансова подкрепа за постигането на ***ключовите етапи и целите*** на реформите и инвестициите, както са посочени в плановете за възстановяване и устойчивост. Тази цел следва да се изпълнява в тясно сътрудничество със съответните държави членки.

(31) До 31 юли 2022 г. Комисията следва да представи на Европейския парламент и на Съвета доклад за преглед на изпълнението на Механизма. За тази цел Комисията следва да вземе предвид общите показатели и набора от показатели за възстановяване и устойчивост, предвиден в настоящия регламент, както и друга налична свързана информация. Компетентната комисия на Европейския парламент може да прикани Комисията да представи основните констатации в доклада си за преглед в контекста на диалога за възстановяване и устойчивост, установен в съответствие с настоящия регламент.

(32) За да допринасят за целите на Механизма, плановете за възстановяване и устойчивост следва да съдържат мерки за осъществяването на реформи и проекти за публични инвестиции ***чрез съгласуван пакет***. ***Мерките, започнали да се прилагат от 1 февруари 2020 г. нататък, следва да бъдат допустими***. Плановете за възстановяване и устойчивост следва да бъдат съобразени със съответните специфични за държавата предизвикателства и приоритети, установени в рамките на европейския семестър, ***както и с предизвикателствата и приоритетите, установени в последната препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната за държавите членки, чиято парична единица е еврото.*** Плановете ***за възстановяване и устойчивост*** следва да са съобразени ***и*** с националните програми за реформи, националните планове в областта на енергетиката и климата, плановете за справедлив преход, ***плана за изпълнение на Гаранцията за младежта,*** както и споразуменията за партньорство и оперативните програми, приети по линия на фондовете на Съюза. За насърчаване на действия, попадащи в обхвата на Европейския зелен пакт и на Програмата в областта на цифровите технологии, плановете за възстановяване и устойчивост също така трябва да предвиждат мерки, свързани с екологичния и цифровия преход. Тези мерки следва да водят до бързо постигане на общите и конкретни цели и осъществяване на приноса, както са предвидени в националните планове в областта на енергетиката и климата и техните актуализации. Всички подкрепяни дейности следва да бъдат осъществявани при пълно зачитане на ***стандартите и*** приоритетите на Съюза в областта на климата и околната среда. ***Плановете за възстановяване и устойчивост следва също така да зачитат хоризонталните принципи на механизма.***

(33) Плановете за възстановяване и устойчивост не следва да засягат правото на сключване или прилагане на колективни споразумения или предприемане на колективни действия в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз и правото и практиките на Съюза и на държавите членки.

(34) Регионалните и местните органи могат да бъдат важни партньори в осъществяването на реформи и инвестиции. В тази връзка с това с тях следва да се провеждат подходящи консултации и те следва се включват по подходящ начин в съответствие с националната правна рамка.

(35) Ако дадена държава членка е освободена от наблюдение и оценка в рамките на европейския семестър съгласно член 12 от Регламент (ЕС) № 472/2013 на Европейския парламент и на Съвета[35] или подлежи на надзор по силата на Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета[36], настоящият регламент следва да е възможно да се прилага за съответната държава членка във връзка с предизвикателствата и приоритетите, определени от посочените регламенти.

---

35 Регламент (ЕС) № 472/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за засилване на икономическото и бюджетно наблюдение над държавите членки в еврозоната, изпитващи или застрашени от сериозни затруднения по отношение на финансовата си стабилност (ОВ L 140, 27.5.2013, стр. 1).

36 Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета от 18 февруари 2002 г. за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите членки (ОВ L 53, 23.2.2002 г., стр. 1).

(36) За да даде насоки за изготвянето и прилагането на плановете за възстановяване и устойчивост от държавите членки, Съветът следва да може в рамките на европейския семестър да обсъжда степента на възстановяване, устойчивост и капацитет за приспособяване в Съюза. Това обсъждане следва да се основава на стратегическата и аналитична информация, с която разполага Комисията в рамките на европейския семестър и при възможност – на информация за изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост в предходните години.

(37) За да се гарантира подходящо финансово участие, съответстващо на действителните потребности на държавите членки да предприемат и завършат реформите и инвестициите от плана за възстановяване и устойчивост, е целесъобразно да се определи максимално финансово участие по линия на Механизма под формата на безвъзмездна финансовата подкрепа. ***70% от това максимално финансово участие следва да се изчислява*** на базата на населението, реципрочната стойност на БВП на глава от населението и относителното равнище на безработица на всяка държава членка. ***30% от това максимално финансово участие следва да се изчислява на базата на населението, реципрочната стойност на БВП на глава от населението и в еднакви пропорции – на промяната на реалния БВП през 2020 г. и съвкупната промяна на реалния БВП за периода 2020 — 2021 г. въз основа на есенните икономически прогнози на Комисията от 2020 г. за данни, които не са били налични към момента на изчисляването и които ще бъдат актуализирани до 30 юни 2022 г. въз основа на фактическите резултати***.

(38) Необходимо е да се определи процедура за представянето на планове за възстановяване и устойчивост от държавите членки, както и тяхното съдържание. Държавите членки следва ***официално*** да представят своите планове за възстановяване и устойчивост, ***по правило*** най-късно до 30 април, ***и могат да направят това в единен интегриран документ заедно с*** националната си програма за реформи. За осигуряване на бързото изпълнение на Механизма държавите членки следва да имат възможност да представят проектоплан за възстановяване и устойчивост ***от*** 15 октомври предходната година.

(39) За да се гарантира националната ангажираност и акцентът върху необходимите реформи и инвестиции, държавите членки, които искат да получат подкрепа, следва да представят на Комисията надлежно мотивиран и обоснован план за възстановяване и устойчивост. ***В този план следва да се опише подробно как той, предвид включените в него мерки, представлява цялостен и адекватно балансиран отговор на икономическото и социалното положение на съответната държава членка и по този начин допринася по подходящ начин за шестте стълба, отчитайки специфичните предизвикателства, пред които е изправена въпросната държава членка.*** Планът за възстановяване и устойчивост следва да съдържа подробен набор от мерки за ***неговия мониторинг и*** изпълнение, включително ***ключови етапи и цели и прогнозни разходи***, както и очакваното въздействие на плана върху потенциала за растеж, създаването на работни места и икономическата**,** социалната ***и институционалната*** устойчивост**,** ***включително чрез насърчаване на политики за децата и младите хора, както и върху смекчаването на икономическото и социалното въздействие на кризата във връзка с COVID-19, като допринася за прилагането на Европейския стълб на социалните права и по този начин засилва икономическото, социалното и териториалното сближаване и конвергенцията в рамките на Съюза.*** Той също така следва да съдържа мерки за екологичния ***преход, включително биологичното разнообразие,*** и цифровия преход, както и обяснение ***как допринася за ефективното справяне*** със съответните специфични за всяка държава предизвикателства и приоритети, установени в рамките на европейския семестър, ***включително техните фискални аспекти и препоръките съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета.[37] Следва също така да включва обяснение как планът за възстановяване и устойчивост гарантира, че никоя от мерките за осъществяване на реформите и инвестициите, включени в същия план, не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852 („принцип за***

[37] Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

ненанасяне на значителни вреди“). Планът за възстановяване и устойчивост следва да съдържа очаквания принос за равенството между половете и равните възможности за всички, както и обобщение на процеса на проведените консултации със съответните национални заинтересовани страни. Планът за възстановяване и устойчивост следва да съдържа обяснение на плановете, системите и конкретните мерки на държавата членка за предотвратяване, разкриване и коригиране на конфликти на интереси, корупция и измами, а също и избягване на двойно финансиране от Механизма и други програми на Съюза. Планът за възстановяване и устойчивост може да включва и трансгранични или многонационални проекти. В хода на целия процес Комисията и държавите членки следва да се стремят към постигане на тясно сътрудничество.

(40) Прилагането на Механизма следва да се извършва в съответствие с принципа на доброто финансово управление, включително ефективното предотвратяване и преследване по наказателен ред на измамите, включително данъчните измами, отклонението от данъчно облагане, корупцията и конфликтите на интереси.

(41) Комисията следва да направи оценка на плана за възстановяване и устойчивост, предложен от всяка държава членка, и да действа в тясно сътрудничество със съответната държава членка. Комисията ***следва*** изцяло ***да*** зачита националната ангажираност с плана и следователно ***да*** взема предвид обосновката и елементите, представени от съответната държава членка. ***Комисията следва да оцени целесъобразността, ефективността, ефикасността и съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост, предложен от държавата членка, въз основа на списъка от критерии, посочен в настоящия регламент. Комисията следва да направи оценка на предложените планове за възстановяване и устойчивост и, когато е приложимо, на техните актуализации, в срок от два месеца от официалното представяне на плановете за възстановяване и устойчивост. Ако е необходимо, съответната държава членка и Комисията следва да могат да се споразумеят да удължат този срок с разумен период от време.***

(42) Подходящите насоки следва да бъдат изложени в приложение към настоящия регламент, за да послужат като основание за Комисията да оценява по прозрачен и справедлив начин плановете за възстановяване и устойчивост и за да определят финансовото участие в съответствие с целите и всички други съответни изисквания, установени в настоящия регламент. В интерес на прозрачността и ефикасността, за тази цел следва да се създаде рейтингова система за оценка на плановете за възстановяване и устойчивост. ***Критериите, свързани със специфичните за всяка държава препоръки, с укрепването на потенциала за растеж, създаването на работни места и икономическата, социалната и институционалната устойчивост и с допринасянето за прилагането на Европейския стълб на социалните права, следва да заемат най-високо място при оценката. Ефективният принос за екологичния преход и цифровия преход също следва да бъде предварително условие за положителна оценка.***

(43) За да се допринесе за изготвянето на висококачествени планове за възстановяване и устойчивост и да се подпомогне Комисията при оценяването на представените от държавите членки планове за възстановяване и устойчивост и на степента на тяхното постигане, следва да се изготвят разпоредби за използването на експертна помощ, а по искане на съответната държава членка – и на партньорски консултации ***и техническа подкрепа***. ***Държавите членки могат също така да поискат техническа подкрепа по линия на Инструмента за техническа подкрепа. Държавите членки следва да се насърчават да стимулират полезните взаимодействия с плановете за възстановяване и устойчивост на други държави членки***.

(44) За целите на опростяването, при определянето на финансовото участие следва да се спазват опростени критерии. Финансовото участие следва да се определи въз основа на прогнозните общи разходи по плана за възстановяване и устойчивост, предложен от съответната държава членка.

(45) ***Съветът следва да одобри оценката на плановете за възстановяване и устойчивост посредством решение за изпълнение, въз основа на предложение на Комисията, като се стреми да приеме това решение в срок от четири седмици от приемането на това предложение.*** При условие че планът за възстановяване и устойчивост удовлетворява критериите за оценка, на съответната държава членка следва да бъде отпуснато максималното финансово участие, когато прогнозните общи разходи за реформи и инвестиции, включени в плана за възстановяване и устойчивост, са равни или надвишават размера на самото максимално финансово участие. Когато прогнозните общи разходи са по-ниски от максималното финансово участие, на съответната държава членка следва вместо това да бъде отпусната сума, равна на прогнозните общи разходи по плана за възстановяване и устойчивост. Държавата членка не следва да получи финансово участие, ако планът за възстановяване и устойчивост не удовлетворява критериите за оценка. ***Решението за изпълнение на Съвета следва да бъде изменено по предложение на Комисията, за да се включи актуализираното максимално финансово участие, изчислено въз основа на фактическите резултати през юни 2022 г. Съветът следва да приеме съответното решение за изменение без ненужно забавяне.***

(46) За да се гарантира, че финансовата подкрепа е отпусната в първите години след кризата във връзка с COVID-19 и да се осигури съвместимост с наличното финансиране по Механизма, ▌ средствата ▌ ***следва да бъдат на разположение*** до 31 декември ***2023 г.*** Затова за ***70%*** от сумата, предоставена за безвъзмездна финансова подкрепа, следва да бъде възможно да бъдат поети правни задължения до 31 декември 2022 г., а за 30% – между 1 януари 2023 г. и 31 декември ***2023 г. До 31 декември 2021 г. по искане на дадена държава членка, което се представя заедно с плана за възстановяване и устойчивост, сума в размер до 13% от финансовото участие и когато е приложимо, до 13% от заема за съответната държава членка, може да бъде изплатена под формата на предварително финансиране, в рамките, доколкото е възможно, на два месеца след приемането от страна на Комисията на правните задължения.***

(47) Финансовата подкрепа за плана за възстановяване и устойчивост на дадена държава членка следва да бъде възможна под формата на заем, при условие че с Комисията бъде сключено споразумение за заем въз основа на надлежно ***обосновано*** искане от съответната държава членка. Заемите в подкрепа на изпълнението на националните планове за възстановяване и устойчивост ***следва да бъдат отпуснати до 31 декември 2023 г. и*** следва да бъдат отпуснати със срокове до падежа, отразяващи по-дългосрочния характер на тези разходи. ***Съгласно член 5, параграф 2 от Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета[38] погасяването следва да бъде планирано, в съответствие с принципа на добро финансово управление, по такъв начин, че да се гарантира стабилното и предвидимо намаляване на задълженията.*** Тези срокове до падежа могат да се различават от сроковете за средствата, които Съюзът заема за финансиране на заемите на капиталовите пазари. Поради това е необходимо да се предвиди и възможност за дерогация от принципа, установен в член 220, параграф 2 от Финансовия регламент, според който падежите на заемите за финансова помощ не следва да бъдат трансформирани.

[38] Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета от 14 декември 2020 г. относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз и за отмяна на Решение 2014/335/ЕС, Евратом (ОВ L 424, 15.12.2020, г. стр. 1).

(48) Искането за подкрепа под формата на заем следва да бъде обосновано с ***по-високите финансови*** потребности, свързани с допълнителните реформи и инвестиции, включени в плана за възстановяване и устойчивост, най-вече по отношение на екологичния и цифровия преход, и с разходите по плана за възстановяване и устойчивост, по-високи от максималното финансово участие, разпределено чрез безвъзмездната подкрепа. Следва да е възможно искането за подкрепа под формата на заем да се подаде едновременно с представянето на плана за възстановяване и устойчивост. Когато искането за подкрепа под формата на заем се подава по друго време, то следва да бъде придружено от преработен план за възстановяване и устойчивост с допълнителни ***ключови етапи и цели***. За да се гарантира предоставянето на ресурсите в началото на периода, държавите членки следва да подадат искане за заем до 31 август ***2023 г.*** За целите на доброто финансово управление следва да бъде ограничен общият размер на всички заеми, отпускани по настоящия регламент. Освен това максималният размер на заема за всяка държава членка не следва да надвишава **6,8%** от нейния брутен национален доход ***(БНД) за 2019 г. съгласно данни на Евростат, последно актуализирани през май 2020 г.*** При извънредни обстоятелства и при наличие на средства следва да бъде възможно увеличение на максималния размер. По същите причини следва да е възможно заемът да бъде разпределен на вноски срещу постигане на определени резултати. ***Комисията следва да направи оценка на искането за подкрепа под формата на заем в срок от два месеца. По предложение на Комисията Съветът следва да е в състояние да одобри тази оценка с квалифицирано мнозинство посредством решение за изпълнение, което Съветът следва да се стреми да приеме в срок от четири седмици, считано от приемането на това предложение на Комисията.***

(49) Всяка държава членка следва да е възможно да отправи обосновано искане за изменение на плана за възстановяване и устойчивост в рамките на срока за изпълнение, когато обективни обстоятелства обосновават такова действие. ***Когато Комисията счита, че причините, изложени от съответната държава членка, оправдават такова изменение, тя следва да направи оценка на новия план за възстановяване и устойчивост в рамките на два месеца. Ако е необходимо, съответната държава членка и Комисията следва да могат да се споразумеят да удължат този срок с разумен период от време. Съветът следва да одобри оценката на новия план за възстановяване и устойчивост посредством решение за изпълнение въз основа на предложение на Комисията, и да се стреми да приеме това решение в срок от четири седмици от приемането на предложението.***

(50) Институциите на Съюза следва да направят всичко възможно, за да съкратят времето за обработка, за да се гарантира безпроблемното и бързо прилагане на Механизма.

(51) От съображения за ефикасност и опростяване на финансовото управление на Механизма, финансовата подкрепа от Съюза за плановете за възстановяване и устойчивост следва да бъде под формата на финансиране, основано на постигането на резултати, измервани чрез ***ключовите етапи и целите,*** посочени в одобрените планове за възстановяване и устойчивост. За тази цел допълнителната подкрепа под формата на заеми следва да бъде свързана с допълнителните ***ключови етапи и цели***, сравнени със съответните цели за безвъзмездната финансова подкрепа.

(52) ***Освобождаването на средства по линия на Механизма зависи от задоволителното изпълнение на съответните ключовите етапи и целите от държавите членки, както са изложени в плановете за възстановяване и устойчивост, като оценката на тези планове се одобрява от Съвета. Преди Комисията да приеме решение за разрешаване на изплащането на финансовото участие и когато е приложимо, на заема, тя следва да поиска становището на Икономическия и финансов комитет относно задоволителното изпълнение на съответните ключови етапи и цели от държавите членки въз основа на предварителна оценка от Комисията. За да може Комисията да вземе предвид становището на Икономическия и финансов комитет при оценката си, то следва да бъде дадено в срок от четири седмици след получаване на предварителната оценка от Комисията. В своите разисквания Икономическият и финансов комитет се стреми да постигне консенсус. Когато, по изключение, една или повече държави членки считат, че са налице сериозни отклонения от задоволителното изпълнение на съответните ключови етапи и цели, те могат да поискат от председателя на Европейския съвет да постави въпроса на следващото заседание на Европейския съвет. Съответните държави членки следва също така да информират без ненужно забавяне Съвета и Съветът следвана свой ред незабавно да информира Европейския парламент. При такива изключителни обстоятелства следва да не се взема решение за разрешаване на изплащането на финансовото участие и когато е приложимо, на заема, преди Европейският съвет да е обсъдил изчерпателно въпроса. Този процес по правило следва да не продължава повече от три месеца, след като Комисията е поискала становището на Икономическия и финансов комитет.***

(53) За целите на доброто финансово управление ***и като същевременно се зачита основаният на резултатите характер на Механизма,*** следва да бъдат определени специални правила за бюджетните задължения, плащанията, спирането ▌ и възстановяването на средства***, както и за прекратяването на споразумения, свързани с финансова подкрепа***. За да се осигури предвидимост, следва да е възможно държавите членки да подават искания за плащане два пъти годишно. Плащанията следва бъдат на вноски и да се основават на положителна оценка от Комисията за изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост на съответната държава членка. ***Държавите членки следва да предприемат подходящи мерки, за да гарантират, че използването на средствата във връзка с мерки, получаващи подкрепа от Механизма, е в съответствие с приложимото право на Съюза и с националното право. По-специално те следва да гарантират, че се предотвратяват, установяват и коригират измамите, корупцията и конфликтите на интереси и че се избягва двойното финансиране от Механизма и други програми на Съюза.*** Спирането и ***прекратяването на споразумения, свързани с финансова подкрепа, както и намаляването и възстановяването*** на финансовото участие, следва да бъдат възможни, когато планът за възстановяване и устойчивост не е изпълнен по задоволителен начин от съответната държава членка ***или в случай на сериозни нередности, а именно измами, корупция и конфликти на интереси във връзка с мерките, получаващи подкрепа от Механизма, или сериозно неизпълнение на задължение, произтичащо от споразуменията, свързани с финансова подкрепа. Когато е възможно, възстановяването следва да се осигурява чрез прихващане от оставащите плащания по Механизма.*** Следва да се създадат подходящи процедури по оспорване, за да се гарантира, че решението на Комисията във връзка със спирането ▌ и възстановяването на платени суми***, както и прекратяването на споразумения, свързани с финансова подкрепа***, зачита правото на държавите членки да предоставят коментари. ***Всички плащания на финансово участие на държавите членки следва да се извършват до 31 декември 2026 г., с изключение на мерките, посочени в член 1, параграф 3, второ изречение от Регламент (ЕС) 2020/2094, и на случаите, в които въпреки че е поето правно задължение или е прието***

решение, в съответствие със сроковете, посочени в член 3 от същия регламент, е необходимо Съюзът да може да изпълни задълженията си към държавите членки, включително в резултат на окончателно съдебно решение срещу Съюза.

(54) ***Комисията следва да гарантира, че финансовите интереси на Съюза са ефективно защитени. Въпреки че преди всичко държавата членка носи отговорност да гарантира, че Механизмът се изпълнява в съответствие с приложимото право на Съюза и с националното право, Комисията следва да може да получи достатъчна увереност от държавите членки в това отношение. За тази цел при изпълнението на Механизма държавите членки следва да гарантират функционирането на ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол и възстановяват неправомерно изплатени или неправилно използвани суми. В това отношение държавите членки следва да могат да разчитат на обичайните национални системи за управление на бюджета. Държавите членки следва да събират стандартизирани категории данни и информация, които позволяват предотвратяването, разкриването и коригирането на сериозни нередности, като например измами, корупция и конфликти на интереси, във връзка с мерките, получаващи подкрепа от Механизма. Комисията следва да предоставя система за информация и мониторинг, включително единен инструмент за извличане на данни и измерване на риска, с цел получаване на достъп и анализиране на тези данни и информация с оглед на прилагането ѝ от всички държави членки.***

(55) ***Комисията, Европейската служба за борба с измамите (OLAF), Сметната палата и когато е приложимо – Европейската прокуратура, следва да могат да използват системата за информация и мониторинг в рамките на своите правомощия и права.***

(56) За да се улесни прилагането на мерките на държавите членки, насочени към избягване на двойно финансиране от Механизма и други програми на Съюза, Комисията следва да предоставя информация за получателите на средства, финансирани от бюджета на Съюза, в съответствие с член 38, параграф 1 от Финансовия регламент.

(57) На държавите членки и на Комисията следва да бъде разрешено да обработват лични данни само когато това е необходимо за целите на осигуряването на освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, одит и контрол върху използването на средства във връзка с мерките за изпълнение на реформи и инвестиционни проекти съгласно плана за възстановяване и устойчивост. Личните данни следва да се обработват в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679[39] или Регламент (ЕС) 2018/1725[40] на Европейския парламент и на Съвета, който от двата е приложим.

(58) За целите на ефективния мониторинг на изпълнението държавите членки следва да докладват ***два пъти годишно*** в рамките на европейския семестър за постигнатия напредък по изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост. Тези доклади, изготвени от съответните държави членки, следва да бъдат отразени по подходящ начин в националните програми за реформи, които да се използват като инструмент за докладване относно напредъка по изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост.

---

[39] Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

[40] Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

(59) ***Държавите членки следва да бъдат насърчавани да търсят становището на своите национални съвети по производителността и независими фискални институции относно плановете си за възстановяване и устойчивост, включително евентуално валидиране на елементи от своя план за възстановяване и устойчивост.***

(60) ***За да се гарантира прозрачност и отчетност при изпълнението на Механизма, Комисията, при условие че е разрешено предаването на чувствителна или на поверителна информация или при необходимост при спазване на подходящи условия на поверителност, следва да предава на Европейския парламент и на Съвета едновременно и при равни условия относимите документи и информация, като например плановете за възстановяване и устойчивост или техните изменения, представени от държавите членки, както и предложенията за решения за изпълнение на Съвета, оповестени от Комисията.***

(61) ***Компетентната комисия на Европейския парламент може на всеки два месеца да отправя покана към Комисията за обсъждане в рамките на диалог относно възстановяване и устойчивост на въпроси, които се отнасят до изпълнението на Механизма, като например плановете за възстановяване и устойчивост на държавите членки, оценката, извършена от Комисията, основните констатации в доклада за преглед, степента на изпълнение на ключовите етапи и целите, процедури, свързани с плащане и спиране на плащанията, и всяка друга имаща отношение информация и документация, предоставена от Комисията във връзка с изпълнението на Механизма. Комисията следва да взема предвид всички елементи, произтичащи от становищата, изразени чрез диалога за възстановяване и устойчивост, включително резолюциите на Европейския парламент, ако има такива.***

(62) За да се гарантира ефикасното и съгласувано разпределение на средства и спазването на принципа на добро финансово управление, действията по настоящия регламент следва да бъдат съгласувани с текущите програми на Съюза и да ги допълват, като същевременно се избягва двойното финансиране от Механизма и други програми на Съюза за едни и същи разходи. По-специално Комисията и държавите членки следва да осигурят ефективна координация на всички етапи от процеса, така че да се гарантира последователност, съгласуваност, взаимно допълване и полезно взаимодействие между източниците на финансиране. За тази цел държавите членки следва да са задължени, когато представят на Комисията своите планове ***за възстановяване и устойчивост***, да представят и относимата информация за съществуващо или планирано финансиране от Съюза. Финансовата подкрепа по линия на Механизма следва да бъде допълваща към подкрепата, предоставена по линия на други програми и инструменти на Съюза***, включително програмата InvestEU. Ф***инансираните по линия на Механизма реформи и инвестиционни проекти следва да могат да получават финансиране от други програми и инструменти на Съюза, при условие че тази подкрепа не покрива същите разходи.

(63) Комисията следва да извършва мониторинг върху изпълнението на Механизма и да измерва постигането на целите по настоящия регламент по целенасочен и пропорционален начин. При мониторинга на изпълнението на Механизма Комисията следва да гарантира ефикасното, ефективно и навременно събиране на данните за мониторинга на изпълнението на дейностите и на техните резултати. За тази цел на получателите на финансиране от Съюза следа да се наложат пропорционални изисквания за докладване. Чрез делегирани актове Комисията следва да определи общите показатели, които да се използват за докладване на напредъка и за целите на мониторинга и оценката на Механизма, и да определи методика за докладване на социалните разходи, включително за децата и младите хора, в рамките на Механизма.

(64) Съгласно точки 22 и 23 от Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество[41] настоящият Механизъм следва да се подложи на оценка въз основа на информацията, събрана в съответствие със специалните изисквания за мониторинг, като същевременно се избягват административната тежест, по-специално за държавите членки, и свръхрегулирането. Когато е целесъобразно, тези изисквания следва да включват измерими показатели, които да служат като основа за оценяване на последиците на Механизма на място.

[41] ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

(65) ***Посредством делегиран акт следва да се създаде специален набор от показатели, за да се показва напредъкът по изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост на държавите членки във всеки от шестте стълба, попадащи в обхвата на настоящия регламент, както и напредъкът, постигнат по отношение на изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост във връзка с общите показатели на Механизма. Наборът от показатели следва да започне да се прилага най-късно до декември 2021 г. и следва да се актуализира от Комисията два пъти годишно.***

(66) ***За да се гарантира подходящо докладване на изпълнението и мониторинг на изпълнението на Механизма, включително по отношение на социалните разходи, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка със специалния набор от показатели, показващ напредъка по изпълнението, и общите показатели, които следва да се използват, както и методиката за докладване на социалните разходи, включително за децата и младите хора. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложени в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.***

(67) Комисията следва да представя на Европейския парламент и на Съвета годишен доклад относно изпълнението на Механизма. Този доклад следва да включва информация относно напредъка на държавите членки по одобрените планове за възстановяване и устойчивост. Той следва също да включва информация относно ***изпълнението на ключовите етапи и целите, плащанията и спирането на плащанията, както и относно приноса на Механизма за постигане на целите в областта на климата и цифровите технологии, общите показатели и финансираните разходи по шестте стълба***.

(68) Следва да се извърши независима оценка на изпълнението на целите на Механизма, на ефикасността на използването на неговите ресурси и на добавената му стойност. По целесъобразност оценката следва да бъде придружена от предложение за изменение на настоящия регламент. Освен това в независимата последваща оценка следва да се разгледа дългосрочното въздействие на Механизма.

(69) Оценката на плановете за възстановяване и устойчивост, които трябва да бъдат изпълнени от държавите членки, както и съответстващата финансова подкрепа следва да бъдат ***приети от Съвета посредством решение за изпълнение по предложение на Комисията***. ***С тази цел,*** както и за да се гарантират еднакви условия за изпълнението на настоящия регламент, на ***Съвета*** следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Изпълнителните правомощия във връзка с ▌ плащането на финансовата подкрепа при изпълнение на съответните ***ключови етапи и цели*** следва да се ***предоставят на*** Комисията ***и да се упражняват от нея*** в съответствие с процедурата по разглеждане по Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета[42]. ***Като се има предвид евентуалната необходимост от бързо плащане на финансовата подкрепа по линия на Механизма, съгласно приложимите разпоредби на Регламент (ЕС) № 182/2011 председателят на комитета по смисъла на посочения регламент следва да обмисли възможността, за всеки проект на акт за изпълнение, да бъде съкратен срокът за свикване на комитета и срокът за предоставяне на становище от комитета.***

[42] Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(70) След приемането на ***решение*** за изпълнение, на съответните държави членки и на Комисията следва да се даде възможност да постигнат съгласие по дадени оперативни договорености от техническо естество, съдържащи подробности за аспекти на изпълнението по отношение на сроковете, показателите за ***ключовите етапи и целите*** и достъпа до основните данни. За да се осигури актуалността на оперативните договорености по отношение на съществуващите обстоятелства по време на изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост, следва да бъде възможно елементите на такива оперативни договорености да бъдат изменяни по взаимно съгласие.

(71) Хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и Съвета съгласно член 322 от ДФЕС, се прилагат към настоящия регламент. Тези правила са установени във Финансовия регламент и определят по-специално процедурата за създаване и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди и непряко изпълнение и предвиждат проверки на отговорността на финансовите участници. Правилата, приети съгласно член 322 от ДФЕС, ***включват общ режим на обвързване с условия с цел*** защитата на бюджета на Съюза ▌.

(72) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета[43] и регламенти (ЕО, Евратом) № 2988/95[44], (Евратом, ЕО) № 2185/96[45] и (ЕС) 2017/1939[46] на Съвета финансовите интереси на Съюза трябва да се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством мерки, свързани с предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на ▌ измами, ***корупция и конфликти на интереси*** и когато е целесъобразно, с налагане на административни санкции. По-специално, в съответствие с регламенти (Евратом, ЕО) № 2185/96 и (ЕС, Евратом) № 883/2013 OLAF има правомощието да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място с цел установяване наличието на измама, корупция***, конфликти на интереси*** или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 на Европейската прокуратура са предоставени правомощия да извършва разследване и наказателно преследване за измами***, корупция, конфликти на интереси*** и други престъпления срещу финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета[47]. В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства от Съюза, трябва да оказват пълно съдействие за защита на финансовите интереси на Съюза, да предоставят правата и достъпа, необходими на Комисията, на OLAF, на Сметната палата и, по отношение на

---

[43] Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

[44] Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

[45] Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

[46] Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

[47] Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939, на Европейската прокуратура и да гарантират, че всички трети лица, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

(73) Комисията следва да може да участва в дейностите по комуникация, за да се гарантира видимостта на финансирането от Съюза и, по целесъобразност, да гарантира, че подкрепата по линия на Механизма се съобщава и признава чрез декларация за финансиране.

(74) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

(75) За да се създадат условия за незабавното прилагане на предвидените в настоящия регламент мерки, той следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Общи разпоредби и финансов пакет

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава Механизъм за възстановяване и устойчивост (наричан по-нататък „Механизмът“).

С него се определят целите на Механизма, финансирането му, формите на финансиране от Съюза по линия на Механизма и правилата за предоставяне на такова финансиране.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1) „фондове на Съюза“ означава фондовете, обхванати от регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд+, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и финансови правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и инструмента за управление на границите и визите („Регламента за общоприложимите разпоредби за периода 2021 г. — 2027 г.“);

2) „финансово участие“ означава безвъзмездна финансова подкрепа по линия на Механизма, която е на разположение за разпределяне или е вече разпределена на държава членка;

3) „европейски семестър“ означава процеса, предвиден в член 2-а от Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета[48];

4) „ключови етапи и цели“ означава измерване на напредъка за постигането на дадена реформа или инвестиция, като ключовите етапи са качествени постижения, а целите са количествени постижения;

5) „устойчивост“ означава способността за справяне с икономически, социални и екологични сътресения и/или трайни структурни промени по справедлив, устойчив и приобщаващ начин; и

6) „ненанасяне на значителни вреди“ означава да не се подкрепят или извършват икономически дейности, които нанасят значителни вреди на която и да било екологична цел, когато е приложимо, по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852.

[48] Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1).

Член 3

Обхват

Обхватът на прилагане на Механизма се отнася до областите на политиката ***от европейско значение, структурирани в шест стълба:***

а) ***екологичен преход;***

б) ***цифрова трансформация;***

в) ***интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, включително икономическо сближаване, работни места, производителност, конкурентоспособност, научни изследвания, развитие и иновации, както и добре функциониращ вътрешен пазар със силни МСП;***

г) социално и териториално сближаване***;***

д) ***здравеопазване, икономическа, социална и институционална устойчивост, с цел, inter alia, увеличаване на капацитета за реагиране при кризи и готовността за действия при кризи; и***

е) ***политики за следващото поколение, децата и младите хора, като например*** образование и умения.

Член 4

Общи и специфични цели

1. ***В съответствие с шестте стълба, посочени в член 3 от настоящия регламент, съгласуваността и полезните взаимодействия, които създават, и в контекста на връзка с COVID-19,*** общата цел на Механизма е да се насърчава икономическото, социалното и териториалното сближаване на Съюза чрез подобряване на устойчивостта, ***готовността за действия при кризи,*** капацитета за приспособяване ***и потенциала за растеж*** на държавите членки, чрез смекчаване на социалните и икономическите последици от тази криза, ***и по-специално върху жените, чрез допринасяне за прилагането на Европейския стълб на социалните права,*** чрез подпомагане на екологичния преход, ***чрез допринасяне за изпълнението на целите на Съюза в областта на климата до 2030 г., посочени в член 2, точка 11 от Регламент (ЕС) 2018/1999, както и чрез изпълнение на целта на ЕС за неутралност по отношение на климата до 2050 г., а също и за цифровия преход,*** като по този начин се допринася ***за увеличаване на икономическото и социалното сближаване,*** възстановяване ***и насърчаване на устойчивия*** растеж ***и интеграцията*** на икономиките на Съюза, насърчаване на създаването на ***висококачествена*** заетост***, както и се допринася за стратегическата автономност на Съюза заедно с отворената икономика и се създава европейска добавена стойност***.

2. За постигането на тази обща цел специфичната цел на Механизма е да предоставя на държавите членки финансова подкрепа с оглед постигането на ***ключовите етапи и целите*** на реформите и инвестициите, както е посочено в плановете за възстановяване и устойчивост. Тази специфична цел се преследва в тясно ***и прозрачно*** сътрудничество със съответните държави членки.

Член 5

Хоризонтални принципи

1. Подкрепата от Механизма не замества, освен в надлежно обосновани случаи, периодични национални бюджетни разходи и спазва принципа на допълняемост на финансирането от Съюза, посочен в член 9.

2. Механизмът подкрепя само мерки, които спазват принципа за „ненанасяне на значителни вреди“.

Член 6

Ресурси от инструмента за възстановяване на Европейския съюз

1. Мерките, посочени в член 1 от Регламент(ЕС) 2020/2094 , се изпълняват по линия на Механизма:

а) чрез сума в размер на ***най-много 312 500 000 000*** EUR, посочена в член 2, параграф 2, буква а), подточка ii) от Регламент (ЕС) 2020/2094 по ***цени от 2018 г.***, на разположение за безвъзмездна финансова подкрепа, при условията на член 3, параграфи 4 и 7 от Регламент (ЕС) 2020/2094.

Както е предвидено в член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2020/2094, тези суми представляват външни целеви приходи ***за целите на*** член 21, параграф 5 от Финансовия регламент.

б) чрез сума от ***най-много 360 000 000 000*** EUR, посочена в член 2, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/2094 по ***цени от 2018 г.***, на разположение за отпускане на заеми на държавите членки съгласно членове 14 и 15 от настоящия регламент, при условията на член 3, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2020/2094.

2. Сумите, посочени в параграф 1, буква а), може също така да покриват разходи, свързани с дейности за подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценка, които са необходими за управлението на Механизма и постигането на неговите цели, по-специално проучвания, срещи на експерти, ***консултация със заинтересовани лица,*** дейности по комуникация и предоставяне на информация, включително ***приобщаващи действия за популяризиране, и*** институционална комуникация за политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с целите на настоящия регламент, разходи, свързани с ИТ мрежи, насочени към обработката и обмена на информация, институционални инструменти в областта на информационните технологии, и всички други разходи за техническа и административна помощ, направени от Комисията за управлението на Механизма. Посочените суми могат също така да покриват разходите за други дейности за подпомагане, като контрол на качеството и мониторинг на проектите на място и разходите за партньорски консултации и експерти за оценката и изпълнението на реформи и инвестиции.

Член 7

Ресурси от програмите със споделено управление и използване на ресурсите

1. Ресурсите, разпределени на държавите членки в режим на споделено управление, могат, по искане на съответната държава членка, да бъдат прехвърлени към Механизма при условията, посочени в съответните разпоредби от Регламента за общоприложимите разпоредби за периода 2021 г. — 2027 г. Комисията ▌изпълнява ▌тези ресурси пряко в съответствие с член 62, параграф 1, буква а) от Финансовия регламент. Тези ресурси се използват ***изключително*** в полза на съответната държава членка.

2. ***Държавите членки могат да предложат да включат като прогнозни разходи в своите планове за възстановяване и устойчивост плащанията за допълнителна техническа подкрепа в съответствие с член 7 от Регламент (ЕС) 2021/ …[+] и размера на паричната вноска за целите на подразделението „Държави членки“ съгласно съответните разпоредби от Регламента за програмата InvestEU. Тези разходи не надвишават 4% от общия размер на отпуснатите финансови средства по плана за възстановяване и устойчивост и съответните мерки, определени в плана за възстановяване и устойчивост, отговарят на изискванията на настоящия регламент.***

[+] ОВ: Моля въведете в текста номера на регламента, който се съдържа в документ PE-CONS 61/20 (2020/0103(COD)).

Член 8

Изпълнение

Механизмът ▌се изпълнява от Комисията при пряко управление в съответствие с ***относимите правила, приети съгласно член 322 от ДФЕС, по-специално с*** Финансовия регламент ***и Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета***[49].

Член 9

Допълняемост и допълнително финансиране

Подкрепата по Механизма ▌е в допълнение към подкрепата, предоставяна по линия на други програми и инструменти на Съюза. Реформите и инвестиционните проекти могат да получат подкрепа от други програми и инструменти на Съюза, при условие че тази подкрепа не покрива същите разходи.

Член 10

Мерки за обвързване на Механизма с доброто икономическо управление

1. ***Комисията отправя предложение до Съвета за спиране на всички или на част от бюджетните задължения или от плащанията, когато Съветът реши в съответствие с член 126, параграф 8 или параграф 11 от ДФЕС, че дадена държава членка не е предприела ефективни действия за коригиране на прекомерния си дефицит, освен ако е установил наличието на сериозен икономически спад в Съюза като цяло по смисъла на член 3, параграф 5 и член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета***[50]**.**

[49] Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 1).

[50] Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за определяне и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 6).

2. Комисията може да отправи предложение до Съвета за спиране на всички или на част от бюджетните задължения или от плащанията във връзка с всеки от следните случаи:

а) когато Съветът приеме две последователни препоръки в същата процедура при прекомерен дисбаланс в съответствие с член 8, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 на основание, че дадена държава членка е представила неудовлетворителен план за коригиращи действия;

б) когато Съветът приеме две последователни решения в същата процедура при прекомерен дисбаланс в съответствие с член 10, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, с които се установява неспазване от страна на държава членка на основание, че последната не е предприела препоръчаните коригиращи действия;

в) когато Комисията заключи, че дадена държава членка не е предприела мерките, посочени в Регламент (ЕО) № 332/2002, и вследствие на това реши да не разрешава отпускането на финансовата подкрепа, предоставена на тази държава членка;

г) когато Съветът реши, че дадена държава членка не спазва програмата за макроикономически корекции, посочена в член 7 от Регламент (ЕС) № 472/2013, или мерките, поискани с решение на Съвета, прието в съответствие с член 136, параграф 1 от ДФЕС.

Отдава се приоритет на спирането на бюджетни задължения; плащания се спират само ако са поискани незабавни действия и в случай на съществено неспазване.

Решението за спиране на плащанията ▌се прилага за ***искания*** за плащане, подадени след датата на решението за спиране.

3. ***Предложение от страна на Комисията за решение за спиране на бюджетни задължения се счита за прието от Съвета, освен ако Съветът вземе решение посредством акт за изпълнение да отхвърли това предложение с квалифицирано мнозинство в срок от един месец от представянето на предложението на Комисията.***

Спирането на бюджетни задължения се прилага за бюджетните задължения, поети от 1 януари на годината, следваща приемането на решението за спиране.

Съветът приема решение посредством акт за изпълнение относно дадено предложение на Комисията, посочено в параграфи 1 и 2, във връзка със спирането на плащанията.

4. Обхватът и равнището на спирането на бюджетни задължения или на плащания трябва да бъдат пропорционални, да зачитат равноправното третиране на държавите членки и да вземат предвид икономическите и социалните условия в съответната държава членка, по-специално равнището на безработицата, равнището на бедност или социално изключване в съответната държава членка спрямо средното за Съюза равнище и въздействието на спирането върху икономиката на съответната държава членка.

5. Спирането на бюджетни задължения се прилага в размер до 25% от задълженията или 0,25% от номиналния БВП, в зависимост от това коя от двете стойности е по-ниска, във всеки от следните случаи:

а) при първи случай на неспазване при процедура при прекомерен дефицит, както е посочено в параграф 1;

б) при първи случай на неспазване, свързано с план за коригиращи действия в рамките на процедура при прекомерен дисбаланс, както е посочено в параграф 2, буква а);

в) при случай на неспазване на препоръчаните корективни действия в съответствие с процедура при прекомерен дисбаланс, както е посочено в параграф 2, буква б);

г) при първи случай на неспазване, както е посочено в параграф 2, букви в) и г).

В случай на трайно неспазване спирането на бюджетни задължения може да надхвърля максималните проценти, определени в първата алинея.

6. Съветът отменя спирането на бюджетни задължения по предложение на Комисията в съответствие с процедурата, посочена в параграф 3, първа алинея от настоящия член, в следните случаи:

а) когато процедурата при прекомерен дефицит се провежда при спиране в съответствие с член 9 от Регламент (ЕО) № 1467/97 или Съветът реши в съответствие с член 126, параграф 12 от ДФЕС да отмени решението относно съществуването на прекомерен дефицит;

б) когато Съветът е одобрил плана за коригиращи действия, подаден от съответната държава членка в съответствие с член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, или процедурата при прекомерен дисбаланс е поставена в положение на спиране в съответствие с член 10, параграф 5 от посочения регламент, или Съветът приключи процедурата при прекомерен дисбаланс в съответствие с член 11 от посочения регламент;

в) когато Комисията заключи, че дадена държава членка е предприела подходящи мерки, както е посочено в Регламент (ЕО) № 332/2002;

г) когато Комисията заключи, че съответната държава членка е предприела подходящи мерки за изпълнението на програмата за макроикономически корекции, посочена в член 7 от Регламент (ЕС) № 472/2013, или мерките, поискани с решение на Съвета, прието в съответствие с член 136, параграф 1 от ДФЕС.

След като Съветът отмени спирането на бюджетните задължения, Комисията може отново да поеме бюджетни задължения, спрени преди това, без да се засягат разпоредбите на член 3, параграфи 4, 7 и 9 от Регламент (ЕС) 2020/2094.

Решение за отмяна на спирането на плащанията се взема от Съвета по предложение на Комисията в съответствие с процедурата, посочена в параграф 3, трета алинея, когато са изпълнени приложимите условия, посочени в настоящия параграф, първа алинея.

7. Комисията информира Европейския парламент за прилагането на настоящия член. По-специално, когато Комисията прави предложение съгласно параграф 1 или 2, незабавно информира Европейския парламент и представя подробни данни относно бюджетните задължения и плащанията, които биха могли да бъдат обект на спиране.

Компетентната комисия на Европейския парламент може да покани Комисията на разискване на приложението на настоящия член в рамките на структуриран диалог, за да се даде възможност на Европейския парламент да изрази становището си. Комисията надлежно взема под внимание становищата, изразени от Европейския парламент.

Комисията предава предложението за спиране или предложението за отмяна на такова спиране на Европейския парламент и на Съвета без забавяне след приемането му. Европейският парламент може да покани Комисията да обясни причините за предложението си.

8. ***До 31 декември 2024 г. Комисията прави преглед на прилагането на настоящия член. За тази цел Комисията изготвя доклад, който предава на Европейския парламент и на Съвета и който при необходимост е придружен от законодателно предложение.***

9. ***При големи промени в социалната и икономическата ситуация в Съюза Комисията може да представи предложение за преглед на приложението на настоящия член или Европейският парламент или Съветът, като действат в съответствие с член 225 или член 241 ДФЕС, могат да изискат от Комисията да представи подобно предложение.***

ГЛАВА II

Финансово участие, процес на разпределяне, отпускане на заеми ***и преглед***

Член 11

Максимално финансово участие

1. За всяка държава членка ***максималното*** финансово участие се изчислява, ***както следва:***

а) ***за 70% от*** сумата, посочена в член 6, параграф 1, буква а), ***конвертирана в текущи цени*** въз основа на населението, реципрочната стойност на БВП на глава от населението и относителното равнище на безработица на всяка държава членка***, както е посочено в методиката в приложение II;***

б) ***за 30% от сумата, посочена в член 6, параграф 1, буква а), конвертирана в текущи цени въз основа на населението, реципрочната стойност на БВП на глава от населението и в еднакви пропорции – промяната на реалния БВП през 2020 г. и съвкупната промяна на реалния БВП за периода 2020 – 2021 г., както е посочено в приложение III. Промяната на реалния БВП за 2020 г. и съвкупната промяна на реалния БВП за периода 2020 – 2021 г. се основават на есенните икономически прогнози на Комисията от 2020 г.***

2. ***Изчисляването на максималното финансово участие по параграф 1, буква б) се актуализира до 30 юни 2022 г. за всяка държава членка, като данните от есенните икономически прогнози на Комисията от 2020 г. се заменят с фактическите резултати във връзка с промяната на реалния БВП за 2020 г. и съвкупната промяна на реалния БВП за периода 2020 – 2021 г.***

Член 12

Разпределяне на финансовото участие

1. ▌Всяка държава членка може да подаде ***искане*** до максималното си финансово участие, посочено в член 11, за изпълнение на плановете си за възстановяване и устойчивост.

2. ***До 31 декември 2022 г. Комисията предоставя за разпределяне 70% от сумата, посочена в член 6, параграф 1, буква а), конвертирана в текущи цени.***

3. От ***1 януари 2023 г. до*** 31 декември ***2023*** г. Комисията ***предоставя за разпределяне 30% от сумата, посочена в член 6, параграф 1, буква а), конвертирана в текущи цени***.

4. ***Разпределението по параграфи 2 и 3 не засяга член 6, параграф 2.***

Член 13

Предварително финансиране

1. *При условие че Съветът приеме до 31 декември 2021 г. решението за изпълнение, посочено в член 20, параграф 1, и по искане на дадена държава членка, подадено заедно с представянето на плана ѝ за възстановяване и устойчивост, Комисията извършва плащане по предварително финансиране на сума в размер до 13% от финансовото участие и когато е приложимо – до 13% от подкрепата, както е посочено в член 20, параграфи 2 и 3. Чрез дерогация от член 116, параграф 1 от Финансовия регламент Комисията извършва съответното плащане, доколкото е възможно, в срок от два месеца след приемането от нейна страна на правното задължение, посочено в член 23.*

2. *В случаи на предварително финансиране по параграф 1 от настоящия член финансовото участие и когато е приложимо – подкрепата, които трябва да бъдат изплатени съгласно посоченото в член 20, параграф 5, буква а) или буква з) съответно, се коригират пропорционално.*

3. *Ако размерът на предварителното финансиране от финансовото участие съгласно параграф 1 от настоящия член, надхвърля 13% от максималното финансово участие, изчислено в съответствие с член 11, параграф 2 към 30 юни 2022 г., следващото плащане, разрешено в съответствие с член 24, параграф 5, и ако е необходимо – следващите плащания, се намаляват до компенсиране на разликата. Ако оставащите плащания са недостатъчни, надплатената сума се връща.*

Член 14

Заеми

1. До 31 декември ***2023*** г., при искане от дадена държава членка, Комисията може да предостави на съответната държава членка заем за изпълнението на плановете ѝ за възстановяване и устойчивост.

2. Дадена държава членка може да поиска подкрепа под формата на заем едновременно с представянето на плана за възстановяване и устойчивост, посочен в член 18, или в различен момент преди 31 август ***2023*** г. В последния случай искането се придружава от преразгледан план за възстановяване и устойчивост, включващ допълнителни ***ключови етапи и цели***.

3. В искането за подкрепа под формата на заем от дадена държава членка се посочват:

   а) причините за отпускането на заема, обосновани от по-големите финансови нужди, свързани с допълнителни реформи и инвестиции;

   б) допълнителните реформи и инвестиции в съответствие с член 18;

   в) по-високите разходи за съответния план за възстановяване и устойчивост в сравнение с размера на ▌ финансовото участие, ***разпределено*** за плана за възстановяване и устойчивост съгласно ***член 20, параграф 4, буква а) или съответно*** член 20, параграф 4, буква а) или буква б).

4. Размерът на заема за плана за възстановяване и устойчивост на съответната държава членка не може да надвишава разликата между общите разходи за плана за възстановяване и устойчивост, евентуално преразгледан, когато е приложимо, и максималното финансово участие, посочено в член 11.

5. Максималният размер на подкрепата под формата на заем за всяка държава членка не надвишава ***6,8%*** от нейния БНД ***за 2019 г. по текущи цени***.

6. Чрез дерогация от параграф 5, в зависимост от наличието на ресурси, при извънредни обстоятелства размерът на подкрепата под формата на заем може да бъде увеличен.

7. Заемът се отпуска на траншове, при условие че ***ключовите етапи и целите*** са изпълнени в съответствие с член 20, параграф 5, буква з).

8. Комисията ***прави оценка на*** искането за предоставяне на подкрепа под формата на заем в съответствие с член ***19***. ***По предложение на Комисията Съветът взема решение за изпълнение в съответствие с член 20, параграф 1.*** Когато е целесъобразно, планът за възстановяване и устойчивост се изменя съответно.

Член 15

Споразумение за заем

1. Преди да сключи споразумение за заем със съответната държава членка, Комисията преценява дали:

   а) обосновката за искането за подкрепа под формата на заем и неговият размер се считат за разумни и реалистични във връзка с допълнителните реформи и инвестиции; и

   б) допълнителните реформи и инвестиции отговарят на критериите, посочени в член 19, параграф 3.

2. Когато Комисията разглежда дали искането за подкрепа под формата на заем отговаря на критериите по параграф 1, и при приемането на решението за изпълнение на Съвета, посочено в ***член 20, параграф 1***, Комисията сключва споразумение за заем със съответната държава членка. В допълнение към елементите, посочени в член 220, параграф 5 от Финансовия регламент, споразумението за заем съдържа следните елементи:

   а) размера на заема в евро***, включително, когато е приложимо, сумата на предварително финансирания заем в съответствие с член 13***;

   б) средния срок до падежа; член 220, параграф 2 от Финансовия регламент не се прилага по отношение на този падеж;

в) формулата за ценообразуване и периода, през който заемът е на разположение;

г) максималния брой на вноските и графика за изплащане;

д) другите елементи, необходими за изпълнението на заема във връзка с реформите и съответните инвестиционни проекти съобразно решението, посочено в член 20, параграф 3.

3. В съответствие с член 220, параграф 5, буква д) от Финансовия регламент разходите, свързани с отпускането на средства за посочените в настоящия член заеми, се поемат от държавите членки бенефициери.

4. Комисията установява необходимите мерки за управлението на операциите по предоставянето на средства за заеми, отпускани в съответствие с настоящия член.

5. Държава членка, която се ползва от заем, отпуснат в съответствие с настоящия член, открива специална сметка за управлението на получения заем. Тя също така превежда дължимите главница и лихва по евентуални свързани заеми по сметка, посочена от Комисията, в съответствие с мерките, установени съгласно параграф 4, двадесет работни дни ▌ преди съответната дата на падеж.

Член 16

Доклад за преглед

1. До 31 юли 2022 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за преглед на изпълнението на Механизма.

2. В доклада за преглед по-специално се определят следните елементи:

а) оценка на степента, в която изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост е в съответствие с обхвата и допринася за общите цели на настоящия регламент в съответствие с шестте стълба, посочени в член 3, включително как плановете за възстановяване и устойчивост се справят с неравенството между жените и мъжете:

б) количествена оценка на приноса на плановете за възстановяване и устойчивост за:

i) целта в областта на климата в размер най-малко на 37%,

ii) целта в областта на цифровите технологии в размер най-малко на 20%,

iii) всеки от шестте стълба, посочени в член 3;

в) степента на изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост и забележки и насоки за държавите членки преди актуализирането на техните планове за възстановяване и устойчивост, посочени в член 18, параграф 2.

3. За целите на доклада за преглед, посочен в параграф 1 от настоящия член, Комисията взема предвид набора от показатели, посочен в член 30, докладите на държавите членки, посочени в член 27, и всяка друга имаща отношение информация относно изпълнението на ключовите етапи и целите на плановете за възстановяване и устойчивост, налични от процедурите за плащане, спиране и прекратяване, посочени в член 24.

4. Компетентната комисия на Европейския парламент може да прикани Комисията да предостави основните констатации в доклада за преглед в контекста на диалога за възстановяване и устойчивост, посочен в член 26.

ГЛАВА III

Планове за възстановяване и устойчивост

Член 17

Допустимост

1. ***В рамките на обхвата, определен в член 3, и*** в изпълнение на целите, посочени в член 4, държавите членки изготвят национални планове за възстановяване и устойчивост. Тези планове определят програмата за реформи и инвестиции на съответната държава членка ▌. Плановете за възстановяване и устойчивост, които отговарят на условията за финансиране по механизма, включват мерки за осъществяване на реформи и ▌ публични инвестиции чрез ***всеобхватен и*** съгласуван пакет***, който може да включва също така публични схеми, насочени към стимулиране на частни инвестиции***.

2. Мерките, започнали от 1 февруари 2020 г. нататък, са допустими, при условие че отговарят на изискванията, определени в настоящия регламент.

3. Плановете за възстановяване и устойчивост са съобразени със съответните специфични за отделните държави предизвикателства и приоритети, установени в рамките на европейския семестър***, както и с тези, установени в последната препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната за държавите членки, чиято парична единица е еврото***. Плановете за възстановяване и устойчивост са в съответствие и с информацията, включена от държавите членки в националните програми за реформи в рамките на европейския семестър, в техните национални планове в областта на енергетиката и климата и техните актуализации съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999, в териториалните планове за справедлив преход съгласно Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Фонда за справедлив преход (наричан по-нататък „Регламентът за Фонда за справедлив преход“)***, в плановете за изпълнение на Гаранцията за младежта*** и в споразуменията за партньорство и оперативните програми в рамките на фондовете на Съюза.

4. Плановете за възстановяване и устойчивост зачитат хоризонталните принципи, установени в член 5.

5. Когато дадена държава членка е освободена от наблюдението и оценката в рамките на европейския семестър въз основа на член 12 от Регламент (ЕС) № 472/2013 или е предмет на надзор съгласно Регламент (ЕО) № 332/2002, настоящия регламент се прилага към съответната държава членка във връзка с предизвикателствата и приоритетите, определени от мерките, предвидени в посочените регламенти.

Член 18

План за възстановяване и устойчивост

1. Държава членка, която желае да получи ***финансово участие в съответствие с член 12***, представя на Комисията план за възстановяване и устойчивост съгласно член 17, параграф 1.

2. След като Комисията предостави за разпределяне сумата, посочена в член 12, параграф 3, държавата членка може да актуализира и представи плана за възстановяване и устойчивост, посочен в параграф 1 от настоящия член, за да се вземе предвид актуализираното максимално финансово участие, изчислено в съответствие с член 11, параграф 2.

3. Планът за възстановяване и устойчивост, представен от ***държавата*** членка, ***може да бъде подаден в единен интегриран документ заедно с*** националната програма за реформи на държавата и се представя ***по правило*** най-късно до 30 април. Проект на план за възстановяване и устойчивост може да бъде представен от ***държавите членки*** от 15 октомври на предходната година ▌.

4. Планът за възстановяване и устойчивост трябва да бъде надлежно мотивиран и обоснован. В него по-специално се определят следните елементи:

а) обяснение на това как планът за възстановяване и устойчивост, като се вземат предвид включените в него мерки, представлява цялостен и адекватно балансиран отговор на икономическото и социалното положение на държавата членка и по този начин допринася по подходящ начин за всички стълбове, посочени в член 3, отчитайки специфичните предизвикателства пред съответната държава членка;

б) обяснение на ***това как планът за възстановяване и устойчивост допринася за ефективното справяне с всички или със значителна част от предизвикателствата, посочени в съответните специфични за всяка държава препоръки, включително техните фискални аспекти, и в препоръките, направени съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, когато е приложимо отправени към съответната държава членка, или предизвикателствата, посочени в други относими документи, официално приети от Комисията*** в рамките на европейския семестър;

в) ***подробно*** обяснение на начина, по който планът за възстановяване и устойчивост укрепва потенциала за растеж, създаването на работни места и икономическата***,*** социалната ***и институционалната*** устойчивост на съответната държава членка***, включително чрез насърчаването на политики за децата и младите хора, и*** смекчава икономическото и социалното въздействие на кризата във връзка с COVID-19***, като допринася за прилагането на Европейския стълб на социалните права и по този начин засилва*** икономическото, социалното и териториалното сближаване и конвергенция ***в рамките на Съюза***;

г) обяснение на това как планът за възстановяване и устойчивост гарантира, че никоя от мерките за изпълнение на реформите и инвестициите, включени в плана за възстановяване и устойчивост, не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852 („принцип за ненанасяне на значителни вреди“);

д) качествено обяснение на начина, по който се очаква съдържащите се в плана за възстановяване и устойчивост мерки да допринесат за екологичния ▌преход***, включително биологичното разнообразие,*** или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от ***него, и дали те възлизат на сума, която представлява най-малко 37% от общия размер на разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост въз основа на методиката за проследяване на действията в областта на климата, посочена в приложение VI; тази методика се използва по съответния начин за мерки, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса, посочена в приложение VI; коефициентите за подкрепа на целите в областта на климата могат да бъдат увеличени до обща стойност от 3% от разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които увеличават надеждно тяхното въздействие върху целите в областта на климата, както е обяснено в плана за възстановяване и устойчивост;***

е) обяснение на начина, по който се очаква мерките в плана за възстановяване и устойчивост да допринесат за цифровия преход или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от него, и дали те представляват най-малко 20% от общия размер на разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост въз основа на методиката за цифрово маркиране, посочена в приложение VII; тази методика се използва по съответния начин за мерки, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса, посочена в приложение VII; коефициентите за подкрепа на целите в областта на цифровите технологии могат да бъдат увеличени за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които увеличават тяхното въздействие върху целите в областта на цифровите технологии;

ж) когато е целесъобразно, за инвестиции в цифров капацитет и свързаност, самооценка на сигурността въз основа на общи обективни критерии, в която се посочват всички проблеми, свързани със сигурността, и се описва подробно как тези проблеми ще бъдат решени, за да се спазят приложимото право на Съюза и национално право;

з) посочване дали мерките, включени в плана за възстановяване и устойчивост, включват трансгранични или многонационални проекти;

и) предвидените ***ключови етапи и цели*** и примерен график за изпълнението на реформите ▌, и ▌инвестициите***, които трябва да са завършени до 31 август 2026 г.***;

й) предвидените инвестиционни проекти и съответния инвестиционен период;

к) прогнозните общи разходи за извършените реформи и инвестиции, обхванати от представения план за възстановяване и устойчивост (наричани още „прогнозни общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост“), подкрепени от подходяща обосновка и от обяснения ***по какъв начин те съответстват на принципа за ефективност на разходите и са*** съизмерими с очакваното ***икономическо и социално*** въздействие ***на национално равнище***;

л) когато е приложимо, информация за съществуващо или планирано финансиране от Съюза;

м) придружаващите мерки, които могат да бъдат необходими;

н) обосновка на съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост; ***и обяснение на съответствието му с принципите, плановете и програмите, посочени в член 17;***

о) обяснение на начина, по който се очаква мерките в плана за възстановяване и устойчивост да допринесат за равенството между половете и равните възможности за всички и за интегрирането на тези цели в съответствие с принципи 2 и 3 на Европейския стълб на социалните права и цел 5 от целите за устойчиво развитие на ООН и когато е приложимо с националната стратегия за равенство между половете;

п) мерките за ***ефективния мониторинг и*** ефективното изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост от съответната държава членка, включително предложените ***ключови етапи и цели***, както и свързаните с тях показатели;

р) с оглед на изготвянето и когато е възможно, изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост резюме на процеса на консултации, проведен в съответствие с националната правна рамка, с местните и регионалните органи, социалните партньори, организациите на гражданското общество, младежките организации и други заинтересовани страни, и как приносът на заинтересованите страни е отразен в плана за възстановяване и устойчивост;

с) обяснение на системите на държавата членка за предотвратяване, разкриване и коригиране на корупция, измами и конфликти на интереси при използването на средствата по линия на Механизма и мерки, които имат за цел избягване на двойно финансиране от Механизма и други програми на Съюза;

т) когато е целесъобразно, искането за подкрепа под формата на заем и допълнителните ключови етапи съгласно член 14, параграфи 2 и 3 и неговите елементи; и

у) друга информация, която е от значение.

5. При изготвянето на плановете си за възстановяване и устойчивост държавите членки могат да поискат от Комисията да организира обмен на добри практики, за да се даде възможност на отправилите искане държави членки да се възползват от опита на други държави членки. Държавите членки могат също така да поискат техническа подкрепа по линия на Инструмента за техническа подкрепа. ***Държавите членки се насърчават да подкрепят полезните взаимодействия с плановете за възстановяване и устойчивост на други държави членки.***

Член 19

Оценка на Комисията

1. ***Комисията оценява плана за възстановяване и устойчивост или когато е приложимо, актуализацията на този план, представена от държавата членка в съответствие с член 18, параграф 1 или параграф 2, в срок от два месеца от официалното представяне и прави предложение за решение за изпълнение на Съвета в съответствие с член 20, параграф 1.*** При извършването на тази оценка Комисията действа в тясно сътрудничество със съответната държава членка. Комисията може да направи коментари или да поиска допълнителна информация. Съответната държава членка предоставя поисканата допълнителна информация и може да преразгледа плана за възстановяване и устойчивост, ако е необходимо, ***включително след официалното*** представяне ***на плана за възстановяване и устойчивост***. ***Съответната държава членка и Комисията могат да се споразумеят да удължат срока за оценка с разумен период от време, ако е необходимо.***

2. При оценяването на плана за възстановяване и устойчивост и при определянето на сумата, която ще бъде разпределена на съответната държава членка, Комисията взема предвид наличната аналитична информация за съответната държава членка в рамките на европейския семестър, както и обосновката и елементите, предоставени от тази държава членка, както е посочено в член 18, параграф 4, както и всяка друга съответна информация, като например по-специално информацията, която се съдържа в националната програма за реформи и в националния план в областта на енергетиката и климата на тази държава членка, ***в териториалните планове за справедлив преход съгласно Регламента за Фонда за справедлив преход, в плановете за изпълнение на Гаранцията за младежта*** и, ако е приложимо, информацията от техническата подкрепа, получена чрез Инструмента за техническа подкрепа.

3. Комисията оценява ***целесъобразността, ефективността, ефикасността*** и съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост ▌, като за тази цел взема предвид следните критерии***, които се прилагат в съответствие с приложение V***:

Целесъобразност:

а) ***дали планът за възстановяване и устойчивост представлява всеобхватен и адекватно уравновесен отговор на икономическото и социалното положение, като по този начин допринася по подходящ начин и за шестте стълба, посочени в член 3, като се вземат предвид специфичните предизвикателства на съответната държава членка и разпределените ѝ финансови средства;***

б) дали се очаква планът за възстановяване и устойчивост да допринесе за ефективното справяне ***с всички или със значителна част от*** предизвикателствата, посочени в съответните специфични за всяка държава препоръки, ***включително техните фискални аспекти и препоръките, направени съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, когато е приложимо,*** отправени към съответната държава членка, или ***предизвикателствата*** в други относими документи, официално приети от Комисията в рамките на европейския семестър;

в) ***дали се очаква планът за възстановяване и устойчивост да спомага ефективно за укрепването на потенциала за растеж, създаването на работни места и икономическата, социалната и институционалната устойчивост на съответната държава членка, като допринася за прилагането на Европейския стълб на социалните права, включително чрез насърчаване на политиките за децата и младите хора, както и за смекчаването на икономическото и социалното въздействие на кризата във връзка с COVID-19, като при това засилва икономическото, социалното и териториалното сближаване и конвергенцията в рамките на Съюза;***

г) ***дали се очаква планът за възстановяване и устойчивост да гарантира, че никоя от мерките за изпълнение на реформите и инвестиционните проекти, включени в плана за възстановяване и устойчивост, не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852 („принцип за ненанасяне на значителни вреди“); за тази цел Комисията предоставя на държавите членки технически насоки;***

д) дали планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, които ефективно допринасят за екологичния ▌преход***, включително биологичното разнообразие,*** или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от него***, и дали те представляват най-малко 37% от общия размер на разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост въз основа на методиката за проследяване на действията в областта на климата, изложена в приложение VI; тази методика се използва по съответния начин за мерки, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса, посочена в приложение VI; при наличие на съгласие от страна на Комисията коефициентите за подкрепа на целите в областта на климата може да бъдат увеличени до обща стойност в размер на 3% от разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които увеличават надеждно тяхното въздействие върху целите в областта на климата;***

е) дали планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, които ефективно допринасят за цифровия преход или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от него, и дали те представляват най-малко 20% от общия размер на разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост въз основа на методиката за цифрово маркиране, посочена в приложение VII; тази методика се използва по съответния начин за мерки, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса, посочена в приложение VII; коефициентите за подкрепа на целите в областта на цифровите технологии могат да бъдат увеличени за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които увеличават тяхното въздействие върху целите в областта на цифровите технологии;

Ефективност:

ж) дали се очаква планът за възстановяване и устойчивост да окаже трайно въздействие върху съответната държава членка;

▌

з) дали се очаква мерките, предложени от съответните държави членки, да осигурят ***ефективен мониторинг и*** изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, включително предвидения график, ***ключовите етапи и целите***, както и свързаните с тях показатели;

Ефикасност:

и) дали представената от държавата членка обосновка за размера на прогнозните общи разходи по плана за възстановяване и устойчивост е разумна и реалистична, дали съответства на принципа за ефективност на разходите и дали е съизмерима с очакваното въздействие върху националната икономика и обществото;

й) дали се очаква мерките, предложени от съответната държава членка, да предотвратяват, разкриват и коригират корупция, измами и конфликти на интереси при използването на средствата, предоставени по линия на Механизма, включително мерки, които имат за цел избягване на двойно финансиране от Механизма и други програми на ЕС;

Съгласуваност:

к) дали планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки за осъществяването на реформи и на проекти за публични инвестиции, които представляват съгласувани действия.

4. Ако държава членка е поискала заем, както е посочено в член 14, Комисията преценява дали искането за заем отговаря на критериите, посочени в член 15, параграф 1 и по-специално дали допълнителните реформи и инвестиции, за които се отнася това искане, отговарят на критериите за оценка по параграф 3.

5. Когато Комисията дава отрицателна оценка на план за възстановяване и устойчивост, тя съобщава надлежно обоснована оценка в рамките на срока, посочен в параграф 1.

6. За целите на оценката на плановете за възстановяване и устойчивост, представени от държавите членки, Комисията може да се подпомага от експерти.

Член 20

Предложение на Комисията ***и решение за изпълнение на Съвета***

1. ***По предложение на Комисията Съветът одобрява, посредством решение за изпълнение, оценката на плана за възстановяване и устойчивост, представен от държавата членка в съответствие с член 18, параграф 1, или когато е приложимо, неговата актуализация, представена в съответствие с член 18, параграф 2.***

2. В случай че Комисията даде положителна оценка на план за възстановяване и устойчивост, ***предложението на Комисията за*** решение ***за изпълнение на Съвета определя*** реформите и инвестиционните проекти, които трябва да се изпълнят от държавата членка, включително ***ключовите етапи и целите*** ▌ и финансовото участие, ***изчислено*** съгласно член ***11.***

3. Когато съответната държава членка поиска подкрепа под формата на заем, в ***предложението на Комисията за решение за изпълнение на Съвета*** се посочват също така размерът на заема, както е посочено в член 14, параграфи 4 и 6, и допълнителните реформи и инвестиционни проекти, които ще бъдат изпълнени от държавата членка, на която се отпуска този заем, включително допълнителните ***ключови етапи и цели***.

4. Финансовото участие, посочено в параграф ***2***, се определя въз основа на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост, предложени от съответната държава членка и оценени съгласно критериите, посочени в член 19, параграф 3. Размерът на финансовото участие се определя, както следва:

а) когато планът за възстановяване и устойчивост отговаря задоволително на критериите, определени в член 19, параграф 3, и размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост е равен на или по-голям от максималното финансово участие, ***изчислено за*** тази държава членка ***в съответствие с*** член 11, разпределеното за държавата членка финансово участие е равно на общия размер на максималното финансово участие, ***изчислено за тази държава членка в съответствие с*** член 11;

б) когато планът за възстановяване и устойчивост отговаря задоволително на критериите, определени в член 19, параграф 3, и размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост е по-нисък от максималното финансово участие***, изчислено за*** тази държава членка ***в съответствие с*** член 11, разпределеното за държавата членка финансово участие е равно на размера на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост;

в) когато планът за възстановяване и устойчивост не отговаря задоволително на критериите, определени в член 19, параграф 3, финансовото участие няма да бъде разпределено на съответната държава членка.

5. ***Предложението на Комисията, посочено*** в параграф ***2***, предвижда също:

а) финансовото участие, което трябва да бъде изплатено на вноски, след като държавата членка изпълни задоволително съответните ***ключови етапи и цели***, определени във връзка с изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост;

б) финансовото участие и когато е приложимо, размерът на подкрепата под формата на заем, която трябва да бъде изплатена под формата на предварително финансиране в съответствие с член 13 след одобрение на плана за възстановяване и устойчивост;

в) описанието на реформите и на инвестиционните проекти и размера на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост;

г) ***срока, който следва да бъде не по-късно от 31 август 2026 г., до който трябва да бъдат изпълнени окончателните ключови етапи и цели както за инвестиционните проекти, така и за реформите;***

д) мерките и графика за ***мониторинг и*** изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост***, включително, когато е приложимо, необходимите мерки за спазване на член 22***;

е) съответните показатели във връзка с изпълнението на предвидените ***ключови етапи и цели***;

ж) редът и условията за предоставяне на ***пълен*** достъп от Комисията до съответните основни данни; и

з) когато е целесъобразно – размера на заема, който трябва да бъде платен на вноски, и допълнителните ***ключови етапи и цели***, свързани с изплащането на заема.

6. Мерките и графика за мониторинг и изпълнение, посочени в параграф 5, буква д), съответните показатели, свързани с изпълнението на предвидените ***ключови етапи и цели***, посочени в параграф 5, буква е), редът и условията за предоставяне на пълен достъп от Комисията до основните данни, посочени в параграф 5, буква ж), и когато е целесъобразно, допълнителните ***ключови етапи и цели***, свързани с изплащането на заема, посочени в параграф 5, буква з), се уточняват допълнително чрез оперативни договорености между съответната държава членка и Комисията след приемането на решението, посочено в параграф 1.

7. ***Съветът приема решенията*** за изпълнение, посочени в ***параграф*** 1***, по правило в срок от четири седмици от приемането на предложението на Комисията***.

8. По предложение на Комисията Съветът изменя без ненужно забавяне своето решение за изпълнение, прието в съответствие с член 20, параграф 1, с цел включване на актуализираната максимална финансова вноска, изчислена в съответствие с член 11, параграф 2.

Член 21

Изменение на плана за възстановяване и устойчивост

1. Когато планът за възстановяване и устойчивост, включително съответните ***ключови етапи и цели***, вече не може да бъде постигнат частично или изцяло от съответната държава членка поради обективни обстоятелства, съответната държава членка може да отправи обосновано искане до Комисията да направи предложение за изменение или замяна на решенията за изпълнение на Съвета, посочени в член 20, параграфи 1 и 3. За тази цел държавата членка може да предложи изменен или нов план за възстановяване и устойчивост. ***Държавите членки могат да поискат техническа подкрепа за подготовката на такова предложение по линия на Инструмента за техническа подкрепа.***

2. Когато Комисията счете, че причините, представени от съответната държава членка, обосновават изменение на плана за възстановяване и устойчивост, Комисията оценява изменения или нов план за възстановяване и устойчивост в съответствие с член 19 и ***прави предложение за*** ново решение ***за изпълнение на Съвета*** в съответствие с член 20***, параграф 1*** в срок от ***два*** месеца от официалното представяне на искането. ***Ако е необходимо, съответната държава членка и Комисията могат да се споразумеят да удължат този срок с разумен период от време. Съветът приема новото решение за изпълнение по правило в срок от четири седмици от приемането на предложението на Комисията.***

3. Когато Комисията счете, че причините, представени от съответната държава членка, не обосновават изменение на съответния план за възстановяване и устойчивост, тя отхвърля искането в ***рамките на*** срока***, посочен в параграф 2,*** след като предостави на съответната държава членка възможността да изложи своите съображения в срок от един месец след съобщаването на заключенията на Комисията.

ГЛАВА IV:

Финансови разпоредби

Член 22

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. При изпълнението на Механизма държавите членки, в качеството си на бенефициери или заемополучатели на средства по линия на Механизма, предприемат всички подходящи мерки, за да защитават финансовите интереси на Съюза и за да гарантират, че използването на средствата във връзка с мерките, получаващи подкрепа от Механизма, е съобразено с приложимото право на Съюза и с националното право, по-специално по отношение на предотвратяването, разкриването и коригирането на измами, корупция и конфликти на интереси. За тази цел държавите членки предвиждат ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол и възстановяването на неправомерно изплатени или неправилно използвани суми. Държавите членки могат да разчитат на обичайните национални системи за управление на бюджета.

2. Споразуменията, посочени в член 15, параграф 2 и член 23, параграф 1, предвиждат задълженията за държавите членки:

а) да проверяват редовно дали предоставеното финансиране е било използвано правилно в съответствие с всички приложими правила и дали всяка мярка за изпълнението на реформи и инвестиционни проекти съгласно плана за възстановяване и устойчивост е била изпълнена правилно в съответствие с всички приложими правила, по-специално по отношение на предотвратяването, разкриването и коригирането на измами, корупция и конфликти на интереси;

б) да предприемат подходящи мерки за предотвратяване, разкриване и коригиране на измами, корупция и конфликти на интереси по смисъла на член 61, параграфи 2 и 3 от Финансовия регламент, засягащи финансовите интереси на Съюза, и да предприемат правни действия за възстановяване на средства, които са били незаконно присвоени, включително по отношение на всички мерки за изпълнение на реформи и инвестиционни проекти съгласно плана за възстановяване и устойчивост;

в) да прилагат към искането за плащане:

i) декларация за управлението, която да удостоверява, че средствата са използвани по предназначение, че информацията, предоставена с искането за плащане, е пълна, точна и надеждна, и че въведените системи за контрол дават необходимите гаранции, че средствата са били управлявани в съответствие с всички приложими правила, и по-специално правилата относно избягването на конфликти на интереси и предотвратяването на измами, корупция и двойно финансиране от Механизма и други програми на Съюза, при зачитане на принципа на добро финансово управление; и

ii) обобщение на извършените одити, включително установените слабости и евентуално предприети коригиращи действия;

г) за целите на одита и контрола и за предоставяне на сравнима информация за използването на средства във връзка с мерките за изпълнението на реформи и инвестиционни проекти съгласно плана за възстановяване и устойчивост да събират следните стандартизирани категории данни и да осигуряват достъп до тях:

i) име на крайния получател на средствата;

ii) име на изпълнителя и подизпълнителя, когато крайният получател на средствата е възлагащ орган в съответствие с правото на Съюза или с националното право в областта на обществените поръчки;

iii) собствено(и) име(на), фамилно(и) име(на) и дата на раждане на действителния(те) собственик(ци) на получателя на средствата или на изпълнителя по смисъла на член 3, точка 6 от Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета[51];

iv) списък на всички мерки за изпълнението на реформи и инвестиционни проекти по плана за възстановяване и устойчивост с общия размер на публичното финансиране на тези мерки, като се посочва размерът на средствата, изплатени по линия на Механизма и на други фондове на Съюза;

[51] ***Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).***

д) да упълномощят изрично Комисията, OLAF, Сметната палата и, когато е приложимо, Европейската прокуратура да упражняват правата си, както е предвидено в член 129, параграф 1 от Финансовия регламент и да налагат задължения на всички крайни получатели на средства, изплатени за мерките за изпълнението на реформи и инвестиционни проекти, включени в плана за възстановяване и устойчивост, или на всички други лица или образувания, участващи в изпълнението им, да упълномощават изрично Комисията, OLAF, Сметната палата и когато е приложимо, Европейската прокуратура, да упражняват правата си, както е предвидено в член 129, параграф 1 от Финансовия регламент, и да налагат подобни задължения на всички крайни получатели на отпуснатите средства;

е) да водят документация в съответствие с член 132 от Финансовия регламент.

3. ***Личните данни, посочени в параграф 2, буква г) от настоящия член, се обработват от държавите членки и от Комисията единствено за целите и в рамките на съответната продължителност на процедурите, отнасящи се до освобождаването от отговорност, одита и контрола върху използването на средствата, свързани с изпълнението на споразуменията, посочени в член 15, параграф 2 и член 23, параграф 1. В рамките на процедурата по освобождаване от отговорност на Комисията в съответствие с член 319 от ДФЕС Механизмът подлежи на докладване съгласно интегрираните отчети за финансите и управленската отговорност, посочени в член 247 от Финансовия регламент, и по-специално отделно в годишния доклад за управлението и резултатите.***

4. ***Комисията предоставя на държавите членки интегрирана и оперативно съвместима система за информация и мониторинг, включително единен инструмент за извличане на данни и измерване на риска, за получаване на достъп и за анализ на съответните данни с оглед на общо приложение от държавите членки на тази система, включително с подкрепата на Инструмента за техническа подкрепа.***

5. ***Споразуменията, посочени в член 15, параграф 2 и в член 23, параграф 1, предвиждат също така правото на Комисията да намалява пропорционално подкрепата по линия на Механизма и да събира всички суми, дължими на бюджета на Съюза, или да иска предсрочно погасяване на заема в случаи на измама, корупция и конфликти на интереси, засягащи финансовите интереси на Съюза, които не са били коригирани от държавата членка, или в случай на сериозни неизпълнения на задължението, произтичащо от такива споразумения.***

При вземането на решение относно размера на възстановяването и намаляването или о сумата, която трябва да бъде предсрочно погасена, Комисията спазва принципа на пропорционалност и взема предвид тежестта на измамата, корупцията и конфликта на интереси, засягащи финансовите интереси на Съюза, или на неизпълнението на задължението. На държавата членка се дава възможност да изложи своите съображения, преди намалението да влезе в сила или да бъде изискано предсрочно погасяване.

Член 23

Ангажимент за финансово участие

1. ***След като Съветът приеме*** решение ***за изпълнение***, както е посочено в член 20, параграф 1, ***Комисията сключва със съответната държава членка споразумение, което*** представлява индивидуално правно задължение по смисъла на Финансовия регламент. ***За всяка държава членка правното задължение не надвишава финансовото участие, посочено в член 11, параграф 1, буква а), за 2021 г. и 2022 г., и актуализираното финансово участие, посочено в член 11, параграф 2, за 2023 г.***

2. Бюджетните задължения могат да се основават на глобални задължения и когато е целесъобразно, могат да бъдат разбити на годишни вноски, разпределени в рамките на няколко години.

Член 24

Правила относно плащанията, спирането и прекратяването на споразуменията по отношение на финансовото участие и заемите

1. ***Плащанията*** на финансово участие, и когато е приложимо на заема, на съответната държава членка по настоящия член се ***извършват до 31 декември 2026 г. и*** в съответствие с бюджетните кредити и при условие че са налични средства.

2. След приключване на съответните договорени ***ключови етапи и цели***, посочени в плана за възстановяване и устойчивост, одобрен в ***съответствие с член 20***, съответната държава членка представя на Комисията надлежно обосновано искане за плащане на финансовото участие и когато е приложимо, на заема. Тези искания за плащане могат да бъдат подавани от държавите членки до Комисията два пъти годишно.

3. Комисията оценява ***на предварителна основа без ненужно забавяне и най-късно*** в срок от два месеца от получаването на искането дали съответните ***ключови етапи и цели***, определени в решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 20, параграф 1, са изпълнени задоволително. ***Задоволителното изпълнение на ключовите етапи и целите предполага съответната държава членка да не е отменили мерките, свързани със задоволително изпълнените по-рано ключови етапи и цели.*** За целите на оценката се вземат предвид и оперативните договорености, посочени в член 20, параграф 6. Комисията може да се подпомага от експерти.

4. Когато Комисията ***дава положителна предварителна оценка за задоволителното изпълнение на съответните ключови етапи и цели, тя представя своите констатации на Икономическия и финансов комитет и иска становището му относно задоволителното изпълнение на съответните ключови етапи и цели. За оценката си Комисията взема предвид становището на Икономическия и финансов комитет.***

5. ***Когато Комисията*** дава положителна оценка, тя приема ***без ненужно забавяне*** решение, с което разрешава изплащането на финансовото участие ***и, когато е приложимо, на заема,*** в съответствие с Финансовия регламент. ***Това решение*** се ***приема*** в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 35, параграф 2.

6. Когато в резултат на оценката, посочена в параграф 5, Комисията установи, че ***ключовите етапи и целите***, определени в решението, посочено в член 20, параграф 1, не са изпълнени задоволително, плащането на цялото или на част от финансовото участие и, когато е приложимо, на заема се спира. Съответната държава членка може да изложи своите коментари в срок от един месец от представянето на оценката на Комисията.

   Спирането се отменя ***само*** когато съответната държава членка предприеме необходимите мерки, за да гарантира задоволително изпълнение на ***ключовите етапи и целите***, съдържащи се в решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 20, параграф 1.

7. Чрез дерогация от член 116, параграф 2 от Финансовия регламент срокът за плащане започва от датата на съобщаването на ***решението за разрешаване на изплащането*** на съответната държава членка съгласно параграф 5 от настоящия член ▌ или от датата на съобщаването на отмяната на спирането съгласно параграф 6, втора алинея от настоящия член.

8. Когато съответната държава членка не предприеме необходимите мерки в срок от шест месеца от спирането, Комисията ***намалява*** сумата на финансовото участие и, когато е приложимо, на заема ***пропорционално***, след като предостави на съответната държава членка възможността да изложи своите коментари в срок от два месеца от представянето на нейните заключения.

9. Когато в рамките на 18 месеца от датата на приемането на решението ***за изпълнение на Съвета***, посочено в член 20, параграф 1, съответната държава членка не постигне осезаем напредък по отношение на никой от съответните ***ключови етапи и цели , Комисията прекратява споразуменията по член 15, параграф 2 и член 23, параграф 1 и отменя*** сумата на финансовото участие***, без да се засяга*** член 14***, параграф 3*** от Финансовия регламент. ***Всяко предварително финансиране в съответствие с член 13 се възстановява в пълен размер.*** Комисията взема решение относно ***прекратяването на споразуменията,*** посочени в член 15, параграф 2 и член 23, параграф 1 ***и, когато е приложимо, относно възстановяването на предварителното финансиране***, след като предостави на съответната държава членка възможността да изложи своите коментари в срок от два месеца след съобщаването на нейната оценка, че не е бил постигнат осезаем напредък.

10. Ако възникнат извънредни обстоятелства, приемането на решението за разрешаване на изплащането на финансовото участие и, когато е приложимо, на заема в съответствие с параграф 5 може да бъде отложено за не повече от три месеца.

Глава V

Институционални разпоредби

Член 25

Прозрачност

1. *Комисията предава на Европейския парламент и на Съвета без ненужно забавяне, едновременно и при равни условия официално подадените от държавите членки планове за възстановяване и устойчивост и оповестените публично от Комисията предложения за решение за изпълнение на Съвета, посочени в член 20, параграф 1.*

2. *Информацията, предавана от Комисията до Съвета или който и да е от подготвителните му органи в рамките на настоящия регламент или неговото прилагане, се предоставя едновременно с това на Европейския парламент, при необходимост при условия на поверителност. Съответните резултати от дискусиите, проведени в рамките на подготвителните органи на Съвета, се споделят с компетентната комисия на Европейския парламент.*

3. Съответната държава членка може да поиска от Комисията да редактира чувствителна или поверителна информация, чието оповестяване би могло да застраши публичните интереси на държавата членка. В такъв случай Комисията осъществява връзка с Европейския парламент и Съвета относно това как заличената информация може да им се предостави по поверителен начин в съответствие с приложимите правила.

4. Комисията предоставя на компетентната комисия на Европейския парламент преглед на предварителните си констатации относно задоволителното изпълнение на съответните ключови етапи и цели , включени в плановете за възстановяване и устойчивост на държавите членки.

5. Компетентната комисия на Европейския парламент може да прикани Комисията да предостави информация относно актуалното състояние на оценката на плановете за възстановяване и устойчивост в рамките на диалога за възстановяване и устойчивост, посочен в член 26.

Член 26

Диалог за възстановяване и устойчивост

1. ***С цел да се засили диалогът между институциите на Съюза, по-специално Европейския парламент, Съвета и Комисията, и да се гарантира по-голяма прозрачност и отчетност, компетентната комисия на Европейския парламент може да кани на всеки два месеца Комисията за обсъждане на следните въпроси:***

а) състоянието на възстановяването, устойчивостта и капацитета за приспособяване в Съюза, както и мерките, приети съгласно настоящия регламент;

б) плановете за възстановяване и устойчивост на държавите членки;

в) оценката на плановете за възстановяване и устойчивост на държавите членки;

г) основните констатации в доклада за преглед, посочен в член 16, параграф 2;

д) състояние на изпълнението на ключовите етапи и целите на плановете за възстановяване и устойчивост на държавите членки;

е) процедури за плащане, спиране и прекратяване, включително всяко представено наблюдение и коригиращи мерки, предприети от държавите членки, за да се гарантира задоволително изпълнение на ключовите етапи и целите;

ж) всяка друга имаща отношение информация и документация, предоставена от Комисията на компетентната комисия на Европейския парламент във връзка с прилагането на Механизма.

2. Европейският парламент може да изрази становището си в резолюции по въпросите, посочени в параграф 1.

3. Комисията взема предвид всички елементи, произтичащи от становищата, изразени чрез диалога за възстановяване и устойчивост, включително резолюциите на Европейския парламент, ако има такива.

4. Наборът от показатели за възстановяване и устойчивост, посочен в член 30, служи като основа за диалога за възстановяване и устойчивост.

ГЛАВА VI

Докладване

Член 27

Докладване от страна на държавата членка в рамките на европейския семестър

Съответната държава членка докладва ***два пъти годишно*** в рамките на европейския семестър за постигнатия напредък по отношение на изпълнението на своя план за възстановяване и устойчивост, включително оперативните договорености, посочени в член 20, параграф 6***, както и за общите показатели, посочени в член 29, параграф 4***. За тази цел докладите на държавите членки се отразяват по подходящ начин в националните програми за реформи, които се използват като инструмент за докладване относно напредъка по изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост.

ГЛАВА VII

Взаимно допълване, мониторинг и оценка

Член 28

Координация и взаимно допълване

Комисията и съответните държави членки, по начин, който е съизмерим със съответните им отговорности, насърчават взаимодействията и гарантират ефективната координация между ***Механизма*** и другите програми и инструменти на Съюза, ***включително Инструмента за техническа подкрепа,*** и по-специално с мерките, финансирани от фондовете на Съюза. За целта те:

а) осигуряват взаимно допълване, полезно взаимодействие, последователност и съгласуваност между различните инструменти на равнището на Съюза, на национално и по целесъобразност, на регионално равнище, по-специално във връзка с мерките, финансирани от фондовете на Съюза, както във фазата на планиране, така и по време на изпълнението;

б) оптимизират механизмите за координация с цел избягване на дублирането на усилия; и

в) осигуряват тясно сътрудничество между отговарящите за изпълнението ***и контрола*** лица на равнището на Съюза, на национално и по целесъобразност, на регионално и по целесъобразност, на регионално равнище за постигане на целите на ***Механизма***.

Член 29

Мониторинг на изпълнението

1. Комисията извършва мониторинг върху изпълнението на Механизма и измерва постигането на целите, определени в член 4. ▌Мониторингът на изпълнението е целенасочен и пропорционален на дейностите, които се извършват в рамките на Механизма.

2. Системата ***на Комисията*** за докладване на изпълнението трябва да гарантира ефикасното, ефективно и навременно събиране на данните за мониторинга на изпълнението на дейностите и на техните резултати. За тази цел на получателите на финансиране от Съюза се налагат пропорционални изисквания за докладване.

3. Комисията представя последващи доклади за разходите, финансирани от Механизма по всеки от стълбовете, посочени в член 3. Това докладване ще се основава на разбивката на очакваните разходи, предвидени в одобрените планове за възстановяване и устойчивост.

4. *На Комисията се предоставя правомощието да приема до края на декември 2021 г. делегирани актове в съответствие с член 33 за допълване на настоящия регламент с цел:*

   а) определяне на общите показатели, които да се използват за докладване на напредъка и за целите на наблюдението и оценката на Механизма за постигането на общите и специфичните цели; и

   б) определяне на методика за отчитане на социалните разходи, включително за деца и млади хора, в рамките на Механизма.

5. *Държавите членки докладват на Комисията относно общите показатели.*

Член 30

Набор от показатели за възстановяване и устойчивост

1. *Комисията създава набор от показатели за възстановяване и устойчивост („набор от показатели“), който отчита напредъка по изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост на държавите членки във всеки от шестте стълба, посочени в член 3. Наборът от показатели представлява системата за отчитане на качеството на изпълнението на Механизма.*

2. *На Комисията се предоставя правомощието да приеме делегиран акт в съответствие с член 33 за допълване на настоящия регламент чрез определяне на подробните елементи на набора от показатели с оглед показване на напредъка по изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост, както е посочено в параграф 1.*

3. ***Наборът от показатели показва също така напредъка по прилагането на плановете за възстановяване и устойчивост по отношение на общите показатели, посочени в член 29, параграф 4.***

4. ***Наборът от показатели започва да функционира от декември 2021 г. и се актуализира от Комисията два пъти годишно. Наборът от показатели се оповестява публично на уебсайт или на интернет портал.***

Член 31

Годишен доклад

1. Комисията предоставя годишен доклад на Европейския парламент и Съвета относно изпълнението на Механизма.

2. Годишният доклад включва информация относно постигнатия напредък по плановете за възстановяване и устойчивост на съответните държави членки в рамките на Механизма***, включително информация относно състоянието на прилагането на ключовите етапи и целите и по отношение на плащанията и на спирането им***.

3. Годишният доклад също така включва следната информация ***относно***:

а) приноса на Механизма за целите областта на климата и на цифровите технологии;

б) качеството на изпълнението на Механизма въз основа на общите показатели, посочени в член 29, параграф 4;

в) разходите, финансирани от Механизма в рамките на шестте стълба, посочени в член 3, включващи разходите за социални дейности, включително за деца и млади хора, както е посочено в член 29, параграф 4.

4. За целите на докладването относно дейностите, посочени в ***параграфи 2 и 3***, Комисията може по целесъобразност да използва съдържанието на съответните документи, официално приети от Комисията в рамките на европейския семестър.

Член 32

Оценка и последваща оценка на Механизма

1. До … [***три*** години след влизането в сила на настоящия регламент] Комисията предоставя на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите доклад за независима оценка на прилагането на Механизма и до 31 декември 2028 г. доклад за независима последваща оценка**.**

2. Докладът за оценка по-специално оценява до каква степен са постигнати целите, ефективността на използването на ресурсите и европейската добавена стойност. В него също така се разглежда актуалността на всички цели и действия.

3. По целесъобразност оценката се придружава от предложение за ***изменения*** на настоящия регламент.

4. Докладът за последваща оценка се състои от обща оценка на ***Механизма*** и включва информация относно ***неговото*** въздействие в дългосрочен план.

Член 33

Упражняване на делегирането

1. ***Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.***

2. ***Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 29, параграф 4 и член 30, параграф 2, се предоставя на Комисията за неопределен период от време, считано от ... [датата на влизане в сила на настоящия регламент].***

3. ***Делегирането на правомощия, посочено в член 29, параграф 4 и в член 30, параграф 2, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.***

4. ***Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.***

5. ***Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.***

6. ***Делегиран акт, приет съгласно член 29, параграф 4 и член 30, параграф 2, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от три месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок както Европейският парламент, така и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с един месец по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.***

ГЛАВА VIII

Преходни и заключителни разпоредби

Член 34

Информация, комуникация и публичност

1. Комисията може да участва в комуникационни дейности, за да гарантира видимостта на финансирането от Съюза за финансовата подкрепа, предвидена в съответния план за възстановяване и устойчивост, включително чрез съвместни комуникационни дейности със съответните национални органи. Комисията може, по целесъобразност, да гарантира, че подкрепата по линия на Механизма се съобщава и признава чрез декларация за финансиране.

2. Получателите на финансиране от Съюза посочват неговия произход и осигуряват видимост на финансирането от Съюза, ***включително, ако е приложимо, чрез поставяне на емблемата на Съюза и на подходящо указание за финансирането, например „финансирано от Европейския съюз– NextGenerationEU“,*** по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях, като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително медиите и обществеността.

3. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на ***Механизма, на*** , действията, предприети по линия на Механизма, и получените резултати. ***Когато е целесъобразно, Комисията информира представителствата на Европейския парламент за своите действия и ги включва в изпълнението им.*** Финансовите ресурси, разпределени на ***Механизма***, допринасят също така за корпоративната комуникация по политическите приоритети на Съюза, доколкото тези приоритети са свързани с целите, посочени в член 4.

Член 35

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 36

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в … на … година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Методика за изчисляване на максималното финансово участие по държави членки по линия на Механизма

В настоящото приложение се определя методиката за изчисляване на максималното финансово участие, което е на разположение на всяка държава членка ***в съответствие с член 11***. По отношение на всяка държава членка при този метод се взема предвид:

- населението;
- реципрочната стойност на БВП на глава от населението;
- средното равнище на безработица през последните пет години в сравнение със средното равнище за Съюза (2015 – 2019 г.);
- ***спадът на реалния БВП през 2020 г. и спадът на реалния БВП общо през 2020 г. и 2021 г.***

За да се избегне прекомерна концентрация на ресурси:

- реципрочната стойност на БВП на глава от населението е ограничена до ***максимум*** 150% от средното равнище за Съюза;
- отклонението на процента на безработица в отделна държава членка от средното равнище за Съюза е ограничено до ***максимум*** 150% от средното равнище за Съюза;
- с цел да се вземат предвид по-стабилните пазари на труда на по-заможните държави членки (с БНД на глава от населението над средното равнище за Съюза), отклонението на техния процент на безработица спрямо средното равнище за Съюза е ограничено до ***максимум*** 75%.

Максималното финансово участие на държава членка в рамките на Механизма (MFC_i) се определя, както следва:

$$MFC_i = \nu_i \times (FS)$$

където:

FS (финансова подкрепа) е наличното финансиране в рамките на Механизма, както е посочено в член 6, параграф 1, буква а); и

ν_i е коефициентът на разпределение на държава членка *i*, определен като:

$$\nu_i = 0,7\ \kappa_i + 0,3\ \alpha_i$$

където

κ_i е коефициентът на разпределение, прилаган за 70% от сумата, посочена в член 6, параграф 1, буква а), и определен в приложение II; и

α_i е коефициентът на разпределение, прилаган за 30% от сумата, посочена в член 6, параграф 1, буква а), и определен в приложение III.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Коефициентът на разпределение, прилаган за 70% от сумата, посочена в член 6, параграф 1, буква а), κ_i, се определя както следва:

$$\kappa_i = \frac{\sigma_{i,2019} * v_i}{\sum_{i=1}^{27} \sigma_{i,2019} * v_i},$$

$$\text{където } \sigma_{i,2019} = \frac{GDP^{PC}_{EU,2019}}{GDP^{PC}_{i,2019}} * \frac{pop_{i,2019}}{pop_{EU,2019}} \text{ и } v_i = \frac{U_{i,2015-2019}}{U_{EU,2015-2019}},$$

$$\text{като } \frac{GDP^{PC}_{EU,2019}}{GDP^{PC}_{i,2019}} \leq 1.5,$$

$$v_i \leq 0,75 \text{ за държавите членки с } GNI^{PC}_{i,2019} > GNI^{PC}_{EU,2019} \text{ и}$$

$$v_i \leq 1.5 \text{ за държавите членки с } GNI^{PC}_{i,2019} \leq GNI^{PC}_{EU,2019}.$$

Където[52]:

- $GDP^{PC}_{i,2019}$ ***е номиналният БВП на глава от населението за 2019 г. на държавата членка i;***
- $GDP^{PC}_{\overline{average}EU,2019}$ ***е среднопретеглената стойност на БВП на глава от населението на държавите членки от ЕС-27 през 2019 г.;***
- $pop_{i,2019}$ ***е общото население в държавата членка i през 2019 г.;***
- $pop_{EU,2019}$ ***е общото население в държавите членки от ЕС-27 през 2019 г.***
- $U_{i,2015-2019}$***е средното равнище на безработицата за периода 2015 – 2019 г. в държавата членка i;***
- $U_{EU,2015-2019}$ ***е средното равнище на безработицата в ЕС-27 за периода 2015 – 2019 г. (за всяка година среднопретеглената стойност за държавите членки от ЕС-27);***
- $GNI^{PC}_{i,2019}$ ***е БНД на глава от населението на държавата членка i през 2019 г.;***
- $GNI^{PC}_{EU,2019}$ ***е среднопретеглената стойност на БНД на глава от населението на държавите членки от ЕС-27 през 2019 г.***

---

[52] ***Всички данни в регламента са от Евростат; за данните за минали периоди крайната дата е май 2020 г.***

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Коефициентът на разпределение, прилаган за 30% от сумата, посочена в член 6, параграф 1, буква а), α_i***,се определя както следва:***

$$\alpha_i = \frac{\phi_i + \rho_i}{2}$$

като:

$$\phi_i = \frac{\sigma_{i,2019} * \delta GDP_{i,2020-2019}}{\sum_{i=1}^{27} \sigma_{i,2019} * \delta GDP_{i,2020-2019}} \; и \; \rho_i = \frac{\sigma_{i,2019} * \delta GDP_{i,2021-2019}}{\sum_{i=1}^{27} \sigma_{i,2019} * \delta GDP_{i,2021-2019}}$$

като:

$$\delta GDP_{i,2020-2019} = min\left\{\frac{GDP_{i,2020}}{GDP_{i,2019}} - 1 \; ; \; 0\right\}, \delta GDP_{i,2021-2019} = min\left\{\frac{GDP_{i,2021}}{GDP_{i,2019}} - 1 \; ; \; 0\right\} и$$

$$\sigma_{i,2019} = \frac{GDP^{PC}_{EU,2019}}{GDP^{PC}_{i,2019}} * \frac{pop_{i,2019}}{pop_{EU,2019}}$$

$$при \; \frac{GDP^{PC}_{EU,2019}}{GDP^{PC}_{i,2019}} \leq 1,5$$

Където:

- $GDP_{i,t}$ ***е реалният БВП на държавата членка i към момента*** $t = 2019, 2020, 2021$;
- $GDP^{PC}_{i,2019}$ ***е БВП на глава от населението на държавата членка i през 2019 г.;***
- $GDP^{PC}_{EU,2019}$ ***е среднопретеглената стойност на БВП на глава от населението на държавите членки от ЕС-27 през 2019 г.;***
- $pop_{i,2019}$ ***е общото население в държавата членка i през 2019 г.;***
- $pop_{EU,2019}$ ***е общото население в държавите членки от ЕС-27 през 2019 г.***

Спадът на реалния БВП за 2020 г. ($\delta GDP_{i,2020-2019}$***) и кумулативният спад на реалния БВП за периода 2020 - 2021 г. (***$\delta GDP_{i,2021-2019}$***) се базират на есенните икономически прогнози на Комисията от 2020 г. и се актуализират до 30 юни 2022 г. за всяка държава членка, като данните от есенните икономически прогнози на Комисията от 2020 г. се заменят с фактическите резултати, отчетени в последната налична актуализация на серията на Евростат по кода „tec00115 (Ръст на реалния БВП (в обем)“.***

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Прилагането на методиките в приложения I, II и III към посочената в член 6, параграф 1, буква а) сума, конвертирана в текущи цени, ще даде като резултат следния дял и размер на максималното финансово участие за всяка държава членка, без да се засяга изчислението, актуализирано към 30 юни 2022 г.:

Максимално финансово участие за държава - членка на ЕС					
	за 70% от наличната сума		за 30% от наличната сума (примерна сума, базирана на есенните прогнози на Комисията от 2020 г.)		
	Дял в % от тотала	Сума (в EUR 1 000, текущи	Дял в % от тотала	Сума (в EUR 1 000, текущи	Тотал
BE	1,56 %	3 646 437	2,20 %	2 278 834	5 925 271
BG	1,98 %	4 637 074	1,58 %	1 631 632	6 268 706
CZ	1,51 %	3 538 166	3,41 %	3 533 509	7 071 676
DK	0,56 %	1 303 142	0,24 %	248 604	1 551 746
DE	6,95 %	16 294 947	9,01 %	9 324 228	25 619 175
EE	0,32 %	759 715	0,20 %	209 800	969 515
IE	0,39 %	914 572	0,07 %	74 615	989 186
EL	5,77 %	13 518 285	4,11 %	4 255 610	17 773 895
ES	19,88 %	46 603 232	22,15 %	22 924 818	69 528 050
FR	10,38 %	24 328 797	14,54 %	15 048 278	39 377 074
HR	1,98 %	4 632 793	1,61 %	1 664 039	6 296 831
IT	20,45 %	47 935 755	20,25 %	20 960 078	68 895 833
CY	0,35 %	818 396	0,18 %	187 774	1 006 170
LV	0,70 %	1 641 145	0,31 %	321 944	1 963 088
LT	0,89 %	2 092 239	0,13 %	132 450	2 224 690
LU	0,03 %	76 643	0,02 %	16 883	93 526
HU	1,98 %	4 640 462	2,45 %	2 535 376	7 175 838
MT	0,07 %	171 103	0,14 %	145 371	316 474
NL	1,68 %	3 930 283	1,96 %	2 032 041	5 962 324
AT	0,95 %	2 231 230	1,19 %	1 230 938	3 462 169
PL	8,65 %	20 275 293	3,46 %	3 581 694	23 856 987
PT	4,16 %	9 760 675	4,01 %	4 149 713	13 910 387
RO	4,36 %	10 213 809	3,90 %	4 034 211	14 248 020
SI	0,55 %	1 280 399	0,48 %	496 924	1 777 322
SK	1,98 %	4 643 840	1,63 %	1 686 154	6 329 994
FI	0,71 %	1 661 113	0,41 %	424 692	2 085 805
SE	1,24 %	2 911 455	0,36 %	377 792	3 289 248
EC27	100,00	234 461 000	100,00 %	103 508 000	337 969 000

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Насоки за оценка на Механизма

1. Обхват

Целта на тези насоки е да послужат, заедно с настоящия регламент, като основание за Комисията да оцени по прозрачен и справедлив начин плановете за възстановяване и устойчивост, предложени от държавите членки, както и да определи финансовото участие в съответствие с целите и всички други съответни изисквания, определени в настоящия регламент. Тези насоки представляват основанието за прилагането на критериите за оценка и определянето на финансовото участие, както съответно е посочено в член 19, параграф 3 и член 20, параграф 4.

Насоките за оценка са предназначени да:

а) предоставят допълнителни насоки относно процеса на оценяване на плановете за възстановяване и устойчивост, представени от държавите членки;

б) предоставят повече подробности относно критериите за оценка и предвиждат рейтингова система, която трябва да бъде създадена с оглед на това да се гарантира справедлив и прозрачен процес; и

в) определят връзката между оценката, която трябва да се извърши от Комисията в съответствие с критериите за оценка, и определянето на финансовото участие, което трябва да се определи в ***предложението*** на Комисията ***за решение на Съвета***, във връзка с ***плановете*** за възстановяване и устойчивост.

Насоките са инструмент за улесняване на оценката на Комисията на предложенията за планове за възстановяване и устойчивост, представени от държавите членки, и за гарантиране, че плановете за възстановяване и устойчивост подкрепят реформите и публичните инвестиции, които са подходящи и имат висока добавена стойност ***по отношение на целите на Механизма***, като същевременно се гарантира равно третиране между държавите членки.

2. Критерии за оценка

В съответствие с член 19, параграф 3 Комисията оценява ▌ плановете за възстановяване и устойчивост ***съгласно критериите за целесъобразност, ефективност, ефикасност и съгласуваност.*** В резултат на процеса на оценяване Комисията предоставя рейтинги на плановете за възстановяване и устойчивост, представени от държавите членки, в съответствие с всеки от критериите за оценка, посочени в член 19, член 3 ▌ с оглед на това да се установи разпределението на финансовите средства съгласно член 20, параграф 4.

От съображения за опростяване и ефикасност рейтинговата система варира от „А“ до „С“, както е определено по следния начин:

Целесъобразност:

2.1. Планът за възстановяване и устойчивост ***представлява всеобхватен и адекватно балансиран отговор на икономическото и социалното положение, като по този начин допринася по подходящ начин и за шестте стълба, посочени в член 3, като се вземат предвид специфичните предизвикателства и разпределените финансови***

средства на съответната държава членка; Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

- планът за възстановяване и устойчивост допринася по всеобхватен и адекватно балансиран начин за всичките шест стълба, посочени в член 3, като отчита специфичните предизвикателства пред съответната държава членка и взема предвид финансовия принос на съответната държава членка и поисканата подкрепа под формата на заем.

Рейтинг

„A“ — в голяма степен
„B“ — в умерена степен
„C“ — в малка степен

2.2. Очаква се планът за възстановяване и устойчивост да допринесе за ефективното справяне ***с всички или със значителна част от*** предизвикателствата, посочени в съответните специфични за всяка държава препоръки, ***включително техните фискални аспекти и препоръките, направени съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, когато има такива, отправени към съответната държава членка***, или предизвикателствата, идентифицирани в други относими документи, официално приети от Комисията в рамките на европейския семестър**.**

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

- очаква се планът за възстановяване и устойчивост да допринесе за ефективното справяне с ***всички предизвикателства или със значителна част от*** предизвикателствата, посочени в съответните специфични за всяка държава препоръки, включително техните фискални аспекти, ***както и в препоръките, направени съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, когато има такива, отправени към съответната държава членка***, или ***предизвикателствата, идентифицирани*** в други относими документи, официално приети от Комисията в рамките на европейския семестър, ***като се има предвид финансовото участие на въпросната държава членка и поисканата подкрепа под формата на заем, както и обхватът и мащабът на специфичните за всяка държава предизвикателства и информацията, включена в националната програма за реформи;*** както и - планът за възстановяване и устойчивост представлява цялостен и адекватен отговор на икономическото и социалното положение на съответната държава членка; както и - ***предизвикателствата, с които планът за възстановяване и устойчивост трябва да се справи,*** се считат за съществени за повишаване на потенциала за растеж на икономиката на съответната държава членка ***по устойчив начин***;

и

след приключването на предложените реформи и инвестиции ще се очаква свързаните с това предизвикателства да са преодолени или третирани по начин, ***който значително допринася за тяхното преодоляване.***

Рейтинг

„A“ — планът за възстановяване и устойчивост допринася за ефективното справяне ***с всички предизвикателства или със значителна част от*** предизвикателствата, посочени в специфичните за всяка държава препоръки, или с ***предизвикателствата*** в други относими документи, официално приети от Комисията в рамките на европейския семестър, и планът за възстановяване и устойчивост представлява адекватен отговор на икономическото и социалното положение на съответната държава членка

„B“ — планът за възстановяване и устойчивост допринася за частично справяне с ***всички предизвикателства или със значителна част от*** предизвикателствата, посочени в специфичните за всяка държава препоръки, или с ***предизвикателствата*** в други относими документи, официално приети от Комисията в рамките на европейския семестър, и планът за възстановяване и устойчивост представлява отчасти адекватен отговор на икономическото и социалното положение на съответната държава членка

„C“ – планът за възстановяване и устойчивост не допринася за справяне с предизвикателствата, посочени в–специфичните за всяка държава препоръки или в други относими документи, официално приети от Комисията в рамките на европейския семестър, и планът за възстановяване и устойчивост не представлява адекватен отговор на икономическото и социалното положение на съответната държава членка.

2.***3***. Очаква се планът за възстановяване и устойчивост да спомага ефективно за укрепването на потенциала за растеж, създаването на работни места и икономическата, социалната и ***институционалната*** устойчивост на съответната държава членка, ***като допринася за прилагането на Европейския стълб на социалните права, включително чрез насърчаване на политиките за децата и младите хора,*** както и да смекчава икономическото и социалното въздействие на кризата във връзка с COVID-19, ***като при това засилва*** икономическото, социалното и териториалното сближаване ***и конвергенцията в рамките на Съюза.***

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

- планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, насочени към ***насърчаването на икономически растеж и икономическо сближаване по приобщаващ начин, по-конкретно*** към преодоляване на слабостите на икономиката на държавите членки ***и към стимулиране на потенциала за растеж на икономиката на съответната държава членка***, стимулиране на създаването на работни места и смекчаване на неблагоприятните последици от кризата**;**

и

- планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, насочени към укрепване на социалното сближаване и системите за социална закрила, включително политики за децата и младите хора, чрез намаляване на социалната уязвимост, допринасяне за прилагането на принципите на Европейския стълб на социалните права и допринасяне за подобряване на равнището на показателите от набора си от социални показатели;

и

- планът за възстановяване и устойчивост е насочен към намаляването на ***икономическата уязвимост*** на държавата членка на сътресения;

и

- планът за възстановяване и устойчивост е насочен към повишаването на капацитета на икономическите и/или социалните структури и институции на държавата членка за адаптирането към сътресения и издържането на сътресения;

и

- се очаква планът за възстановяване и устойчивост да допринесе за засилване на икономическото, социалното и териториалното сближаване ***и конвергенция.***

Рейтинг

„A“ – очаквано силно въздействие

„B“ – очаквано умерено въздействие

„C“ – очаквано слабо въздействие

2.4. Очаква се с плана за възстановяване и устойчивост да се гарантира, че никоя от мерките за изпълнение на реформите и инвестиционните проекти, включени в плана за възстановяване и устойчивост, не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852 („принцип за ненанасяне на значителни вреди“).

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

- няма мярка за изпълнение на реформите и инвестиционните проекти, включени в плана за възстановяване и устойчивост, която да нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852 („принцип за ненанасяне на значителни вреди“);

Рейтинг

„A“ — няма мярка, която да нанася значителни вреди на екологичните цели („принцип за ненанасяне на значителни вреди“).

„C“ — една или повече от мерките нанасят значителни вреди на екологичните цели („принцип за ненанасяне на значителни вреди“).

2.5. Планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, които ефективно допринасят за екологичния ▌преход, ***включително биологичното разнообразие, или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от него, и които представляват най-малко 37% от общия размер на разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост въз основа на методиката за проследяване на действията в областта на климата, посочена в приложение VI; тази методика се използва по съответния начин за мерки, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса, посочена в приложение VI; коефициентите за подкрепа на целите в областта на климата може да бъдат увеличени до обща стойност от 3% от разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които увеличават надеждно тяхното въздействие върху целите в областта на климата, при наличие на съгласие от страна на Комисията;***

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

- очаква се изпълнението на предвидените мерки да допринесе ефективно ▌***за екологичния преход, включително биологичното разнообразие, и, когато е приложимо, за справяне с произтичащите от него предизвикателства, като по този начин допринесе за постигането на целите на Съюза за 2030 г. в областта на климата, като същевременно се постигне целта на ЕС за неутралност по отношение на климата до 2050 г.;***

и

- държавите членки прилагат методика, която се състои в присъждането на специален коефициент за предоставяната подкрепа, което отразява степента, в която тази подкрепа допринася за целите в областта на климата. Коефициентите се основават на размерите и кодовете за видовете намеси, определени в приложение VI, и могат да бъдат увеличени за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които увеличават тяхното въздействие върху целите в областта на цифровизацията. Същата система от коефициенти се прилага за мерки, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса, посочена в приложение VI.

и

- се очаква прилагането на предвидените мерки да има дълготрайно въздействие.

Рейтинг

„A“ — в голяма степен

„B“ — в умерена степен

„C“ — в малка степен

2.6. Планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, които ефективно допринасят за цифровия преход ***или за справяне с предизвикателствата, които произтичат от този преход, и които представляват най-малко 20% от общия размер на разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост въз***

основа на методиката за цифрово маркиране, посочена в приложение VII; тази методика се използва по съответния начин за мерки, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса, посочена в приложение VII; коефициентите за подкрепа на целите в областта на цифровите технологии могат да бъдат увеличени за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които увеличават тяхното въздействие върху целите в областта на цифровите технологии.

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

– очаква се прилагането на предвидените мерки да допринесе значително за цифровата трансформация на икономическите или социалните сектори;
или
се очаква прилагането на предвидените мерки да допринесе значително за преодоляване на предизвикателствата, произтичащи от цифровата трансформация;
и
- държавите членки прилагат методика, която се състои в присъждането на специален коефициент за предоставяната подкрепа, което отразява степента, в която тази подкрепа допринася за целите в областта на цифровизацията. Коефициентите се основават на размерите и кодовете за видовете намеси, определени в приложение VII, и могат да бъдат увеличени за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които увеличават тяхното въздействие върху целите в областта на цифровизацията. Същата система от коефициенти се прилага за мерки, които не могат да бъдат пряко отнесени към посочена в приложение VII област на намеса;
и
- се очаква прилагането на предвидените мерки да има дълготрайно въздействие.

Рейтинг

„A“ — в голяма степен
„B“ — в умерена степен
„C“ — в малка степен

Ефективност:

2.7. Очаква се планът за възстановяване и устойчивост да окаже трайно въздействие върху съответната държава членка.

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

- прилагането на предвидените мерки се очаква да доведе до структурна промяна в администрацията или в съответните институции;

или - прилагането на предвидените мерки се очаква да доведе до структурна промяна в съответните политики; и - се очаква прилагането на предвидените мерки да има дълготрайно въздействие.

Рейтинг

„A“ — в голяма степен „B“ — в умерена степен „C“ — в малка степен

2.***8***. Очаква се мерките, предложени от съответните държави членки, да осигурят ***ефективен мониторинг и*** изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, включително ***предвидения график, ключовите етапи и целите*** и свързаните тях показатели.

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

- на структура в рамките на държавата членка е възложено: i) изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост; ii) наблюдението на напредъка във връзка с ***ключовите етапи и целите***; и iii) докладването; и - предложените ***ключови етапи и цели*** са ясни и реалистични и предложените показатели ***за тези ключови етапи и цели*** са съответстващи на целта, приемливи и надеждни; и - всички мерки, предложени от ***държавата членка*** по отношение на организацията (включително разпоредба, за да се гарантира достатъчно разпределение на персонала) за изпълнението на реформите и инвестициите, са надеждни.

Рейтинг

„A“ — подходящи мерки за ефективно изпълнение „B“ — минимални мерки за ефективно изпълнени „C“ — недостатъчни мерки за ефективно изпълнение

Ефективност:

2.**9.** Представената от държавата членка обосновка за размера на прогнозните общи разходи по плана за възстановяване и устойчивост е разумна и реалистична, ***съответства на принципа за ефективност на разходите и е*** съизмерима с очакваното ***икономическо и социално*** въздействие ▌ върху ***на национално равнище.***

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

- държавата членка предостави достатъчно информация и доказателства, че размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост е подходящ („разумен“);

и

- държавата членка предостави достатъчно информация и доказателства, че размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост съответства на естеството и вида на предвидените реформи и инвестиции („реалистичен“);

и

държавата членка е предоставила достатъчно информация и доказателства, че размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост, който ще бъде финансиран по линия на ***Механизма***, не е обхванат от съществуващо или планирано финансиране от Съюза;

и

- размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост е съизмерим с очакваното социално и икономическо въздействие на предвидените мерки, включени в плана на съответната държава членка.

Рейтинг

„A“ — в голяма степен

„B“ — в умерена степен

„C“ — в малка степен

2.10. Очаква се мерките, предложени от съответната държава членка, да предотвратяват, разкриват и коригират корупция, измами и конфликти на интереси при използването на средствата, предоставени по линия на Механизма, включително мерки, които имат за цел избягване на двойно финансиране от Механизма и други програми на Съюза.

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

- системата за вътрешен контрол, описана в плана за възстановяване и устойчивост, се основава на стабилни процеси и структури и определя ясни участници (органи/субекти) и техните роли и отговорности за изпълнението на задачите по вътрешния контрол; по-специално тя гарантира подходящо разделяне на съответните функции;

и

- системата за контрол и други съответни разпоредби включително за събирането и предоставянето на данни за крайните получатели, описани в плана за възстановяване и устойчивост, по-специално за предотвратяване, разкриване и коригиране на корупцията, измамите и конфликтите на интереси при използването на средствата, предоставени по линия на Механизма, са адекватни;

и

- описаните в плана за възстановяване и устойчивост мерки за избягване на двойно финансиране от Механизма и други програми на Съюза са подходящи;

и

- участниците (органите/субектите), които отговарят за контрола, разполагат със законови правомощия и административен капацитет, за да изпълняват предвидените си роли и задачи.

Рейтинг

„A“ – подходящи мерки
„C“ — недостатъчни мерки

Съгласуваност:

2.11. Планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки за осъществяването на реформи и на проекти за публични инвестиции, които представляват съгласувани действия.

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

- планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, които допринасят за взаимно засилване на техните последици***;***

или

- планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, които взаимно се допълват.

Рейтинг

„A“ — в голяма степен

„B“ — в умерена степен

„C“ — в малка степен

3. Определяне на финансовото участие ▌

Съгласно член 20 ▌ в ***предложението*** на Комисията се определя финансовото участие, като се взема предвид значението и съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост, предложен от съответната държава членка, оценени въз основа на критериите, определени в член ***19***, параграф 3. За тази цел тя прилага следните критерии:

а) когато планът за възстановяване и устойчивост отговаря задоволително на критериите, определени в член 19, параграф 3, и размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост е равен на или по-голям от максималното финансово участие, ***изчислено*** за тази държава членка ***в съответствие с*** член 11, разпределеното за държавата членка финансово участие е равно на общия размер на максималното финансово участие, ***изчислено за тази държава членка в съответствие с*** член 11;

б) когато планът за възстановяване и устойчивост отговаря задоволително на критериите, определени в член 19, параграф 3, и размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост е по-нисък от максималното финансово участие, ***изчислено*** за тази държава членка ***в съответствие с*** член 11, разпределеното за държавата членка финансово участие е равно на размера на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост;

в) когато планът за възстановяване и устойчивост не отговаря задоволително на критериите, определени в член 19, параграф 3, финансовото участие няма да бъде

разпределено на съответната държава членка.
За целите на прилагането на настоящата алинея се използват следните формули:

- за буква а) по-горе: $If\ C^i \geq MFC^i$ държавата членка i получава MFC^i
- за б) по-горе: $If\ C^i < MFC^i$ държавата членка i получава C^i
- където:
- i се отнася до съответната държава членка
- MFC е максималният размер на финансовото участие за съответната държава членка
- C е размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост

В резултат на процеса на оценяване и като се вземат предвид рейтингите:

Планът за възстановяване и устойчивост отговаря задоволително на критериите за оценка: Ако окончателният рейтинг за ***критериите в точка 2*** включва оценки: - „А“ за критерии ***2.2, 2.3, 2.5*** и ***2.6;*** а за другите критерии: – само оценки „А“, или – оценките **„В“** ***не*** са повече от оценките **„А“** и няма оценки „С“.

Планът за възстановяване и устойчивост не отговаря задоволително на критериите за оценка: Ако окончателният рейтинг за ***критериите в точка 2*** включва оценки: - които не са „А“ за критерии **2.2, 2.3, 2.5 и 2.6;** а за другите критерии: - са налице повече оценки „В“, отколкото „А“. или – има най-малко една оценка „С“.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Методология за проследяване на действията в областта на климата

Размери и кодове за видовете намеси за Механизма

	ОБЛАСТ НА НАМЕСА	Коефициент за изчисляване на подкрепата за целите във връзка с изменението на климата	Коефициент за изчисляване на подкрепата за целите в областта на околната среда
001	Инвестиции в дълготрайни активи, включително научноизследователски инфраструктури, на микропредприятия, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	0%	0%
002	Инвестиции в дълготрайни активи, включително научноизследователски инфраструктури, на малки и средни предприятия (включително частни изследователски центрове), пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	0%	0%

002a1	Инвестиции в дълготрайни активи, включително научноизследователски инфраструктури, на предприятия[1], пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	0%	0%
003	Инвестиции в дълготрайни активи, включително научноизследователски инфраструктури, на публични изследователски центрове и висши учебни заведения, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	0%	0%
004	Инвестиции в нематериални активи на микропредприятия, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	0%	0%
005	Инвестиции в нематериални активи на МСП (включително частни изследователски центрове), пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	0%	0%
005a1	Инвестиции в нематериални активи на големи предприятия, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	0%	0%
006	Инвестиции в нематериални активи на публични изследователски центрове и висши учебни заведения, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	0%	0%
007	Научни изследвания и иновационни дейности в микропредприятия, включително изграждане на мрежи (индустриални научни изследвания, експериментално развитие, проучвания за установяване на осъществимостта)	0%	0%
008	Научноизследователски и иновационни дейности в МСП, включително изграждане на мрежи	0%	0%
008a1	Научноизследователски и иновационни дейности в големи предприятия, включително изграждане на мрежи	0%	0%
009	Научноизследователски и иновационни дейности в публични научноизследователски центрове, висши учебни заведения и специализирани експертни центрове, включително изграждане на мрежи (индустриални научни изследвания, експериментално развитие, проучвания за установяване на осъществимост)	0%	0%
010	Цифровизация на МСП (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в	0%	0%

	мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B)		
010a1	Цифровизация на големи предприятия (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B)	0%	0%
010б	Цифровизация на МСП или големи предприятия (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B), които отговарят на критериите за намаляване на емисиите на парникови газове или за енергийна ефективност[2]	40%	0%
011	ИКТ решения за държавното управление, приложения, електронни услуги	0%	0%
011a	ИКТ решения на държавното управление, електронни услуги, приложения, отговарящи на критериите за намаляване на емисиите на парникови газове или за енергийна ефективност[2]	40%	0%
012	Услуги в областта на информационните технологии и приложения за цифровите умения и цифровото приобщаване	0%	0%
013	Услуги и приложения за електронно здравеопазване (включително e-Care, интернет на нещата за физическа активност и интелигентна заобикаляща среда)	0%	0%
014	Стопанска инфраструктура за МСП (включително промишлени паркове и обекти)	0%	0%
015	Стопанско развитие и интернационализация на МСП, включително производствени инвестиции	0%	0%
015a	Подпомагане за големи предприятия чрез финансови инструменти, включително производствени инвестиции	0%	0%
016	Развитие на умения за интелигентна специализация, промишлен преход, предприемачество и приспособимост на предприятията към промените	0%	0%
017	Специализирани услуги за подпомагане на МСП и групи от МСП (включително услуги за управление,	0%	0%

	маркетинг и проектиране)		
018	Инкубация, подпомагане на отделяне и разделяне на предприятия и новосъздадени фирми	0%	0%
019	Подкрепа за иновационни клъстери, включително между предприятия, научноизследователски организации и публични органи и бизнес мрежи, които са от полза предимно за МСП	0%	0%
020	Иновационните процеси в МСП (технологични, организационни, маркетингови, съвместно създаване и иновации, ориентирани към търсенето и потребителите)	0%	0%
021	Трансфер на технологии и сътрудничество между предприятията, изследователските центрове и висшето образование	0%	0%
022	Научноизследователски и иновационни процеси, трансфер на технологии и сътрудничество между предприятия с акцент върху нисковъглеродната икономика и устойчивостта към изменението на климата	100%	40%
023	Научноизследователски и иновационни процеси, трансфер на технологии и сътрудничество между предприятия с акцент върху кръговата икономика	40%	100%
024	Проекти за енергийна ефективност и демонстрационни проекти в МСП и спомагателни мерки	40%	40%
024а	Енергийна ефективност и демонстрационни проекти в големи предприятия и спомагателни мерки	40%	40%
024б	Енергийна ефективност и демонстрационни проекти в МСП или големи предприятия и спомагателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност[3]	100%	40%
025	Обновяване на наличния жилищен фонд с цел повишаване на енергийната ефективност, демонстрационни проекти и спомагателни мерки	40%	40%
025а	Обновяване на наличния жилищен фонд с цел повишаване на енергийната ефективност, демонстрационни проекти и спомагателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност[4]	100%	40%
025б	Изграждане на нови енергийно ефективни сгради[5]	40%	40%

026	Обновяване на обществена инфраструктура или мерки за повишаване на енергийната ефективност на обществена структура, демонстрационни проекти и спомагателни мерки	40%	40%
026a	Обновяване на обществена инфраструктура или мерки за повишаване на енергийната ефективност на обществена структура, демонстрационни проекти и спомагателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност[6]	100%	40%
027	Подпомагане за предприятия, които предоставят услуги, допринасящи за нисковъглеродна икономика и устойчивост спрямо изменението на климата, включително мерки за повишаване на осведомеността	100%	40%
028	Енергия от възобновяеми източници: вятърна	100%	40%
029	Енергия от възобновяеми източници: слънчева	100%	40%
030	Енергия от възобновяеми източници: биомаса[7]	40%	40%
030a	Енергия от възобновяеми източници: Биомаса с високи намаления на емисиите на парникови газове[8]	100%	40%
031	Енергия от възобновяеми източници: морска	100%	40%
032	Други видове енергия от възобновяеми източници (включително геотермална енергия)	100%	40%
033	Интелигентни енергийни системи (включително интелигентни мрежи и ИКТ системи) и свързаното с тях съхранение.	100%	40%
034	Високоефективно комбинирано производство на енергия, районни отоплителни и охладителни системи	40%	40%
034a0	Високоефективно комбинирано производство на енергия, ефективни централни отоплителни и охладителни системи с ниски емисии през целия жизнен цикъл[9]	100%	40%
034a1	Замяна на отоплителни системи с използване на въглища с отоплителни системи на газ за целите на смекчаването на последиците от изменението на климата	0%	0%
034a2	Разпространение и пренос на природен газ, заместващ въглища	0%	0%

035	Мерки за адаптиране към изменението на климата и превенция и управление на рискове, свързани с климата: наводнения (включително повишаване на осведомеността, гражданска защита и системи за управление на бедствия, инфраструктури и подходи, основани на екосистемите)	100%	100%
036	Мерки за адаптиране към изменението на климата и превенция и управление на рискове, свързани с климата: пожари (включително повишаване на осведомеността, гражданска защита и системи за управление на бедствия, инфраструктури и подходи, основани на екосистемите)	100%	100%
037	Мерки за адаптиране към изменението на климата и превенция и управление на рискове, свързани с климата: други, например бури или суша (включително повишаване на осведомеността, гражданска защита и системи за управление на бедствия, инфраструктури и подходи, основани на екосистемите)	100%	100%
038	Превенция и управление на природни рискове, които не са свързани с климата (т.е. земетресения), и рискове, свързани с човешки дейности (например технологични аварии), включително повишаване на осведомеността, системи и инфраструктури за гражданска защита и управление на бедствия и подходи, основани на екосистемите	0%	100%
039	Осигуряване на вода за консумация от човека (извличане, обработване, съхранение и разпределение, мерки за енергийна ефективност, инфраструктура, снабдяване с питейна вода)	0%	100%
039a	Осигуряване на вода за консумация от човека (извличане, обработване, съхранение и разпределение, мерки за енергийна ефективност, инфраструктура, снабдяване с питейна вода), което отговаря на критериите за енергийна ефективност[10]	40%	100%
040	Управление на водите и опазване на водните ресурси (включително управление на речните басейни, специфични мерки за адаптиране към изменението на климата, повторна употреба, намаляване на течовете)	40%	100%
041	Събиране и пречистване на отпадъчни води	0%	100%
041a	Събиране и пречистване на отпадъчни води в съответствие с критериите за енергийна	40%	100%

	ефективност[11]		
042	Управление на битови отпадъци: превантивни мерки, мерки за минимизиране, сортиране, повторна употреба и рециклиране	40%	100%
042a	Управление на битови отпадъци: управление на остатъчни отпадъци	0%	100%
044	Управление на търговски и промишлени отпадъци: превантивни мерки, мерки за минимизиране, сортиране, повторна употреба и рециклиране	40%	100%
044a	Управление на търговски и промишлени отпадъци: остатъчни и опасни отпадъци	0%	100%
045	Насърчаване на използването на рециклирани материали като суровини	0%	100%
045a	Използване на рециклирани материали като суровини, отговарящи на критериите за ефективност[12]	100%	100%
046	Рехабилитация на промишлени обекти и замърсена земя	0%	100%
046a	Рехабилитация на промишлени обекти и замърсена земя, отговаряща на критериите за енергийна ефективност[13]	40%	100%
047	Подкрепа за благоприятни за околната среда производствени процеси и ефективно използване на ресурсите в МСП	40%	40%
047a	Подпомагане за екологосъобразни производствени процеси и ефективно използване на ресурсите в големи предприятия	40%	40%
048	Мерки за намаляване на шума и за качеството на въздуха	40%	100%
049	Опазване, възстановяване и устойчиво използване на защитените зони по „Натура 2000“	40%	100%
050	Опазване на природата и биологичното разнообразие, природно наследство и ресурси, зелена и синя инфраструктура	40%	100%
051	ИКТ: Широколентова мрежа с много висок капацитет (основна/преносна мрежа)	0%	0%
052	ИКТ: Широколентовата мрежа с много висок капацитет (абонатен достъп/абонатна линия с ефективност, еквивалентна на инсталация от	0%	0%

	оптични влакна до разпределителната точка в обслужвания район за многофамилни жилищни помещения)		
053	ИКТ: Широколентовата мрежа с много висок капацитет (абонатен достъп/абонатна линия с ефективност, еквивалентна на инсталация от оптични влакна до разпределителната точка в обслужвания район за жилищни и офисни помещения)	0%	0%
054	ИКТ: Широколентовата мрежа с много висок капацитет (абонатен достъп/абонатна линия с ефективност, еквивалентна на инсталация от оптични влакна до основната станция за по-усъвършенствани устройства за безжична връзка)	0%	0%
055	ИКТ: Други видове ИКТ инфраструктура (включително мащабни компютърни ресурси и оборудване, центрове за данни, датчици и друго безжично оборудване)	0%	0%
055a	ИКТ: Други видове ИКТ инфраструктура (включително големи компютърни ресурси/оборудване, центрове за данни, датчици и друго безжично оборудване), които отговарят на критериите за намаляване на въглеродните емисии и за енергийна ефективност[2]	40%	0%
056	Новопостроени или модернизирани автомагистрали и пътища — основна мрежа на TEN-T[14]	0%	0%
057	Новопостроени или модернизирани автомагистрали и пътища — широкообхватна мрежа на TEN-T	0%	0%
058	Новопостроени или модернизирани второстепенни пътни връзки към пътната мрежа и възли на TEN-T	0%	0%
059	Новопостроени или модернизирани други национални, регионални и местни пътища за достъп	0%	0%
060	Реконструирани или модернизирани автомагистрали и пътища — основна мрежа на TEN-T	0%	0%
061	Реконструирани или модернизирани автомагистрали и пътища — широкообхватна мрежа на TEN-T	0%	0%
062	Други реконструирани или модернизирани пътища	0%	0%

	(магистрала, национален, регионален или местен път)		
063	Цифровизация на транспорта: път	0%	0%
063a	Цифровизация на транспорта, когато е посветена отчасти на намаляването на емисиите на парникови газове: път	40%	0%
064	Новопостроени или модернизирани железопътни линии — основна мрежа на TEN-T	100%	40%
065	Новопостроени или модернизирани железопътни линии — широкообхватна мрежа на TEN-T	100%	40%
066	Други новопостроени или модернизирани железопътни линии	40%	40%
066a	Други новопостроени или модернизирани железопътни линии — електрически/нулеви емисии[15]	100%	40%
067	Реконструирани или модернизирани железопътни линии — основна мрежа на TEN-T	100%	40%
068	Реконструирани или модернизирани железопътни линии — широкообхватна мрежа на TEN-T	100%	40%
069	Други реконструирани или модернизирани железопътни линии	40%	40%
069a	Други реконструирани или модернизирани железопътни линии — електрически/нулеви емисии[15]	100%	40%
070	Цифровизация на транспорта: железници	40%	0%
071	Европейска система за управление на железопътното движение (ERTMS)	40%	40%
072	Подвижен железопътен състав	0%	40%
072a	Мобилни железопътни активи с нулеви емисии/електрическо задвижване[16]	100%	40%
073	Инфраструктура за чист градски транспорт[17]	100%	40%
074	Подвижен състав за чист градски транспорт[18]	100%	40%
075	Велосипедна инфраструктура	100%	100%
076	Цифровизация на градския транспорт	0%	0%
076a	Цифровизация на транспорта, когато е посветена отчасти на намаляването на емисиите на парникови	40%	0%

	газове: градски транспорт		
077	Инфраструктура за алтернативни горива[19]	100%	40%
078	Мултимодален транспорт (TEN-T)	40%	40%
079	Мултимодален транспорт (извънградски)	40%	40%
080	Морски пристанища (TEN-T)	0%	0%
080a	Морски пристанища (TEN-T), с изключение на съоръженията, предназначени за транспорт на изкопаеми горива	40%	0%
081	Други морски пристанища	0%	0%
081a	Други морски пристанища, с изключение на съоръженията, предназначени за транспорт на изкопаеми горива	40%	0%
082	Вътрешни водни пътища и пристанища (TEN-T)	0%	0%
082a	Вътрешни водни пътища и пристанища (TEN-T), с изключение на съоръженията, предназначени за транспорт на изкопаеми горива	40%	0%
083	Вътрешни водни пътища и пристанища (регионални и местни)	0%	0%
083a0	Вътрешни водни пътища и пристанища (регионални и местни), с изключение на съоръженията, предназначени за транспорт на изкопаеми горива	40%	0%
083a1	Системи за сигурност, безопасност и управление на въздушното движение за съществуващи летища	0%	0%
084	Цифровизация на транспорта: други видове транспорт	0%	0%
084a	Цифровизация на транспорта, когато е посветена отчасти на намаляването на емисиите на парникови газове: други видове транспорт	40%	0%
085	Инфраструктура в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст	0%	0%
086	Инфраструктура за начално и средно образование	0%	0%
087	Инфраструктура за висше образование	0%	0%
088	Инфраструктура за професионално образование и обучение и учене за възрастни	0%	0%
089	Жилищна инфраструктура за мигранти, бежанци и	0%	0%

	лица под международна закрила или кандидатстващи за такава		
090	Жилищна инфраструктура (различна от тази за мигранти, бежанци и лица под международна закрила или кандидатстващи за такава)	0%	0%
091	Друга инфраструктура, която допринася за социалното приобщаване в общността	0%	0%
092	Здравна инфраструктура	0%	0%
093	Оборудване за здравеопазване	0%	0%
094	Мобилни активи в областта на здравеопазването	0%	0%
095	Цифровизация в областта на здравеопазването	0%	0%
096	Инфраструктура за временно приемане на мигранти, бежанци и лица под международна закрила или кандидатстващи за такава	0%	0%
097	Мерки за подобряване на достъпа до пазара на труда	0%	0%
098	Мерки за насърчаване на достъпа до заетост на трайно безработни лица	0%	0%
099	Специфично подпомагане за младежка заетост и социално-икономическа интеграция на младите хора	0%	0%
100	Подпомагане за самостоятелна заетост и започване на стопанска дейност	0%	0%
101	Подпомагане за социалната икономика и социалните предприятия	0%	0%
102	Мерки за модернизиране и укрепване на институциите на пазара на труда, както и услуги за оценка и предвиждане на потребностите от умения и за гарантиране на навременна и целесъобразна помощ	0%	0%
103	Подпомагане за постигане на съответствие между търсенето и предлагането на пазара на труда и преходите	0%	0%
104	Подпомагане за мобилността на работната сила	0%	0%
105	Мерки за насърчаване на участието на жените на пазара на труда и за намаляване на основаното на пола разделение на пазара на труда	0%	0%

106	Мерки за насърчаване на равновесието между професионалния и личния живот, включително достъп до грижи за деца и за зависими лица	0%	0%
107	Мерки за здравословна и адаптирана работна среда, насочена към справяне с рисковете за здравето, включително насърчаване на физическата активност	0%	0%
108	Подкрепа за развитието на цифровите умения	0%	0%
109	Подпомагане на работниците, предприятията и предприемачите за приспособяването им към промените	0%	0%
110	Мерки за насърчаване на активния живот на възрастните хора и остаряването в добро здраве	0%	0%
111	Подпомагане за образованието и грижите в ранна детска възраст (с изключение на инфраструктурата)	0%	0%
112	Подпомагане за начално до средно образование (с изключение на инфраструктурата)	0%	0%
113	Подпомагане за висшето образование (с изключение на инфраструктурата)	0%	0%
114	Подпомагане за ученето за възрастни (с изключение на инфраструктурата)	0%	0%
115	Мерки за насърчаване на равните възможности и активното участие в обществото	0%	0%
116	Начини за интегриране и завръщане на работа на хора в неравностойно положение	0%	0%
117	Мерки за подобряване на достъпа на маргинализирани групи като ромите до образование, заетост и за насърчаване на социалното им приобщаване	0%	0%
118	Подпомагане на гражданското общество в работата с маргинализирани общности като ромите	0%	0%
119	Специални действия за увеличаване на участието на граждани на трети държави на трудовия пазар	0%	0%
120	Мерки за социална интеграция на граждани на трети държави	0%	0%
121	Мерки за подобряване на равния и навременен достъп до качествени, устойчиви и достъпни	0%	0%

	услуги		
122	Мерки за подобряване на предоставянето на грижи в семейството и общността	0%	0%
123	Мерки за подобряване на достъпността, ефективността и устойчивостта на здравните системи (с изключение на инфраструктурата)	0%	0%
124	Мерки за по-добър достъп до дългосрочни грижи (с изключение на инфраструктурата)	0%	0%
125	Мерки за модернизиране на системите за социална закрила, включително насърчаване на достъпа до социална закрила	0%	0%
126	Насърчаване на социалното приобщаване на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, включително най-бедните и децата	0%	0%
127	Преодоляване на материалните лишения, дължащи се на храни и/или основно материално подпомагане за най-нуждаещите се лица, включително съпътстващи мерки	0%	0%
128	Опазване, развитие и популяризиране на публични туристически активи и туристически услуги	0%	0%
129	Опазване, развитие и популяризиране на културното наследство и културните услуги	0%	0%
130	Опазване, развитие и популяризиране на природното наследство и екотуризма извън рамките на защитените зони по „Натура 2000“	0%	100%
131	Физическо обновяване и сигурност на обществените пространства	0%	0%
131 а	Инициативи за териториално развитие, включително изготвяне на териториални стратегии	0%	0%
132	Подобряване на капацитета на програмните органи и органите, свързани с усвояването на фондове	0%	0%
133	Засилване на сътрудничеството с партньори както в рамките, така и извън държавата членка	0%	0%
134	Кръстосано финансиране по ЕФРР (подпомагане за свързани с ЕСФ действия, необходими за изпълнението на частта на ЕФРР от операцията и пряко свързани с нея)	0%	0%
135	Повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни за	0%	0%

	прилагането на проекти за териториално сътрудничество и инициативи в трансграничен, транснационален, морски и междурегионален контекст		
135 а	Европейско териториално сътрудничество: управление на преминаването на границите и управление на мобилността и миграцията	0%	0%
136	Най-отдалечени региони: компенсиране на допълнителните разходи вследствие на ограничения достъп и териториалната разпокъсаност	0%	0%
137	Най-отдалечени региони: специфични действия за компенсиране на допълнителните разходи вследствие на фактори, свързани с размера на пазара	0%	0%
138	Най-отдалечени региони: подпомагане за компенсиране на допълнителните разходи, свързани с климатичните условия и затрудненията поради релефа	40%	40%
139	Най-отдалечени региони: летища	0%	0%
140	Информация и комуникации	0%	0%
141	Подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол	0%	0%
142	Оценка и проучвания, събиране на данни	0%	0%
143	Укрепване на капацитета на органите на държавите членки, бенефициерите и съответните партньори	0%	0%
01	Принос към „зелени“ умения и работни места и „зелена“ икономика	100%	-

[1] Големи предприятия са всички предприятия, различни от МСП, включително малки дружества със средна пазарна капитализация.

[2] Ако целта на мярката е дейността да трябва да обработва или събира данни, за да се даде възможност за намаляване на емисиите на парникови газове, което води до доказано значително намаление на тези емисии през целия жизнен цикъл. Ако целта на мярката изисква центровете за данни да спазват Кодекса на ЕС за енергийна ефективност в центровете за данни.

[3] а) Ако целта на мярката е да се постигне, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради, или б) ако целта на мерките е да се постигне средно поне 30% намаление на преките и непреките емисии на парникови газове в сравнение с предварителните емисии.

[4] Ако целта на мярката е да се постигне, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради. Санирането на сгради също така има за цел да включи инфраструктурата в смисъла на области на намеса 85—92.

[5] Ако целта на мерките се отнася до изграждането на нови сгради с първично енергийно търсене (PED), което е с поне 20% по-ниско от изискването за СБННПЕ (сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия, национални директиви). Изграждането на нови енергийно ефективни сгради също така има за цел да включи инфраструктурата в смисъла на области на намеса 85—92.

[6] Ако целта на мярката е а) да се постигне, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради, или б) да се постигне средно поне 30% намаление на преките и непреките емисии на парникови газове в сравнение с предварителните емисии. Санирането на сгради също така има за цел да включи инфраструктурата в смисъла на области на намеса 85—92.

[7] Ако целта на мярката е свързана с производството на електроенергия или топлинна енергия от биомаса, в съответствие с Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

[8] Ако целта на мярката е свързана с производството на електроенергия или топлинна енергия от биомаса, в съответствие с Директива (ЕС) 2018/2001; и ако целта на мярката е да се постигне поне 80% намаление на емисиите на парникови газове в съоръжението от използването на биомаса във връзка с методиката за намаляване на емисиите на парникови газове и относителното сравнение с изкопаемите горива, посочени в приложение VI към Директива (ЕС) 2018/2001. Ако целта на мярката е свързана с производството на биогорива от биомаса (с изключение на хранителни и фуражни култури), в съответствие с

Директива (ЕС) 2018/2001; и ако целта на мярката е да се постигне поне 65% намаление на емисиите на парникови газове в съоръжението от използването на биомаса във връзка с методиката за намаляване на емисиите на парникови газове и относителното сравнение с изкопаемите горива, посочени в приложение V към Директива (ЕС) 2018/2001.

9 При високоефективно комбинирано производство на енергия, ако целта на мярката е да се постигнат емисии през целия жизнен цикъл, които са по-ниски от 100 gCO2e/kWh, или топлинна/охладителна енергия, произведена от отпадна топлина. При топлофикационни/охладителни системи, ако съответната инфраструктура следва Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО текст от значение за ЕИП (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1)или ако съществуващата инфраструктура е обновена, за да отговаря на определението за ефективни районни отоплителни и охладителни системи, или ако проектът е усъвършенствана пилотна система (системи за контрол и енергийно управление, интернет на нещата) или води до по-нисък температурен режим в централната отоплителна и охладителна система.

10 Ако целта на мярката е изградената система да има средно потребление на енергия < = 0,5 kWh или индекс на пропускане на инфраструктура (ILI) < = 1.5, а дейността по саниране да намали средното потребление на енергия с повече от 20% или да намали течовете с повече от 20%.

11 Ако целта на мярката за изградената система за отпадъчни води е да има отначало докрай нетно нулево потребление на енергия или обновяването на системата за отпадъчни води да доведе отначало докрай до намаляване на средното потребление на енергия с поне 10% (единствено чрез мерки за енергийна ефективност, а не чрез материални промени или промени в натоварването).

12 Ако целта на мярката е поне 50% от теглото на обработените разделно събрани неопасни отпадъци да се преобразуват във вторични суровини.

13 Ако целта на мярката е промишлените обекти и замърсената земя да се превърнат в естествен въглероден поглътител.

14 За области на намеса 56 – 62: области на намеса 73, 74 и 77 могат да се използват за елементи от мерките, свързани с интервенции в алтернативни

горива, включително зареждане с електрически превозни средства, или обществен транспорт.

15 Ако целта на мярката е свързана с електрифицирани железопътни линии и свързаните с тях подсистеми или ако има план за електрификация, или тя ще може да се използва за влакове с нулеви емисии на отработили газове в рамките на 10 години.

16 Прилага се и за двурежимните влакове.

17 Инфраструктурата за чист градски транспорт се отнася до инфраструктура, която позволява експлоатацията на подвижен състав с нулеви емисии.

18 Подвижният състав за чист градски транспорт се отнася до подвижния състав с нулеви емисии.

19 Ако целта на мярката е в съответствие с Директива (ЕС) 2018/2001.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

Методология за цифрово маркиране в рамките на Механизма

Методология за цифрово маркиране:

Таблица на намесите

Код	*Област на намеса и вид намеса*[1]	*Коефициент за изчисляване на подкрепата за цифровия преход*
	Област на намеса 1: Свързаност *Измерение 1 на индекса DESI: Свързаност*	
051	*Широколентова мрежа с много висок капацитет (основна/преносна мрежа)*[2]	*100%*
052	*Широколентовата мрежа с много висок капацитет (абонатен достъп/абонатна линия с ефективност, еквивалентна на инсталация от оптични влакна до разпределителната точка в обслужвания район за многофамилни жилищни помещения)*	*100%*
053	*Широколентовата мрежа с много висок капацитет (абонатен достъп/абонатна линия с ефективност, еквивалентна на инсталация от оптични влакна до разпределителната точка в обслужвания район за жилищни и офисни помещения)*	*100%*
054	*Широколентовата мрежа с много висок капацитет (абонатен достъп/абонатна линия с ефективност, еквивалентна на инсталация от оптични влакна до основната станция за по-усъвършенствани устройства за безжична връзка)*[3]	*100%*
054а	*Покритие на 5G мрежата, включително непрекъснато предоставяне на свързаност по транспортни маршрути; Гигабитова свързаност (мрежи, които предлагат симетрична свързаност от поне 1 Gbps) за движещите сили на социално-икономическото развитие, като училища, транспортни центрове и основни доставчици на обществени услуги*	*100%*
054б	*Пренос на данни по мобилните мрежи с широко териториално покритие*	*100%*
	Област на намеса 2: Свързани с цифровите технологии инвестиции в НИРД *Индекс DESI: „Секторът на ИКТ в ЕС и неговите резултати в областта на НИРД“*	
009а	*Инвестиции в свързани с цифровите технологии дейности в областта на научните изследвания и иновациите (включително научноизследователски центрове за високи постижения, индустриални научни изследвания, експериментална развойна дейност, проучвания за осъществимост, придобиване на дълготрайни или нематериални активи за свързани с цифровите технологии дейности в областта на научните изследвания и иновациите)*	*100%*
	Област на намеса 3: Човешки капитал *Измерение 2 на индекса DESI: Човешки капитал*	
012	*Услуги в областта на информационните технологии и приложения за цифровите умения и цифровото приобщаване*[4]	*100%*
016	*Развитие на умения за интелигентна специализация, промишлен преход, предприемачество и приспособимост на предприятията към промените*	*40%*
108	*Подкрепа за развитието на цифрови умения*[5]	*100%*
099	*Специфично подпомагане за младежка заетост и социално-икономическа интеграция на младите хора*	*40%*
100	*Подпомагане за самостоятелна заетост и започване на стопанска дейност*	*40%*
	Област на намеса 4: електронно управление, цифрови обществени услуги и местни цифрови екосистеми *Измерение 5 на индекса DESI: Цифрови обществени услуги*	
011	*ИКТ решения за държавното управление, приложения, електронни услуги*[6]	*100%*
011а	*ИКТ решения на държавното управление, електронни услуги, приложения, отговарящи на критериите за намаляване на емисиите на парникови газове или за енергийна ефективност*[7]	*100%*
011б	*Внедряване на европейската схема за цифрова самоличност за публично и частно ползване*	*100%*
013	*Услуги и приложения за електронно здравеопазване (включително e-Care,*	*100%*

Код	*Област на намеса и вид намеса*[1]	*Коефициент за изчисляване на подкрепата за цифровия преход*
	интернет на нещата за физическа активност и интелигентна заобикаляща среда)	
095	*Цифровизация в областта на здравеопазването*	*100%*
063	*Цифровизация на транспорта: път*	*100%*
063а	*Цифровизация на транспорта, когато е посветена отчасти на намаляването на емисиите на парникови газове: пътен транспорт*	*100%*
070	*Цифровизация на транспорта: железопътен транспорт*	*100%*
071	*Европейска система за управление на железопътното движение (ERTMS)*	*100%*
076	*Цифровизация на градския транспорт*	*100%*
076а	*Цифровизация на транспорта, когато е посветена отчасти на намаляването на емисиите на парникови газове: градски транспорт*	*100%*
084	*Цифровизация на транспорта: други видове транспорт*	*100%*
084а	*Цифровизация на транспорта, когато е посветена отчасти на намаляването на емисиите на парникови газове: други видове транспорт*	*100%*
033	*Интелигентни енергийни системи (включително интелигентни мрежи и ИКТ системи) и свързаното с тях съхранение*	*40%*
011в	*Цифровизация на съдебната система*	*100%*
	Област на намеса 5: Цифровизация на предприятията *Измерение 4 на индекса DESI: Интегриране на цифрови технологии*	
010	*Цифровизация на МСП (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B)*	*100%*
010а	*Цифровизация на големи предприятия (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B)*	*100%*
010б	*Цифровизация на МСП или големи предприятия (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B), които отговарят на критериите за намаляване на емисиите на парникови газове или за енергийна ефективност*[7]	*100%*
014	*Стопанска инфраструктура за МСП (включително промишлени паркове и обекти)*[8]	*40%*
015	*Стопанско развитие и интернационализация на МСП, включително производствени инвестиции***Error! Bookmark not defined.**[8]	*40%*
017	*Специализирани услуги на МСП и групи от МСП (включително услуги за управление, маркетинг и проектиране)*[8]	*40%*
018	*Инкубация, подпомагане на отделяне и разделяне на предприятия и новосъздадени предприятия***Error! Bookmark not defined.**[8]	*40%*
019	*Подкрепа за иновационни клъстери, включително между предприятия, научноизследователски организации и публични органи и бизнес мрежи, които са от полза предимно за МСП*[8] [9]	*40%*
020	*Иновационните процеси в МСП (технологични, организационни, маркетингови, съвместно създаване и иновации, ориентирани към търсенето и потребителите)*[8]	*40%*
021	*Трансфер на технологии и сътрудничество между предприятията, изследователските центрове и сектора на висшето образование*[8]	*40%*
021а	*Подкрепа за производството и разпространението на цифрово съдържание*	*100%*
	Област на намеса 6: Инвестиции в цифров капацитет и внедряване на модерни технологии *Измерение 4 на индекса DESI: Интегриране на цифровите технологии + ad hoc събиране на данни*	
055	*Други видове ИКТ инфраструктура (включително мащабни компютърни ресурси и оборудване, центрове за данни, датчици и друго безжично оборудване)*	*100%*
055а	*Други видове ИКТ инфраструктура (включително големи компютърни ресурси/оборудване, центрове за данни, датчици и друго безжично оборудване), които отговарят на критериите за намаляване на въглеродните емисии и за енергийна ефективност*[7]	*100%*
021б	*Разработване на високоспециализирани помощни услуги и съоръжения за публичните администрации и предприятията (национални експертни центрове в областта на ВИТ, киберцентрове, съоръжения за изпитване и експериментиране с ИИ, блок-верига, интернет на нещата и др.)*	*100%*

Код	*Област на намеса и вид намеса*[1]	*Коефициент за изчисляване на подкрепата за цифровия преход*
021в	*Инвестиции в авангардни технологии като: високопроизводителни изчислителни и квантови изчислителни мощности/капацитет за квантова комуникация (включително квантово криптиране); в проектирането, производството и системното интегриране на микроелектрониката; следващото поколение европейски капацитет за данни, облаци и авангардни технологии (инфраструктури, платформи и услуги); виртуална и разширена реалност, дълбоки технологии и други авангардни цифрови технологии. Инвестиции в сигурността на цифровата верига на доставки.*	*100%*
021г	*Разработване и внедряване на технологии, мерки и помощни средства в областта на киберсигурността за ползватели от публичния и частния сектор.*	*100%*
	Област на намеса 7: Екологизиране на цифровия сектор	
027а	*Инвестиции в технологии, умения, инфраструктури и решения, които подобряват енергийната ефективност и гарантират неутралност по отношение на климата на центровете и мрежите за данни.*	*100%*

[1] Описанието на намесите в настоящата таблица не засяга спазването на правилата за конкуренция, по-специално за да се гарантира, че намесите не изместват частните инвестиции.

[2] Включително подводни кабели в рамките на държавите членки и между тях, както и между Съюза и трети държави.

[3] Включително 5G и 6G мрежи.

[4] В това число: мерки в подкрепа на цифровизацията на институциите за образование и обучение (в т.ч. инвестиции в инфраструктурата за ИТК), включително за професионално образование и обучение и учене за възрастни.

[5] Отнася се до цифровите умения на всички равнища и включва: високоспециализирани образователни програми за обучение на специалисти в областта на цифровите технологии (т.е. програми, насочени към технологиите); обучение на учители, разработване на цифрово съдържание за образователни цели и съответни организационни способности. Това включва и мерки и програми, насочени към подобряване на основните цифрови умения.

[6] Включително използване на модерни технологии (като високопроизводителни изчислителни технологии, киберсигурност или изкуствен интелект) в областта на обществените услуги и вземане на решения и оперативна съвместимост на цифровите обществени услуги и инфраструктури (регионални, национални и трансгранични).

[7] Ако целта на мярката е обработване или събиране на данни, за да се даде възможност за намаляване на емисиите на парникови газове, което води до доказано значително намаление на тези емисии през целия жизнен цикъл. Ако целта на мярката изисква центровете за данни да спазват Кодекса на ЕС за енергийна ефективност в центровете за данни.

[8] Цифровият коефициент от 40% следва да се прилага само когато намесата е съсредоточена върху елементи, които са пряко свързани с цифровизацията на предприятията, включително например цифрови продукти, активи в областта на ИКТ и др.

[9] Включително субекти от сферата на социалната икономика.

СЪВМЕСТНО ИЗЯВЛЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И КОМИСИЯТА ОТНОСНО УСТАНОВЯВАНЕТО НА ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОКЛАДВАНЕ, КОИТО ДА ПОЗВОЛЯТ ЕМИТИРАНЕТО НА ОБЛИГАЦИИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕТО НА ЕКОЛОГИЧНИТЕ ЦЕЛИ НА ПЛАНА NEXTGENERATIONEU

Комисията припомня споделената политическа амбиция на Европейския зелен пакт. В тази рамка тя подчертава амбицията си да набере поне 30% от средствата, които да бъдат заети на капиталовите пазари за нуждите на плана NextGenerationEU, чрез емитиране на облигации, допринасящи за постигането на екологични цели.

Трите институции са съгласни да проучат задълбочено възможността за въвеждане на правила за установяване на задължения за докладване за държавите членки, за да се гарантира наличието на информация с оглед на оценката на приноса към екологичните цели на средствата, заети на капиталовите пазари. За тази цел Комисията ще се стреми да направи законодателно предложение през първото тримесечие на 2021 година.

СЪВМЕСТНО ИЗЯВЛЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И КОМИСИЯТА ОТНОСНО СЪБИРАНЕТО НА ДАННИ ЗА ЕФЕКТИВНИ ПРОВЕРКИ И ОДИТИ

Европейският парламент и Комисията припомнят необходимостта от осигуряване на ефективни проверки и одити с цел избягване на двойно финансиране и предотвратяване, разкриване и коригиране на измами, корупция и конфликти на интереси във връзка с мерките, подкрепяни от Механизма за възстановяване и устойчивост. Двете институции считат, че е от съществено значение държавите членки да събират и регистрират данни за крайните получатели и бенефициерите на финансиране от Съюза в електронен стандартизиран и оперативно съвместим формат и да използват единен инструмент за извличане на данни, който да бъде предоставен от Комисията.

ДОПЪЛНИТЕЛНО ИЗЯВЛЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ОТНОСНО СЪБИРАНЕТО НА ДАННИ ЗА ЕФЕКТИВНИ ПРОВЕРКИ И ОДИТИ

Европейската комисия припомня едностранната си декларация по този въпрос съгласно Регламента за общоприложимите разпоредби, който се прилага mutatis mutandis към член 22 от Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост.

ИЗЯВЛЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ОТНОСНО МЕТОДОЛОГИЯТА ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА ДЕЙСТВИЯТА В ОБЛАСТТА НА КЛИМАТА

Комисията счита, че за да се осигури последователност, методологията от приложение VI към Регламента за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост следва да бъде включена в Регламента за общоприложимите разпоредби.

Европейски парламент
2019 – 2024

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2021)0046

Пазари на финансови инструменти ***I

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 11февруари 2021 г. относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/65/ЕС по отношение на изискванията за предоставяне на информация, управлението на продуктите и ограниченията на позициите с цел да се подпомогне възстановяването от пандемията от COVID-19 (COM(2020)0280 – C9-0210/2020 – 2020/0152(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

– като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2020)0280),

– като взе предвид член 294, параграф 2 и член 53, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0210/2020),

– като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

— като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 22 октомври 2020 г.[1],

— като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентната комисия съгласно член 69е, параграф 4 от своя Правилник за дейността, и поетия с писмо от 16 декември 2020 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по икономически и парични въпроси (A9-0208/2020),

[1] ОВ C 10, 11.1.2021 г., стр. 30.

1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;

2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе, възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;

3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

P9_TC1-COD(2020)0152

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 11 февруари 2021 г. с оглед на приемането на Директива (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/65/ЕС по отношение на изискванията за предоставяне на информация, управлението на продуктите и ограниченията на позициите *и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/878 по отношение на тяхното приложение към инвестиционните посредници* с цел да се подпомогне възстановяването от кризата във връзка с COVID-19

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[1],

в съответствие с обикновената законодателна процедура[2],

[1] ОВ C 10, 11.1.2021 г., стр. 30.
[2] Позиция на Европейския парламент от 11 февруари 2021 г.

като имат предвид, че:

(1) Пандемията от COVID-19 сериозно засяга хората, дружествата системите на здравеопазване***,*** икономиките ***и финансовите системи*** на държавите членки. В съобщението си от 27 май 2020 г., озаглавено „Часът на Европа: възстановяване и подготовка за следващото поколение“ Комисията подчерта, че ликвидността и достъпът до финансиране ще продължат да бъдат предизвикателство. Ето защо от решаващо значение е да се подкрепи възстановяването от силния икономически шок, причинен от пандемията от COVID-19, ***чрез въвеждане на ограничени*** целеви изменения в съществуващото законодателство на Съюза за финансовите услуги. ***Следователно общата цел на тези изменения следва да бъде премахването на ненужната бюрокрация и въвеждането на внимателно приспособени мерки, които се считат за ефективни за смекчаване на икономическите сътресения. В тези изменения следва да се избягва извършването на промени, които увеличават административните тежести за сектора, а сложните законодателни въпроси следва да бъдат уредени по време на планирания преглед на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[1].*** Тези изменения образуват пакет от мерки и се приемат под наименованието „Пакет за възстановяване на капиталовите пазари“.

[1] Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).

(2) Директива 2014/65/ЕС бе приета през 2014 г. в отговор на финансовата криза през 2007 и 2008 г. Тази директива значително укрепи финансовата система ***на*** Съюза и осигури висока степен на защита на инвеститорите в целия Съюз. ***Биха могли*** да се проучат допълнителни пътища за намаляване на регулаторните усложнения и разходите на инвестиционните посредници за спазване на нормативните изисквания, както и за недопускане на изкривяване на конкуренцията***, при условие че същевременно се взема предвид в достатъчна степен защитата на инвеститорите***.

(3) По отношение на въведените с оглед на защитата на инвеститорите изисквания Директива 2014/65/ЕС не постигна напълно целта си за приемане на мерки, които в достатъчна степен да отчитат особеностите на всяка категория инвеститори, т.е. непрофесионални клиенти, професионални клиенти и приемливи насрещни страни. Някои от тези изисквания не винаги подобряваха защитата на инвеститорите, а понякога дори затрудняваха гладкото изпълнение на инвестиционните решения. Поради това ▌някои изисквания, установени в ***Директива 2014/65/ЕС, следва да бъдат изменени с цел улесняване*** на инвестиционните услуги и дейности***, и тези изменения следва да се извършват по балансиран начин, който напълно защитава инвеститорите***.

(4) ***Емитирането на облигации е от решаващо значение за набирането на капитал и за преодоляването на кризата във връзка с COVID-19.*** Изискванията за управление на продуктите могат да ограничат продажбата на ▌облигации. ***Облигациите без друг внедрен дериват освен*** клауза „make-whole“ по принцип се смятат за сигурни и прости продукти, които могат да се предлагат на непрофесионалните клиенти. В случай на предсрочното ѝ обратно изкупуване, облигация без друг внедрен дериват освен клауза „make-whole“ защитава инвеститорите от загуби, тъй като те получават плащане, равно на сбора от нетната настояща стойност на оставащите купонни плащания и размера на главницата на облигацията, които са щели да получат, ако облигациите не са били обратно изкупени. Поради това изискванията за управление на продуктите не следва вече да се прилагат спрямо ▌облигации ***без друг внедрен дериват освен*** клауза „make-whole“. ***Освен това се счита, че приемливите насрещни страни имат достатъчно познания за финансовите инструменти. Поради това е оправдано приемливите насрещни страни да бъдат освободени от изискванията за управление на продуктите, приложими за финансови инструменти, предлагани или разпространявани само на тях.***

(5) Мненията, изразени в резултат на отправената от създадения с Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета[1] Европейски надзорен орган (Европейския орган за ценни книжа и пазари) (ЕОЦКП) покана за представяне на мнения за въздействието на изискванията по Директива 2014/65/ЕС за разкриване на стимулите, разходите и таксите, както и обществената консултация, проведена от Комисията, потвърдиха, че професионалните клиенти и приемливите насрещни страни не се нуждаят от стандартизирана и задължителна информация за разходите, тъй като те вече получават необходимата информация, когато преговарят с доставчика на услуги. Информацията, предоставяна на професионалните клиенти и приемливите насрещни страни, е съобразена с техните нужди и често е по-подробна. Следователно ***услугите, предоставяни на*** професионалните клиенти и приемливите насрещни страни, следва да бъдат освободени от тези изисквания за разкриване на разходите и таксите, освен при услугите за инвестиционни съвети и управление на портфейл, тъй като професионалните клиенти, които влизат във взаимоотношения по повод инвестиционни съвети или управление на портфейл, не разполагат непременно с достатъчно експертен опит или знания, ***така че тези услуги*** да бъдат освободени от тези изисквания.

[1] Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 84).

(6) Понастоящем от инвестиционните посредници се изисква при текущо взаимоотношение с клиентите си да извършват анализ на разходите и ползите при някои дейности по управление на портфейл, свързани със замяна на финансови инструменти. Така от инвестиционните посредници се изисква да разполагат с необходимата информация от клиентите си и да могат да докажат, че ползата от подобна замяна надвишава разходите по нея. Тази процедура е прекалено обременяваща ***по отношение на*** професионалните клиенти, които често извършват замени, поради което ***предоставяните им услуги*** следва да бъдат освободени от това изискване**.** ***Професионалните клиенти обаче ще продължат да имат*** възможността да го съблюдават. Непрофесионалните клиенти се нуждаят от високо равнище на защита, поради което от ***това освобождаване*** следва да се ползват само услугите, предоставяни на професионалните клиенти.

(7) Клиентите с текущи взаимоотношения с инвестиционен посредник получават задължителни доклади за услугата — периодично или в зависимост от определени условия Тези доклади не се смятат за полезни нито от инвестиционните посредници, нито от техните професионални клиенти или приемливи насрещни страни. Особено ниска се оказа ползата им, поради високата им честота и брой, за професионалните клиенти и приемливите насрещни страни на крайно нестабилни пазари. Професионалните клиенти и приемливите насрещни страни често реагират на тези доклади за услугата или като не ги четат, или като бързо взимат инвестиционни решения, вместо да продължават да следват дългосрочна инвестиционна стратегия. Поради това приемливите насрещни страни не следва повече да получават задължителни доклади за услугата. Професионалните клиенти също не следва повече да получават такива доклади за услугата, но те следва да могат да поискат получаването им.

(8) Непосредствено след пандемията от COVID-19 емитентите, и по-специално дружествата с малка и средна пазарна капитализация, имат нужда да бъдат подкрепени от силни капиталови пазари. Проучванията относно емитентите с малка и средна пазарна капитализация са от съществено значение за подпомагане на емитентите да се свържат с инвеститори. Тези проучвания увеличават видимостта на емитентите и по този начин осигуряват достатъчно равнище на инвестиции и ликвидност. На инвестиционните посредници следва да бъде разрешено да плащат съвместно за проучвания и за предоставянето на услуги по изпълнение, при условие че са изпълнени определени условия. Едно от условията следва да бъде проучването да се предоставя относно емитенти, чиято пазарна капитализация не надвишава 1 милиард евро, въз основа на котировките в края на годината, за 36 месеца, предхождащи предоставянето на проучването. Това изискване относно пазарната капитализация следва да се тълкува като обхващащо както дружества, чиито ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар, така и дружества, чиито ценни книжа не са допуснати до търговия на регулиран пазар, при условие че за последните балансовата позиция на собствения капитал не надвишава прага от 1 милиард евро. Следва също така да се отбележи, че дружества, чиито ценни книжа отскоро са допуснати до търговия на регулиран пазар, и дружества, чиито ценни книжа не са допуснати до търговия на регулиран пазар, създадени преди по-малко от 36 месеца, са включени в обхвата, при условие че могат да докажат, че тяхната пазарна капитализация не е надвишавала прага от 1 милиард евро въз основа на котировките в края на годината след допускането на техните ценни книжа до търговия на регулиран пазар, или въз основа на собствения капитал за финансовите години, когато ценните им книжа не са или не са били допуснати до търговия на регулиран пазар. За да се гарантира, че новосъздадените дружества, които съществуват от по-малко от 12 месеца, могат да се възползват в еднаква степен от освобождаването, е достатъчно те да не са надвишавали прага от 1 милиард евро от датата на своето учредяване.

(9) С Директива 2014/65/ЕС бяха въведени изисквания за уведомяване за ***местата на търговия, систематичните участници и другите места за изпълнение относно*** начина, по който нарежданията са били изпълнени при най-благоприятните за клиента условия. Отнасящите се до тях технически сведения съдържат многобройни подробни количествени сведения за мястото на изпълнение на нареждането, финансовия инструмент, цената, разходите и вероятността за изпълнение. Те рядко се четат ▌, доказателство за което са изключително малкият брой ***разглеждания на*** уебсайтовете на ***местата на търговия, систематичните участници и другите места за изпълнение***. Съдържащата се в тези сведения информация не позволява на инвеститорите ***и другите потребители*** да правят значими съпоставки, поради което публикуването им следва да бъде временно преустановено.

(10) С цел да се улесни комуникацията между инвестиционните посредници и техните клиенти и оттам — самият инвестиционен процес, информацията за инвестициите следва да не се предоставя повече на хартиен носител, а по подразбиране — по електронен път. Непрофесионалните клиенти следва обаче да могат да поискат тази информация да им се предоставя на хартиен носител.

(11) Директива 2014/65/ЕС позволява на лицата, търгуващи професионално със стокови деривати или квоти за емисии или техни деривати, да прибягнат до освобождаване от изискването да получат лиценз като инвестиционен посредник, когато търговската им дейност представлява допълнителна спрямо основната им стопанска дейност. ***Понастоящем*** лицата, подали заявка за освобождаване за допълнителна дейност, са задължени да уведомяват ежегодно съответния компетентен орган, че прибягват до това освобождаване, както и да предоставят необходимите доказателствени елементи за двата количествени теста, с които се определя дали търговската им дейност е допълнителна спрямо основната им стопанска дейност. При първия тест размерът на спекулативната търговска дейност на дадено дружество се сравнява по класове активи с общия размер на търговската дейност в Съюза. При втория тест размерът на спекулативната търговска дейност се сравнява за всички класове активи с общия размер на търговската дейност на финансови инструменти от дружеството на групово равнище Вторият тест може да приеме и друга форма: сравняване на прогнозния капитал, използван за спекулативна търговска дейност, с фактическия капитал, използван на групово равнище за основната стопанска дейност. ▌ За да се установи кога дадена дейност се счита за допълнителна дейност, ***компетентните органи следва да могат да разчитат на комбинация от количествени и*** качествени елементи ***при спазване на ясно определени условия***. ***На Комисията следва да бъде предоставено правомощие да предоставя насоки относно обстоятелствата, при които националните органи могат да прилагат подход, съчетаващ количествени и качествени критерии за праг, както и да разработи делегиран акт относно критериите.*** Лицата, които отговарят на условията за освобождаване за допълнителна дейност, включително маркет-мейкърите, са тези, които извършват търговия за собствена сметка или които предоставят на клиентите или доставчиците на основната си стопанска дейност инвестиционни услуги, различни от търговия за собствена сметка ***със стокови деривати, квоти за емисии или техни деривати***. Освобождаването ***следва да*** е възможно във всеки от тези случаи, поотделно и съвкупно, стига тази дейност да се явява на групово равнище допълнителна към основната им стопанска дейност. Освобождаването за допълнителна дейност не следва да е възможно

за лицата, които прилагат високочестотен способ за алгоритмична търговия или са част от група, чиято основна дейност се състои в предоставянето на инвестиционни услуги или банкови дейности, или във функционирането като маркет-мейкър по отношение на стоковите деривати. ▌

(12) Понастоящем компетентните органи трябва да определят и прилагат ограничения на размера на нетната позиция, която дадено лице може да държи във всеки един момент в търгуваните на места на търговия стокови деривати и в икономически еквивалентни извънборсови договори (ИЕИД). Режимът на ограничения на позициите се оказа неблагоприятен за развитието на нови стокови пазари, поради което зараждащите се стокови пазари следва да бъдат изключени от него. Вместо това ограниченията на позициите следва да обхващат само критични или значими стокови деривати, които са търгувани на места на търговия, и за техните ИЕИД. Критичните или значимите деривати са ***стокови*** деривати ▌ с най-малко 300 000 обособени открити позиции средно за период от една година. Поради възловото значение на селскостопанските стоки за хората, за дериватите за селскостопански стоки и техните ИЕИД ще продължи да се прилага действащия режим на ограничения на позициите. ▌

(13) Директива 2014/65/ЕС не позволява освобождаване на финансовите субекти от хеджиране. Няколко предимно търговски групи, които създадоха финансов субект за целите на извършваното от тях търгуване, се оказаха в положение, в което финансовият им субект не може да извършва цялото търгуване на групата, тъй като не отговаря на условията за освобождаване от хеджиране. Поради това за финансовите ***субекти*** следва да бъде въведено строго определено освобождаване от хеджиране. Това освобождаване от хеджиране следва да се предвиди в случаите, когато в рамките на предимно търговска група даден субект е регистриран като инвестиционен посредник и търгува от името на на тази търговска група. С цел освобождаването от хеджиране да се ограничи само до финансовите субекти, които търгуват от името на нефинансовите субекти в предимно търговска група, това освобождаване следва да се прилага само за позициите, държани от такъв финансов субект, които са обективно измерими като намаляващи рисковете, пряко свързани с търговската дейност на нефинансовите субекти на групата.

(14) Дори при ликвидните договори само ограничен брой пазарни участници обикновено действат като маркет-мейкъри на стоковите пазари. Когато тези пазарни участници трябва да ограничават позициите си, това се отразява на тяхната ефективност като маркет-мейкъри. Поради това от режима на ограничения на позициите следва да бъдат освободени позициите на финансовите и нефинансовите контрагенти, произтичащи от сделки, предприети с цел изпълнение на задълженията за осигуряване на ликвидност.

(15) Измененията по отношение на режима на ограничения на позициите имат за цел да подпомогнат разработването на нови енергийни договори и не целят облекчаване на режима за деривати за селскостопански стоки.

(16) Настоящият режим на ограничения на позициите също така не отчита своеобразните характеристики на секюритизираните деривати. ***Секюритизираните деривати са прехвърлими ценни книжа по смисъла на член 4, параграф 1, точка 44, буква в) от Директива 2014/65/ЕС. Пазарът на секюритизирани деривати се характеризира с голям брой различни емисии, всяка регистрирана в централния депозитар на ценни книжа за определен размер, и всяко възможно увеличение следва специфична процедура, надлежно одобрена от съответния компетентен орган. Това контрастира с договорите за стокови деривати, при които размерът на откритите позиции и следователно размерът на дадена позиция е потенциално неограничен. В момента на емитиране издателят или посредникът, отговарящ за разпределението на емисията, държи 100% от емисията, което затруднява самото прилагане на режим на ограничения на позициите. В допълнение повечето от секюритизираните деривати в крайна сметка се държат от голям брой непрофесионални инвеститори което не поражда същия риск от злоупотреба с господстващо положение или риск за правилното о ценообразуване и условия за сетълмент, както е при договорите за стокови деривати. Освен това понятието спот месец и други месеци, за които трябва да бъдат определени ограничения на позициите съгласно член 57, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС, не е приложимо за секюритизирани деривати.*** Поради това секюритизираните деривати следва да бъдат изключени от ***прилагането*** на ограничения на позициите ***и изискванията за предоставяне на сведения***.

(17) От влизането в сила на Директива 2014/65/ЕС не е установено наличието на едни и същи договори за стокови деривати. Поради понятието „един и същ стоков дериват“ в посочената директива методиката за изчисление за определяне на ограничението на позициите за другите месеци нанася на мястото на търговия, чийто пазар е по-малко ликвиден, конкурентен ущърб спрямо останалите конкуриращи се места на търговия, на които се търгуват стокови деривати с еднаква базова стока и характеристики. Поради това позоваването на „същия договор“ в Директива 2014/65/ЕС следва да бъде заличено. Компетентните органи следва да могат да се споразумеят, че стоковите деривати, търгувани на съответните им места на търговия, са с еднакъв базова стока и характеристики, като в такъв случай ***централният компетентен орган по смисъла на член 57, параграф 6, алинея първа от Директива 2014/65/ЕС следва да определи ограничението на позициите***.

(18) Местата на търговия в Съюза се различават съществено едни от други по управлението на позициите. Поради това, където е необходимо, следва да се засили режимът за управлението на позициите.

(19) С цел да се осигури по-нататъшното развитие на стоковите пазари в Съюза с разплащателна единица еврото, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с: ▌процедурата, по която дадено лице може да поиска освобождаване за ▌позициите, произтичащи от сделки, сключени с цел изпълнение на задълженията за осигуряване на ликвидност; ▌процедурата, по която финансов субект, който е част от предимно търговска група, може да поиска освобождаване от хеджиране за позициите си, които държат и които са обективно измерими като намаляващи рисковете, пряко свързани с търговската дейност на нефинансовите субекти на тази предимно търговска група; ***изясняването*** на съдържанието на режима за управление на позициите***; и разработването на критерии за това кога една дейност следва да се счита за допълнителна спрямо основната стопанска дейност на групово равнище*** От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложени в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество[1]. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

[1] ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

(20) Схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) е водещата политика на Съюза за постигане на декарбонизация на икономиката в съответствие с Европейския зелен пакт. Търговията с квоти за емисии и техни деривати е предмет на Директива 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета[1] и представлява важен елемент от пазара на въглеродни емисии в Съюза. Освобождаването на допълнителната дейност по силата на Директива 2014/65/ЕС позволява на някои пазарни участници да участват при определени условия на пазарите на квоти за емисии, без да е необходимо да са лицензирани като инвестиционни посредници. С оглед на необходимостта от стабилни, добре уредени и контролирани финансови пазари, на важната роля на СТЕ за постигането на целите на Съюза по отношение на устойчивостта, както и на ролята на един добре функциониращ вторичен пазар на квоти за емисии за функционирането на схемата за търговия с емисии, освобождаването на допълнителната дейност трябва непременно да е замислено така, че да допринесе за постигането на тези цели. Това е особено важно, когато квотите за емисии се търгуват на места на търговия в трети държави. С цел да се защитят финансовата стабилност на Съюза, целостта на пазара, инвеститорите и равнопоставените условия на конкуренция, както и за да продължи СТЕ да функционира по прозрачен и надежден начин, осигурявайки икономически ефективно намаление на емисиите, Комисията следва да продължи да наблюдава развитието в Съюза и в трети държави на търговията с квоти за емисии и с техните деривати, да оцени въздействието върху СТЕ на освобождаването на допълнителната дейност и ако е необходимо — да предложи подходящи изменения на обхвата и прилагането на освобождаването на допълнителните дейности.

[1] Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 84).

(21) С цел да се осигури допълнителна правна яснота, да се избегне ненужна административна тежест за държавите членки и да се осигури единна правна рамка за инвестиционните посредници, които ще попаднат в обхвата на Директива (ЕС) 2019/2034 на Европейския парламент и на Съвета[1], считано от 26 юни 2021 г., е целесъобразно да се отложи датата на транспониране на Директива (ЕС) 2019/878 на Европейския парламент и на Съвета[2] по отношение на мерките, приложими за инвестиционните посредници. Поради това, с цел да се осигури последователно прилагане на правната рамка, приложима за инвестиционните посредници, посочена в член 67 от Директива (ЕС) 2019/2034, срокът за транспониране на Директива (ЕС) 2019/878 по отношение на инвестиционните посредници следва да бъде удължен до 26 юни 2021 г.

(22) За да се гарантира постигането на целите, преследвани с измененията на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/878, и по-специално за да се избегнат неблагоприятни последици за държавите членки, е целесъобразно да се предвиди тези изменения да започнат да се прилагат от 28 декември 2020 г. Въпреки че се предвижда прилагане с обратно действие на измененията, оправданите очаквания на засегнатите лица се зачитат, тъй като измененията не накърняват правата и задълженията на икономическите оператори или физическите лица.

---

1 Директива (ЕС) 2019/2034 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно пруденциалния надзор върху инвестиционните посредници и за изменение на директиви 2002/87/ЕО, 2009/65/ЕО, 2011/61/ЕС, 2013/36/ЕС, 2014/59/ЕС и 2014/65/ЕС (ОВ L 314, 5.12.2019 г., стр. 64)

2 Директива (ЕС) 2019/878 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за изменение на Директива 2013/36/ЕС по отношение на освободените субекти, финансовите холдинги, финансовите холдинги със смесена дейност, възнагражденията, надзорните мерки и правомощия и мерките за запазване на капитала (ОВ L 150, 7.6.2019 г., стр. 253.)

(23) Поради това директиви 2014/65/ЕС и (ЕС) 2019/878 следва да бъдат съответно изменени.

(24) С настоящата директива за изменение се цели да се допълни съществуващо законодателство на Съюза и следователно целта ѝ може да бъде постигната най-ефективно на равнището на Съюза, а не чрез отделни национални инициативи. Финансовите пазари по своята същност са трансгранични, като тази тяхна характеристика все повече се засилва. Интегрираността им прави изолираните намеси на национално равнище много по-неефикасни и водещи до пазарно разпокъсване — което от своя страна е източник на регулаторен арбитраж и изкривяване на конкуренцията.

(25) Доколкото целта на настоящата директива, а именно усъвършенстване на съществуващо законодателство на Съюза за осигуряване на еднакви и подходящи пруденциални изисквания за всички инвестиционни посредници на територията на Съюза, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците си може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.

(26) Съгласно Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г.[1] държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. При настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на такива документи е обосновано.

(27) С оглед на необходимостта да се въведат целенасочени мерки в подкрепа на икономическото възстановяване от кризата във връзка с COVID-19, настоящата директива следва да влезе в сила по спешност в деня след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

[1] ОВ C 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

Член 1

Изменения на Директива 2014/65/ЕС

Директива 2014/65/ЕС се изменя, както следва:

1) Член 2 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 буква й) се заменя със следното:

„й) лицата, които:

(1) i) извършват търговия за собствена сметка, включително. маркет-мейкъри, със стокови деривати или квоти за емисии или техни деривати, с изключение на лицата, които търгуват за собствена сметка, когато изпълняват нареждания на клиенти ; или

(2) ii) предоставят на клиенти или доставчици на основната им стопанска дейност инвестиционни услуги, различни от търговия за собствена сметка, свързани със стокови деривати или квоти за емисии или техни деривати;

при условие че:

– във всеки от тези случаи, поотделно и съвкупно, тази дейност се явява допълнителна към основната им стопанска дейност, когато се разглеждат на групово равнище;

– тези лица не са част от група, чиято основна стопанска дейност се състои в предоставянето на инвестиционни услуги по смисъла на настоящата директива, извършването на някоя от посочените в приложение I към Директива 2013/36/ЕС дейности или във функционирането като маркет-мейкър по отношение на стоковите деривати;

– тези лица не прилагат високочестотен способ за алгоритмична търговия; ***и***

– тези лица съобщават по искане на компетентния орган на каква база са преценили, че дейността им по подточки i) и ii) е допълнителна към основната им стопанска дейност.“;

б) параграф 4 се ***заменя със следното:***

„4. До 31 юли 2021 г. Комисията приема делегиран акт в съответствие с член 89 за допълване на настоящата директива, като уточнява, за целите на параграф 1, буква й) от настоящия член, критериите за това кога една дейност следва да се счита за допълнителна спрямо основната стопанска дейност на групово равнище.

В тези критерии се вземат предвид следните елементи:

а) дали нетната остатъчна номинална експозиция на стокови деривати или квоти за емисии или техни деривати за паричен сетълмент, търгувани в Съюза, с изключение на стокови деривати, квоти за емисии или техни деривати, търгувани на място на търговия, е под годишен праг от 3 милиарда евро; или

б) дали капиталът, използван от групата, към която принадлежи субектът е разпределен предимно за основната стопанска дейност на групата; или

в) дали обемът на дейностите, посочени в параграф 1, буква й), не надвишава общия размер на другите дейности по търгуване на групово равнище.

Дейностите, посочени в настоящия параграф, се разглеждат на групово равнище.

В посочените във втората алинея от настоящия параграф елементи не се включват:

а) сделките между членове на групата, както е посочено в член 3 от Регламент (ЕС) № 648/2012, които служат за управление на ликвидността или риска в рамките на групата;

б) сделките със стокови деривати или квоти за емисии или техни деривати, за които обективно може да бъде измерено, че водят до намаляване на рисковете, пряко свързани с търговската дейност или финансиращата дейност

в) сделките със стокови деривати или квоти за емисии или техни деривати, сключени за изпълнение на задълженията за осигуряване на ликвидност на място на търговия, когато такива задължения се изискват от регулаторните органи в съответствие с правото на Съюза или с националните законови, подзаконови и административни разпоредби или от местата на търговия.“

2) Член 4, параграф 1 се изменя, както следва:

а) вмъква се следната точка:

„8а) „замяна на финансови инструменти“ означава продажба на даден финансов инструмент и закупуване на друг финансов инструмент или упражняване на правото на промяна на съществуващ финансов инструмент;“;

б) вмъква се следната точка:

„44а) клауза „make-whole“ означава клауза, която цели да защити инвеститора, като гарантира, че в случай на предсрочно обратно изкупуване на облигация емитентът е длъжен да плати на инвеститора, притежаващ облигацията, сума, равна на сбора от нетната настояща стойност на оставащите купонни плащания, очаквани до падежа, и размера на главницата на облигацията, която подлежи на обратно изкупуване;“;

в) точка 59 се заменя със следното:

„59) „деривати за селскостопански стоки“ означава договори за деривати, свързани с продукти, изброени в член 1 и приложение I, части I—XX и част XXIV/1 към Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета*, както и с продукти, изброени в приложение I към Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета**;

---

* Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671).

** Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 1).“;

г) вмъква се следната точка:

„62а) „електронен формат“ означава всеки траен носител, който не е хартиен;“;

д) добавя се следната точка:

„65) „предимно търговска група“ означава всяка група, чиято основна стопанска дейност не е предоставянето на инвестиционни услуги по смисъла на настоящата директива, нито извършването на някоя от посочените в приложение I към Директива 2013/36/ЕС дейности, нито функционирането като маркет-мейкър по отношение на стоковите деривати.“

3) Вмъква се следният член:

„Член 16а

Освобождаване от изискванията за управление на продукти

Инвестиционният посредник се освобождава от изискванията, посочени в член 16, параграф 3, от втора до пета алинея и в член 24, параграф 2, когато предоставяната от него инвестиционна услуга е свързана с облигации без друг внедрен дериват освен клауза „make-whole“ или когато финансовите инструменти се предлагат или разпространяват изключително на приемливи насрещни страни.“

4) Член 24 се изменя, както следва:

а) в параграф 4 се добавят следните алинеи:

„Когато споразумението за покупка или продажба на финансов инструмент се сключва чрез средства за комуникация от разстояние***, които възпрепятстват предварителното предоставяне на информацията за разходите и таксите,*** инвестиционният посредник може след сключването на сделката и без неоправдано забавяне да предостави ***тази информация или в електронен формат, или на хартия, при поискване от непрофесионален клиент,*** стига да са изпълнени всички, изброени по-долу условия:

i) клиентът се е съгласил да получи информацията ***без ненужно забавяне*** след сключването на сделката;

ii) инвестиционният посредник е предоставил на клиента възможността да отложи сключването на сделката до получаване на информацията.

В допълнение към изискванията на трета алинея се изисква от инвестиционния посредник да предостави на клиента възможност да получи информацията за разходите и таксите по телефона преди сключването на сделката.“;

б) вмъква се следният параграф:

„5а. Инвестиционните посредници предоставят на своите клиенти или потенциални клиенти цялата изискуема по силата на настоящата директива информация в електронен формат, освен когато клиентът или потенциалният клиент е непрофесионален такъв и е поискал да получава информацията на хартиен носител, като в такъв случай информацията му се предоставя безплатно на хартиен носител.

Инвестиционните посредници уведомяват своите непрофесионални клиенти или потенциални непрофесионални клиенти, че имат възможност да получават информацията на хартиен носител.

Инвестиционните посредници уведомяват съществуващите си непрофесионални клиенти, които получават информацията, предоставянето на която се изисква по силата на настоящата директива, на хартиен носител, че ще започнат да я получават в електронен формат, най-малко осем седмици преди да започнат да я изпращат в такъв формат. Инвестиционните посредници уведомяват тези съществуващи непрофесионални клиенти, че имат избор — да продължат да получават информацията на хартиен носител или да започнат да я получават в електронен формат. Инвестиционните посредници уведомяват също така съществуващите си непрофесионални клиенти, че ако в рамките на този осемседмичен период не поискат да продължават да получават информацията на хартиен носител, тя автоматично ще започне да им се предоставя в електронен формат. ***Не е нужно да бъдат уведомявани съществуващите непрофесионални клиенти, които вече получават информацията, предоставянето на която се изисква в електронен формат съгласно настоящата директива.“;***

в) вмъква се следният параграф:

„9а. Държавите членки гарантират, че предоставянето на проучвания от трети страни на инвестиционни посредници, предоставящи управление на портфейл или други инвестиционни или допълнителни услуги на клиенти, трябва да се счита за изпълнение на задълженията по параграф 1, ако:

а) преди предоставянето на услугите по изпълнение или по извършване на проучвания е сключено споразумение между инвестиционния посредник и доставчика на проучването, в което се посочва кои части от всички комбинирани такси или съвместни плащания за услуги по изпълнение и за проучвания се отнасят до проучванията;

б) инвестиционният посредник информира клиентите си за съвместните плащания за услуги по изпълнение и за проучвания, извършени към трети страни, предоставящи проучвания; както и

в) проучването, за които се начисляват комбинираните такси или се извършва съвместното плащане, засяга емитенти, чиято пазарна капитализация за периода от 36 месеца, предхождащи предоставянето на проучването, не надвишава 1 милиард евро, въз основа на котировките в края на годината за годините, когато ценните им книжа са или са били допуснати до търговия на регулиран пазар или въз основа на собствения капитал за финансовите години, когато ценните им книжа не са или не са били допуснати до търговия на регулиран пазар;

За целите на настоящия член понятието „проучване“ следва да се разбира като обхващащо проучвателни материали или услуги, засягащи един или няколко финансови инструмента или други активи, или емитентите или потенциалните емитенти на финансови инструменти, или като обхващащо проучвателни материали или услуги, тясно свързани с конкретен сектор или пазар, така че да осигурява информация за мнение относно финансови инструменти, активи или емитенти в този сектор или пазар.

Проучването също така включва материали или услуги, които изрично или косвено препоръчват или подсказват инвестиционна стратегия и предоставят обосновано становище относно настоящата или бъдещата стойност или цена на финансови инструменти или активи, или съдържат друг вид анализ и оригинални гледни точки и достигат заключения въз основа на нова или съществуваща информация, които могат да се използват за информиране във връзка с инвестиционна стратегия, да бъдат релевантни и да са в състояние да добавят стойност към решенията на инвестиционния посредник от името на клиентите, на които се начисляват суми за това проучване.“

(5) В член 25, параграф 2 се добавя следната алинея:

„Когато инвестиционният посредник предоставя инвестиционни съвети или извършва управление на портфейл и тези услуги обхващат замяна на финансови инструменти, той ***получава необходимата информация за инвестициите на клиента и*** анализира разходите и ползите от замяната на финансовите инструменти ▌. ***Когато предоставя инвестиционни съвети, инвестиционният посредник*** уведомява клиента дали ползата от замяната е по-голяма от свързаните с нея разходи.“

(6) В член 27, параграф 3 се добавя следната алинея:

„Въведеното в настоящия параграф задължение за ***периодично*** предоставяне на сведения на обществеността не се прилага до ... [датата на влизане в сила на настоящата изменяща директива + две години].“ ***Комисията разглежда изчерпателно целесъобразността на задълженията за предоставяне на сведения, въведени с настоящия параграф, и предоставя доклад на Европейския парламент и на Съвета до ... [датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение + една година].“***

7) ***В член 27, параграф 6 се добавя следната алинея:***

„Комисията разглежда изчерпателно целесъобразността на задълженията за периодично предоставяне на сведения, установени в настоящия параграф, и предоставя доклад на Европейския парламент и на Съвета до ... [датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение + една година].“

8) Вмъква се следният член:

„Член29а

Услуги, предоставяни на професионалните клиенти

1. Изискванията в член 24, параграф 4, буква в) не се прилагат за услугите, предоставяни на професионални клиенти, с изключение на услугите за инвестиционни съвети и управление на портфейл.

2. Изискванията в член 25, параграф 2, трета алинея и в член 25, параграф 6 не се прилагат за услугите, предоставяни на професионални клиенти, освен ако тези клиенти заявят пред инвестиционния посредник ***в електронен формат или на хартия***, че желаят да се ползват от предвидените в тези разпоредби права.

3. Държавите членки задължават инвестиционните посредници да водят регистър на ***комуникацията с клиенти***, посочена в параграф 2.“

9) В член 30 ***, параграф 1 първа*** алинея се заменя със следното:

„1. Държавите членки гарантират, че инвестиционните посредници, лицензирани да изпълняват нареждания за сметка на клиенти, и/или да извършват търговия за собствена сметка, и/или да приемат и предават нареждания, могат да извършват или да сключват сделки с приемливи насрещни страни, без да са задължени да спазват член 24, с изключение на член 24, параграф 5а, член 25, член 27 и член 28, параграф 1 по отношение на тези сделки или по отношение на всяка допълнителна услуга, която е пряко свързана с тези сделки.“

10) Член 57 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки гарантират, че компетентните органи, в съответствие с методологията на изчисление определена от ЕОЦКП в приетите в съответствие с параграф 3 регулаторни технически стандарти, определят и прилагат ограничения по отношение на размера на нетната позиция, която дадено лице може да държи във всеки един момент в търгуваните на места на търговия деривати за селскостопански стоки и критични или значими стокови деривати, както и в икономически еквивалентни извънборсови договори. ***Стоковите деривати се считат за критични или значими, когато сборът от всички нетни позиции на притежателите на крайни позиции се равнява на размера на откритите им позиции и е най-малко 300 000 обособени открити позиции средно за период от една година.*** Ограниченията се определят въз основа на всички държани от дадено лице позиции и на позициите, държани за негова сметка на обединено групово равнище, с цел да се:

а) предотврати пазарна злоупотреба;

б) подпомогне правилното ценообразуване и условията за сетълмент, включително предотвратяване на позиции, водещи до изкривяване на пазара, както и да се гарантира, по-специално сближаване между цените на дериватите през месеца на доставка и спот цените за базовата стока, без да се засяга разкриването на цените на пазара за тази базова стока.

Ограниченията на позициите по параграф 1 не се прилагат за:

а) позиции, държани от нефинансов субект или от негово име които са обективно измерими като намаляващи рисковете, пряко свързани с търговската дейност на този нефинансов субект;

б) позиции, държани от финансов субект или от негово име — като този субект е част от ***предимно търговска*** група и действа от името на ***нефинансов субект от предимно търговската група, когато тези позиции*** са обективно измерими като намаляващи рисковете, пряко свързани с търговската дейност на ***този нефинансов субект***;

в) позиции, държани от финансови и нефинансови контрагенти, които са обективно измерими като произтичащи от сделки, сключени в изпълнение на задълженията за осигуряване на ликвидност на място на търговия, както е посочено в член 2, параграф 4, четвърта алинея, буква в);

г) всякакви други ценни книжа по член 4, параграф 1, точка 44), буква в), които се отнасят до стока или базова стока, както са посочени в раздел B, точка 10) от приложение I.

ЕОЦКП разработва проект на регулаторни технически стандарти за определяне на процедурата, по която финансовите субекти, които са част от предимно търговска група, могат да поискат освобождаване от хеджиране на държаните от тях позиции, които са обективно измерими като намаляващи рисковете, пряко свързани с търговската дейност на нефинансовите субекти на групата.

ЕОЦКП разработва проект на регулаторни технически стандарти за определяне на процедурата, по която може да се поиска ***освобождаване на позициите***, произтичащи от сделки, сключени в изпълнение на задълженията за осигуряване на ликвидност на място на търговия.

ЕОЦКП представя на Комисията посочените в трета и четвърта алинеи проекти на регулаторни технически стандарти до ... [девет месеца след влизането в сила на настоящата директива за изменение].

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящата директива, като приеме регулаторните технически стандарти, посочени в ***трета и*** четвърта алинея от настоящия параграф в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.“;

б) параграфи 3 и 4 се заменят със следното:

„3. ЕОЦКП изготвя списък на посочените в параграф 1 критични или значими стокови деривати и разработва проекти на регулаторни технически стандарти за определяне на методологията за изчисление, която компетентните органи трябва да прилагат при определянето на ограниченията на месечната спот позиция и на другите месечни позиции за стокови деривати със сетълмент с физическа доставка и с паричен сетълмент, въз основа на характеристиките на съответния дериват.

При изготвянето на списъка на критичните или значимите стокови деривати, посочени в параграф 1, ЕОЦКП взима предвид следните фактори:

а) броя на пазарните участници;

б) базовата стока на съответния дериват.

При определянето на методологията на изчисление по първа алинея ЕОЦКП взима предвид следните фактори:

а) подлежащата на доставка наличност на базовата стока;

б) общо откритите позиции в този дериват и в другите финансови инструменти със същата базова стока;

в) броя и размера на участниците на пазара;

г) характеристиките на основния стоков пазар, включително моделите на производство, потребление и транспорт до пазара;

д) създаването на нови ***стокови*** деривати;

е) опита в ограниченията на позиции, натрупан от инвестиционните посредници или пазарните оператори, организиращи място на търговия, както и от другите юрисдикции.

ЕОЦКП представя на Комисията посочените в първа алинея проекти на регулаторни технически стандарти в срок до ... [девет месеца след влизането в сила на настоящата директива за изменение].

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящата директива, като приеме регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

4. Компетентните органи определят ограничения на позициите за търгувани на места на търговия критични или значими ▌стокови деривати и деривати за селскостопански стоки въз основа на методологията за изчисление, определена в регулаторните технически стандарти, приети от Комисията съгласно параграф 3. Подобни ограничения на позициите включват икономически еквивалентни извънборсови договори.

Компетентните органи преразглеждат ограниченията на позициите, посочени в първа алинея, при значителна промяна на пазара, включително значителна промяна на доставяните стоки или откритите позиции, която те определят въз основа на оценката им за доставяните стоки и откритите позиции, и възстановяват ограниченията на позициите в съответствие с методологията на изчисление, определена в регулаторните технически стандарти, приети от Комисията съгласно параграф 3.“;

в) параграфи 6, 7 и 8 се заменят със следното:

„6. Когато деривати за селскостопански стоки ***с еднаква базова стока и характеристики се търгуват в значителни обеми на места на търговия в повече от една юрисдикция*** или когато критични или значими стокови деривати с еднаква базова стока и характеристики се търгуват ▌ на места на търговия в повече от една юрисдикция, компетентният орган на мястото на търговия, където се реализира най-голям обем търговия („централният компетентен орган“), определя ограниченията за единната позиция, която трябва да се прилага при търговията с тези деривати. Централният компетентен орган се консултира компетентните органи на други места на търговия, на които тези деривати ***за селскостопански стоки*** се търгуват ***в значителен обем или на които се търгуват тези критични или значими стокови деривати***, относно ограниченията за единната позиция, което трябва да се прилагат, както и относно евентуално преразглеждане на ограниченията за единната позиция.

Компетентните органи, които не са съгласни с определените от централния компетентен орган ограничения за единната позиция, писмено посочват изчерпателно и подробно причините, поради които смятат, че изискванията по параграф 1 не са изпълнени. В случай на несъгласие между компетентните органи, ЕОЦКП решава всички спорове между компетентните органи ***в съответствие със своите правомощия по член 19 от Регламент (ЕС) № 1095/2010***.

Компетентните органи на държавите, където се намиратместата на търговия, на които се търгуват деривати за селскостопански стоки с еднаква базова стока и характеристики в значителни обеми или критични или значими стокови деривати с еднакъв базова стока и характеристики, както и компетентните органи на държавите, където се намират притежателите на позиции в тези деривати, приемат споразумения за сътрудничество, които включват обмен на съответни данни с цел осигуряване на възможности за мониторинг и прилагане на ограниченията за единната позиция.

7. Най-малко веднъж годишно ЕОЦКП извършва мониторинг на начина, по който компетентните органи са приложили ограниченията на позициите, определени в съответствие с методологията за изчисление, въведена от ЕОЦКП съгласно параграф 3. По този начин ЕОЦКП гарантира, че ограниченията за единната позиция се прилагат ефективно за деривати за селскостопански стоки и за критични или значими договори с еднаква базова стока и характеристики независимо от мястото на търговия в съответствие с параграф 6.

8. Държавите членки гарантират, че инвестиционен посредник или пазарен оператор, организиращ място на търговия, на което се търгуват стокови деривати, прилага режим за управление на позициите, включително като предоставят следните правомощия за мястото на търговия:

а) да наблюдава откритите позиции на лицата;

б) да получава от лицата информация, включително до цялата относима документация, относно размера и целта на формираната позиция или експозиция, информация относно действителните собственици или собствениците на базовата стока, относно всякакви уговорки за съгласувани действия, както и за всякакви свързани активи или пасиви на базовия пазар, включително, когато е уместно, за притежаваните чрез членове и участници позиции ***в стокови деривати с еднаква базова стока и характеристики***, търгувани на други места на търговия и в икономически еквивалентни извънборсови договори;

в) да поиска дадено лице временно или постоянно да прекрати или намали своя позиция, и едностранно да предприеме необходимите действия, за да осигури прекратяването или намаляването, в случай че лицето не изпълни искането; както и

г) да поиска дадено лице временно да предостави обратно на пазара ликвидни средства —на договорена цена и в договорен обем с изричното намерение да смекчи въздействието на голяма по размер или доминираща позиция.

ЕОЦКП разработва проект на регулаторни технически стандарти за определяне на съдържанието на режима за управление на позициите, като отчита особеностите на съответните места на търговия.

ЕОЦКП представя на Комисията този проект на регулаторни технически стандарти в срок до ... [девет месеца след влизането в сила на настоящата директива за изменение].

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящата директива, като приеме регулаторните технически стандарти по втора алинея от настоящия параграф в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.“;

г) в параграф 12 букви г)—е) се заменят със следното:

„г) определението на това какво е значителен обем съгласно параграф 6 от настоящия член;”

11) ***Член 58 се изменя както следва:***

а) в параграф 1 се добавя следната алинея:

„Докладването на позициите не се прилага за всякакви други ценни книжа по член 4, параграф 1, точка 44), буква в), които се отнасят до стока или базова стока както са посочени в раздел B, точка 10) от приложение I.“;

б) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Държавите членки гарантират, че инвестиционните посредници, които търгуват със стокови деривати или квоти за емисии или техни деривати извън място на търговия, предоставят на централния компетентен орган по член 57, параграф 6 ***или — когато няма централен компетентен орган — на компетентния орган на мястото на търговия, където се търгуват тези стокови деривати или квоти за емисии, или техните деривати,*** най-малко веднъж дневно пълна разбивка на позициите си в икономически еквивалентните извънборсови договори и когато е уместно, в стокови деривати или квоти за емисии или техните деривати, търгувани на място на търговия, както и на позициите на своите клиенти и клиентите на тези клиенти, докато се достигне до крайния клиент — както е посочено в член 26 от Регламент (ЕС) № 600/2014 и където е приложимо, в член 8 от Регламент (ЕС) № 1227/2011.“

12) В член 73 параграф 2 се заменя със следното:

„2. Държавите членки задължават инвестиционните посредници, пазарните оператори, ОМП и ОМД, лицензирани в съответствие с Регламент (ЕС) № 600/2014, които имат дерогация в съответствие с член 2, параграф 3 от посочения регламент, кредитните институции във връзка с инвестиционни услуги или дейности и допълнителни услуги и клонове на дружества от трети държави да имат действащи подходящи процедури, за да могат служителите им да сигнализират по определен независим и автономен ред за потенциални или действителни нарушения в рамките на институцията.“

13) В член 89 параграфи 2—5 се заменят със следното:

„2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 2, параграфи 3 и 4, член 4, параграф 1, точка 2, втора алинея, член 4, параграф 2, член 13, параграф 1, член 16, параграф 12, член 23, параграф 4, член 24, параграф 13, член 25, параграф 8, член 27, параграф 9, член 28, параграф 3, член 30, параграф 5, член 31, параграф 4, член 32, параграф 4, член 33, параграф 8, член 52, параграф 4, член 54, параграф 4, член 58, параграф 6, член 64, параграф 7, член 65, параграф 7 и член 79, параграф 8, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от 2 юли 2014 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 2, параграфи 3 и 4, член 4, параграф 1, точка 2, втора алинея, член 4, параграф 2, член 13, параграф 1, член 16, параграф 12, член 23, параграф 4, член 24, параграф 13, член 25, параграф 8, член 27, параграф 9, член 28, параграф 3, член 30, параграф 5, член 31, параграф 4, член 32, параграф 4, член 33, параграф 8, член 52, параграф 4, член 54, параграф 4, член 58, параграф 6, член 64, параграф 7, член 65, параграф 7 и член 79, параграф 8, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в **Официален**

вестник на Европейския съюз ***или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.***

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 2, параграфи 3 и 4, член 4, параграф 1, точка 2, втора алинея, член 4, параграф 2, член 13, параграф 1, член 16, параграф 12, член 23, параграф 4, член 24, параграф 13, член 25, параграф 8, член 27, параграф 9, член 28, параграф 3, член 30, параграф 5, член 31, параграф 4, член 32, параграф 4, член 33, параграф 8, член 52, параграф 4, член 54, параграф 4, член 58, параграф 6, член 64, параграф 7, член 65, параграф 7 или член 79, параграф 8, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от три месеца след уведомяването на Европейския парламент и Съвета за акта или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с три месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.“

14) В член 90 се вмъква следният параграф:

„1а. Не по-късно от 31 декември 2021 г. Комисията проучва какво е отражението на предвиденото в член 2, параграф 1, буква й) освобождаване при квотите за емисии или техните деривати и ако е уместно, придружава този преглед със законодателно предложение за изменение на това освобождаване. В този контекст Комисията анализира търговията с квоти за емисии и техните деривати в Съюза и в трети държави, както и отражението на освобождаването по член 2, параграф 1, буква й) върху защитата на инвеститорите и целостта и прозрачността на пазарите на квоти за емисии и техните деривати, с цел да прецени дали следва да се приемат мерки във връзка с търгуването на места на търговия, намиращи се в трети държави.“

Член 2

Изменения на Директива (ЕС) 2019/878

Член 2, параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки приемат и публикуват не по-късно от 28 декември 2020 г. мерките, необходими за спазване на:

а) разпоредбите на настоящата директива, доколкото засягат кредитните институции;

б) ***член 1, точки 1 и 9 от настоящата директива във връзка с член 2, параграфи 5 и 6 и член 21б от Директива 2013/36/ЕС, доколкото засягат кредитните институции и инвестиционните посредници.***

Те незабавно информират Комисията за това.

Държавите членки прилагат тези разпоредби, считано от 29 декември 2020 г. Въпреки това разпоредбите, необходими за осигуряване на съответствие с измененията, посочени в член 1, точка 21 и точка 29, букви а), б) и в) от настоящата директива във връзка с член 84 и член 98, параграфи 5 и 5а от Директива 2013/36/ЕС се прилагат, считано от 28 юни 2021 г., а разпоредбите, необходими за осигуряване на съответствие с измененията, посочени в член 1, точки 52 и 53 от настоящата директива във връзка с членове 141б, 141в и член 142, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС, се прилагат от 1 януари 2022 г.

Държавите членки приемат, публикуват и прилагат до 26 юни 2021 г. мерките, необходими за спазване на разпоредбите на настоящата директива, доколкото те засягат инвестиционните посредници, с изключение на мерките, посочени в първа алинея, буква б).

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки. “.

Член 3

Изменения на Директива 2013/36/ЕС

В член 94, параграф 2, трета, четвърта и пета алинея се заменят със следното:

„За целите на идентифицирането на персонала, чиито професионални дейности имат съществено въздействие върху рисковия профил на институцията, както е посочено в член 92, параграф 3, с изключение на персонала на инвестиционните посредници, ЕБО разработва проекти на регулаторни технически стандарти, в които са изложени критериите за определяне на следното:

а) управленска отговорност и контролни функции;

б) съществена стопанска единица и значително въздействие върху рисковия профил на съответната стопанска единица; както и

в) други категории служители, които не са посочени изрично в член 92, параграф 3, чиито професионални дейности имат също толкова съществено въздействие върху рисковия профил на институцията, колкото и дейностите на посочените във въпросната разпоредба категории служители.

ЕБО предоставя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти до 28 декември 2019 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящата директива, като приема посочените в настоящия параграф регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010. По отношение на регулаторните технически стандарти, които се прилагат за инвестиционните посредници, правомощието, посочено в член 94, параграф 2 от настоящата директива, изменена с Директива (ЕС) № 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета*, продължава да се прилага до 26 юни 2021 г.“

---

* ***Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, и за изменение на директиви 2009/138/ЕО и 2013/36/ЕС (ОВ L 156, 19.6.2018, стр. 43).***

Член 4

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват до ... [девет месеца от датата на влизане в сила на настоящата директива] законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези мерки.

   Те прилагат тези мерки от ... [12 месеца от датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение].

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

3. Чрез дерогация от параграф 1 измененията на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/878 се прилагат от 28 декември 2020 г.

Член 5

Преглед

До 31 юли 2021 г. и въз основа на резултатите от обществена консултация, проведена от Комисията, Комисията прави преглед inter alia на: а) функционирането на структурата на пазарите на ценни книжа, отразявайки новата икономическа реалност след 2020 г., въпросите относно данните и качеството на данните, свързани със структурата на пазара, както и правилата за прозрачност, включително въпроси, свързани с трети държави; б) правилата за проучванията; в) правилата за всички форми на плащания към консултантите и тяхното ниво на професионална квалификация; г) управлението на продуктите; д) отчитането на загубите; както и е) категоризацията на клиентите. По целесъобразност Комисията представя законодателно предложение на Европейския парламент и на Съвета.

Член 6

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на деня след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 7

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в ...,

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*

Европейски парламент
2019 – 2024

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2021)0047

Проспект на ЕС за възстановяване и целенасочени корекции за финансовите посредници с цел подпомагане на възстановяването от пандемията от COVID-19 ***I

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 11 февруари 2021 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1129 по отношение на проспекта на ЕС за възстановяване и целенасочени корекции за финансовите посредници с цел подпомагане на възстановяването от пандемията от COVID-19 (COM(2020)0281 – C9-0206/2020 – 2020/0155(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

– като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2020)0281),

– като взе предвид член 294, параграф 2 и член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0206/2020),

– като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 29 октомври 2020 г.[1],

— като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентната комисия съгласно член 74, параграф 4 от своя Правилник за дейността, и поетия с писмо от 16 декември 2020 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,

[1] ОВ C 10, 11.1.2021 г., стр. 30.

– като взе предвид становището на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите,

– като взе предвид доклада на комисията по икономически и парични въпроси (A9-0228/2020),

1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;

2. приема за сведение изявлението на Комисията, приложено към настоящата резолюция;

3. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;

4. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

P9_TC1-COD(2020)0155

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 11 февруари 2021 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1129 по отношение на проспекта на ЕС за възстановяване и целенасочени корекции за финансовите посредници *и Директива 2004/109/ЕО по отношение на използването за годишни финансови отчети на единен електронен формат за отчитане* с цел подпомагане на възстановяването от кризата във връзка с COVID-19

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[1],

в съответствие с обикновената законодателна процедура[2],

[1] ОВ C 10, 11.01.2021 г., стр. 30.

[2] Позиция на Европейския парламент от 11 февруари 2021 г.

като имат предвид, че:

(1) Пандемията от COVID-19 сериозно засяга хората, предприятията, ***системите на*** здравеопазването и икономиките на държавите членки. В своето съобщение от 27 май 2020 г., озаглавено „Часът на Европа: възстановяване и подготовка за следващото поколение“ Комисията подчерта, че ликвидността и достъпът до финансиране ще продължат да бъдат предизвикателство. Ето защо от решаващо значение е да се подкрепи възстановяването от силния икономически шок, причинен от пандемията от COVID-19, като се въведат целеви изменения в действащите законодателни актове на Съюза в областта на финансовите услуги. Тези изменения образуват пакет от мерки и се приемат под наименованието „Пакет за възстановяване на капиталовите пазари“.

(2) Регламент (ЕС) 2017/1129 на Европейския парламент и на Съвета[1] определя изискванията за изготвянето, одобряването и разпространението на проспекта, който трябва да бъде публикуван, когато се предлагат публично ценни книжа или когато те се допускат до търговия на регулиран пазар, разположен или опериращ в държава членка. Като част от пакета от мерки за подпомагане на емитентите да се възстановят от икономическия шок, произтичащ от пандемията от COVID-19, са необходими целенасочени изменения на режима на проспектите. Тези изменения следва да позволят на емитентите и финансовите посредници да намалят разходите и да освободят ресурси за фазата на възстановяване непосредствено след пандемията от COVID-19. ***Измененията следва да останат в съответствие с общите цели на Регламент (ЕС) 2017/1129, за да се насърчи набирането на средства чрез капиталовите пазари, да се гарантира високо ниво на защита на потребителите и инвеститорите, да се стимулира сближаване в областта на надзора във всички държави членки и за да се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар. Тези изменения следва също така да отчитат изцяло степента, в която пандемията от COVID-19 е засегнала настоящото положение на емитентите и перспективите пред тях.***

[1] Регламент (ЕС) 2017/1129 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. относно проспекта, който трябва да се публикува при публично предлагане или допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар, и за отмяна на Директива 2003/71/ЕО (ОВ L 168, 30.6.2017 г., стр. 12).

(3) Кризата във връзка с COVID-19, прави дружествата в Съюза, и по-специално малките и средните предприятия (МСП) и стартиращите предприятия, по-нестабилни и уязвими. Когато е целесъобразно, за да се подпомогнат и диверсифицират източниците на финансиране за дружествата в Съюза, като се поставя специален акцент върху МСП, включително стартиращите предприятия и дружествата със средна пазарна капитализация, премахването на неоснователните пречки и прекомерната административна тежест може да спомогне за насърчаване на способността на дружествата в Съюза за навлизане в капиталовите пазари, в допълнение към насърчаването на по-разнообразни, по-дългосрочни и по-конкурентни инвестиционни възможности за инвеститорите на дребно и за големите инвеститори. В това отношение настоящият регламент следва също така да има за цел да улеснява потенциалните инвеститори при информирането им за възможностите за инвестиции в дружествата, тъй като потенциалните инвеститори често срещат трудности при оценяването на стартиращи и на малки дружества с кратка история на стопанската дейност – ситуация, която води до по-малко възможности за започване на иновативна стопанска дейност, особено за субектите, започващи стопанска дейност.

(4) Кредитните институции участваха активно в усилията за подкрепа на дружествата, които се нуждаеха от финансиране, и се очаква да бъдат основен стълб на възстановяването. Регламент (ЕС) 2017/2019 освобождава кредитните институции от задължението за публикуване на проспект в случай на предлагане ***или допускане до търговия на регулиран пазар*** на някои недялови ценни книжа, емитирани с определена продължителност или повторяемост, до обща сума от 75 милиона евро за период от 12 месеца. Този праг на освобождаване следва да бъде увеличен за ограничен период от време, за да се насърчи набирането на средства за кредитните институции и да им се даде възможност да поддържат клиентите си в реалната икономика. Тъй като прилагането на този праг на освобождаване е ограничено до фазата на

възстановяване, то следва да бъде на разположение само за ограничен период от време***, приключващ на 31 декември 2022 г.***

(5) За да се реагира бързо на тежките икономически последици от пандемията от COVID-19, е важно да се въведат мерки за улесняване на инвестициите в реалната икономика, да се даде възможност за бърза рекапитализация на дружествата в Съюза и да се позволи на емитентите да използват публичните пазари на ранен етап от процеса на възстановяване. За постигането на тези цели е целесъобразно да се създаде нов кратък проспект, който да бъде известен под наименованието „проспект на ЕС за възстановяване“ и който***, макар да разглежда както икономическите, така и финансовите въпроси, които поставя конкретно пандемията от COVID-19,*** да е лесен за изготвяне от емитентите, лесен за разбиране от инвеститорите***, и по-специално за инвеститорите на дребно,*** които искат да финансират емитентите, и лесен за разглеждане и одобряване от компетентните органи. ***Проспектът на ЕС за възстановяване следва да се разглежда главно като инструмент, способстващ рекапитализация, с внимателен мониторинг от страна на компетентните органи, за да се гарантира, че изискванията във връзка с информацията за инвеститорите са изпълнени. Важното е, че съдържащите се в настоящия регламент изменения на Регламент (ЕС) 2017/1129 не следва да се използват за заменяне на предвидения по график преглед и на евентуално изменение на Регламент (ЕС) 2017/1129, които ще трябва да бъдат придружени от цялостна оценка на въздействието. В това отношение не би било целесъобразно да се добавят допълнителни елементи към режимите за оповестяване, каквито не се изискват към момента съгласно посочения регламент или съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2019/980 на Комисията[1], с изключение на специална информация, свързана с въздействието на пандемията от COVID-19. Такива елементи***

[1] ***Делегиран регламент (ЕС) 2019/980 на Комисията от 14 март 2019 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2017/1129 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на формата, съдържанието, проверката и одобрението на проспекта, който трябва да се публикува при публичното предлагане на ценни книжа или при допускането им до търговия на регулиран пазар, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 809/2004 на Комисията (ОВ L 166, 21.6.2019 г., стр. 26).***

следва да се въвеждат само в случай на законодателно предложение от Комисията въз основа на извършен от нея преглед на Регламент (ЕС) 2017/1129, както е предвидено в член 48 от същия регламент.

(6) ***Важно е да се постигне съгласуваност на информацията за инвеститорите на дребно и на основните информационни документи за различните финансови продукти и съгласно различните законодателни актове, както и да се осигури пълен инвестиционен избор и съпоставимост в рамките на Съюза. Освен това защитата на потребителите и инвеститорите на дребно следва да бъде взета предвид при предвидения преглед на Регламент (ЕС) 2017/1129, за да се осигурят хармонизирани, опростени и лесни за разбиране информационни документи за всички инвеститори на дребно.***

(7) ***Информацията, предоставяна от дружествата по екологични, социални и управленски въпроси, става все по-значима за инвеститорите, за да се измери въздействието на техните инвестиции върху устойчивостта и да се включат съображенията за устойчивост в техните процеси на вземане на инвестиционни решения и в осъществяваното от тях управление на риска. В резултат на това дружествата са изправени пред нарастващ натиск да отговорят на исканията както на инвеститорите, така и на кредитните институции по екологичните, социалните и управленските въпроси, и от тях се изисква да спазват множество стандарти за оповестяване на информация от екологичен, социален и управленски характер, които често са фрагментирани и несъгласувани. Поради това, с цел да се подобри оповестяването от страна на дружествата на информация, свързана с устойчивостта, и да се хармонизират изискванията за това оповестяване, предвидени в Регламент (ЕС) 2017/1129, като същевременно се вземат предвид и други законодателни актове на Съюза в областта на финансовите услуги, Комисията следва да прецени в контекста на прегледа на Регламент (ЕС) 2017/1129 дали е целесъобразно в Регламент (ЕС) 2017/1129 да се включи информация, свързана с устойчивостта, и да направи оценка дали е целесъобразно да внесе законодателно предложение с цел постигане на съгласуваност с целите за устойчивост и на съпоставимост на свързаната с устойчивостта информация съгласно различните законодателни актове на Съюза в областта на финансовите услуги.***

(8) Дружествата, които са имали акции, допуснати до търговия на регулиран пазар или търгувани непрекъснато на пазар за растеж за МСП през последните най-малко 18 месеца преди предлагането на акции или допускането до търговия, следва да са спазили изискванията за периодично и текущо оповестяване съгласно Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета[1], Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[2] или — ***съответно за емитентите на пазарите за растеж за МСП — съгласно*** Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията[3]. Поради това голяма част от изискваното съдържание на проспекта вече ще бъде публично ***достъпна*** и инвеститорите ще търгуват въз основа на тази информация. Ето защо проспектът на ЕС за възстановяване следва да се използва само за вторични емисии ***на акции***. ***Проспектът на ЕС за възстановяване следва да улеснява финансирането на собствен капитал и по този начин да създаде условия за дружествата да постигнат бърза рекапитализация. Проспектът на ЕС за възстановяване не следва да позволява на емитентите да преминават от пазар за растеж за МСП към регулиран пазар.***

Освен това проспектът на ЕС за възстановяване следва да се съсредоточи само върху съществената информация, която позволява на инвеститорите да вземат информирани инвестиционни решения. ***Независимо от това, ако е приложимо, емитентите или предложителите следва да преценят по какъв начин пандемията от COVID-19 е засегнала стопанската дейност***

---

1 Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 1).

2 Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, и за изменение на Директива 2001/34/ЕО (ОВ L 390, 31.12.2004 г., стр. 38).

3 Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (ОВ L 87, 31.3.2017 г., стр. 1).

на емитентите, както и очакваното евентуално бъдещо въздействие на пандемията върху стопанската им дейност.

(9) За да бъде ефективен инструмент за емитентите, проспектът на ЕС за възстановяване следва да бъде единен документ с ограничен размер, да позволява включване чрез препратка и да се възползва от паспорта за общоевропейски публични предлагания на ***акции*** или допускания до търговия на регулиран пазар.

(10) Проспектът на ЕС за възстановяване следва да включва кратко резюме като полезен източник на информация за инвеститорите, по-специално за инвеститорите на дребно. Това резюме следва да бъде изложено ***в началото на*** проспекта на ЕС за възстановяване и следва да се съсредоточи върху основната информация, която би позволила на инвеститорите да решат кои публични предлагания и допускания до търговия на ***акции*** да проучат допълнително***, а след това да*** направят преглед на ***проспекта*** на ЕС за възстановяване ***като цяло***, за да вземат решение. ***Основната информация следва да включва информация по-специално относно евентуалното стопанско и финансово въздействие на пандемията от COVID-19, както и очакваното евентуално бъдещо въздействие на същата. Проспектът на ЕС за възстановяване следва да гарантира защитата на инвеститорите на дребно, като се придържа към съответните разпоредби на Регламент (ЕС) 2017/1129 и същевременно се избягва прекомерната административна тежест. В това отношение е от съществено значение резюмето да не намалява защитата на инвеститорите, нито да създава подвеждащо впечатление у инвеститорите. Поради това емитентите или предложителите следва да гарантират висока степен на старание при изготвянето на това резюме.***

(11) Тъй като проспектът на ЕС за възстановяване би предоставил значително по-малко информация, отколкото опростен проспект съгласно опростения режим на оповестяване за вторични емисии, за емитентите следва да не бъде възможно да го използват за емисии на акции с висока степен на намаляване на стойността, които имат значително въздействие върху капиталовата структура, перспективите и финансовото състояние на емитента. Поради това използването на проспекта на ЕС за възстановяване следва да бъде ограничено до предлагания, отнасящи се за не повече от 150% от невнесения капитал. Настоящия регламент следва да предвиди точни критерии за изчисляването на този праг..

(12) За да се съберат данни, които подпомагат оценката на режима за проспекта на ЕС за възстановяване, проспектът на ЕС за възстановяване следва да бъде включен в механизма за съхранение, посочен в член 21, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2017/1129. С цел да се ограничи административната тежест за промяна на този механизъм за съхранение, проспектът на ЕС за възстановяване ***следва да*** може да използва същите данни като определените за проспекта за вторични емисии, посочен в член 14 от Регламент (ЕС) 2017/1129, при условие че двата вида проспекти остават ясно разграничени.

(13) Проспектът на ЕС за възстановяване следва да допълва другите форми на проспектите, предвидени в Регламент (ЕС) 2017/1129, с оглед на особеностите на различните видове ценни книжа, емитенти, предлагания и допускания. Поради това, освен ако изрично е посочено друго, всички позовавания на понятието „проспект“ съгласно Регламент (ЕС) 2017/1129 трябва да се разбират като отнасящи се за всички различни форми на проспекти, включително проспекта на ЕС за възстановяване, предвиден в настоящия регламент.

(14) С Регламент (ЕС) 2017/1129 от финансовите посредници се изисква да информират инвеститорите за възможността да бъде публикувано допълнение и при определени обстоятелства да се свържат с инвеститорите в същия ден, в който се публикува допълнението. ***Крайният срок, в който трябва да се свържат с инвеститорите, както и*** обхватът на инвеститорите, с които трябва да се свържат ▌, ***могат*** да предизвикат трудности ***за финансовите посредници***. С цел да се предоставят облекчения и да се освободят ресурси за финансовите посредници, като същевременно се запазва високо равнище на защита на инвеститорите, следва да се установи по-пропорционален режим. ***По-специално следва да бъде изяснено, че финансовите посредници следва да се свържат с инвеститорите, които купуват или записват ценни книжа, най-късно при изтичането на срока на първоначалното предлагане. Срокът на първоначално предлагане следва да се разбира в смисъл, че се отнася до периода, през който емитентът или предложителят предлагат публично ценните книжа съгласно условията по проспекта, и изключва периоди на последваща препродажба на ценните книжа на пазара. Срокът на първоначално предлагане следва да включва както първичните, така и вторичните емисии на ценни книжа.*** С този режим следва да се определи с кои инвеститори следва да се свържат финансовите посредници при публикуването на допълнение и ***следва*** да се удължи крайният срок за свързване с тези инвеститори. ***Независимо от новия режим, предвиден в настоящия регламент, следва да продължат да се прилагат действащите разпоредби на Регламент (ЕС) 2017/1129, които гарантират, че допълнението е достъпно за всички инвеститори посредством изискването за публикуване на допълнението на публично достъпен уебсайт.***

(15) Тъй като режимът на проспекта на ЕС за възстановяване е ограничен до етапа на възстановяване, този режим следва да се прекрати ***на 31 декември 2022 г.*** С цел да се осигури приемственост на проспектите на ЕС за възстановяване, тези ***проспекти на ЕС за възстановяване, които са*** одобрени преди прекратяването на режима на проспекта на ЕС за възстановяване, следва да се възползват от клауза за запазване на придобитите права.

(16) В срок до 21 юли 2022 г. Комисията трябва да представи доклад пред Европейския парламент и Съвета за прилагането на Регламент (ЕС) 2017/1129, придружен, ако е целесъобразно, от законодателно предложение. Този преглед следва да съдържа оценка, наред с другото, дали режимът на оповестяване на проспектите на ЕС за възстановяване е подходящ за постигане на целите, преследвани с настоящия регламент. ***Тази оценка следва да обхваща въпроса дали проспектът на ЕС за възстановяване е постигнал подходящ баланс между защитата на инвеститорите и намаляването на административната тежест.***

(17) Директива 2004/109/ЕО изисква от емитентите, чиито ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар, разположен или опериращ в държава членка, да изготвят и оповестяват своите годишни финансови отчети в единен електронен формат за отчитане, считано от финансовите години, започващи на или след 1 януари 2020 г. Този единен електронен формат за отчитане е определен в Делегиран регламент на Комисията (ЕС) 2019/815[1]. Като се има предвид, че изготвянето на годишни финансови отчети чрез използване на единния електронен формат за отчитане изисква заделяне на допълнителни човешки и финансови ресурси, по-специално през първата година от подготовката, и като се вземат предвид ограниченията върху ресурсите на емитентите поради пандемията от COVID-19, държавите членки следва да могат да отложат с една година прилагането на изискването за изготвяне и оповестяване на годишни финансови отчети чрез използване на единния електронен формат за отчитане. За да упражни тази възможност, държавата членка следва да уведоми Комисията за намерението си да разреши такова отлагане и да обоснове надлежно своето намерение.

(18) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно да се въведат мерки за улесняване на инвестициите в реалната икономика, да се даде възможност за бърза рекапитализация на дружествата в Съюза и да се позволи на емитентите да използват публичните пазари на ранен етап от процеса на възстановяване, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците си могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели

(19) Поради това Регламент (ЕС) 2017/1129 и Директива 2004/109/ЕО следва да бъдат съответно изменени,

---

[1] ***Делегиран регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане (ОВ L 143, 29.5.2019 г., стр. 1).***

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Изменения на Регламент (ЕС) 2017/1129

Регламент (ЕС) 2017/1129 се изменя, както следва:

1) В член 1, параграф 4 се добавя следната буква:

„л) от … [датата на влизане в сила на настоящия регламент] ***до 31 декември 2022 г.*** недялови ценни книжа, които се емитират с определена продължителност или повторяемост от кредитна институция, когато съвкупната обобщена стойност в Съюза на предлаганите ценни книжа не надвишава 150 000 000 EUR на кредитна институция, изчислена за период от 12 месеца, при условие че тези ценни книжа:

i) не са подчинени, конвертируеми или заменими; и

ii) не дават право да бъдат записани или да бъдат придобити други видове ценни книжа и не са свързани с даден деривативен инструмент.“

2) В член 1, параграф 5, първа алинея се добавя следната точка:

„к) от … [датата на влизане в сила на настоящия регламент] до 31 декември 2022 г. недялови ценни книжа, които се емитират постоянно или повторно от кредитна институция, когато съвкупната обобщена стойност в Съюза на предлаганите ценни книжа не надвишава 150 000 000 EUR на кредитна институция, изчислена за период от 12 месеца, при условие че тези ценни книжа:

(i) не са подчинени, конвертируеми или заменими; и

(ii) не дават право да бъдат записани или да бъдат придобити други видове ценни книжа и не са свързани с даден деривативен инструмент.“

3) В член 6, параграф 1, алинея първа уводното изречение се заменя със следното:

„1. Без да се засягат член 14, параграф 2, член 14а, параграф 2 и член 18, параграф 1, проспектът съдържа необходимата информация, която е съществена за инвеститора, за да направи информирана оценка на:“

4) В член 7 се добавя следният параграф:

„12а. Чрез дерогация от параграфи 3—12 на настоящия член проспектът на ЕС за възстановяване, изготвен в съответствие с член 14а, включва резюме, изготвено в съответствие с настоящия параграф.

Резюмето на проспекта на ЕС за възстановяване се изготвя като кратък документ със сбито съдържание и при отпечатване не надвишава максимален размер от две страници във формат А4.

Резюмето на проспекта на ЕС за възстановяване не може да съдържа кръстосани препратки към други части на проспекта или да включва информация чрез препратка и трябва да е:

а) представено и структурирано в лесен за четене вид, като се използва удобен за четене размер на шрифта;

б) написано на език и стил, които улесняват разбирането на информацията, по-специално на език, който е ясен, нетехнически, стегнат и разбираем за инвеститорите;

в) съставено от следните четири раздела:

i) въведение, съдържащо ***цялата информация, посочена в*** параграф 5 от настоящия член***, включително предупреждения и датата на одобряване на проспекта на ЕС за възстановяване***;

ii) основна информация за емитента***, включително, ако е приложимо, конкретно посочване с не по-малко от 200 думи на икономическото и финансовото въздействие на пандемията от COVID-19 върху емитента***;

iii) основна информация за ***акциите, включително на правата, свързани с акциите и всички ограничения по отношение на тях***;

iv) основна информация за публичното предлагане на ***акциите*** и/или допускането до търговия на регулиран пазар.“

5) Добавя се следният член:

„Член 14а

Проспект на ЕС за възстановяване

1. Следните ***лица*** могат да изберат да изготвят проспект на ЕС за възстановяване съгласно опростения режим на оповестяване, предвиден в настоящия член, в случай на публично предлагане на акции или допускане на акции до търговия на регулиран пазар:

а) емитенти, чиито акции са били постоянно допуснати до търговия на регулиран пазар през последните най-малко 18 месеца, и които емитират акции, взаимозаменяеми със съществуващи акции, които са били емитирани преди това;

б) емитенти, чиито акции вече се търгуват непрекъснато на пазар за растеж за МСП през последните най-малко 18 месеца, при условие че е публикуван проспект за предлагането на тези акции, и които емитират акции, взаимозаменяеми със съществуващи акции, които са били емитирани преди това;

в) предложители на акции, допуснати до търговия на регулиран пазар или на пазар за растеж за МСП непрекъснато най-малко в продължение на последните 18 месеца.

Емитентите могат да изготвят проспект на ЕС за възстановяване само при условие че броят на акциите, които ще бъдат предложени, заедно с броя на акциите, които вече са предложени чрез проспект на ЕС за възстановяване в рамките на период от 12 месеца, ако има такива, представляват не повече от 150% от броя на акциите, които вече са допуснати до търговия на регулиран пазар или на пазар за растеж за МСП, в зависимост от случая, на датата на одобряване на проспекта на ЕС за възстановяване.

12-месечният период, посочен във втора алинея, започва да тече от датата на одобряване на проспекта на ЕС за възстановяване.

2. Чрез дерогация от член 6, параграф 1 и без да се засяга член 18, параграф 1, проспектът на ЕС за възстановяване съдържа съответната съкратена информация, която е необходима на инвеститорите, за да разберат:

а) перспективите ***и финансовите резултати*** на емитента и значителните промени във финансовото му състояние и състоянието на стопанската му дейност, които са настъпили от края на последната финансова година, ако има такива***, както и неговата финансова и нефинансова дългосрочна стопанска стратегия и цели, включително, ако е приложимо, конкретно посочване с не по-малко от 400 думи на икономическото и финансовото въздействие на пандемията от COVID-19 върху емитента и на очакваното нейно бъдещо въздействие***;

б) съществената информация за акциите, ***включително правата, свързани с тези акции,*** и всички ограничения на тези права, причините за емисията и нейното въздействие върху ***емитента, включително върху*** общата капиталова структура на емитента, както и ***оповестяване на капитализацията и задлъжнялостта, декларация за оборотния капитал*** и използването на постъпленията.

3. Информацията, съдържаща се в проспекта на ЕС за възстановяване, се изготвя в писмена форма и се представя в сбита и лесна за анализиране и разбиране форма и позволява на инвеститорите***, особено на инвеститорите на дребно,*** да вземат информирано инвестиционно решение ▌***, като се взема предвид публично оповестената до момента регулирана информация*** съгласно Директива 2004/109/ЕО, когато е приложимо, Регламент (ЕС) № 596/2014, както и, когато е приложимо, информацията, посочена в Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията*.

4. Проспектът на ЕС за възстановяване трябва да бъде изготвен като единен документ, съдържащ минималната информация, посочена в приложение Va. Той трябва да е с максимален размер при отпечатване от 30 страници във формат А4 и да е представен и структуриран в лесен за четене вид, като се използва удобен за четене размер на шрифта.

5. Резюмето и информацията, включена чрез препратка в съответствие с член 19, не се вземат предвид по отношение на максималния размер при отпечатване, посочен в параграф 4 от настоящия член.

6. Емитентите могат да определят реда, по който информацията, посочена в приложение Va, се разполага в проспекта на ЕС за възстановяване.

---

* Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (ОВ L 87, 31.3.2017 г., стр. 1).“

6) В член 20 се вмъква следният параграф:

„6а. Чрез дерогация от параграфи 2 и 4 сроковете, посочени в параграф 2, алинея първа, и в параграф 4, се намаляват на ***седем*** работни дни за проспект на ЕС за възстановяване. Емитентите информират компетентния орган най-малко пет работни дни преди датата, предвидена за представяне на заявлението за одобрение.“

7) В член 21 се вмъква следният параграф:

„5а. Проспект на ЕС за възстановяване, се класифицира в механизма за съхранение, посочен в параграф 6 от настоящия член. Данните, използвани за класификацията на проспектите, изготвени в съответствие с член 14, могат да бъдат използвани за класификацията на проспектите за възстановяване на ЕС, изготвени в съответствие с член 14а, при условие че двата вида проспекти са разграничени в този механизъм за съхранение.“

8) Член 23 се изменя, както следва:

а) ***вмъква се следният*** параграф ▌:

„2а. Чрез дерогация от параграф 2, от ... [датата на влизане в сила на настоящия регламент] до 31 декември 2022 г., когато проспектът се отнася за публично предлагане на ценни книжа, инвеститорите, които вече са се съгласили да закупят или да запишат ценни книжа преди публикуването на допълнението, имат правото, което могат да упражнят в рамките на три работни дни след публикуването на допълнението, да оттеглят своите съгласия, в случаите, когато важният нов фактор, съществената грешка или съществената неточност, посочени в параграф 1, са възникнали или са били открити преди изтичането на срока на предлагането или преди предаването на ценните книжа, в зависимост от това кое ще се случи по-рано. Този срок може да бъде удължен от емитента или от предложителя. Крайният срок за упражняване на правото на оттегляне се посочва в допълнението.

Допълнението съдържа на видно място указание относно правото на оттегляне, в което се посочва ясно:

а) че правото на оттегляне се предоставя само на инвеститорите, които вече са се съгласили да закупят или да запишат ценните книжа преди публикуването на допълнението и при условие че ценните книжа все още не са били предадени на инвеститорите към момента, в който важният нов фактор, съществената грешка или съществената неточност са възникнали или са били открити;

б) срокът, в който инвеститорите могат да упражнят правото си на оттегляне; и

в) лицата, с които инвеститорите могат да се свържат, ако желаят да упражнят правото на оттегляне.“;

б) добавя се следният параграф:

„3а. Чрез дерогация от параграф 3, от ... [датата на влизане в сила на настоящия регламент] до 31 декември 2022 г., когато инвеститорите купуват или записват ценни книжа чрез финансов посредник, в периода между одобряването на проспекта за тези ценни книжа и изтичането на срока на първоначалното предлагане този финансов посредник информира тези инвеститори за възможността да бъде публикувано допълнение, къде и кога се очаква то да бъде публикувано, както и че в такъв случай той ще им окаже съдействие при упражняването на правото им да оттеглят своите съгласия.

Когато инвеститорите, посочени в първа алинея от настоящия параграф, имат правото на оттегляне, посочено в параграф 2а, финансовият посредник се свързва с тези инвеститори до края на първия работен ден, следващ този, в който е публикувано допълнението.

Когато инвеститорите са закупили или записали ценни книжа директно от емитента, той информира инвеститорите за възможността да бъде публикувано допълнение, къде се очаква то да бъде публикувано, както и че в този случай те могат да имат право да оттеглят своите съгласия.“;

9) Вмъква се следният член:

„Член 47а

Ограничаване на срока на режима на проспекта на ЕС за възстановяване

Срокът на режима на проспекта на ЕС за възстановяване, установен в член 7, параграф 12а, член 14а, член 20, параграф 6а и член 21, параграф 5а се прекратява на ***31 декември 2022 г.***

Проспектите на ЕС за възстановяване, одобрени между … [датата на влизане в сила на настоящия регламент] и ***31 декември 2022 г.***, продължават да бъдат предмет на регулиране в съответствие с член 14а до края на тяхната валидност или до изтичането на 12 месеца след ***31 декември 2022 г.***, в зависимост от това кое ще се случи по-рано.“

10) В член 48 параграф 2 се заменя със следното:

„2. В доклада се извършва оценка, наред с другото, дали резюмето на проспекта, режимите на оповестяване, установени в членове 14, 14а и 15, и универсалният регистрационен документ, посочен в член 9 продължават да бъдат подходящи в контекста на преследваните с тях цели. По-конкретно докладът включва следното:

а) броя на проспектите на ЕС за растеж на лицата във всяка от категориите, посочени в член 15, параграф 1, букви а)—г), и анализ на развитието на този брой за всяка категория и на тенденциите при избора на местата за търговия от лицата, които имат право да използват проспекта на ЕС за растеж;

б) анализ на това дали с проспекта на ЕС за растеж се създава нужното равновесие между защитата на инвеститорите и намаляването на административната тежест за лицата, които имат право да използват проспекта;

в) броя на одобрените проспекти на ЕС за възстановяване и анализ на развитието на този брой***, както и оценка на действителната допълнителна пазарна капитализация, набрана чрез проспектите на ЕС за възстановяване към датата на емитирането, за да се събере информация във връзка с проспекта на ЕС за възстановяване за целите на последваща оценка***;

г) разходите за изготвяне и одобряване на проспект на ЕС за възстановяване в сравнение с текущите разходи за ***изготвянето и одобрението на стандартен проспект, проспект за вторично емитиране и проспект на ЕС за растеж***, заедно с посочване на постигнатите общи финансови икономии ***и на разходите, които могат да бъдат допълнително намалени, и на общите разходи по спазване на настоящия регламент за емитентите, предложителите и финансовите посредници, заедно с изчисляване на тези разходи като процент от оперативните разходи***;

д) анализ на това дали с проспекта на ЕС за възстановяване се създава ***подходящият баланс*** между защитата на инвеститорите и намаляването на административната тежест за лицата, които имат право да използват проспекта***, и достъпността на съществена информация за инвестициите;***

е) анализ на това дали би било целесъобразно да се удължи срокът на режима на проспекта на ЕС за възстановяване, включително дали е подходящ прагът, посочен в член 14а, параграф 1, втора алинея, над който не може да се използва проспект за възстановяване на ЕС;

ж) анализ на това дали мерките, предвидени в член 23, параграф 2а и параграф 3а, са постигнали целта да се предостави допълнителна яснота и гъвкавост както на финансовите посредници, така и на инвеститорите, и дали би било целесъобразно тези мерки да бъдат предвидени като постоянни.“

11) Текстът в приложението към настоящия регламент се вмъква като приложение Va.

Член 2

Изменение на Директива 2004/109/ЕО

В член 4, параграф 7, първата алинея се заменя със следното:

„7. За финансовите години, започващи на или след 1 януари 2020 г., всички годишни финансови отчети се изготвят в единен електронен формат за отчитане, при условие че Европейският надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари) (ЕОЦКП), създаден с Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета*, е извършил анализ на разходите и ползите. Дадена държава членка може обаче да позволи на емитентите да прилагат посоченото изискване във връзка с докладването за финансовите години, започващи на или след 1 януари 2021 г., при условие че тази държава членка уведоми Комисията за намерението си да позволи такова отлагане в срок до … [21 дни след датата на публикуването на настоящия регламент] и че това ѝ намерение е надлежно обосновано.

---

* ***Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 84).“***

Член 3

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в …,

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*

ПРИЛОЖЕНИЕ

„ПРИЛОЖЕНИЕ Va

МИНИМАЛНА ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ПРОСПЕКТА НА ЕС ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

I. ***Резюме***

Проспектът на ЕС за възстановяване трябва да включва резюме, изготвено в съответствие с член 7, параграф 12а.

II. Наименование на емитента, ***държава*** на учредяване, връзка към уебсайта на емитента

Идентифицира се дружеството, което емитира акции, посредством неговия идентификационен код на правен субект (ИКПС), ***неговото юридическо и търговско наименование, държавата*** на учредяване и уебсайта, на който инвеститорите могат да намерят информация за стопанската дейност на дружеството, продуктите, които произвежда, или услугите, които предоставя, основните пазари, на които се конкурира, ***неговите основни акционери, състава на неговите административни, управителни и надзорни органи и на висшето му ръководство*** и, ако е приложимо, информацията, включена чрез препратка ***(с декларация за ограничение на отговорността, че информацията на уебсайта не съставлява част от проспекта, освен ако тази информация е включена в проспекта чрез препратка)***.

III. Декларация за отговорност ***и декларация за компетентния орган***

1. Декларация за отговорност

Определят се лицата, отговарящи за изготвянето на проспекта на ЕС за възстановяване, и се включва декларация от тези лица, че доколкото им е известно, информацията, съдържаща се в проспекта на ЕС за възстановяване, отговаря на фактите, както и че евентуалните пропуски в проспекта на ЕС за възстановяване не могат да засегнат неговото значение.

Когато е приложимо, декларацията трябва да съдържа информация, постъпила от трети лица, включително източника(-ците) на тази информация, и декларации или доклади с посочено във връзка с тях дадено лице като експерт, както и следните данни за това лице:

а) име;

б) служебен адрес;

в) квалификации; и

г) значителен икономически интерес (ако има такъв), свързан с емитента.

2. Декларация за компетентния орган

В декларацията трябва да се посочи компетентният орган, който е одобрил проспекта на ЕС за възстановяване ***в съответствие с настоящия регламент,*** и също така се посочва, че това одобрение не е утвърждаване на емитента***, нито на качеството на акциите, за които се отнася проспектът на ЕС за възстановяване, че компетентният орган е одобрил проспекта на ЕС за възстановяване само в смисъл на потвърждение, че проспектът отговаря на стандартите за пълнота, разбираемост и последователност, установени в*** настоящия регламент, както и че проспектът на ЕС за възстановяване е изготвен в съответствие с член 14а.

IV. Рискови фактори

В раздел „Рискови фактори“ се описват в ограничен брой категории съществените ***рискове***, които са специфични за емитента ***и съществените рискове, явяващи се специфични за акциите, които са предмет на публично предлагане и/или са допуснати до търговия на регулиран пазар*** .

В оценката, която прави емитентът, предложителят или заявителят за допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар, се посочват на първо място най-съществените рискове във всяка категория, като се взема предвид отрицателното им въздействие върху емитента, както и върху акциите, които са предмет на публично предлагане и/или са допуснати до търговия на регулиран пазар, и вероятността от възникване на тези фактори. Представянето на рисковете трябва да намира потвърждение в съдържанието на проспекта на ЕС за възстановяване.

V. Финансови отчети

Проспектът на ЕС за възстановяване трябва да включва финансовите отчети (годишни и шестмесечни), ***публикувани през*** периода от 12 месеца преди одобряването на проспекта на ЕС за възстановяване. Когато са публикувани както годишни, така и шестмесечни финансови отчети, се изискват само годишните отчети, ако са изготвени след шестмесечните финансови отчети.

Годишните финансови отчети трябва да бъдат от независим одитор. Одиторският доклад трябва да бъде изготвен в съответствие с Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[1] и Регламент (ЕС) № 537/2014 на Европейския парламент и на Съвета[2].

Когато Директива 2006/43/ЕО и Регламент (ЕС) № 537/2014 не са приложими, годишните финансови отчети трябва да бъдат одитирани или да бъде докладвано дали за целите на проспекта на ЕС за възстановяване те дават вярна и обективна представа в съответствие с приложимите в държава членка одиторски стандарти или друг еквивалентен стандарт. В противен случай в проспекта на ЕС за възстановяване трябва да се съдържа следната информация:

а) декларация на видно място за това кои одиторски стандарти са били приложени;

б) обяснение за евентуалните значителни отклонения от Международните одиторски стандарти.

---

1 Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО на Съвета (ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 87).

2 Регламент (ЕС) № 537/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно специфични изисквания по отношение на задължителния одит на предприятия от обществен интерес и за отмяна на Решение 2005/909/ЕО на Комисията (ОВ L 158, 27.5.2014 г., стр. 77).

Когато одиторските доклади за годишните финансови отчети са били отказани от регистрирани одитори или съдържат резерви, изменения на становища, декларации за ограничение на отговорността или обръщане на внимание, трябва да бъдат посочени съответните причини за тях, и всички тези резерви, изменения, декларации за ограничение на отговорността и обръщане на внимание трябва да бъдат възпроизведени напълно.

Трябва да бъде включено и описание на всяка значителна промяна във финансовото състояние на групата, която е настъпила след края на последния финансов период, за който са били публикувани одитирани финансови отчети или междинна финансова информация, или трябва да бъде включено подходящо изявление в обратен смисъл.

Когато е приложимо, трябва да бъде включена и проформа информация.

VI. Политика по отношение на дивидентите

Описание на политиката на емитента по отношение на разпределението на дивидентите и актуалните ограничения на тази политика, както и по отношение на обратното изкупуване на акции.

VII. Информация за тенденциите

Описание на:

а) най-значимите неотдавнашни тенденции в производството, продажбите и материалните запаси, както и разходите и продажните цени от края на последната финансова година до датата на проспекта на ЕС за възстановяване;

б) информация за всякакви известни тенденции, колебания, изисквания, ангажименти или събития, за които е разумно да се очаква да имат значителен ефект върху перспективите на емитента най-малко за текущата финансова година***;***

в) информация относно краткосрочната и дългосрочната финансова и нефинансова стопанска стратегия и цели на емитента, включително, ако е приложимо, конкретно посочване с не по-малко от 400 думи на икономическото и финансовото въздействие на пандемията от COVID-19 върху емитента и на очакваното нейно бъдещо въздействие.

Ако няма съществена промяна в нито една от тенденциите, посочени в буква а) или буква б) от настоящия раздел, се подава декларация в този смисъл.

VIII. Общи условия на предлагането, твърди ангажименти и намерения за записване, както и основни елементи на споразуменията за поемане и за пласиране.

Представят се ***офертната цена, броят на предлаганите акции, размерът на емисията/предлагането, условията за предлагането и процедурата за упражняване на евентуално право на преимуществено изкупуване*** .

Предоставя се, доколкото е известно на емитента, информация дали основните акционери ***или членовете на управителните, надзорните или административните органи на емитента възнамеряват*** да се включат в записването ***в рамките на предлагането, или дали някое лице възнамерява да запише*** повече от 5% от предлагането.

Представяне на твърди ангажименти за записване на повече от 5% от предлагането, както и на всички съществени елементи на споразуменията за поемане и за пласиране (включително наименованието и адреса на субектите, приели да запишат или пласират емисията въз основа на твърд ангажимент или съгласно договорки за полагане на „максимални усилия“ и квотите).

IX. ***Съществена информация за акциите и за тяхното записване***

Представя се ***следната*** съществена информация за акциите, които се предлагат публично ***или са допуснати до търговия на регулиран пазар:***

а) ***международният идентификационен номер на ценните книжа (ISIN);***

б) ***правата, свързани с акциите, процедурата за упражняване на тези права и евентуални ограничения на тези права;***

в) къде могат да бъдат записани акциите и какъв е срокът, включително евентуалните му изменения, по време на който предлагането ще бъде в сила, и описание на процеса на подаване на заявление заедно с датата на емитиране на нови акции.

X. Причини за предлагането и използване на постъпленията

Предоставя се информация за причините за предлагането и, когато е приложимо, прогнозната нетна стойност на постъпленията, разпределени по всяко основно предназначение и представени според йерархията на тези предназначения.

Когато на емитента е известно, че очакваните постъпления няма да бъдат достатъчни да покрият всички предлагани предназначения, той трябва да посочи сумата и източниците на останалите необходими средства. Трябва също да се даде подробна информация ***за използването на постъпленията, по-специално*** когато постъпленията се използват за придобиване на активи извън рамките на обичайната стопанска дейност, за финансиране на оповестени придобивания на друга стопанска дейност или за освобождаване, намаляване или окончателно изкупуване на дълг.

XI. Получаване на подкрепа чрез държавна помощ

Представя се изявление с информация дали емитентът се е възползвал от държавна помощ под каквато и да е форма в контекста на възстановяването, както и относно целта на помощта, вида на инструмента и размера на получената помощ, както и условията, с които евентуално е била обвързана.

Изявлението дали емитентът е получил държавна помощ трябва да съдържа декларация, че информацията се предоставя единствено на отговорност на лицата, отговарящи за проспекта, както е посочено в член 11, параграф 1, че ролята на компетентния орган при одобряването на проспекта е да се изследва неговата пълнота, разбираемост и последователност и че следователно по отношение на изявлението за държавна помощ компетентният орган не е длъжен да прави независима проверка на това изявление.

XII. Декларация за оборотния капитал

Декларация, в която емитентът заявява, че според него оборотният капитал е достатъчен за покриване на настоящите потребности на емитента, или в противен случай, в която предлага как да бъде осигурен необходимият допълнителен оборотен капитал.

XIII. Капитализация и задлъжнялост

Декларация за капитализацията и задлъжнялостта (като се прави разграничение между гарантирана и негарантирана, обезпечена и необезпечена задлъжнялост) към дата, която не е по-рано от 90 дни преди датата на проспекта на ЕС за възстановяване. Понятието „задлъжнялост“ включва също косвената и условната задлъжнялост.

При съществени промени в капитализацията и задлъжнялостта на емитента в рамките на периода от 90 дни, трябва да се предостави допълнителна информация чрез описание на тези промени или чрез актуализиране на съответните данни.

XIV. Конфликти на интереси

Представя се информация за ***интереси, включително*** за всякакви конфликти на интереси***, свързани с емитирането, и данни на участващите физически и юридически лица и естеството на интересите***.

XV. ***Разводняване на капитала и*** дялово участие след емитирането

Представя се ***сравнение на*** участието в акционерен капитал и правата на глас ***за завареният акционери преди и*** след увеличението на капитала в резултат на публичното предлагане***, като се приема, че завареният акционери не записват нови акции и отделно се приема, че завареният акционери упражняват правото си на придобиване на новите акции***.

XVI. Налични документи

Декларация, че по време на валидността на проспекта на ЕС за възстановяване могат да бъдат прегледани, когато е съответно приложимо, следните документи:

а) актуалният учредителен акт и уставът на емитента;

б) всички доклади, писма и други документи, оценки и отчети, изготвени от експерт по молба на емитента, части от които са включени или посочени в проспекта на ЕС за възстановяване.

Посочва се уебсайтът, на който могат да бъдат прегледани документите“.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ЗАКОНОДАТЕЛНАТА РЕЗОЛЮЦИЯ

Изявление на Комисията

Комисията отбелязва факта, че политическото споразумение относно предложението на Комисията за изменение на Регламента за проспектите с цел въвеждане на проспект на ЕС за възстановяване включва изменение на Директивата за прозрачност, което предвижда отлагане на изискването за изготвяне на финансови отчети с помощта на европейски единен електронен формат за отчитане (ESEF). Това отлагане не беше включено в първоначалното предложение на Комисията. Според Комисията отлагането на ESEF не е в съответствие с принципите на Съюза за по-добро регулиране и с правото на Комисията на законодателна инициатива. Следователно това отлагане не би следвало да представлява прецедент. Тъй като отлагането на ESEF не е съществена промяна на политиката и отразява трудните обстоятелства, пред които са изправени предприятията поради пандемията от COVID-19, Комисията няма да попречи на приемането му.

Европейски парламент
2019 – 2024

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2021)0048

Правила за използване на слотовете на летищата в Общността: временно облекчаване ***I

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 11 февруари 2021 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕИО) № 95/93 на Съвета по отношение на временното освобождаване от правилата за използване на слотовете на летищата в Общността поради пандемията от COVID-19 (COM(2020)0818 – C9-0420/2020 – 2020/0358(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

– като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2020)0818),

– като взе предвид член 294, параграф 2 и член 100, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0420/2020),

– като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 27 януари 2021 г.[1],

– след консултация с Комитета на регионите,

– като взе предвид поетия с писмо от 27 януари 2021 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид членове 59 и 163 от своя Правилник за дейността,

1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;

[1] Все още непубликувано в Официален вестник.

2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;

3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

P9_TC1-COD(2020)0358

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 11 февруари 2021 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕИО) № 95/93 на Съвета по отношение на временното облекчаване на правилата за използване на слотовете на летищата в Съюза поради кризата във връзка с COVID-19

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 100, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[1],

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура[2],

като имат предвид, че:

[1] Становище от 27 януари 2021 г. (все още непубликувано в Официален вестник).
[2] Позиция на Европейския парламент от 11 февруари 2021 г.

(1) Кризата във връзка с COVID-19 доведе до рязък спад на въздушното движение поради значително намалялото търсене и преките мерки, предприети от държавите членки и от трети държави, за да бъде ограничено разпространението на COVID-19. Въздействието върху въздушните превозвачи беше отрицателно от 1 март 2020 г. насам и това вероятно ще продължи ***през следващите години***.

(2) Тези обстоятелства са извън контрола на въздушните превозвачи и доведоха до доброволно или принудително анулиране на техните въздушни услуги. По-специално, доброволното анулиране защитава финансовата стабилност на въздушните превозвачи и предотвратява отрицателното въздействие върху околната среда в резултат от извършването на празни или почти празни полети само за да се запазят техните слотове.

(3) Цифрите, публикувани от Евроконтрол, който е управителният орган на мрежата за мрежовите функции за управление на въздушното движение в единното европейско небе, показват продължаващ спад на въздушното движение с около 74% към средата на юни 2020 г. спрямо предходната година .

(4) Въз основа на известните резервации, прогнозите на Евроконтрол и епидемиологичните прогнози, не е възможно да се предвиди кога е вероятно да приключи периодът на силно понижено търсене, причинено от кризата във връзка с COVID-19. Според последните прогнози на Евроконтрол се очаква въздушното движение през февруари 2021 г. да бъде само наполовина в сравнение с нивото от февруари 2020 г. Прогнозите отвъд тази дата зависят от редица неизвестни фактори, например наличието на ваксини срещу COVID-19. При тези обстоятелства въздушните превозвачи, които не използват слотовете си в съответствие със степента за използване, определена в Регламент (ЕИО) № 95/93 на Съвета[1], не следва автоматично да губят приоритета си по отношение на сериите от слотове, определени в член 8, параграф 2 и член 10, параграф 2 от този регламент, който иначе биха имали. Настоящият регламент следва да установи специални правила за тази цел.

(5) Тези правила следва да са насочени към преодоляване на потенциалните отрицателни въздействия върху конкуренцията между въздушните превозвачи. По-специално е необходимо да се гарантира, че на въздушните превозвачи, готови да предоставят услуги, е разрешено да използват неизползвания капацитет и че те имат перспектива да запазят такива слотове в дългосрочен план. Това следва да запази стимулите за въздушните превозвачи да използват капацитета на летищата, което от своя страна би било от полза за потребителите.

[1] Регламент (ЕИО) № 95/93 на Съвета от 18 януари 1993 г. относно общите правила за разпределяне на слотовете на летищата в Общността (ОВ L 14, 22.1.1993 г., стр. 1).

(6) Следователно е необходимо да се определят, съобразно тези принципи и за ограничен период, условията, при които въздушните превозвачи продължават да имат право върху серии от слотове съгласно член 8, параграф 2 и член 10, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 95/93, и да се установят изисквания към съответните въздушни превозвачи да освобождават неизползвания капацитет.

(7) За периода, през който въздушният транспорт е отрицателно засегнат от кризата във връзка с COVID-19, определението на понятието „нов участник“ следва да бъде разширено, за да се увеличи броят на обхванатите въздушни превозвачи, като по този начин се даде възможност на повече въздушни превозвачи да започнат и да разширят дейността си, ако желаят. При все това е необходимо да се ограничат привилегиите, полагащи се на въздушни превозвачи, обхванати от това определение, до същинските нови участници, като се изключи всеки въздушен превозвач, който заедно със своето дружество майка или със собствените си дъщерни дружества или дъщерни дружества на своето дружеството майка разполага с повече от 10% от общия брой слотове, разпределени за съответния ден на ***дадено*** летище.

(8) За периода, за който се прилага облекчаването на правилата за използване на слотовете, системата за разпределяне на слотовете следва да отчита усилията на въздушните превозвачи, изпълнявали полети, използвайки слотове, които са част от серия, върху която друг въздушен превозвач има право съгласно член 8, параграф 2 и член 10, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 95/93, но които са били предоставени на координатора на слотове за временно преразпределяне. Следователно въздушните превозвачи, които са използвали най-малко пет слота от една серия, следва да получат приоритет при разпределянето на тази серия в следващия равностоен период на часово планиране, при условие че въздушният превозвач, който има право на тях съгласно горепосочените членове, не ги заяви.

(9) Налагането на специфични санитарни мерки на летищата във връзка с COVID-19 може да намали наличния капацитет, което може да наложи да се предвидят специфични координационни параметри във връзка с COVID-19. В такива ситуации и за да се даде възможност за правилното прилагане на такива параметри, на координаторите следва да бъде разрешено да адаптират разпределението на времето на слотовете, разпределени на въздушните превозвачи съгласно член 8 от Регламент (ЕИО) № 95/93, или да анулират такива слотове за периода на часово планиране, през който са в сила специфичните санитарни мерки във връзка с COVID-19.

(10) За да се улесни използването на капацитета на летищата през летния период на часово планиране през 2021 г., на въздушните превозвачи следва да бъде разрешено да върнат исторически наложилите се слотове на координатора преди началото на периода на часово планиране, така че те да могат да бъдат преразпределени ad hoc. Въздушните превозвачи, които връщат пълна серия от слотове преди крайния срок, определен в настоящия регламент, следва да запазят правото си на същата серия слотове на това летище за летния период на часово планиране през 2022 г. С оглед на другите мерки за облекчаване във връзка със слотовете, съдържащи се в настоящия регламент, на въздушните превозвачи със значителен брой слотове на дадено летище следва да бъде разрешено да върнат най-много половината от своите слотове по този начин.

(11) ***Без да се засяга задължението на държавите членки да спазват правото на Съюза, по-специално правилата, установени в Договорите и в Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета***[1]***,*** отрицателните последици от евентуални мерки от страна на публичните органи ***на държавите членки или на трети държави, приети за справяне с разпространението на COVID-19 и*** ограничаващи възможността за пътуване с много кратко предизвестие, не могат да бъдат приписани на въздушните превозвачи и следва да бъдат смекчени***, когато тези мерки оказват значително въздействие върху изпълнимостта или възможността за пътуване или търсенето по съответните маршрути. Това следва да включва мерки, които водят до частично или пълно затваряне на границата или въздушното пространство или до частично или пълно закриване или намаляване на капацитета на съответните летища, до ограничения на движението на екипажите на авиокомпаниите, които затрудняват значително извършването на въздушни услуги, или до сериозно възпрепятстване на способността на пътниците да пътуват с който и да е превозвач по съответния маршрут, включително ограничения на движението или карантинни мерки в страната или региона на местоназначение или ограничения на наличните услуги, които са от съществено значение за прякото подпомагане на извършването на въздушна услуга.*** Мерките за смекчаване следва да гарантират, че въздушните превозвачи не следва да бъдат санкционирани за това, че не са били в състояние да използват слотове, ако това е резултат от подобни ограничителни мерки, които все още не са били обявени в момента на разпределянето на слотовете.. ▌Конкретното облекчаване на последиците от налагането на такива мерки следва да бъде ограничено ***по продължителност и при всички случаи не следва да надхвърля*** два последователни периода на часово планиране.

---

1 Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността (ОВ L 293, 31.10.2008 г., стр. 3).

(12) По време на периоди, в които търсенето е значително засегнато в резултат от кризата във връзка с COVID-19, на въздушните превозвачи следва да се предостави необходимото освобождаване от изискванията относно използването на слотове с цел запазване на правото върху тези слотове в последващия равностоен период на часово планиране. Това следва да даде възможност на въздушните превозвачи да увеличат услугите си, когато обстоятелствата го позволяват. Понижената степен на използване, определена за целта, следва да вземе предвид прогнозата за въздушното движение за 2021 г.***, направена в началото на 2021 г.,*** която възлиза на 50% от нивото на въздушното движение през 2019 г., несигурността около кризата във връзка с COVID-19 и възвръщането на доверието на потребителите и нивата на въздушното движение.

(13) ***С цел справяне с променящото се въздействие на кризата във връзка с COVID-19 и произтичащата от това липса на яснота по отношение на развитието на нивата на въздушното движение в средносрочен план и за*** да се реагира гъвкаво на предизвикателствата, пред които е изправен секторът на въздушния транспорт в резултат на тази криза, когато това е строго необходимо и обосновано, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с изменението на срока на прилагане на облекчаването на правилото за използване на слотове ***и с процентните стойности за минимална степен на използване на слотовете в определен обхват***. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложени в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество[1]. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

[1] ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

(14) За да могат да започнат навреме необходимата подготовка, въздушните превозвачи и координаторите трябва да са запознати с условията, които ще се прилагат за използването на слотове през даден период на часово планиране. Поради това Комисията следва да се стреми да приема делегираните актове възможно най-рано и при всички случаи преди крайния срок за връщане на слотовете, определен в член 10, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 95/93.

(15) Летищата, доставчиците на летищни услуги и въздушните превозвачи трябва да имат информация за наличния капацитет за целите на адекватното планиране. Въздушните превозвачи следва да предоставят на координатора слотовете, които не възнамеряват да използват, за евентуално преразпределяне на други въздушни превозвачи възможно най-рано, и не по-късно от три седмици преди планираната дата на тяхното използване. Когато въздушните превозвачи многократно и умишлено не спазват това изискване или което и да е друго изискване на Регламент (ЕИО) № 95/93, те следва да подлежат на подходящи санкции или равностойни мерки.

(16) Ако координаторът е убеден, че въздушният превозвач е прекратил дейността си на дадено летище, той следва незабавно да отнеме слотовете от въпросния въздушен превозвач и да ги върне в пула за преразпределяне на други превозвачи.

(17) ***Доколкото целта на настоящия регламент – а именно установяване на специални правила и облекчаване на общите правила за използване на слотове за ограничен период от време с цел да се смекчат последиците от кризата във връзка с Covid-19 върху въздушното движение, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците на предложеното действие може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.***

(18) Предвид неотложността, свързана с извънредните обстоятелства, предизвикани от кризата във връзка с COVID-19, е уместно да се предвиди изключение от срока от осем седмици, посочен в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Съюза, приложен към Договора за Европейския съюз, към Договора за функционирането на Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.

(19) За да се даде възможност за бързото прилагане на предвидените в настоящия регламент мерки, той следва да влезе в сила по спешност в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕИО) № 95/93 се изменя, както следва:

1) Член 2 се изменя, както следва:

а) вмъква се следната буква:

„ба) в периода, посочен в член 10а, параграф 3, „нов участник“ означава:

(i) въздушен превозвач, който заявява слот на летището като част от серия от слотове за определен ден, при което, ако заявката на превозвача бъде удовлетворена, той ще разполага общо с по-малко от седем слота на това летище за този ден; или

ii) въздушен превозвач, който заявява серия от слотове за непрекъснато обслужване на пътници по график между две летища в Съюза, на които в съответния ден същата услуга за непрекъснато обслужване на пътници по график между тези летища се предлага най-много от още двама въздушни превозвачи, и при което дори ако заявката на превозвача бъде удовлетворена, въздушният превозвач ще разполага с по-малко от девет слота за тази непрекъсната услуга на това летище за този ден.

Въздушен превозвач, който, заедно със своето дружество майка, собствените си дъщерни дружества или дъщерните дружества на своето дружество майка, разполага с повече от 10% от общия брой слотове, разпределени за въпросния ден на конкретно летище, не се смята за нов участник на това летище;“;

б) добавя се следната буква:

„н) „координационни параметри във връзка с COVID-19“ означава преразгледани координационни параметри, водещи до намаляване на наличния летищен капацитет на координирано летище поради специфични санитарни мерки, наложени от държавите членки в отговор на кризата във връзка с COVID-19.“

2) ***В член 7, параграф 1, първата алинея се заменя със следното:***

„1. Въздушните превозвачи, които оперират или възнамеряват да оперират на летища, управлявани от график, или на координирани летища, представят съответно на ръководителя на графика или на координатора цялата съответна информация, поискана от тях. Цялата съответна информация се представя във формата и в срока, определени от ръководителя на графика или от координатора. В частност, в момента на заявката за отпускане на слот въздушният превозвач уведомява координатора за това дали ще се възползва от статута на нов участник по отношение на исканите слотове съгласно член 2, буква б) или буква ба).“

3) Член 8 се изменя, както следва:

а) уводното изречение на параграф 2, първа алинея се заменя със следното:

„2. Без да се засягат членове 7, 8а и 9, член 10, параграфи 1 и 2а и член 14, параграф 1 от настоящия член не се прилага, когато са изпълнени следните условия:“;

б) вмъква се следният параграф:

„2а. В периода, посочен в член 10а, параграф 3, серия от слотове, върната в пула в съответствие с параграф 1 от настоящия член в края на периода на часово планиране (наричан по-нататък „референтният период на часово планиране“), при заявка се разпределя за следващия равностоен период на часово планиране на въздушен превозвач, който е използвал най-малко пет слота от въпросната серия в резултат на прилагането на член 10а, параграф 7 по време на референтния период на часово планиране***, при условие че серията от слотове не е била вече предоставена на превозвача, който първоначално е разполагал с тази серия за следващия равностоен период на часово планиране в съответствие с параграф 2 от настоящия член***.

Ако повече от един кандидат отговаря на изискванията на първа алинея, приоритет се дава на въздушния превозвач, който е използвал по-големия брой слотове от тази серия.“;

в) вмъква се следният параграф:

„6а. В периода, в който се прилагат координационните параметри във връзка с COVID-19, и за да се даде възможност за правилното прилагане на тези координационни параметри, координаторът може да промени разпределението на времето на заявените или разпределените слотове, попадащи в периода, определен в член 10а, параграф 3, или да ги анулира след изслушване на съответния въздушен превозвач. В този контекст координаторът взема предвид

допълнителните правила и указания, посочени в параграф 5 от настоящия член, при условията, определени в тях.“

4) В член 8а, параграф 3 се заменя със следното:

„3. а) Слотовете, предоставени на нов участник съгласно определението от член 2, буква б) или буква ба), не могат да се прехвърлят съгласно предвиденото в параграф 1, буква б) от настоящия член за срок от два равностойни периода на часово планиране, освен в случай на законно одобрено поглъщане на дейностите на банкрутирало предприятие.

б) Слотовете, предоставени на нов участник съгласно определението от член 2, буква б), ii) и iii) или от член 2, буква ба), ii) , не могат да се прехвърлят към друг маршрут съгласно предвиденото в параграф 1, буква а) на настоящия член за срок от два равностойни периода на часово планиране, освен ако новият участник не се ползва със същия приоритет по новия маршрут, както по първоначалния маршрут.

в) Слотовете, предоставени на нов участник съгласно определението от член 2, буква б) или буква ба), не могат да се разменят съгласно предвиденото в параграф 1, буква в) от настоящия член за срок от два равностойни периода на часово планиране, освен с цел да се подобри разпределението на времето на слотовете за тези услуги спрямо първоначално заявените времена.“

5) Член 10 ▌ се изменя, както следва:

а) вмъква се следният параграф:

„2а. Независимо от параграф 2, серия от слотове, предоставена за периода на часово планиране от 28 март 2021 г. до 30 октомври 2021 г., дава право на въздушния превозвач на същата серия от слотове за периода на часово планиране от 27 март 2022 г. до 29 октомври 2022 г., ако въздушният превозвач е предоставил на координатора пълната серия от слотове за преразпределяне преди... [осем дни след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Настоящият параграф се прилага само за серии от слотове, които са били разпределени на един и същ превозвач за периода на часово планиране от 29 март 2020 г. до 24 октомври 2020 г. Броят на слотовете, от които въпросният въздушен превозвач може да се възползва съгласно настоящия параграф, се ограничава до брой, равен на 50% от слотовете, които са били разпределени на същия превозвач за периода на часово планиране от 29 март 2020 г. до 24 октомври 2020 г., с изключение на въздушен превозвач, на който са били разпределени по-малко от 29 слота средно на седмица през предходния равностоен период на часово планиране на въпросното летище. “;

б) ***параграф 4*** се изменя, както следва:

(i) добавя се следната буква:

„д) през периода, посочен в член 10а, параграф 3, въвеждането ▌ на мерки от страна на публичните органи, насочени към справяне с разпространението на COVID-19 в единия край на даден маршрут, за който въпросните слотове са били използвани или планирани за използване, при условие че мерките не са били обявени по времето на разпределянето на серията от слотове***, че тези мерки оказват значително въздействие върху изпълнимостта или възможността за пътуване или търсенето по съответните маршрути*** и че ***те*** водят до едно от следните:

i) частично или пълно затваряне на границата или въздушното пространство ***или частично или пълно закриване или намаляване на капацитета на летището*** през значителна част от съответния период на часово планиране,

ii) сериозна пречка пред възможността на пътниците да пътуват с който и да е превозвач по този директен маршрут през значителна част от съответния период на часово планиране***, включително*****:**

- ***ограничения за пътуване въз основа на националност или място на пребиваване, забрана на всички пътувания с изключение на съществени пътувания, или забрани за полети от или до определени държави или географски райони,***
- ***ограничения на движението или карантинни мерки или мерки за изолация в рамките на държавата или региона, където се намира летището на местоназначение (включително междинни пунктове),***
- ***ограничения върху наличието на услуги, които са от съществено значение за прякото подпомагане на извършването на въздушна услуга,***

(iii) ограничения на движението на екипажите на авиокомпаниите, които значително възпрепятстват извършването на въздушни услуги от или до обслужваните летища, включително внезапни забрани за влизане или блокиране на екипажа на неочаквани места поради карантинни мерки.“

(ii) добавят се следните алинеи:

„Буква д) се прилага за периода, за който са в сила мерките, посочени в тази буква, и, в границите, определени в трета, четвърта и пета алинея, за допълнителен период ***до*** шест седмици. Ако обаче мерките, посочени в буква д), престанат да се прилагат по-малко от шест седмици преди края на периода на часово планиране, буква д) се прилага за остатъка от шестседмичния период само когато слотовете от следващия период на часово планиране се използват за същия маршрут.

Буква д) се прилага само за слотове, използвани за маршрути, за които вече са били използвани от въздушния превозвач преди обявяването на мерките, посочени в тази буква.

Буква д) престава да се прилага, когато въздушният превозвач използва въпросните слотове, за да премине към маршрут, който не е засегнат от мерките на публичните органи.

Въздушните превозвачи могат да оправдаят неизползването на слот в съответствие с буква д) най-много за два последователни периода на часово планиране.“;

в) в параграф 6 втора алинея се заменя със следния текст:

„По отношение на заявките от нови участници с предимство се ползват въздушните превозвачи със статут на нови участници съгласно член 2, буква б), i) и ii), член 2, буква б), i) и iii), или член 2, буква ба), i) и ii).“

6) Член 10а се заменя със следното:

„Член 10а

Разпределяне на слотовете в отговор на кризата във връзка с COVID-19

1. За целите на член 8, параграф 2 и член 10, параграф 2 координаторите считат слотовете, разпределени за периода от 1 март 2020 г. до ***27 март 2021 г.***, за използвани от въздушния превозвач, на който са били разпределени първоначално.

2. За целите на член 8, параграф 2 и член 10, параграф 2 координаторите считат слотовете, разпределени за периода от 23 януари 2020 г. до 29 февруари 2020 г., за използвани от въздушния превозвач, на който са били разпределени първоначално, по отношение на въздушните услуги между летища в Съюза и летища в Китайската народна република или в Специален административен район на Китайската народна република Хонконг.

3. По отношение на ***слотовете, които не са били предоставени на координатора за преразпределяне в съответствие с член 10, параграф 2а, по време на*** периода от 28 март 2021 г. до 30 октомври 2021 г. и за целите на член 8, параграф 2 и член 10, параграф 2, ако даден въздушен превозвач докаже по убедителен за координатора начин, че е използвал въпросната серия от слотове най-малко за ***50***% от времето през периода на часово планиране, за който тя е била разпределена, въздушният превозвач има право на същата серия от слотове за следващия равностоен период на часово планиране.

   По отношение на периода, посочен в първа алинея от настоящия параграф, процентните стойности съгласно член 10, параграф 4 и член 14, параграф 6, буква а), възлизат на ***50***%.

4. По отношение на слотовете с дата от 9 април 2020 г. до 27 март 2021 г., параграф 1 се прилага само когато въздушният превозвач е върнал съответните неизползвани слотове на координатора за преразпределяне на други въздушни превозвачи.

▌

5. Когато Комисията установи въз основа на данни, публикувани от Евроконтрол, който е управителният орган на мрежата за мрежовите функции за управление на въздушното движение в единното европейско небе, че намаляването на нивото на въздушното движение в сравнение с нивото през съответния период от 2019 г. е трайно и според прогнозите за движението на Евроконтрол е вероятно да продължи, както и въз основа на най-надеждните налични научни данни установи, че тази ситуация е резултат от въздействието на кризата във връзка с COVID-19, Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 12а, за да измени съответно периода, посочен в параграф 3 от настоящия член.

На Комисията се предоставя правомощието да приема***, когато това е строго необходимо за справяне с променящото се въздействие на кризата във връзка с COVID-19 върху нивата на въздушното движение,*** делегирани актове в съответствие с член 12а за изменение на процентните стойности, посочени в параграф 3 от настоящия член, в обхвата между ***30*** и ***70***%. За тази цел Комисията взема предвид промените, настъпили от ... [датата на влизане в сила на настоящия регламент за изменение], въз основа на следните елементи:

а) данни за нивата на въздушното движение и прогнозите, публикувани от Евроконтрол;

б) развитието на тенденциите във въздушното движение през периодите на часово планиране, като взема предвид развитието, наблюдавано от началото на кризата във връзка с COVID-19; както и

в) показатели, свързани с търсенето на пътнически и товарен въздушен транспорт, включително тенденции по отношение на размера и използването на флота и коефициентите на натоварване.

Делегираните актове съгласно настоящия параграф се приемат не по-късно от ***31 декември*** за следващия летен период на часово планиране и не по-късно от ***31 юли*** за следващия зимен период на часово планиране.

6. Когато в случай на продължително въздействие на кризата във връзка с COVID-19 върху сектора на въздушния транспорт в Съюза наложителни причини за спешност налагат това, предвидената в член 12б процедура се прилага за делегираните актове, приети съгласно настоящия член.

7. През периода, посочен в параграф 3, въздушните превозвачи предоставят на координатора за преразпределяне на други въздушни превозвачи всички слотове, които не възнамеряват да използват, не по-късно от три седмици преди датата на използване.“

7) В член 12а параграф 2 се заменя със следното:

„2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 10а, се предоставя на Комисията до ▌... [***една година*** след датата на влизане в сила на настоящия регламент].“

8) Член 14 се изменя, както следва:

а) ▌ параграф 5 се ***заменя със следното***:

„5. Държавите членки установяват и прилагат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции или равностойни мерки спрямо въздушните превозвачи, които многократно и умишлено не спазват настоящия регламент.“;

б) в параграф 6 се добавя следната буква:

„в) През периода, посочен в член 10а, параграф 3, ако координатор установи въз основа на информацията, с която разполага, че въздушен превозвач е прекратил дейността си на дадено летище и вече не е в състояние да използва разпределените му слотове, координаторът отнема от въздушния превозвач въпросната серия от слотове за остатъка от периода на часово планиране и ги връща в пула, след като изслуша засегнатия въздушен превозвач.“.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2021)0049

Временни мерки относно валидността на удостоверенията и лицензите (Омнибус 2) ***I

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 11 февруари 2021 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на специални и временни мерки с оглед на разпространението на COVID-19 относно подновяването или удължаването на някои удостоверения, свидетелства и разрешителни и отлагането на някои периодични проверки и продължаващо обучение в определени области на транспортното законодателство за референтни периоди след периодите, посочени в Регламент (ЕС) 2020/698 (COM(2021)0025 – C9-0004/2021 – 2021/0012(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

– като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2021)0025),

– като взе предвид член 294, параграф 2, член 91 и член 100, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0004/2021),

– като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 27 януари 2021 г.[1],

– след консултация с Комитета на регионите,

– като взе предвид поетия с писмо от 3 февруари 2021 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид членове 59 и 163 от своя Правилник за дейността,

[1] Все още непубликувано в Официален вестник.

1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;

2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;

3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

P9_TC1-COD(2021)0012

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 11 февруари 2021 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета за определяне на специални и временни мерки с оглед на продължаващата криза във връзка с COVID-19 относно подновяването или удължаването на срока на валидност на някои удостоверения, свидетелства и разрешителни, отлагането на някои периодични проверки и продължаващо обучение в някои области на транспортното законодателство и удължаването на някои срокове, посочени в Регламент (ЕС) 2020/698

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 91 и член 100, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[1],

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура[2],

[1] Становище от 27 януари 2021 г. (все още непубликувано в Официален вестник).
[2] Позиция на Европейския парламент от 11 февруари 2021 г.

като имат предвид, че:

(1) Продължаващата пандемия от COVID-19 и свързаната с това криза, засягаща общественото здраве, представляват безпрецедентно предизвикателство за държавите членки и създават големи затруднения за националните органи, гражданите на Съюза и икономическите оператори, и по-специално за транспортните оператори. Кризата, засягаща общественото здраве, породи извънредни обстоятелства, които засягат нормалната дейност на компетентните органи в държавите членки, както и дейността на транспортните предприятия по отношение на административните формалности, които трябва да бъдат извършени в различните транспортни сектори и които обстоятелства не е било възможно да бъдат адекватно съобразени към момента на приемане на съответните мерки. Тези извънредни обстоятелства оказват значително въздействие върху различни области, обхванати от правото на Съюза в областта на транспорта.

(2) По-специално транспортните оператори и другите засегнати лица може да не са в състояние да изпълнят необходимите формалности или процедури, за да се съобразят с някои разпоредби на правото на Съюза, свързани с подновяването или удължаването на срока на валидност на удостоверения, свидетелства и разрешителни, или за да извършат други стъпки, необходими за запазването на тяхната валидност. По същите причини компетентните органи на държавите членки може да не са в състояние да спазят задълженията, установени от правото на Съюза, и да гарантират, че съответните заявления, подадени от транспортните оператори, се разглеждат преди изтичането на приложимите крайни срокове.

(3) С Регламент (ЕС) 2020/698 на Европейския парламент и на Съвета[1] са определени специални и временни мерки относно подновяването и удължаването на срока на валидност на някои удостоверения, свидетелства и разрешителни, както и относно отлагането на някои периодични проверки и продължаващо обучение, които в съответствие с посочените в същия регламент правни актове на Съюза е трябвало да бъдат извършени в рамките на периода от 1 март 2020 г. или, в някои случаи, от 1 февруари 2020 г., до 31 август 2020 г. В съответствие с посочения регламент тези удостоверения, свидетелства и разрешителни, както и някои периодични проверки и продължаващо обучение бяха съответно подновени, удължени или отложени за срок от шест месеца или, в някои случаи — от седем месеца.

[1] Регламент (ЕС) 2020/698 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 2020 г. за определяне на специални и временни мерки с оглед на избухването на COVID-19 относно подновяването или удължаването на някои удостоверения, свидетелства и разрешителни и отлагането на някои периодични проверки и продължаващо обучение в определени области на транспортното законодателство (ОВ L 165, 27.5.2020 г., стр. 10).

(4) Някои държави членки, които към 1 август 2020 г. счетоха, че подновяването на някои удостоверения, свидетелства и разрешителни, както и завършването на някои периодични проверки или продължаващо обучение има вероятност да останат практически неосъществими след 31 август 2020 г. поради мерките, които са предприели за предотвратяване или ограничаване на разпространението на COVID-19, представиха на Комисията мотивирани искания за разрешение да прилагат допълнителни индивидуални удължавания на сроковете. Комисията прие шест решения за разрешаване на такива удължавания[1].

[1] Решение (ЕС) 2020/1236 на Комисията от 25 август 2020 г. за предоставяне на разрешение на Нидерландия да приложи удължаване на някои срокове, посочени в членове 2 и 3 от Регламент (ЕС) 2020/698 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 282, 31.8.2020 г., стр. 19); Решение (ЕС) 2020/1235 на Комисията от 26 август 2020 г. за предоставяне на разрешение на Гърция да приложи удължаване на някои срокове, посочени в член 4 от Регламент (ЕС) 2020/698 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 282, 31.8.2020 г., стр. 17); Решение (ЕС) 2020/1219 на Комисията от 20 август 2020 г. за предоставяне на разрешение на Италия да приложи удължаване на някои срокове, посочени в член 2 от Регламент (ЕС) 2020/698 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 277, 26.8.2020 г., стр. 16); Решение (ЕС) 2020/1240 на Комисията от 21 август 2020 г. за предоставяне на разрешение на България да приложи удължаване на срок, посочен в член 3 от Регламент (ЕС) 2020/698 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 284, 1.9.2020 г., стр. 7); Решение (ЕС) 2020/1282 на Комисията от 31 август 2020 г. за предоставяне на разрешение на Франция да приложи удължаване на някои срокове, посочени в членове 11, 16 и 17 от Регламент (ЕС) 2020/698 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 301, 15.9.2020 г., стр. 9); Решение (ЕС) 2020/1237 на Комисията от 25 август 2020 г. за предоставяне на разрешение на Обединеното кралство да приложи удължаване на някои срокове, посочени в членове 3 и 11 от Регламент (ЕС) 2020/698 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 282, 31.8.2020 г., стр. 22).

(5) Въпреки настъпилото през лятото на 2020 г. известно подобрение в кризата във връзка с пандемията от COVID-19, продължаващото наличие на последици от тази криза, а в някои случаи и тяхното влошаване през третото тримесечие на 2020 г. принудиха държавите членки да запазят, а в някои случаи и да засилят мерките, предприети за предотвратяване на разпространението на COVID-19. Последиците от тези мерки са, че транспортните оператори и другите засегнати лица може да не са в състояние да изпълнят необходимите формалности или процедури, за да се съобразят с някои разпоредби на правото на Съюза, свързани с подновяването или удължаването на срока на валидност на удостоверенията, свидетелствата и разрешителните, или със завършването на периодични проверки или продължаващо обучение, или за да извършат други стъпки, необходими за запазването на тяхната валидност, какъвто беше случаят през пролетта на 2020 г. По същите причини компетентните органи на държавите членки може да не са в състояние да спазят задълженията, установени от правото на Съюза, и да гарантират, че съответните заявления, подадени от транспортните оператори, се разглеждат преди изтичането на приложимите крайни срокове.

(6) Поради това е необходимо да се приемат мерки за преодоляване на тези проблеми и за гарантиране както на правната сигурност, така и на правилното функциониране на съответните правни актове. Следва да се предвиди адаптиране в тази насока, особено по отношение на определени срокове, като се предостави възможност Комисията да разрешава удължавания въз основа на искане, подадено от която и да е държава членка.

(7) С Директива 2003/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[1] се определят правила относно началната квалификация и продължаващото обучение на водачите на някои пътни превозни средства за превоз на товари или пътници. Тези водачи трябва да притежават удостоверение за професионална компетентност (УПК) и трябва да докажат, че са преминали продължаващото обучение чрез свидетелство за управление на превозно средство или карта за квалификация на водача, на която е отбелязано продължаващото обучение. Поради трудностите за притежателите на УПК да преминат продължаващото обучение и да подновят УПК, удостоверяващи завършването на това продължаващо обучение, в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата след 31 август 2020 г. криза във връзка с COVID-19, е необходимо да се удължи срокът на валидност на тези УПК с ***10*** месеца от датата на изтичането на срока им, за да се осигури непрекъснатост на автомобилния транспорт. ***УПК, чийто срок на валидност вече е била удължен в съответствие с Регламент (ЕС) 2020/698, следва да се ползват и от едно допълнително удължаване за разумен период от време с оглед на настоящите ограничения, както и от съображения, свързани с пътната безопасност.***

[1] Директива 2003/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2003 г. относно начална квалификация и продължаващо обучение на водачи на някои пътни превозни средства за превоз на товари или пътници, за изменение на Регламент (ЕИО) № 3820/85 на Съвета и Директива 91/439/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 76/914/ЕИО на Съвета (ОВ L 226, 10.9.2003 г., стр. 4).

(8) С Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[1] се установяват правила относно свидетелствата за управление на превозни средства. В нея се предвижда взаимното признаване на свидетелствата за управление на превозни средства, издадени от държавите членки въз основа на образец на свидетелство за управление на Съюза, и се установяват редица минимални изисквания за тези свидетелства. По-специално водачите на моторни превозни средства трябва да притежават валидно свидетелство за управление на превозно средство, което трябва да бъде подновено или, в някои случаи, заменено при изтичането на неговата административна валидност. Поради трудности при подновяването на свидетелствата за управление на превозни средства в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата след 31 август 2020 г. криза във връзка с COVID-19, е необходимо да се удължи срокът на валидност на някои свидетелства за управление на превозни средства с ***10*** месеца от датата на изтичането на срока им, за да се осигури непрекъснатост на автомобилното движение. ***Свидетелствата за управление на превозни средства, чийто срок на валидност вече е била удължен в съответствие с Регламент (ЕС) 2020/698, следва да се ползват и от едно допълнително удължаване за разумен период от време с оглед на настоящите ограничения, както и от съображения, свързани с пътната безопасност.***

[1] Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. относно свидетелства за управление на превозни средства (ОВ L 403, 30.12.2006 г., стр. 18).

(9) С Регламент (ЕС) № 165/2014 на Европейския парламент и на Съвета[1] се установяват правила относно тахографите в автомобилния транспорт. Спазването на правилата относно времето на управление, работното време и почивките, както са уредени в Регламент (ЕО) № 561/2006 на Европейския парламент и на Съвета[2] и Директива 2002/15/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[3], е от съществено значение, за да се гарантират лоялната конкуренция и пътната безопасност. Поради необходимостта да се осигури непрекъснатост на предоставянето на услуги за автомобилен превоз въпреки трудностите при извършването на редовните технически прегледи на тахографите вследствие на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата криза с COVID-19, техническите прегледи, посочени в член 23, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 165/2014, които е трябвало да бъдат извършени между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., следва да бъдат извършени не по-късно от ***10*** месеца след датата, на която е трябвало да бъдат извършени съгласно посочения член. По същата причина трудностите при подновяването и замяната на картите на водача в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата криза във връзка с COVID-19, са основание за предоставянето на допълнително време на компетентните органи на държавите членки за тези цели. В тези случаи за водачите следва да бъдат създадени условия и да бъде въведено задължение да използват надеждни алтернативи за регистриране на необходимата информация във връзка с времето на управление, работното време и почивките, докато не получат нова карта.

---

1 Регламент (ЕС) № 165/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 4 февруари 2014 г. относно тахографите в автомобилния транспорт, за отмяна на Регламент (ЕИО) № 3821/85 на Съвета относно контролните уреди за регистриране на данните за движението при автомобилен транспорт и за изменение на Регламент (ЕО) № 561/2006 на Европейския парламент и на Съвета за хармонизиране на някои разпоредби от социалното законодателство, свързани с автомобилния транспорт (ОВ L 60, 28.2.2014 г., стр. 1).

2 Регламент (ЕО) № 561/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. за хармонизиране на някои разпоредби от социалното законодателство, свързани с автомобилния транспорт, за изменение на Регламенти (ЕИО) № 3821/85 и (ЕО) № 2135/98 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 3820/85 на Съвета (ОВ L 102, 11.4.2006 г., стр. 1).

3 Директива 2002/15/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2002 г. за организацията на работното време на лицата, извършващи транспортни дейности в автомобилния транспорт (ОВ L 80, 23.3.2002 г., стр. 35).

(10) С Директива 2014/45/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[1] се установяват правила относно периодичните прегледи за проверка на техническата изправност на моторните превозни средства и техните ремаркета. Периодичните прегледи за проверка на техническата изправност са сложна задача, чиято цел е да се гарантира, че превозните средства се поддържат в безопасно и приемливо спрямо околната среда състояние по време на използването им. Поради трудности при извършването на периодичните прегледи за проверка на техническата изправност в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата след 31 август 2020 г. криза, свързана с COVID-19, периодичните прегледи за проверка на техническата изправност, които е трябвало да бъдат извършени между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., следва да бъдат извършени на по-късна дата, но не по-късно от ***10*** месеца след първоначалния срок и съответните удостоверения следва да останат валидни до тази по-късна дата.

[1] Директива 2014/45/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. относно периодичните прегледи за проверка на техническата изправност на моторните превозни средства и техните ремаркета и за отмяна на Директива 2009/40/ЕО (ОВ L 127, 29.4.2014 г., стр. 51).

(11) С Регламент (ЕО) № 1071/2009 на Европейския парламент и на Съвета[1] се установяват общи правила относно условията, които трябва да бъдат спазени за упражняване на професията автомобилен превозвач. В резултат на продължаващата след 31 август 2020 г. пандемия от COVID-19 и свързаната с това криза, засягаща общественото здраве, някои транспортни предприятия вече не отговарят на изискванията по отношение на превозното средство или превозните средства, които трябва да бъдат на тяхно разположение и да се използват от тях. Тези обстоятелства имат също така сериозни последици върху финансовото положение на сектора, като някои транспортни предприятия вече не отговарят на изискването за финансова стабилност. Предвид намалената активност вследствие на кризата, засягаща общественото здраве, се очаква, че на предприятията ще е необходимо повече време от обичайното, за да докажат, че отново отговарят трайно на изискванията във връзка с превозното средство или превозните средства, които трябва да бъдат на тяхно разположение и да се използват от тях, или на изискванията за финансова стабилност. Поради това е целесъобразно максималните срокове, установени за тези цели в член 13, параграф 1, букви б) и в) от Регламент (ЕО) № 1071/2009, да бъдат удължени от 6 на 12 месеца по отношение на оценката на изискванията във връзка с превозното средство или превозните средства, които трябва да бъдат на тяхно разположение и да се използват от съответните предприятия за автомобилни превози, както е посочено в член 5, букви б) и в) от посочения регламент, и по отношение на оценката на изискването за финансова стабилност на тези предприятия, доколкото тези оценки обхващат целия период между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. или част от него. Ако вече е установено неизпълнение на някое от тези изисквания и определеният от компетентния орган срок още не е изтекъл, компетентният орган следва да има възможност да удължи този срок на общо 12 месеца.

[1] Регламент (ЕО) № 1071/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за установяване на общи правила относно условията, които трябва да бъдат спазени за упражняване на професията автомобилен превозвач и за отмяна на Директива 96/26/ЕО на Съвета (ОВ L 300, 14.11.2009 г., стр. 51).

(12) С регламенти (ЕО) № 1072/2009[1] и (ЕО) № 1073/2009[2] на Европейския парламент и на Съвета се установяват общи правила за достъп съответно до пазара на международни автомобилни превози на товари и до международния пазар на автобусни превози. Международните автомобилни превози на товари и международните автобусни превози на пътници зависят, *inter alia*, от притежаването на лиценз на Общността, а в случая на водачи, които са граждани на трети държави и които извършват превоз на товари — на атестация за водач. За предоставянето на редовни автобусни превози също е необходимо разрешително. Тези лицензи, атестации и разрешителни могат да бъдат подновявани, след като се установи, че съответните условия продължават да се спазват. Поради трудности при подновяването на лицензите и атестациите в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата след 31 август 2020 г. криза във връзка с COVID-19, е необходимо срокът им на валидност да се удължи с ***10*** месеца от датата на изтичане на този срок, за да се осигури непрекъснатост на автомобилния транспорт.

---

1 Регламент (ЕО) № 1072/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно общите правила за достъп до пазара на международни автомобилни превози на товари (ОВ L 300, 14.11.2009 г., стр. 72).

2 Регламент (ЕО) № 1073/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно общите правила за достъп до международния пазар на автобусни превози и за изменение на Регламент (ЕО) № 561/2006 (ОВ L 300, 14.11.2009 г., стр. 88).

(13) С Директива (ЕС) 2016/798 на Европейския парламент и на Съвета[1] се определят правила относно безопасността на железопътния транспорт. Като се имат предвид мерките за ограничения на движението на гражданите, съчетани с допълнителното работно натоварване, свързано с ограничаването на пандемията от COVID-19, която продължи след 31 август 2020 г., националните органи, железопътните предприятия и управителите на инфраструктура са изправени пред трудности, свързани с подновяването на единните сертификати за безопасност и, с оглед на предстоящото изтичане на съществуващите разрешения за безопасност, с издаването на такива разрешения за последващ период, съответно попадащи в обхвата на членове 10 и 12 от посочената директива. Поради това срокът за подновяване на единните сертификати за безопасност следва да бъде удължен с ***10*** месеца, като съществуващите единни сертификати за безопасност следва да останат съответно валидни. Аналогично срокът на валидност на разрешенията за безопасност следва да бъде удължен с ***10*** месеца от датата на изтичане на срока им.

[1] Директива (ЕС) 2016/798 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно безопасността на железопътния транспорт (ОВ L 138, 26.5.2016 г., стр. 102).

(14) В съответствие с член 33, параграф 2 от Директива (ЕС) 2016/798 някои държави членки удължиха срока за транспониране на посочената директива до 16 юни 2020 г. С Директива (ЕС) 2020/700 на Европейския парламент и на Съвета[1] за изменение на Директива (ЕС) 2016/798 бе предвидена възможността тези държави членки допълнително да удължат срока за транспониране до 31 октомври 2020 г. Поради това правилата на Директива 2004/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[2] останаха приложими в тези държави членки до 31 октомври 2020 г. и съответните държави членки продължиха да имат право да издават сертификати и разрешителни за безопасност съгласно Директива 2004/49/ЕО. Сертификатите за безопасност, издадени съгласно Директива 2004/49/ЕО, остават валидни до датата на изтичане на срока им в съответствие с Директива (ЕС) 2016/798. Поради това е необходимо също така да се предвиди удължаване на сроковете за подновяване на сертификатите за безопасност и на разрешителните за безопасност, издадени съгласно членове 10 и 11 от Директива 2004/49/ЕО, и да се поясни, че въпросните сертификати за безопасност и разрешителни за безопасност остават съответно валидни.

---

1 Директива (ЕС) 2020/700 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 2020 г. за изменение на директиви (ЕС) 2016/797 и (ЕС) 2016/798 по отношение на удължаването на срока за тяхното транспониране (ОВ L 165, 27.5.2020 г., стр. 27).

2 Директива 2004/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно безопасността на железопътния транспорт в Общността и за изменение на Директива 95/18/ЕО на Съвета относно лицензирането на железопътните предприятия и Директива 2001/14/ЕО относно разпределяне на капацитета на железопътната инфраструктура и събиране на такси за ползване на железопътната инфраструктура и за сертифициране за безопасност (Директива относно безопасността на железопътния транспорт) (ОВ L 164, 30.4.2004 г., стр. 44).

(15) С Директива 2007/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[1] се установяват правила за сертифициране на машинисти, управляващи локомотиви и влакове в рамките на железопътната система на Съюза. Член 14, параграф 5 и член 16 от посочената директива предвиждат валидността на свидетелствата за машинисти да бъде ограничена до 10 години и да бъде предмет на периодични проверки. Поради трудностите при подновяването на свидетелствата вследствие на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата след 31 август 2020 г. криза във връзка с COVID-19, срокът на валидност на свидетелствата, изтичащи в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., следва да бъде удължен с ***10*** месеца от датата на изтичането му. Аналогично, на машинистите следва да бъде предоставен допълнителен срок от ***10*** месеца за извършване на периодичните проверки.

[1] Директива 2007/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. за сертифициране на машинисти, управляващи локомотиви и влакове в рамките на железопътната система на Общността (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 51).

(16) С Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[1] беше създадено единно европейско железопътно пространство. Съгласно член 23, параграф 2 от посочената директива лицензиращите органи могат да извършват редовно преглеждане, за да проверят дали дадено железопътно предприятие продължава да изпълнява произтичащите от лицензa задължения, установени в глава III от същата директива. Съгласно член 24, параграф 3 от посочената директива лицензиращите органи могат да спират действието или да отнемат лиценз поради неизпълнение на изискванията за финансова стабилност и да издават временен лиценз до извършването на реорганизация на железопътното предприятие, при условие че не се застрашава безопасността. Поради извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата след 31 август 2020 г. криза във връзка с COVID-19, лицензиращите органи изпитват сериозни затруднения при осъществяването на редовните преглеждания във връзка със съществуващи лицензи и при вземането на съответните решения относно издаването на нови лицензи след изтичането на срока на временния лиценз. Поради това сроковете за осъществяване на редовните преглеждания, които в съответствие с посочената директива изтичат в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., следва да бъдат удължени с ***10*** месеца. Аналогично срокът на валидност на временните лицензи, изтичащи между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., следва да бъде удължен с ***10*** месеца.

[1] Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. за създаване на единно европейско железопътно пространство (ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 32).

(17) В член 25, параграф 2 от Директива 2012/34/ЕС от лицензиращите органи се изисква да вземат решения по заявките за лицензи в срок от три месеца след представяне на цялата съответна информация, и по-специално данните, предвидени в приложение III към посочената директива. Поради затрудненото вземане на съответните решения в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата след 31 август 2020 г. криза, свързана с COVID-19, е необходимо този срок да бъде удължен със седем месеца.

(18) Железопътни предприятия, които са били финансово стабилни преди разпространението на COVID-19, срещат проблеми с ликвидността, които биха могли да станат причина за спирането на действието или отнемането на техните лицензи или евентуалната им замяна с временни лицензи, без да са налице структурни икономически причини за това. Предоставянето на временен лиценз в съответствие с член 24, параграф 3 от Директива 2012/34/ЕС може да изпрати отрицателен сигнал към пазара относно жизнеспособността на железопътните предприятия, което от своя страна би задълбочило техните иначе временни финансови проблеми. Поради това в съответствие с Регламент (ЕС) 2020/698 и предвид продължаващата след 31 август 2020 г. криза, във връзка с COVID-19, следва да се предвиди, че когато лицензиращият орган, въз основа на извършена проверка в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. установи, че дадено железопътно предприятие не може повече да изпълнява изискванията, отнасящи се до финансовата стабилност, следва да може да реши преди 30 ***юни*** 2021 г. лицензът на засегнатото железопътно предприятие да не бъде спиран или отнеман, при условие че безопасността не е изложена на риск и че е реалистично да се очаква задоволително финансово възстановяване на железопътното предприятие в рамките на следващите седем месеца. След 30 ***юни*** 2021 г. спрямо железопътното предприятие следва да се прилагат общите правила, установени в член 24, параграф 1 от Директива 2012/34/ЕС.

(19) В Директива 96/50/ЕО на Съвета[1] са определени условията за получаване на удостоверение за капитан на плавателен съд за превоз на стоки и пътници по вътрешноводни пътища в Съюза. След навършване на 65-годишна възраст притежателите на удостоверение за капитан на плавателен съд са длъжни да преминават периодични медицински прегледи. С оглед на мерките във връзка с продължаващата след 31 август 2020 г. криза във връзка с COVID-19, и по-специално ограничения достъп до медицински услуги за извършване на медицински прегледи, притежателите на удостоверение за капитан на плавателен съд може да не са в състояние да преминат изискваните медицински прегледи, докато са в сила съответните мерки. Поради това за случаите, в които срокът за преминаване на медицински прегледи е изтекъл или ще изтече в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., този срок следва да бъде удължен с ***10*** месеца във всеки от съответните случаи. Въпросните удостоверения за капитан на плавателен съд следва да останат съответно валидни.

[1] Директива 96/50/ЕО на Съвета от 23 юли 1996 г. относно хармонизирането на условията за получаване на национално удостоверение за капитан на плавателен съд за превоз на стоки и пътници по вътрешноводни пътища в Общността (ОВ L 235, 17.9.1996 г., стр. 31).

(20) С Директива (ЕС) 2016/1629 на Европейския парламент и на Съвета[1] се установяват технически изисквания за плавателните съдове по вътрешните водни пътища. Съгласно член 10 от тази директива срокът на валидност на свидетелствата за вътрешно корабоплаване на Съюза се ограничава. Освен това в член 28 от Директива (ЕС) 2016/1629 се предвижда документите, попадащи в обхвата на тази директива и издадени от компетентните органи на държавите членки преди 6 октомври 2018 г. съгласно приложимата преди нея директива, а именно Директива 2006/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[2], да остават валидни до изтичането на срока им. Мерките, предприети с оглед на продължаващата след 31 август 2020 г. криза във връзка с COVID-19, могат да затруднят, а понякога и да осуетят работата на компетентните органи, които трябва да извършат техническата проверка за удължаване на срока на валидност на съответните свидетелства или — в случая на документите, посочени в член 28 от Директива (ЕС) 2016/1629 — за тяхната замяна. Поради това, за да не се прекъсва дейността на съответните плавателни съдове по вътрешните водни пътища, е целесъобразно да се удължи с ***10*** месеца срокът на валидност на свидетелствата за вътрешно корабоплаване на Съюза и на документите, попадащи в обхвата на член 28 от Директива (ЕС) 2016/1629, който е изтекъл или ще изтече в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г.

---

1 Директива (ЕС) 2016/1629 на Европейския парламент и на Съвета от 14 септември 2016 г. за установяване на техническите изисквания за плавателните съдове по вътрешните водни пътища, за изменение на Директива 2009/100/ЕО и за отмяна на Директива 2006/87/ЕО (ОВ L 252, 16.9.2016 г., стр. 118).

2 Директива 2006/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. за установяване на техническите изисквания за плавателни съдове по вътрешни водни пътища и за отмяна на Директива 82/714/ЕИО на Съвета (ОВ L 389, 30.12.2006 г., стр. 1).

(21) С Регламент (ЕО) № 725/2004 на Европейския парламент и на Съвета[1] се установяват правила за подобряване на сигурността на корабите и на пристанищните съоръжения. С Директива 2005/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[2] се определят мерки за повишаване на сигурността на пристанищата срещу заплахи от инциденти, свързани със сигурността. С нея също така се гарантира, че мерките за сигурност, взети в съответствие с Регламент (ЕО) № 725/2004, се ползват от по-голяма сигурност на пристанищата. Продължаващата след 31 август 2020 г. криза във връзка с COVID-19, затруднява органите на държавите членки при провеждането на инспекции и проучвания в областта на морската сигурност във връзка с подновяването на някои документи в областта на морската сигурност. Поради това е необходимо сроковете за преглед на оценките и плановете за сигурност, изисквани по силата на посочените правни актове на Съюза, да се удължат с разумен период от време, за да се предостави възможност на държавите членки и на корабната индустрия да възприемат гъвкав и прагматичен подход и да се запазят отворени основните вериги за доставка, без да се застрашава сигурността. Следва също така да се осигури гъвкавост ***по отношение на времевите рамки, в които трябва да се проведат упражненията*** в областта на морската сигурност, ***изисквани съгласно*** тези правни актове на Съюза.

[1] Регламент (ЕО) № 725/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно подобряване на сигурността на корабите и на пристанищните съоръжения (ОВ L 129, 29.4.2004 г., стр. 6).

[2] Директива 2005/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за повишаване на сигурността на пристанищата (ОВ L 310, 25.11.2005 г., стр. 28).

(22) Когато дадена държава членка счита, че прилагането на правилата, от които настоящият регламент дерогира и които са свързани, *inter alia*, с подновяването или удължаването на срока на валидност на удостоверения, свидетелства и разрешителни, е вероятно да остане практически неосъществимо след датите, посочени в настоящия регламент, поради мерките, които е предприела за предотвратяване или ограничаване на разпространението на COVID-19, Комисията следва, по искане на тази държава членка, подадено до ***31 май*** 2021 г., да бъде оправомощена да позволи на съответната държава членка да удължи допълнително посочените в настоящия регламент срокове, по целесъобразност***, при условие че такова удължаване не води до непропорционални рискове, по-специално от гледна точка на безопасността и сигурността на транспорта***. С цел да се гарантира***т както*** правната сигурност, ***така и*** безопасността и сигурността на транспорта, това удължаване следва да бъде ограничено до необходимото, за да отрази периода, през който приключването на формалностите, процедурите, проверките и обучението е вероятно да остане практически неосъществимо, и във всеки случай не следва да надвишава шест месеца.

(23) Кризата във връзка с COVID-19, засегна целия Съюз, но не по еднакъв начин. Държавите членки бяха засегнати в различна степен и по различно време. Като се има предвид, че дерогациите от правилата, които обикновено биха се прилагали, следва да бъдат ограничени до необходимото, по отношение на Директива 2003/59/ЕО, Директива 2006/126/ЕО, Регламент (ЕС) № 165/2014, Директива 2014/45/ЕС, Регламент (ЕО) № 1072/2009, Регламент (ЕО) № 1073/2009, Директива (ЕС) 2016/798, Директива 2004/49/ЕО, Директива 2007/59/ЕО, Директива 2012/34/ЕС, Директива 96/50/ЕО, Директива (ЕС) 2016/1629, Регламент (ЕО) № 725/2004 и Директива 2005/65/ЕО следва да бъде възможно държавите членки да продължат да прилагат тези правни актове, без да прилагат предвидените в настоящия регламент дерогации, когато прилагането на посочените правни актове остава практически осъществимо. Същото следва да се прилага, когато дадена държава членка е изправена пред такива трудности, но е приела подходящи национални мерки за смекчаването на последиците от тях. Държавите членки, които изберат да се възползват от тази възможност, следва обаче да не възпрепятстват икономически оператор или физическо лице да се позове на предвидените в настоящия регламент дерогации, приложими в друга държава членка, и следва по-специално да признават свидетелствата, удостоверенията и разрешителните, чиято валидност е била удължена с настоящия регламент. За да се гарантира правна сигурност***, съответната*** държава членка следва да ***уведоми*** Комисията за решението си да не прилага предвидените в настоящия регламент дерогации ***на своя територия***, преди той да започне да се прилага изцяло на ... [11▌ дни след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

(24) Настоящият регламент не следва да засяга правата, предоставени с решения на Комисията, приети съгласно Регламент (ЕС) 2020/698, с които на държавите членки се разрешава да удължават определени посочени в същия регламент срокове, което е довело до удължавания, които надхвърлят предвидените в настоящия регламент.

(25) ***Държавите членки следва да полагат усилия да се справят бързо с подновяването или удължаването на срока на валидност на удостоверенията, свидетелствата и разрешителните, чийто срок на валидност не е удължен в съответствие с настоящия регламент.***

(26) Тъй като преходният период, определен в Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия[1], приключи на 31 декември 2020 г., никоя от разпоредбите на настоящия регламент не следва да се прилага по отношение на Обединеното кралство, дори ако те се отнасят за периоди преди посочената дата.

(27) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно удължаването на предвидените в правото на Съюза срокове за подновяване и удължаване на срока на валидност на някои удостоверения, свидетелства и разрешителни и отлагането на някои периодични проверки и продължаващо обучение в отговор на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата след 31 август 2020 г. криза във връзка с COVID-19, в областта на автомобилния, железопътния и вътрешния воден транспорт и морската сигурност, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, но поради обхвата и последиците на предлаганото действие могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

---

[1] ОВ L 29, 31.1.2020 г., стр. 7.

(28) Поради неотложността на досието, предизвикана от извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата след 31 август 2020 г. криза във връзка с COVID-19, е уместно да се предвиди изключение от срока от осем седмици, посочен в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към ДЕС, Договора за функционирането на Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.

(29) Поради непредвидимия и внезапен характер на разпространението на COVID-19, както и поради неочакваната му продължителност, навременното приемане на съответните мерки беше невъзможно. Поради това разпоредбите на настоящия регламент следва също да обхващат периода преди неговото влизане в сила. Предвид естеството на тези разпоредби, подобен подход не води до нарушаване на оправданите правни очаквания на засегнатите лица.

(30) С оглед на първостепенната необходимост от незабавен отговор за справяне с обстоятелствата, причинени от кризата във връзка с COVID-19, в областта на автомобилния, железопътния и вътрешния воден транспорт и морската сигурност, като, когато е целесъобразно, на държавите членки се предоставя разумен срок да информират Комисията дали решават да не прилагат някои от дерогациите, установени в настоящия регламент, настоящият регламент следва да влезе в сила по спешност в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*, за да се гарантира, че ситуациите на правна несигурност, засягащи много органи и транспортни оператори в различни сектори на транспорта, по-специално когато съответните срокове вече са изтекли, остават с възможно най-кратка продължителност,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се определят специални и временни мерки, приложими за подновяването и удължаването на срока на валидност на някои удостоверения, свидетелства и разрешителни и отлагането на някои периодични проверки и продължаващо обучение в отговор на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата криза във връзка с COVID-19, в областта на автомобилния, железопътния и вътрешния воден транспорт и морската сигурност и се удължават някои срокове, посочени в Регламент (ЕС) 2020/698.

Член 2

Удължаване на сроковете, предвидени в Директива 2003/59/ЕО

1. Независимо от член 8, параграфи 2 и 3 от Директива 2003/59/ЕО сроковете за завършване на продължаващо обучение от притежателя на удостоверение за професионална компетентност (УПК), които в съответствие с посочените разпоредби щяха да са изтекли или ще изтекат в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се считат за удължени или че са били удължени за срок от ***10*** месеца във всеки един от случаите. УПК остават съответно валидни.

2. Сроковете за завършване на продължаващо обучение от притежателя на УПК, които по силата на член 2 от Регламент (ЕС) 2020/698, щяха да са изтекли или ще изтекат в периода между 1 септември 2020 г. и 30 юни 2021 г., се счита, че са удължени или че са били удължени за шест месеца или до 1 юли 2021 г. – която от двете дати е по-късната. УПК остават съответно валидни.

3. Валидността на маркирането с хармонизирания код „95“ на Съюза, предвиден в приложение I към Директива 2006/126/ЕО, което се извършва от компетентните органи върху свидетелството за управление на превозно средство или върху картата за квалификация на водач, посочени в член 10, параграф 1 от Директива 2003/59/ЕО, въз основа на УПК, посочено в параграф 1 от същия член, се счита за удължена или че е била удължена за срок от ***10*** месеца от датата, посочена на всяко подобно свидетелство за управление на превозно средство или карта за квалификация на водач.

4. ***Валидността на маркирането с хармонизирания код „95“ на Съюза, предвиден в приложение I към Директива 2006/126/ЕО, което се извършва от компетентните органи върху свидетелството за управление на превозно средство или върху картата за квалификация на водач, посочени в член 10, параграф 1 от Директива 2003/59/ЕО, въз основа на УПК, посочено в параграф 1 от същия член, която по силата на член 2 от Регламент (ЕС) 2020/698 щеше да е изтекла или ще изтече в периода между 1 септември 2020 г. и 30 юни 2021 г., се счита за удължена или че е била удължена за срок от шест месеца или до 1 юли 2021 г. – която от двете дати е по-късната.***

5. Валидността на картите за квалификация на водач, посочени в приложение II към Директива 2003/59/ЕО, която щеше да е изтекла или ще изтече в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се счита за удължена или че е била удължена за срок от ***10*** месеца от датата на изтичане на срока на валидност, посочен на всяка подобна карта.

6. ***Валидността на картите за квалификация на водач, посочени в приложение II към Директива 2003/59/ЕО, която по силата на член 2 от Регламент (ЕС) 2020/698 щеше да е изтекла или ще изтече в периода между 1 септември 2020 г. и 30 юни 2021 г., се счита за удължена или че е била удължена за шест месеца или до 1 юли 2021 г. – която от двете дати е по-късната.***

7. Когато дадена държава членка счита, че завършването на продължаващо обучение или неговото удостоверяване, маркирането с хармонизирания код „95“ на Съюза или подновяването на картите за квалификация на водач е вероятно да

останат практически неосъществими след 30 ***юни*** 2021 г. поради мерките, които е предприела за предотвратяване или ограничаване на разпространението на COVID-19, тя може да подаде обосновано искане да ѝ се разреши да удължи сроковете, посочени съответно в параграфи 1, 3 и 5. Това искане може да се отнася за периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. или за сроковете от ***10*** месеца, посочени съответно в параграфи 1, 3 и 5, или и за двете. То се подава до Комисията до ***31 май*** 2021 г.

8. Ако при искане, подадено в съответствие с параграф 7, Комисията установи, че са изпълнени изискванията, предвидени в посочения параграф, ***и че поисканото удължаване не води до непропорционални рискове от гледна точка на безопасността и сигурността на транспорта,*** тя приема решение, с което разрешава на съответната държава членка да удължи сроковете, посочени съответно в параграфи 1, 3 и 5, както е обосновано във всеки един от случаите. Удължаването се ограничава така, че да отразява периода, през който завършването на въпросното продължаващо обучение или неговото удостоверяване, маркирането с хармонизирания код „95“ на Съюза или подновяването на картите за квалификация на водач е вероятно да останат практически неосъществими, и във всеки случай не надвишава шест месеца.

Комисията публикува посоченото решение в *Официален вестник на Европейския съюз*.

9. Когато дадена държава членка не е била и вероятно няма да бъде изправена пред трудности, направили завършването на продължаващо обучение или неговото удостоверяване, маркирането с хармонизирания код „95“ на Съюза или подновяването на картите за квалификация на водач практически неосъществими по време на периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата криза във връзка с COVID-19, или е предприела подходящи национални мерки за смекчаване на тези трудности, тази държава членка може да реши да не прилага параграфи 1, 2, 3, 4, 5 или 6. Държавата членка информира Комисията за своето решение ***до*** ... [осем дни след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията информира за това останалите държави членки и публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Държавата членка, която е решила да не прилага параграфи 1, 2, 3, ***4, 5 или 6,*** както е предвидено в първа алинея от настоящия параграф, не възпрепятства трансграничните дейности на икономически оператор или физическо лице, които са се позовали на дерогациите, предвидени в параграфи 1, 2, 3, ***4, 5 или 6,*** приложими в друга държава членка.

Член 3

Удължаване на сроковете, предвидени в Директива 2006/126/ЕО

1. Независимо от член 7 от Директива 2006/126/ЕО и точка 3, буква г) от приложение I към посочената директива срокът на валидност за свидетелствата за управление на превозни средства, който в съответствие с тези разпоредби щеше да е изтекъл или ще изтече в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се счита за удължен или че е бил удължен за срок от ***10*** месеца, считано от датата на изтичане на срока, посочена на всяко такова свидетелство за управление на превозно средство.

2. Валидността на свидетелствата за управление на превозни средства, посочени в член 7 от Директива 2006/126/ЕО и точка 3, буква г) от приложение I към тази директива, която, чрез прилагане на член 3 от Регламент (ЕС) 2020/698, щеше да е изтекла или ще изтече в периода между 1 септември 2020 г. и 30 юни 2021 г., се счита за удължена или че е била удължена за шест месеца или до 1 юли 2021 г. – която от двете дати е по-късната.

3. Когато дадена държава членка счита, че подновяването на свидетелствата за управление на превозни средства е вероятно да остане практически неосъществимо след 30 ***юни*** 2021 г. поради мерките, които е предприела за предотвратяване или ограничаване на разпространението на COVID-19, тя може да представи обосновано искане да ѝ се разреши да удължи сроковете, посочени в параграф 1. Това искане може да се отнася за периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. или за срока от ***10*** месеца, или и за двете. То се представя на Комисията до ***31 май*** 2021 г.

4. Ако при искане, подадено в съответствие с параграф 3, Комисията установи, че са изпълнени изискванията, предвидени в посочения параграф, ***и че поисканото удължаване не води до непропорционални рискове от гледна точка на безопасността и сигурността на транспорта,*** тя приема решение, с което разрешава на съответната държава членка да удължи сроковете, посочени в параграф 1, както е обосновано във всеки един от случаите. Удължаването се ограничава така, че да отразява периода, през който подновяването на свидетелствата за управление на превозни средства е вероятно да остане практически неосъществимо, и във всеки случай не надвишава шест месеца.

Комисията публикува посоченото решение в *Официален вестник на Европейския съюз*.

5. Когато дадена държава членка не е била и вероятно няма да бъде изправена пред трудности, направили подновяването на свидетелствата за управление на превозни средства практически неосъществимо в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата криза във връзка с COVID-19, или е предприела подходящи национални мерки за смекчаване на тези трудности, тази държава членка може да реши да не прилага параграфи 1 ***или 2***. Държавата членка информира Комисията за своето решение ***до*** ... [осем] дни след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията информира за това останалите държави членки и публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Държавата членка, която е решила да не прилага параграфи 1 ***или 2***, както е предвидено в първа алинея от настоящия параграф, не възпрепятства трансграничните дейности на икономически оператор или физическо лице, които са се позовали на дерогациите, предвидени в параграфи 1 ***или 2,*** приложими в друга държава членка.

Член 4

Удължаване на сроковете, предвидени в Регламент (ЕС) № 165/2014

1. Независимо от член 23 от Регламент (ЕС) № 165/2014 редовните технически прегледи, предвидени в параграф 1 от посочения член, които е трябвало да бъдат извършени или ще трябва да бъдат извършени в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. в съответствие с посочения параграф, се извършват не по-късно от ***10*** месеца след датата, на която е трябвало да бъдат извършени в съответствие с посочения член.

2. Независимо от член 28 от Регламент (ЕС) № 165/2014, когато даден водач подаде заявление за подновяване на карта на водача в съответствие с параграф 1 от посочения член в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., компетентните органи на държавите членки издават нова карта на водача не по-късно от два месеца след получаване на заявлението. Докато водачът не получи новата карта на водача от издаващите органи, член 35, параграф 2 от посочения регламент се прилага *mutatis mutandis* по отношение на водача, при условие че водачът може да докаже, че подновяването на картата на водача е поискано в съответствие с член 28, параграф 1 от посочения регламент.

3. Независимо от член 29, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 165/2014, когато даден водач подаде заявление за замяна на карта на водача в съответствие с параграф 4 от посочения член в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., компетентните органи на държавите членки издават карта за замяна не по-късно от два месеца след получаване на заявлението. Независимо от член 29, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 165/2014 водачът може да продължи да управлява превозно средство, докато получи нова карта на водача от издаващите картите органи, при условие че може да докаже, че картата на водача е била върната на компетентния орган, тъй като е била повредена или неизправна, и че е била заявена нейната замяна.

4. Когато дадена държава членка счита, че редовните технически прегледи, подновяването на картите на водача или тяхната замяна, както се изисква от Регламент (ЕС) № 165/2014, е вероятно да останат практически неосъществими след 30 ***юни*** 2021 г. поради мерките, които е предприела за предотвратяване или ограничаване на разпространението на COVID-19, тя може да представи обосновано искане да ѝ се разреши да удължи сроковете, посочени в параграфи 1, 2 и 3, по целесъобразност. Това искане може да се отнася за периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., за срока от ***10*** месеца или за приложимите крайни срокове за издаване на нова карта на водача, или за всякаква комбинация от тях. То се представя на Комисията до ***31 май*** 2021 г.

5. Ако при искане, подадено в съответствие с параграф 4, Комисията установи, че са изпълнени изискванията, предвидени в посочения параграф, ***и че поисканото удължаване не води до непропорционални рискове от гледна точка на безопасността и сигурността на транспорта,*** тя приема решение, с което разрешава на съответната държава членка да удължи сроковете, посочени съответно в параграфи 1, 2 и 3, както е обосновано във всеки един от случаите. Удължаването се ограничава така, че да отразява периода, през който редовните технически прегледи, подновяването на картите на водача или тяхната замяна е вероятно да останат практически неосъществими, и във всеки случай не надвишава шест месеца.

Комисията публикува посоченото решение в *Официален вестник на Европейския съюз*.

6. Когато дадена държава членка не е била и вероятно няма да бъде изправена пред трудности, направили редовните технически прегледи, подновяването на картите на водача или тяхната замяна практически неосъществими в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата криза във връзка с COVID-19, или е предприела подходящи национални мерки за смекчаване на тези трудности, тази държава членка може да реши да не прилага параграфи 1, 2 и 3. Държавата членка информира Комисията за своето решение ***до*** ... [осем дни след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията информира за това останалите държави членки и публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Държавата членка, която е решила да не прилага параграфи 1, 2 и 3, както е предвидено в първа алинея от настоящия параграф, не възпрепятства трансграничните дейности на икономически оператор или физическо лице, които са се позовали на дерогациите, предвидени в параграфи 1, 2 и 3, приложими в друга държава членка.

Член 5

Удължаване на сроковете, предвидени в Директива 2014/45/ЕС

1. Независимо от член 5, параграф 1 и член 10, параграф 1 от Директива 2014/45/ЕС и точка 8 от приложение II към посочената директива сроковете за прегледите за проверка на техническата изправност, които в съответствие с посочените разпоредби е трябвало да бъдат извършени или ще трябва да бъдат извършени в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се считат за удължени или че са били удължени за срок от ***10*** месеца.

2. Независимо от член 8 от Директива 2014/45/ЕС и точка 8 от приложение II към посочената директива валидността на удостоверенията за техническа изправност, чиято дата на изтичане на срока е между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се счита за удължена или че е била удължена за срок от седем месеца.

3. Когато дадена държава членка счита, че извършването на прегледите за проверка на техническата изправност или издаването на удостоверения за техническа изправност е вероятно да остане практически неосъществимо след 30 ***юни*** 2021 г. поради мерките, които е предприела за предотвратяване или ограничаване на разпространението на COVID-19, тя може да представи обосновано искане да ѝ се разреши да удължи сроковете, посочени в параграфи 1 и 2, по целесъобразност. Това искане може да се отнася за периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. или за срока от ***10*** месеца, или и за двете. То се представя на Комисията до ***31 май*** 2021 г.

4. Ако при искане, подадено в съответствие с параграф 3, Комисията установи, че са изпълнени изискванията, предвидени в посочения параграф, ***и че поисканото удължаване не води до непропорционални рискове от гледна точка на безопасността и сигурността на транспорта,*** тя приема решение, с което разрешава на съответната държава членка да удължи сроковете, посочени съответно в параграфи 1 и 2, както е обосновано във всеки един от случаите. Удължаването се ограничава така, че да отразява периода, през който извършването на прегледи за проверка на техническата изправност или издаването на удостоверения за техническа изправност е вероятно да останат практически неосъществими, и във всеки случай не надвишава шест месеца.

Комисията публикува посоченото решение в *Официален вестник на Европейския съюз*.

5. Когато дадена държава членка не е била и вероятно няма да бъде изправена пред трудности, направили извършването на прегледи за проверка на техническата изправност или издаването на удостоверения за техническа изправност практически неосъществими в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата криза във връзка с COVID-19, или е предприела подходящи национални мерки за смекчаване на тези трудности, тази държава членка може да реши да не прилага параграфи 1 и 2. Държавата членка информира Комисията за своето решение ***до*** ... [осем] дни преди датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията информира за това останалите държави членки и публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Държавата членка, която е решила да не прилага параграфи 1 и 2, както е предвидено в първа алинея от настоящия параграф, не възпрепятства трансграничните дейности на икономически оператор или физическо лице, които са се позовали на дерогациите, предвидени в параграфи 1 и 2, приложими в друга държава членка.

Член 6

Удължаване на сроковете, предвидени в Регламент (ЕО) № 1071/2009

1. Независимо от член 13, параграф 1, букви б) и в) от Регламент (ЕО) № 1071/2009, когато компетентен орган установи по отношение на периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., че изискванията във връзка с превозното средство или превозните средства, които трябва да бъдат на разположение и да се използват от предприятието за автомобилни превози, както е посочено в член 5, букви б) и в) от посочения регламент, не са изпълнени, или установи въз основа на годишните счетоводни отчети и удостоверенията, посочени в член 7, параграфи 1 и 2 от същия регламент, за счетоводните години, обхващащи целия период между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. или част от него, че дадено транспортно предприятие не отговаря на изискването за финансова стабилност, предвидено в член 3, параграф 1, буква в) от посочения регламент, сроковете, определени от компетентния орган за целите на член 13, параграф 1, букви б) и в) от посочения регламент, не надвишават 12 месеца.

2. Независимо от член 13, параграф 1, букви б) и в) от Регламент (ЕО) № 1071/2009, когато компетентният орган установи между 28 май 2020 г. и ... [датата на влизане в сила на настоящия регламент], че дадено транспортно предприятие не отговаря на изискванията във връзка с превозното средство или превозните средства, които трябва да бъдат на разположение и да се използват от предприятието за автомобилни превози, както е посочено в член 5, букви б) и в) от същия регламент, или на изискването за финансова стабилност, предвидено в член 3, параграф 1, буква в) от посочения регламент, и е определил срок, в който транспортното предприятие да коригира ситуацията, компетентният орган може да удължи този срок, при условие че той не е изтекъл към ... [датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Удълженият по този начин срок не може да надвишава 12 месеца.

Член 7

Удължаване на сроковете, предвидени в Регламент (ЕО) № 1072/2009

1. Независимо от член 4, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1072/2009 срокът на валидност на лицензите на Общността, който щеше да е изтекъл или ще изтече в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се счита за удължен или че е бил удължен за срок от ***10*** месеца. Заверените копия остават съответно валидни.

2. Независимо от член 5, параграф 7 от Регламент (ЕО) № 1072/2009 срокът на валидност на атестациите за водач, който щеше да е изтекъл или ще изтече в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се счита за удължен или че е бил удължен за срок от ***10*** месеца.

3. Когато дадена държава членка счита, че подновяването на лицензите на Общността или на атестациите за водач е вероятно да остане практически неосъществимо след 30 ***юни*** 2021 г. поради мерките, които е предприела за предотвратяване или ограничаване на разпространението на COVID-19, тя може да представи обосновано искане да ѝ се разреши да удължи сроковете, посочени в параграфи 1 и 2, по целесъобразност. Това искане може да се отнася за периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. или за срока от ***10*** месеца, или и за двете. То се представя на Комисията до ***31 май*** 2021 г.

4. Ако при искане, подадено в съответствие с параграф 3, Комисията установи, че са изпълнени изискванията, предвидени в посочения параграф, ***и че поисканото удължаване не води до непропорционални рискове от гледна точка на безопасността и сигурността на транспорта,*** тя приема решение, с което разрешава на съответната държава членка да удължи сроковете, посочени съответно в параграфи 1 и 2, както е обосновано във всеки един от случаите. Удължаването се ограничава така, че да отразява периода, през който подновяването на лицензите на Общността или на атестациите за водач е вероятно да остане практически неосъществимо, и във всеки случай не надвишава шест месеца.

   Комисията публикува посоченото решение в *Официален вестник на Европейския съюз*.

5. Когато дадена държава членка не е била и вероятно няма да бъде изправена пред трудности, направили подновяването на лицензите на Общността или на атестациите за водач практически неосъществимо в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата криза във връзка с COVID-19, или е предприела подходящи национални мерки за смекчаване на тези трудности, тази държава членка може да реши да не прилага параграфи 1 и 2. Държавата членка информира Комисията за своето решение ***до*** ... [осем▌ дни след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията информира за това останалите държави членки и публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Държавата членка, която е решила да не прилага параграфи 1 и 2, както е предвидено в първа алинея от настоящия параграф, не възпрепятства трансграничните дейности на икономически оператор или физическо лице, които са се позовали на дерогациите, предвидени в параграфи 1 и 2, приложими в други държави членки.

Член 8

Удължаване на сроковете, предвидени в Регламент (ЕО) № 1073/2009

1. Независимо от член 4, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1073/2009 срокът на валидност на лицензите на Общността, който щеше да е изтекъл или ще изтече в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се счита за удължен или че е бил удължен за срок от ***10*** месеца. Заверените копия остават съответно валидни.

2. Независимо от член 8, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1073/2009 решенията по заявленията за разрешителни за редовни превози, подадени от превозвачи в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се вземат от разрешаващия орган в рамките на шест месеца от датата на подаване на заявлението. Независимо от член 8, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1073/2009 компетентните органи на държавите членки, чието съгласие е било поискано по отношение на подобни заявления в съответствие с параграф 1 от същия член, уведомяват разрешаващия орган за своето решение относно заявлението в срок от три месеца. Ако разрешаващият орган не получи отговор в срок от три месеца, се счита, че запитаните органи са дали своето съгласие, и разрешаващият орган може да издаде разрешителното.

3. Когато дадена държава членка счита, че подновяването на лицензите на Общността е вероятно да остане практически неосъществимо след 30 ***юни*** 2021 г. поради мерките, които е предприела за предотвратяване или ограничаване на разпространението на COVID-19, тя може да представи обосновано искане да ѝ се разреши да удължи сроковете, посочени в параграф 1. Това искане може да се отнася за периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. или за срока от ***10*** месеца, или за двете. То се представя на Комисията до ***31 май*** 2021 г.

4. Ако при искане, подадено в съответствие с параграф 3, Комисията установи, че са изпълнени изискванията, предвидени в посочения параграф, ***и че поисканото удължаване не води до непропорционални рискове от гледна точка на безопасността и сигурността на транспорта,*** тя приема решение, с което разрешава на съответната държава членка да удължи сроковете, посочени в параграф 1, както е обосновано във всеки един от случаите. Удължаването се ограничава така, че да отразява периода, през който подновяването на лицензите на Общността е вероятно да остане практически неосъществимо, и във всеки случай не надвишава шест месеца.

Комисията публикува посоченото решение в *Официален вестник на Европейския съюз*.

5. Когато дадена държава членка не е била и вероятно няма да бъде изправена пред трудности, направили подновяването на лицензите на Общността практически неосъществимо в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата криза във връзка с COVID-19, или е предприела подходящи национални мерки за смекчаване на тези трудности, тази държава членка може да реши да не прилага параграф 1. Държавата членка информира Комисията за своето решение ***до*** ... [осем дни след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията информира за това останалите държави членки и публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Държавата членка, която е решила да не прилага параграф 1, както е предвидено в първа алинея от настоящия параграф, не възпрепятства трансграничните дейности на икономически оператор или физическо лице, които са се позовали на дерогациите, предвидени в параграф 1, приложими в друга държава членка.

Член 9

Удължаване на сроковете, предвидени в Директива (ЕС) 2016/798

1. Независимо от член 10, параграф 13 от Директива (ЕС) 2016/798 сроковете за подновяване на единните сертификати за безопасност, които щяха да са изтекли или ще изтекат в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се считат за удължени или че са били удължени за срок от ***10*** месеца. Въпросните единни сертификати за безопасност остават съответно валидни.

2. Независимо от член 12, параграф 2 от Директива (ЕС) 2016/798 срокът на валидност на разрешенията за безопасност, който в съответствие с посочената разпоредба щеше да е изтекъл или ще изтече в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се счита за удължен или че е бил удължен за срок от ***10*** месеца.

3. Когато дадена държава членка счита, че подновяването на единните сертификати за безопасност, издавани в съответствие с член 10, параграф 8 от Директива (ЕС) 2016/798, или удължаването на срока на валидност на разрешенията за безопасност е вероятно да остане практически неосъществимо след 30 ***юни*** 2021 г. поради мерките, които е предприела за предотвратяване или ограничаване на разпространението на COVID-19, тя може да представи обосновано искане да ѝ се разреши да удължи сроковете, посочени в параграфи 1 и 2, по целесъобразност. Това искане може да се отнася за периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. или за срока от ***10*** месеца, посочен съответно в параграфи 1 и 2, или и за двете. То се представя на Комисията до ***31 май*** 2021 г.

4. Ако при искане, подадено в съответствие с параграф 3, Комисията установи, че са изпълнени изискванията, предвидени в посочения параграф, ***и че поисканото удължаване не води до непропорционални рискове от гледна точка на безопасността и сигурността на транспорта,*** тя приема решение, с което разрешава на съответната държава членка да удължи сроковете, посочени съответно в параграфи 1 и 2, както е обосновано във всеки един от случаите. Удължаването се ограничава така, че да отразява периода, през който подновяването на единните сертификати за безопасност или удължаването на срока на валидност на разрешенията за безопасност е вероятно да остане практически неосъществимо, и във всеки случай не надвишава шест месеца.

   Комисията публикува посоченото решение в *Официален вестник на Европейския съюз*.

5. Когато дадена държава членка не е била и вероятно няма да бъде изправена пред трудности, направили подновяването на единните сертификати за безопасност, издавани в съответствие с член 10, параграф 8 от Директива (ЕС) 2016/798, или удължаването на срока на валидност на разрешенията за безопасност практически неосъществими по време на периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата криза във връзка с COVID-19, или е предприела подходящи национални мерки за смекчаване на тези трудности, тази държава членка може да реши да не прилага параграфи 1 и 2 от настоящия член. Държавата членка информира Комисията за своето решение ***до*** .... [осем дни след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията информира за това останалите държави членки и публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Държавата членка, която е решила да не прилага параграфи 1 и 2, както е предвидено в първа алинея от настоящия параграф, не възпрепятства трансграничните дейности на икономически оператор или физическо лице, които са се позовали на дерогациите, предвидени в параграфи 1 и 2, приложими в друга държава членка.

Член 10

Удължаване на сроковете, предвидени в Директива 2004/49/ЕО

1. Независимо от член 10, параграф 5 от Директива 2004/49/ЕО сроковете за подновяване на сертификатите за безопасност, които щяха да са изтекли или ще изтекат в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се считат за удължени или че са били удължени за срок от ***10*** месеца. Въпросните сертификати за безопасност остават съответно валидни.

2. Независимо от член 11, параграф 2 от Директива 2004/49/ЕО сроковете за подновяване на разрешителните за безопасност, които щяха да са изтекли или ще изтекат в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се считат за удължени или че са били удължени за срок от ***10*** месеца. Въпросните разрешителни за безопасност остават съответно валидни.

3. Когато дадена държава членка счита, че подновяването на сертификатите за безопасност или на разрешителните за безопасност е вероятно да остане практически неосъществимо след 30 ***юни*** 2021 г. поради мерките, които е предприела за предотвратяване или ограничаване на разпространението на COVID-19, тя може да представи обосновано искане да ѝ се разреши да удължи сроковете, посочени в параграфи 1 и 2, по целесъобразност. Това искане може да се отнася за периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. или за сроковете от ***10*** месеца, посочени съответно в параграфи 1 и 2, или и за двете. То се представя на Комисията до ***31 май*** 2021 г.

4. Ако при искане, подадено в съответствие с параграф 3, Комисията установи, че са изпълнени изискванията, предвидени в посочения параграф, ***и че поисканото удължаване не води до непропорционални рискове от гледна точка на безопасността и сигурността на транспорта,*** тя приема решение, с което разрешава на съответната държава членка да удължи сроковете, посочени съответно в параграфи 1 и 2, както е обосновано във всеки един от случаите. Удължаването се ограничава така, че да отразява периода, през който подновяването на сертификатите за безопасност или на разрешителните за безопасност е вероятно да остане практически неосъществимо, и във всеки случай не надвишава шест месеца.

   Комисията публикува посоченото решение в *Официален вестник на Европейския съюз*.

5. Когато дадена държава членка не е била и вероятно няма да бъде изправена пред трудности, направили подновяването на сертификатите за безопасност или на разрешителните за безопасност практически неосъществимо в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата криза във връзка с COVID-19, или е предприела подходящи национални мерки за смекчаване на тези трудности, тази държава членка може да реши да не прилага параграфи 1 и 2. Държавата членка информира Комисията за своето решение ***до*** ... [осем дни след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията информира за това останалите държави членки и публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Държавата членка, която е решила да не прилага параграфи 1 и 2, както е предвидено в първа алинея от настоящия параграф, не възпрепятства трансграничните дейности на икономически оператор или физическо лице, които са се позовали на дерогациите, предвидени в параграфи 1 и 2, приложими в друга държава членка.

Член 11

Удължаване на сроковете, предвидени в Директива 2007/59/ЕО

1. Независимо от член 14, параграф 5 от Директива 2007/59/ЕО срокът на валидност за свидетелствата, които са изтекли или ще изтекат в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се счита за удължен или че е бил удължен за срок от ***10*** месеца, считано от датата на изтичане на срока на всяко свидетелство.

2. Независимо от член 16 и приложения II и VII към Директива 2007/59/ЕО сроковете за завършване на периодичните проверки, които в съответствие с посочените разпоредби щяха да са изтекли или ще изтекат в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се считат за удължени или че са били удължени за срок от ***10*** месеца във всеки един от случаите. Свидетелствата, посочени в член 14, и удостоверенията, посочени в член 15 от посочената директива, остават съответно валидни.

3. Когато дадена държава членка счита, че подновяването на свидетелствата или завършването на периодичните проверки е вероятно да остане практически неосъществимо след 30 ***юни*** 2021 г. поради мерките, които е предприела за предотвратяване или ограничаване на разпространението на COVID-19, тя може да представи обосновано искане да ѝ се разреши да удължи сроковете, посочени в параграфи 1 и 2, по целесъобразност. Това искане може да се отнася за периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. или за срока от ***10*** месеца, посочен съответно в параграфи 1 и 2, или и за двете. То се представя на Комисията до ***31 май*** 2021 г.

4. Ако при искане, подадено в съответствие с параграф 3, Комисията установи, че са изпълнени изискванията, предвидени в посочения параграф, ***и че поисканото удължаване не води до непропорционални рискове от гледна точка на безопасността и сигурността на транспорта,*** тя приема решение, с което разрешава на съответната държава членка да удължи сроковете, посочени съответно в параграфи 1 и 2, както е обосновано във всеки един от случаите. Удължаването се ограничава така, че да отразява периода, през който подновяването на свидетелствата или завършването на периодичните проверки е вероятно да остане практически неосъществимо, и във всеки случай не надвишава шест месеца.

   Комисията публикува посоченото решение в *Официален вестник на Европейския съюз*.

5. Когато дадена държава членка не е била и вероятно няма да бъде изправена пред трудности, направили подновяването на свидетелствата или завършването на периодичните проверки практически неосъществимо в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата криза във връзка с COVID-19, или е предприела подходящи национални мерки за смекчаване на тези трудности, тази държава членка може да реши да не прилага параграфи 1 и 2. Държавата членка информира Комисията за своето решение ***до*** ... [осем дни след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията информира за това останалите държави членки и публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Държавата членка, която е решила да не прилага параграфи 1 и 2, както е предвидено в първа алинея от настоящия параграф, не възпрепятства трансграничните дейности на икономически оператор или физическо лице, които са се позовали на дерогациите, предвидени в параграфи 1 и 2, приложими в друга държава членка.

Член 12

Удължаване на сроковете, предвидени в Директива 2012/34/ЕС

1. Независимо от разпоредбите на член 23, параграф 2 от Директива 2012/34/ЕС, ако лицензиращият орган е предвидил редовно преразглеждане, сроковете за извършване на редовното преразглеждане, които в съответствие с посочените разпоредби щяха да са изтекли или ще изтекат в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се считат за удължени или че са били удължени за срок от ***10*** месеца.

2. Независимо от член 24, параграф 3 от Директива 2012/34/ЕС срокът на валидност на временните лицензи, който щеше да е изтекъл или ще изтече в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се счита за удължен или че е бил удължен за срок от ***10*** месеца, считано от датата на изтичане на валидността, посочена във всеки временен лиценз.

3. Независимо от член 25, параграф 2 от Директива 2012/34/ЕС, лицензиращият орган взема решение по заявките, подадени в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., не по-късно от 10 месеца след представяне на цялата съответна информация, и по-специално на данните, посочени в приложение III към посочената директива.

4. Когато дадена държава членка счита, че извършването на редовно преразглеждане или прекратяването на спирането на действието на лицензи или издаването на нови лицензи, в случаите когато лицензите са били вече отнети, е вероятно да остане практически неосъществимо след 30 ***юни*** 2021 г. поради мерките, които е предприела за предотвратяване или ограничаване на разпространението на COVID-19, тя може да представи обосновано искане да ѝ се разреши да удължи сроковете, посочени в параграфи 1 и 2, по целесъобразност. Това искане може да се отнася за периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. или за срока от ***10*** месеца, или и за двете. То се представя на Комисията до ***31 май*** 2021 г.

5. Ако при искане, подадено в съответствие с параграф 4, Комисията установи, че са изпълнени изискванията, предвидени в посочения параграф, ***и че поисканото удължаване не води до непропорционални рискове от гледна точка на безопасността и сигурността на транспорта,*** тя приема решение, с което разрешава на съответната държава членка да удължи сроковете, посочени в параграфи 1 и 2, както е обосновано във всеки един от случаите. Удължаването се ограничава така, че да отразява периода, през който прекратяването на спирането на действието на лицензи или издаването на нови лицензи, в случаите когато лицензите са били вече отнети, е вероятно да остане практически неосъществимо, и във всеки случай не надвишава шест месеца.

Комисията публикува посоченото решение в *Официален вестник на Европейския съюз*.

6. Когато дадена държава членка не е била и вероятно няма да бъде изправена пред трудности, направили извършването на редовно преразглеждане или прекратяването на спирането на действието на лицензи или издаването на нови лицензи, в случаите когато лицензите са били вече отнети, практически неосъществимо по време на периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата криза във връзка с COVID-19, или е предприела подходящи национални мерки за смекчаване на тези трудности, тази държава членка може да реши да не прилага параграфи 1 и 2. Държавата членка информира Комисията за своето решение ***до*** ... [осем] дни след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията информира за това останалите държави членки и публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Държавата членка, която е решила да не прилага параграфи 1 и 2, както е предвидено в първа алинея от настоящия параграф, не възпрепятства трансграничните дейности на икономически оператор или физическо лице, които са се позовали на дерогациите, предвидени в параграфи 1 и 2, приложими в друга държава членка.

Член 13

Третиране на лицензите на железопътните предприятия съгласно Директива 2012/34/ЕС в случай на неспазване на изискванията за финансова стабилност

Независимо от член 24, параграф 1 от Директива 2012/34/ЕС, когато въз основа на проверка, предвидена в посочената разпоредба, извършена в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. лицензиращ орган установи, че дадено железопътно предприятие вече не може да изпълнява изискванията, свързани с финансовата стабилност, посочени в член 20 от посочената директива, той може, преди 30 ***юни*** 2021 г., да реши да не спре действието или да не отнеме лицензия на съответното железопътно предприятие, при условие че безопасността не е изложена на риск и че е реалистично да се очаква задоволително финансово възстановяване на железопътното предприятие в рамките на следващите седем месеца.

Член 14

Удължаване на сроковете, предвидени в Директива 96/50/ЕО

1. Независимо от член 6, параграф 2 от Директива 96/50/ЕО сроковете за преминаване на медицински прегледи, които в съответствие с посочената разпоредба щяха да са изтекли или ще изтекат в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се считат за удължени или че са били удължени за срок от ***10*** месеца. Удостоверенията за капитан на плавателен съд на лицата, които имат задължението да преминават медицински прегледи, посочено в член 6, параграф 2, от посочената директива, остават съответно валидни.

2. Когато дадена държава членка счита, че извършването на медицински прегледи е вероятно да остане практически неосъществимо след 30 ***юни*** 2021 г. поради мерките, които е предприела за предотвратяване или ограничаване на разпространението на COVID-19, тя може да представи обосновано искане да ѝ се разреши да удължи сроковете, посочени в параграф 1. Това искане може да се отнася за периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. или за срока от ***10*** месеца, посочен в параграф 1, или и за двете. То се представя на Комисията до ***31 май*** 2021 г.

3. Ако при искане, подадено в съответствие с параграф 2, Комисията установи, че са изпълнени изискванията, предвидени в посочения параграф, ***и че поисканото удължаване не води до непропорционални рискове от гледна точка на безопасността и сигурността на транспорта,*** тя приема решение, с което разрешава на съответната държава членка да удължи сроковете, посочени в параграф 1, както е обосновано във всеки един от случаите. Удължаването се ограничава така, че да отразява периода, през който извършването на медицинските прегледи е вероятно да остане практически неосъществимо, и във всеки случай не надвишава шест месеца.

Комисията публикува посоченото решение в *Официален вестник на Европейския съюз*.

4. Когато дадена държава членка не е била и вероятно няма да бъде изправена пред трудности, направили спазването на сроковете за преминаване на медицински прегледи практически неосъществимо в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата криза във връзка с COVID-19, или е предприела подходящи национални мерки за смекчаване на тези трудности, тази държава членка може да реши да не прилага параграф 1. Държавата членка информира Комисията за своето решение ***до*** ... [осем дни след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията информира за това останалите държави членки и публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Държавата членка, която е решила да не прилага параграф 1, както е предвидено в първа алинея от настоящия параграф, не възпрепятства трансграничните дейности на икономически оператор или физическо лице, които са се позовали на дерогациите, предвидени в параграф 1, приложими в друга държава членка.

Член 15

Удължаване на сроковете, предвидени в Директива (ЕС) 2016/1629

1. Независимо от член 10 от Директива (ЕС) 2016/1629 срокът на валидност на свидетелствата за вътрешно корабоплаване на Съюза, който щеше да е изтекъл или ще изтече в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се счита за удължен или че е бил удължен за срок от ***10*** месеца.

2. Независимо от член 28 от Директива (ЕС) 2016/1629 срокът на валидност на документите, попадащи в обхвата на посочената директива, издадени от компетентните органи на държавите членки съгласно Директива 2006/87/ЕО преди 6 октомври 2018 г., който в съответствие с посочената разпоредба щеше да е изтекъл или ще изтече в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се счита за удължен или че е бил удължен за срок от ***10*** месеца.

3. Когато дадена държава членка счита, че подновяването на свидетелствата за вътрешно корабоплаване на Съюза или на документите, посочени в параграф 2, е вероятно да остане практически неосъществимо след 30 ***юни*** 2021 г. поради мерките, които е предприела за предотвратяване или ограничаване на разпространението на COVID-19, тя може да представи обосновано искане да ѝ се разреши да удължи сроковете, посочени в параграфи 1 и 2, по целесъобразност. Това искане може да се отнася за периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. или за сроковете от ***10*** месеца, посочени съответно в параграфи 1 и 2, или и за двете. То се представя на Комисията до ***31 май*** 2021 г.

4. Ако при искане, подадено в съответствие с параграф 3, Комисията установи, че са изпълнени изискванията, предвидени в посочения параграф, ***и че поисканото удължаване не води до непропорционални рискове от гледна точка на безопасността и сигурността на транспорта,*** тя приема решение, с което разрешава на съответната държава членка да удължи сроковете, посочени съответно в параграфи 1 и 2, както е обосновано във всеки един от случаите. Удължаването се ограничава така, че да отразява периода, през който подновяването на свидетелствата за вътрешно корабоплаване на Съюза или на документите, посочени в параграф 2, е вероятно да остане практически неосъществимо, и във всеки случай не надвишава шест месеца.

   Комисията публикува посоченото решение в *Официален вестник на Европейския съюз*.

5. Когато дадена държава членка не е била и вероятно няма да бъде изправена пред трудности, направили подновяването на свидетелствата за вътрешно корабоплаване на Съюза или на документите, посочени в ***параграфи 1 и 2***, практически неосъществимо в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата криза във връзка с COVID-19, или е предприела подходящи национални мерки за смекчаване на тези трудности, тази държава членка може да реши да не прилага параграфи 1 и 2. Държавата членка информира Комисията за своето решение ***до*** ... [осем дни след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията информира за това останалите държави членки и публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Държавата членка, която е решила да не прилага параграфи 1 и 2, както е предвидено в първа алинея от настоящия параграф, не възпрепятства трансграничните дейности на икономически оператор или физическо лице, които са се позовали на дерогациите, предвидени в параграфи 1 и 2, приложими в друга държава членка.

Член 16

Удължаване на сроковете, предвидени в Регламент (ЕО) № 725/2004

1. Независимо от член 3, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 725/2004 сроковете за извършване на периодичните ревизии на оценките на сигурността на пристанищните съоръжения, които в съответствие с посочената разпоредба щяха да са изтекли или ще изтекат в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се считат за удължени или че са били удължени до 30 ***септември*** 2021 г.

2. Независимо от част Б, раздели 13.7 и 18.6 от приложение III към Регламент (ЕО) № 725/2004 18-месечните срокове за провеждането на различните видове упражнения, които в съответствие с тези разпоредби щяха да са изтекли или ще изтекат в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се считат за удължени или че са били удължени с ***10*** месеца във всеки един от случаите, но при всички случаи не след 30 ***септември*** 2021 г.

3. Когато дадена държава членка счита, че извършването на оценките на сигурността на пристанищните съоръжения***, посочени в член 3, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 725/2004*** или на различните видове упражнения, посочени в част Б, раздели 13.7 и 18.6 от приложение III към Регламент (ЕО) № 725/2004, е вероятно да остане практически неосъществимо след 30 ***юни*** 2021 г. поради мерките, които е предприела за предотвратяване или ограничаване на разпространението на COVID-19, тя може да представи обосновано искане да ѝ се разреши да удължи периодите и крайните срокове, посочени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, по целесъобразност. Това искане може да се отнася за периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., за крайните срокове или за срока от ***10*** месеца, посочени съответно в параграфи 1 и 2 от настоящия член, или за всякаква комбинация от тях. То се представя на Комисията до ***31 май*** 2021 г.

4. Ако при искане, подадено в съответствие с параграф 3, Комисията установи, че са изпълнени изискванията, предвидени в посочения параграф, ***и че поисканото удължаване не води до непропорционални рискове от гледна точка на безопасността и сигурността на транспорта,*** тя приема решение, с което разрешава на съответната държава членка да удължи периодите и крайните срокове, посочени съответно в параграфи 1 и 2, както е обосновано във всеки един от случаите. Удължаването се ограничава така, че да отразява периода, през който извършването на оценките за сигурност на пристанищните съоръжения или на различните видове упражнения е вероятно да остане практически неосъществимо, и във всеки случай не надвишава шест месеца.

   Комисията публикува посоченото решение в *Официален вестник на Европейския съюз*.

5. Когато дадена държава членка не е била и вероятно няма да бъде изправена пред трудности, направили извършването на оценките за сигурност на пристанищните съоръжения***, посочени в член 3, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 725/2004*** или на различните видове упражнения, посочени в част Б, раздели 13.7 и 18.6 от приложение III към Регламент (ЕО) № 725/2004, практически неосъществимо по време на периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата криза във връзка с COVID-19, или е предприела подходящи национални мерки за смекчаване на тези трудности, тази държава членка може да реши да не прилага параграфи 1 и 2 от настоящия член. Държавата членка информира Комисията за своето решение ***до*** ... [осем дни след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията информира за това останалите държави членки и публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 17

Удължаване на сроковете, предвидени в Директива 2005/65/ЕО

1. Независимо от член 10 от Директива 2005/65/ЕО сроковете за извършване на прегледа на оценките на сигурността на пристанищата и на плановете за сигурност на пристанищата, които в съответствие с посочения член щяха да са изтекли или ще изтекат в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се считат за удължени или че са били удължени с ***10*** месеца във всеки един от случаите, но при всички случаи не след 30 ***септември*** 2021 г.

2. Независимо от член 7, параграф 7 и приложение III към Директива 2005/65/ЕО 18-месечните срокове за завършване на тренировъчно обучение, които в съответствие с посоченото приложение щяха да са изтекли или ще изтекат в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., се считат за удължени или че са били удължени с ***10*** месеца във всеки един от случаите, но при всички случаи не след 30 ***септември*** 2021 г.

3. Когато дадена държава членка счита, че извършването на прегледа на оценките на сигурността на пристанищата или на плановете за сигурност на пристанищата или провеждането на тренировъчно обучение е вероятно да остане практически неосъществимо след 30 ***юни*** 2021 г. поради мерките, които е предприела за предотвратяване или ограничаване на разпространението на COVID-19, тя може да представи обосновано искане да ѝ се разреши да удължи периодите и крайните срокове, посочени в параграфи 1 и 2, по целесъобразност. Това искане може да се отнася за периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г., за крайните срокове или за сроковете от ***10*** месеца, посочени съответно в параграфи 1 и 2, или за всякаква комбинация от тях. То се представя на Комисията до ***31 май*** 2021 г.

4. Ако при искане, подадено в съответствие с параграф 3, Комисията установи, че са изпълнени изискванията, предвидени в посочения параграф, ***и че поисканото удължаване не води до непропорционални рискове от гледна точка на безопасността и сигурността на транспорта,*** тя приема решение, с което разрешава на съответната държава членка да удължи периодите и крайните срокове, посочени съответно в параграфи 1 и 2, както е обосновано във всеки един от случаите. Удължаването се ограничава така, че да отразява периода, през който завършването на прегледа на оценките на сигурността на пристанищата или на плановете за сигурност на пристанищата или завършването на ***тренировъчните обучения*** е вероятно да остане практически неосъществимо, и във всеки случай не надвишава шест месеца.

   Комисията публикува посоченото решение в *Официален вестник на Европейския съюз*.

5. Когато дадена държава членка не е била и вероятно няма да бъде изправена пред трудности, направили извършването на прегледа на оценките на сигурността на пристанищата, или на плановете за сигурност на пристанищата, или извършването на тренировъчно обучение практически неосъществимо в периода между 1 септември 2020 г. и 30 ***юни*** 2021 г. в резултат на извънредните обстоятелства, причинени от продължаващата криза във връзка с COVID-19, или е предприела подходящи национални мерки за смекчаване на тези трудности, тази държава членка може да реши да не прилага параграфи 1 и 2. Държавата членка информира Комисията за своето решение ***до*** ... [осем] дни след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията информира за това останалите държави членки и публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 18

Решения, приети съгласно Регламент (ЕС) 2020/698

Настоящият регламент не засяга правата на държавите членки съгласно решенията на Комисията, приети в съответствие с член 2, параграф 6, член 3, параграф 3, член 4, параграф 5, член 11, параграф 4, член 16, параграф 6 и член 17, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2020/698, доколкото с тези решения се уреждат, по отношение на предмета и съответните срокове, същите случаи като в настоящия регламент и се предвиждат удължавания, надхвърлящи предвидените в настоящия регламент.

Когато с настоящите решения се уреждат, по отношение на предмета и съответните срокове, същите случаи като в настоящия регламент и не се предвиждат удължавания, надхвърлящи предвидените в настоящия регламент, се прилага настоящият регламент.

Член 19

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от ... [***11*** дни след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

Въпреки това член 2, параграф 9, член 3, параграф 5, член 4, параграф 6, член 5, параграф 5, член 7, параграф 5, член 8, параграф 5, член 9, параграф 5, член 10, параграф 5, член 11, параграф 5, член 12, параграф 6, член 14, параграф 4, член 15, параграф 5, член 16, параграф 5 и член 17, параграф 5 се прилагат от ... [датата на влизане в сила на настоящия регламент].

Първа, втора и трета алинея от настоящия член не засягат обратното действие, предвидено в членове 2—18.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел …

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*

Европейски парламент
2019 – 2024

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2021)0041

Прилагане на Директивата относно борбата с трафика на хора

Резолюция на Европейския парламент от 10 февруари 2021 г. относно прилагането на Директива 2011/36/ЕС относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него (2020/2029(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид членове 2 и 3, параграф 3, втора алинея от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и членове 8, 79 и 83 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),

– като взе предвид членове 3, 5 и 23 от Хартата на основните права на Европейския съюз,

– като взе предвид Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ),

– като взе предвид Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и за замяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета[1] („Директивата за борба с трафика на хора“),

– като взе предвид Конвенцията на Съвета на Европа за борба с трафика на хора и препоръките на Съвета на Европа в тази област,

– като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека,

– като взе предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност (наричана по-нататък „Конвенцията от Палермо“) и протоколите към нея, и по-специално Протокола за предотвратяване, противодействие и наказване на трафика на хора, и по-специално на жени и деца (наричан по-нататък „Протоколът на ООН за трафика“) и Протокола срещу незаконния трафик на мигранти по суша, море и въздух,

– като взе предвид Конвенцията на ООН за правата на детето и Незадължителния протокол към Конвенцията за правата на детето относно търговията с деца,

[1] ОВ L 101, 15.4.2011 г., стр. 1.

детската проституция и детската порнография, както и резолюцията на Европейския парламент от 26 ноември 2019 г. относно правата на децата по повод на 30-ата годишнина от Конвенцията на ООН за правата на детето[1],

– като взе предвид Конвенцията на ООН против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание,

– като взе предвид работата на специалния докладчик на ООН относно трафика на хора, особено на жени и деца,

– като взе предвид Конвенцията на ООН за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените, и по-специално член 6 от нея, който има за цел да води борба с всички форми на трафик на жени и с експлоатацията на проституцията на жени,

– като взе предвид Конвенцията на ООН за преследване на търговията с хора и експлоатацията на чужда проституция,

– като взе предвид Пекинската декларация и платформа за действие, приети на Четвъртата световна конференция за жените на 15 септември 1995 г., както и последващите документи за резултатите, приети на специалните сесии на ООН „Пекин + 5“ (2000 г.), „Пекин + 10“ (2005 г.) и „Пекин + 15“ (2010 г.) и на конференцията за преразглеждане „Пекин + 20“,

– като взе предвид съвместния документ на ООН относно директивата на ЕС относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него, в който се призовава за предоставянето на международна защита на жертвите на трафик на хора по начин, отчитащ спецификите на пола,

– като взе предвид Конвенцията на Международната организация на труда (МОТ) за принудителния труд от 1930 г. (№ 29), Протокола от 2014 г. към Конвенцията за принудителния труд от 1930 г., Конвенцията относно премахването на принудителния труд от 1957 г. (№ 105) и Препоръката за принудителния труд (допълнителни мерки) от 2014 г. (№ 203), Конвенцията относно най-тежките форми на детския труд от 1999 г. (№ 182) и Конвенцията относно домашните работници от 2011 г. (№ 189),

– като взе предвид ръководните принципи на ООН относно стопанската дейност и правата на човека,

– като взе предвид Обща препоръка № 33 относно достъпа на жените по правосъдие, приета от Комитета на ООН за премахване на дискриминацията по отношение на жените на 23 юли 2015 г.,

– като взе предвид резолюцията на ООН, озаглавена „Да преобразим света: програма до 2030 г. за устойчиво развитие“, приета от Общото събрание на 25 септември 2015 г., по-специално нейната цел за устойчиво развитие (ЦУР) 5.2 за премахване на всички форми на насилие срещу жени и момичета в публичната и частната сфера, включително трафика на хора и сексуалната и друга експлоатация,

[1] Приети текстове, P9_TA(2019)0066.

– като взе предвид Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието срещу жени и домашното насилие (Конвенцията от Истанбул),

– като взе предвид Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР[1] („Директивата относно правата на жертвите“),

– като взе предвид Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета[2] (Директива за борбата със сексуалното насилие и с детската порнография,

– като взе предвид Директива 2009/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. за предвиждане на минимални стандарти за санкциите и мерките срещу работодатели на незаконно пребиваващи граждани на трета държава[3],

– като взе предвид Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни[4],

– като взе предвид Директива 2004/81/ЕО на Съвета от 29 април 2004 г. за издаване на разрешение за пребиваване на граждани на трети страни, които са жертви на трафик на хора или са били обект на помощ за незаконна имиграция и които сътрудничат с компетентните органи[5] („Директива за пребиваването“),

– като взе предвид Директива 2002/90/ЕО на Съвета от 28 ноември 2002 г. за определяне на подпомагане на незаконното влизане, преминаването и пребиваването[6] и Рамково решение 2002/946/ПВР на Съвета от 28 ноември 2002 г. за укрепване на наказателноправната рамка за предотвратяване на подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой[7],

– като взе предвид съобщението на Комисията от 24 юни 2020 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за правата на жертвите (2020—2025 г.)“ (COM(2020)0258),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 19 юни 2012 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за премахване на трафика на хора за периода 2012—2016 г.“ (COM(2012)0286),

– като взе предвид работния документ на службите на Комисията от 17 октомври 2014 г., озаглавен „Междинен доклад относно изпълнението на стратегията на ЕС

---

1 ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 57.
2 OJ L 18, 21.1.2012 г., стр. 7.
3 ОВ L 168, 30.6.2009 г., стр. 24.
4 ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 9.
5 ОВ L 261, 6.8.2004 г., стр. 19.
6 OJ L 328, 5.12.2002 г., стр. 17.
7 OJ L 328, 5.12. 2002 г., стр. 1.

за премахване на трафика на хора“ (SWD(2014)0318), и първия (COM(2016)0267), втория (COM(2018)0777) и третия (COM(2020)0661) доклад за напредъка в тази област,

– като взе предвид доклада на Комисията за оценка на степента, до която държавите членки са предприели необходимите мерки за спазване на Директива 2011/36/ЕС относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него в съответствие с член 23, параграф 1 (COM(2016)0722),

– като взе предвид своята резолюция от 23 октомври 2020 г. относно равенството между половете в рамките на външната политика и политиката на сигурност на ЕС[1],

– като взе предвид своята резолюция от 28 ноември 2019 г. относно присъединяването на ЕС към Конвенцията от Истанбул и други мерки за борба с насилието, основано на пола[2],

– като взе предвид своята резолюция от 5 юли 2016 г. относно борбата с трафика на хора във външните отношения на ЕС[3],

– като взе предвид своята резолюция от 12 май 2016 г. относно прилагането въз основа на принципа на равенство между половете на Директива 2011/36/ЕС от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него[4],

– като взе предвид своята резолюция от 26 февруари 2014 г. относно сексуалната експлоатация и проституцията и тяхното отражение върху равенството между половете[5],

– като взе предвид съобщението на Комисията от 4 декември 2017 г., озаглавено „Докладване за последващите действия във връзка със Стратегията на ЕС за премахване на трафика на хора и набелязване на допълнителни конкретни действия“ (COM(2017)0728),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 5 март 2020 г., озаглавено: „Съюз на равенство: Стратегия за равенство между половете (2020 – 2025 г.)“ (COM(2020)0152),

– като взе предвид проучването на Комисията от 2020 г. относно икономическата, социалната и човешката цена на трафика на хора в рамките на ЕС, нейното проучване от 2020 г. за преглед на функционирането на националните и транснационалните механизми за насочване и подпомагане на жертви на трафик на държавите членки, нейното проучване от 2020 г. за събирането на данни за трафика на хора в ЕС и нейното проучване от 2016 г. относно измерението, свързано с пола, при трафика на хора,

---

1 Приети текстове, P9_TA(2020)0286.
2 Приети текстове, P9_TA(2019)0080.
3 ОВ C 101, 16.3.2018 г., стр. 47.
4 ОВ C 76, 28.2.2018 г., стр. 61.
5 ОВ C 285, 29.8.2017 г., стр. 78.

– като взе предвид Съвместната декларация за поемане на ангажимент за съвместна борба с трафика на хора, подписана през 2018 г. от Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO), Агенцията на ЕС за основните права (FRA), Агенцията на ЕС за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол), Агенцията на ЕС за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст), Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound), Агенцията на ЕС за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL), Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомании (EMCDDA), Агенцията на ЕС за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA), Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) и Европейския институт за равенство между половете (EIGE),

– като взе предвид доклада на Европол за състоянието на трафика на хора в ЕС от 18 февруари 2016 г.,

– като взе предвид доклада на Европол, озаглавен „Предизвикателствата пред противодействието на трафика на хора в цифровата ера“ от 18 октомври 2020 г.,

– като взе предвид Оценката на Европол на заплахата от тежка и организирана престъпност за 2017 г. (SOCTA),

– като взе предвид четвъртия годишен доклад на Европейския център за борба с контрабандата на мигранти към Европол от 15 май 2020 г.,

– като взе предвид доклада на Агенцията на Европейския съюз за основните права, озаглавен „Тежка експлоатация на труда: работниците, сменящи местоживеенето си в рамките на Европейския съюз или пристигащи в Съюза“ от 29 май 2015 г.,

– като взе предвид доклада на Евростат, озаглавен „Трафик на хора“, от 17 октомври 2014 г.,

– като взе предвид Резолюция 9/1 на Конференцията на страните по Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност относно създаване на механизъм за преглед на прилагането на Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност и протоколите към нея,

– като взе предвид насоките на ВКБООН от 7 април 2006 г. относно международната закрила, озаглавени „Прилагането на член 1а, параграф 2 от Конвенцията от 1951 г. и/или Протокола от 1967 г. за статута на бежанците по отношение на жертвите на трафик и лицата, изложени на риск от трафик“,

– като взе предвид глобалния доклад на СНПООН (Службата на ООН по наркотиците и престъпността) от 2018 г. относно трафика на хора,

– като взе предвид Обща препоръка № 38 относно трафика на жени и момичета в контекста на глобалната миграция, приета от Комитета на ООН за премахване на дискриминацията по отношение на жените на 6 ноември 2020 г.,

– като взе предвид оценката на прилагането на европейско равнище на Директива 2011/36/ЕС: миграция и въпроси, свързани с равенството между половете,

публикувана от Генералната дирекция за парламентарни изследвания на 15 септември 2020 г.[1],

– като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността, както и член 1, параграф 1, буква д) от решението на Председателския съвет от 12 декември 2002 г. относно процедурата по разрешаване изготвянето на доклади по собствена инициатива и приложение 3 към него,

– като взе предвид съвместните разисквания на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете съгласно член 58 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете (A9-0011/2021),

А. като има предвид, че трафикът на хора представлява нарушение на човешкото достойнство, на физическата и психологическата неприкосновеност на човека, което ни заобикаля в нашето ежедневие, и представлява тежко нарушение на основните права, както е посочено в член 5, параграф 3 от Хартата на основните права на Европейския съюз;

Б. като има предвид, че трафикът е феномен, който в голяма степен зависи от измерението на пола, като почти три четвърти[2] от всички докладвани жертви в ЕС през 2017 г. и 2018 г. са жени и момичета, като целта на трафика е била предимно сексуална експлоатация; като има предвид, че сексуалната експлоатация е най-често срещаната причина за трафик в ЕС от 2008 г. насам;

В. като има предвид, че броят на регистрираните жертви на трафик на хора е нараснал през периода на последното проучване на Комисията (2017 г. и 2018 г.) спрямо предходния период и че той продължава да нараства[3]; като има предвид, че е възможно действителният брой на жертвите да е значително по-висок от посочените в доклада данни, тъй като според сведенията много от жертвите остават неразкрити;

Г. като има предвид, че броят на децата, жертви на трафик на хора, е значителен; като има предвид, че 78 % от всички деца, жертви на трафик, са момичета, а 68 % от пълнолетните жертви на трафик са жени[4];

Д. като има предвид, че неравенството между половете, бедността, принудителното разселване, безработицата, липсата на социално-икономически възможности,

---

1 Оценка на прилагането на европейско равнище – „Прилагане на Директива 2011/36/ЕС: Миграция и въпроси, свързани с равенството между половете“, Генерална дирекция за парламентарни изследвания, Отдел за последваща оценка, 15 септември 2020 г.

2 Трети доклад на Комисията относно напредъка в борбата с трафика на хора (2020 г.) съгласно изискванията в член 20 от Директива 2011/36/ЕС относно предотвратяването и борбата с трафика на хора (COM(2020)0661.

3 COM(2020)0661.

4 Data Collection on Trafficking in Human Beings in the EU (Събиране на данни относно трафика на хора в ЕС), 2020 г.

липсата на достъп до образование, насилието, основано на пола, дискриминацията и маргинализацията, както и корупцията са някои от факторите, които допринасят за това хората, особено жените и децата, да бъдат уязвими по отношение на трафика; като има предвид, че продължава да не се работи достатъчно върху първопричините за трафика на хора;

Е. като има предвид, че жертвите на трафик на хора често са обект на множество и взаимосвързани форми на дискриминация и насилие, включително въз основа на пол, възраст, раса, увреждане, етническа принадлежност, културна и религиозна принадлежност, както и национален или социален произход или други статути, и като има предвид, че тези форми на дискриминация може сами по себе си да стимулират трафика на хора[1];

Ж. като има предвид, че съществуват много форми на трафик, но всички те се основават на злоупотреба с присъщата на жертвите уязвимост и са насочени към експлоатация на хора, и като има предвид, че за жертвите на трафика на хора е установено, че участват в различни законни и незаконни дейности, включително, но не само, селскостопанския сектор, преработката на храни, секс индустрията, домашния труд, производството, грижите, почистването, други индустрии (по-специално сектора на услугите), просията, престъпността, принудителните бракове, сексуалната експлоатация онлайн, незаконното осиновяване и търговията с човешки органи; като има предвид, че съществуват други форми на трафик, които не се регистрират и не се докладват, включително такива, които са тясно свързани с пола, като например принудителните бракове и принудителното подчинение в домашни условия;

З. като има предвид, че през последните няколко години стана ясно, че мигрантите и търсещите убежище лица са изложени в особена степен на риска да станат жертви на трафик на хора; като има предвид, че сред тези лица непридружените малолетни и непълнолетни лица и жените са специална целева група за мрежите за трафик на хора;

И. като има предвид, че Европол предупреждава, че въздействието на пандемията на COVID-19 би могло да доведе до още по-голям брой жертви[2] и до намаляване на вероятността трафикантите да бъдат откривани от правоприлагащите органи, както и че евентуална икономическа рецесия вследствие на кризата с COVID-19 би могла също да доведе до опасни последици във връзка с трафика на хора[3]; като има предвид, че положението на жертвите на трафик се е влошило от началото на кризата и службите за подкрепа са се сблъскали с трудности при подпомагането на жертвите;

Й. като има предвид, че според Европол[4] използването на цифрови технологии е разширило способността на престъпниците да осъществяват трафик на хора за различни видове експлоатация; като има предвид, че нови технологии се

---

1 COM(2020)0661, стр. 1.
2 COM(2020)0661, стр. 1.
3 https://www.europol.europa.eu/publications-documents/challenges-of-countering-human-trafficking-in-digital-era
4 https://www.europol.europa.eu/publications-documents/challenges-of-countering-human-trafficking-in-digital-era

използват от трафикантите на всеки етап от сексуалната експлоатация – от набирането и предлагането на жертвите до изнудването и контролирането на движението им; като има предвид, че тези нови инструменти предлагат по-висока степен на анонимност на трафикантите и създават затруднения за разкриването им от страна на правоприлагащите органи; като има предвид, че онлайн взаимодействието създава както рискове, така и възможности за престъпниците, жертвите и правоприлагащите органи;

К. като има предвид, че трафикът на хора продължава да бъде сложно и често срещано престъпление, което засяга възможността за постигане на всички ЦУР, по-специално ЦУР 5 (равенство между половете), ЦУР 8 (достоен труд и икономически растеж), ЦУР 16 (мир, правосъдие и силни институции) и ЦУР 17 (партньорства за целите);

Л. като има предвид, че трафикът на хора е преди всичко тежко престъпление против личността и че то е свързано също така с разходи за обществото, като например извънредно използване на публични услуги, в това число по правоприлагане, специализирани услуги, здравни услуги и социална закрила, пропуснати икономически резултати, стойността на загубеното качество на живот и координацията на работата по превенция на трафика; като има предвид, че тази цена е изчислена приблизително на 3 700 524 433 EUR за ЕС-28[1];

М. като има предвид, че трафикът на хора е сложно транснационално явление, което може да бъде преодоляно ефективно само ако институциите на ЕС, държавите членки, третите държави и ЕС и международните организации работят заедно по съгласуван начин; като има предвид, че международното сътрудничество е от съществено значение за изкореняването на трафика чрез взаимодействието на различни съществуващи вътрешни и външни политики, като Глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз и Плана за действие относно правата на човека и демокрацията за периода 2020—2024 г., както и чрез съответните информационни кампании в участващите държави; като има предвид, че трафикът на хора следва да бъде взет предвид в законодателната работа по третия план за действие относно равенството между половете;

Н. като има предвид, че ефективното откриване на жертвите на трафик на хора продължава да бъде предизвикателство в повечето държави членки поради различни причини, като липса на езикови умения и нежелание да се подават сигнали до полицията или ограничен капацитет на правоприлагащите органи; като има предвид, че идентифицирането на децата жертви често е още по-трудно, тъй като те не осъзнават, че са жертви; като има предвид, че държавите членки са задължени да извършват надлежна проверка с цел предотвратяване на трафика на хора, разследване на случаите на трафик и наказване на извършителите, подкрепа и гарантиране на правата на жертвите, зачитане на тяхното достойнство и осигуряване на тяхната закрила и достъп до правни средства за защита и като има предвид, че непредприемането на действия в тази посока нарушава, накърнява или възпира упражняването на правата на човека и основните свободи на жертвите;

---

[1] Проучване относно икономическата, социалната и човешката цена на трафика на хора в рамките на ЕС (2020 г.)

О. като има предвид, че в Директивата за борба с трафика на хора се определят минимални стандарти, които трябва да се прилагат на цялата територия на Европейския съюз по отношение на предотвратяването на трафика на хора и борбата с него, както и на защитата на жертвите и се съдържа определение на съдържанието на трафика на хора; като има предвид, че пълното и правилно транспониране на Директивата за борба с трафика на хора, последвано от пълното ѝ прилагане, е не само задължително, но и необходимо, за да се постигне напредък по отношение на справянето с трафика на хора;

П. като има предвид, че всички доклади от наблюдението показват, че почти десет години след приемането на Директивата за борба с трафика на хора все още съществуват препятствия пред пълното ѝ прилагане на равнището на държавите членки, като повечето жертви остават неразкрити, а равнището на наказателното преследване и осъдителните присъди за извършителите продължава да е ниско; като има предвид, че значителните пропуски в обхвата и изпълнението на националните закони и политики по отношение на трафика на хора могат да бъдат използвани активно от организирани престъпни групи и да излагат големи групи хора на по-голяма уязвимост от експлоатация;

Р. като има предвид, че прилагането на Директивата относно правата на жертвите не е задоволително, по-специално поради непълно и/или неправилно транспониране;

С. като има предвид, че трафикът на хора е много рентабилна форма на организирана престъпност и поради това се определя от търсенето и печалбата; като има предвид, че намаляването на търсенето, в това число по отношение на сексуалната експлоатация на жени и момичета, трябва да бъде един от акцентите в борбата с трафика; като има предвид, че физическото, психологическото и сексуалното насилие са съставни елементи на трафика с цел сексуална експлоатация и насилие срещу жени;

Т. като има предвид, че ратифицирането от страна на ЕС на Конвенцията от Истанбул би могло да допълни усилията на ЕС и на държавите членки в борбата срещу трафика на хора;

У. като има предвид, че тежка експлоатация на труда се наблюдава в много икономически сектори в ЕС и засяга различни групи от трансгранични работници, в това число както граждани на ЕС, така и граждани на държави извън ЕС; като има предвид, че както препоръчва Агенцията на Европейския съюз за основните права[1], на такива практики следва да се противодейства, наред с останалите начини, чрез всеобхватна система от целенасочени инспекции на условията на труд;

1. изтъква необходимостта от координирана, хармонизирана и съгласувана рамка на равнището на ЕС, основана на по-ефективни механизми за оценка и последващи действия, която да гарантира, че предотвратяването на трафика на хора е засилено, заедно с подкрепата, помощта и защитата на жертвите от него, и с цел

[1] Тежка експлоатация на труда: работниците, сменящи местоживеенето си в рамките на Европейския съюз или пристигащи в Съюза http://fra.europa.eu/en/publication/2015/severe-labour-exploitation-workers-moving-within-or-european-union

пълно премахване на трафика на хора, включително чрез координирано прилагане на правата, предоставени от Директивата за правата на жертвите, Директивата за пребиваването, Директивата относно борбата със сексуалното насилие и детската порнография и Директивата за обезщетение[1], тъй като трафикът е престъпление с трансгранично измерение и поради това не е възможно да му се противодейства само на национално равнище;

2. приветства добрата работа, извършена от Комисията при координирането на отговора на ЕС на трафика на хора и за развиване на знания и събиране на данни относно различните аспекти на трафика на хора, включително изследване на измерението, свързано с пола и особената уязвимост на децата; призовава Комисията да гарантира продължаването на текущата работа чрез назначаване на постоянен координатор на ЕС за борба с трафика на хора с подходящ опит и ясен мандат, който да работи с мрежа от национални представители на държавите членки и на гражданското общество с цел да се гарантира съгласувано сътрудничество;

3. подчертава, че е важно финансирането на програмите по фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ), програма „Дафне“, Европейския социален фонд+ и фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС) да продължи да се използва за проекти за борба с трафика на хора, както и да се използват други налични инструменти, включително програми на ЕС като например програмата „Граждани, равенство, права и ценности“, финансови инструменти като Инструментът за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество и Доверителният фонд на ЕС за Африка, както и инициативи като Европейска мултидисциплинарна платформа за борба с криминални заплахи, инициативата „Spotlight“ на ЕС и ООН и инициативата Glo.Act; припомня необходимостта от инициативи и проекти, свързани с измерението на трафика на хора, свързано с пола, и призовава за цялостен преглед на политиката на финансираните от ЕС проекти; призовава държавите членки да гарантират стабилно финансиране и подходящ персонал за идентифициране и защита на жертвите и изразява загриженост относно липсата на подходящо финансиране за организациите на жертвите, особено за тези, които предоставят подкрепа на жените, които поради сериозните съкращения на финансирането се борят да продължат да предоставят услуги на жертвите;

4. подчертава, че липсата на последователни, сравними и подробни данни продължава да възпрепятства адекватната и основана на доказателства оценка на мащаба и тенденциите в областта на трафика на хора; призовава държавите членки да увеличат усилията си и финансирането за научни изследвания, анализ и събиране на данни за всички форми на трафик на хора и да подобрят координацията между източниците на данни на национално равнище и на равнището на ЕС, както и събирането на по-актуални, централизирани и всеобхватни данни, разбити по вид трафик, възраст и пол, расов и етнически произход, и включващи лица, жертви на вътрешен трафик, чрез събиране на статистическа информация при надлежно зачитане на правата на неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни, в сътрудничество с институционалните участници, гражданското общество, EIGE и всички

[1] Директива 2004/80/ЕО на Съвета от 29 април 2004 г. относно обезщетението на жертвите на престъпления (ОВ L 261, 6.8.2004 г., стр. 15).

компетентни международни организации; призовава Комисията да събира и да публикува редовно такива данни за ЕС;

5. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да гарантират диференциация между трафик и контрабанда, което изисква по-задълбочен анализ и различни правни и политически отговори; подчертава, че объркването между тях често води до пропуски при правилното идентифициране на жертвите и при гарантирането на достъпа им до мерки за защита и избягване на вторично виктимизиране;

6. призовава Комисията и държавите членки да оценят и измерят използването на цифровите технологии, социалните медии и интернет услугите като преобладаващите инструменти, използвани за набиране на жертви на трафик, и да оправомощят правоприлагащите органи и организациите на гражданското общество в борбата срещу трафика на хора, като им предоставят необходимите технически знания и специални ресурси, за да отговорят на предизвикателствата, породени от новите технологии; освен това ги призовава да приемат правила за гражданска отговорност за технологичните дружества, които хостват експлоататорски материали, да подобрят законодателните инструменти, използвани в съдебните производства и в наказателното преследване на трафикантите, да насърчават обмена на информация и сътрудничеството между съответните органи, доставчиците на интернет услуги и дружествата в социалните медии, да насърчават обществени информационни кампании в целия ЕС относно трафика на хора, като същевременно зачитат правото на жертвите на неприкосновеност на личния живот и безопасност, както и гарантират техните основни права и защита на данните, и увеличат подкрепата за изграждане на транснационални експертни познания и основани на технологии решения, например за набиране на жертви;

7. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да превърнат кибернетичната осведоменост в приоритет в кампаниите, насочени към училищата, университетите, дружествата и научноизследователските органи, и да надграждат върху съществуващия експертен опит, като например портала „По-добър интернет за децата“; подчертава, че повишаването на осведомеността във връзка с онлайн трафика на хора в социалните мрежи е изключително важно, за да се предотврати попадането на нови жертви в мрежите за трафик; призовава Комисията да си сътрудничи активно с платформи за разработването на общи насоки и планове за действие, които предотвратяват и се борят с трафика онлайн;

Идентифициране, защита, помощ и подкрепа на жертвите

8. подчертава, че ранното идентифициране на жертвите продължава да бъде едно от основните предизвикателства пред прилагането и едно от най-важните предизвикателства по отношение на това да се даде възможност на жертвите да упражняват правата си; призовава държавите членки да защитават жертвите, да възложат на повече участници отговорност и възможности за повишаване на осведомеността за идентифициране на жертвите на трафик на хора на всички етапи от процеса, включително на представители на организации на гражданското общество, служители на правоприлагащите органи, служители в областта на имиграцията и убежището, инспектори по труда и социални работници или здравен персонал, както и на други специалисти и участници в тази област;

подчертава необходимостта от подход, основан на четирите ключови стратегии за превенция, наказателно преследване, защита на жертвите и многостепенно партньорство; призовава всички държави членки да заделят достатъчно средства за идентифициране, защита, помощ и подкрепа на жертвите на трафик на хора на всички етапи; подчертава, че ранното идентифициране следва да отчита особеностите на високорисковите сектори и групи, като например жертвите, които са жени и момичета;

9. призовава всички държави членки ефективно да гарантират правата на жертвите, като им предоставят правна помощ на възможно най-ранен етап, включително достъпна информация относно техните законови права, да ги закрилят и подкрепят с подход, отчитащ аспектите на пола и детето, като същевременно гарантират взаимно допълване с Директивата за правата на жертвите; припомня, че Директивата за борба с трафика на хора задължава държавите членки да предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че компетентните органи имат право да не преследват или да не налагат санкции на жертвите на трафик на хора за участието им в престъпни дейности, които са били принудени да извършват;

10. изразява съжаление за липсата на целенасочени програми за защита на уязвими жертви в много държави членки; подчертава, че е важно да се предвидят мерки за специалните нужди на жертвите в уязвимо положение и конкретни насоки за жертвите на трафик с цел сексуална експлоатация; подчертава необходимостта да се гарантира безусловна и индивидуализирана защита, помощ и подкрепа за жертвите, като също така се вземат предвид лицата, които са пряко зависими от тях, включително в контекста на съдебни производства, свързани с наказателни, граждански или други действия срещу трафиканти или експлоататори; призовава за ефективно прилагане във всички държави членки на Директивата за правата на жертвите и на всяко свързано с нея законодателство, чрез подход, основан на пола и жертвите; припомня, че хората, които работят за защита и подпомагане на жертвите на трафик на хора, не следва да бъдат криминализирани заради тяхната работа, свързана с това;

11. отбелязва, че жертвите на трафик на хора се нуждаят от специализирани услуги, включително достъп до безопасно краткосрочно и дългосрочно настаняване, схеми за защита на свидетелите, здравни грижи и консултации, услуги за писмен и устен превод, правни средства за защита, обезщетения, достъп до образование и обучение, включително обучение по езика на държавата, достъп до пазара на труда и назначаване на работа, (повторна) интеграция, помощ за преместване и индивидуализирани услуги, като се обръща специално внимание на перспективата, свързана с пола; настоятелно призовава държавите членки да гарантират съобразено с пола, подходящо и целенасочено предоставяне на услуги на жертвите на трафик на хора;

12. изразява съжаление във връзка с факта, че специфичните нужди на жертвите в уязвимо положение, като например жени, деца, ЛГБТИ лица, лица с увреждания и хора от расови групи, често се пренебрегват, и настоятелно призовава държавите членки да осигурят съобразени с пола услуги и подкрепа за жертвите, пригодена към техните потребности; призовава държавите членки да обърнат внимание по-конкретно на нуждите на ЛГБТИ лицата, тъй като те са силно уязвими към трафика на хора поради кумулативния ефект от различни видове дискриминация,

основана на сексуалната ориентация и половата идентичност;

13. посочва голямата уязвимост на ромските общности по отношение на всички форми на трафик и експлоатация, особено на жени и деца, според трите доклада за напредък на Комисията; призовава Комисията и държавите членки да разработят конкретни мерки за борба с трафика чрез националните стратегии за интегриране на ромите за периода 2020 – 2030 г.; призовава Комисията и държавите членки да събират статистически данни за жертвите на трафик въз основа на техния етнически произход;

14. изразява загриженост във връзка с факта, че жертвите на трафик на хора често не са достатъчно информирани за техните права или за помощта и мерките за подкрепа, които са достъпни за тях; подчертава значението на наличието на ясна и последователна информация за жертвите и за служителите на първа линия, които могат да влязат в контакт с жертвите;

15. подчертава, че въпреки че цялостното въздействие на пандемията от COVID-19 все още не е измеримо, все пак е ясно, че кризата засяга непропорционално най-уязвимите жертви на трафика на хора, особено жените, децата и хората в несигурно положение, и че тя е принудила много приюти да затворят или да спрат своите услуги в резултат на докладвани инфекции, оставяйки жертвите на трафик на хора без жилище, здравеопазване и правна помощ; в този контекст подчертава, че достъпът до грижи и социални услуги следва да бъде гарантиран без дискриминация; припомня, че първопричините за трафика на хора бяха изострени от пандемията, което изложи уязвимите групи от населението на по-висок риск от трафик, увеличи броя на онлайн рекламите, показващи жертви на трафик на хора, на сексуалните хищници, чиито цели са деца, на случаите на сексуална експлоатация онлайн и на търсенето на детска порнография; призовава държавите членки да предприемат ефективни действия с подкрепата на организации на гражданското общество и агенции на ЕС като Европол, който публикува доклад, озаглавен „Пандемична печалба: как престъпниците се възползват от кризата с COVID-19“ през март 2020 г.; призовава Комисията да извърши по-задълбочен анализ на въздействието на тази пандемията от COVID-19 върху потенциалните жертви на трафик на хора и на структурата и функционирането му като цяло с цел създаване на конкретни мерки за премахването на трафика на хора;

16. посочва необходимостта от пълноценно функциониращи, съгласувани национални механизми за насочване (НМН), координирани с транснационални механизми за насочване и финансирани чрез специално предназначени за целта финансови средства, за да се посрещнат предизвикателствата при координирането на различните участници, както и недостатъците, които водят до ограничено доверие сред жертвите, което може да има отрицателно въздействие върху ефективното насочване; подчертава, че доброто сътрудничество между полицията и неправителствените организации (НПО) следва да допълва пълноценно НМН, като определя ролите и отговорностите на съответните участници[1], така че защитава и насърчава основните права на жертвите на трафик; насърчава държавите членки да създадат национални центрове, специализирани в

[1] Препоръките на Експертната група за действие срещу трафика на хора към Съвета на Европа (GRETA) включват гарантиране на прилагането на НМН по отношение на лицата, търсещи убежище и лицата, задържани в имиграционни центрове.

подпомагането и приемането на жертви на трафика на хора, и да улеснят прякото и ефективното трансгранично сътрудничество между тези центрове, както и между правоприлагащите агенции и съответните агенции на ЕС;

17. призовава Комисията да наблюдава и оценява положението с обезщетяването на жертвите в държавите членки и в трансграничен контекст по отношение на достъпа, изпълнението и действителните плащания, и да предложи конкретни мерки за гарантиране на по-добър, бърз и безплатен достъп до правна помощ и обезщетение във всички държави членки, без да се засягат други форми на обезщетение;

18. приветства приемането през 2018 г. на създаването на Механизма за преглед на прилагането на Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност и протоколите към нея и лансирането на процес на преглед през 2020 г.; призовава Комисията да заеме позицията на водещ пример в този процес на преглед; подчертава, че е важно да се повиши разбирането за трафика на хора като сложно и развиващо се престъпление; призовава държавите членки и институциите на ЕС да гарантират, че основаващият се на правата на човека отговор продължава да бъде в основата на анализа и реакциите на трафика на хора, и припомня необходимостта да бъдат ангажирани гражданите и организациите на гражданското общество; подчертава важната роля на Европейския парламент и националните парламенти; приканва Комисията и държавите членки да се присъединят към международната кампания на ООН срещу трафика на хора; настоятелно призовава държавите членки да ратифицират всички международни инструменти, отнасящи се до борбата с трафика на хора, включително Конвенцията на Съвета на Европа за борба с трафика на хора;

Трафикът на хора като престъпление, свързано с пола, и борбата с трафика с цел сексуална експлоатация

19. подчертава, че сексуалната експлоатация остава най-разпространената и докладвана форма на трафик в ЕС от 2008 г. насам, като 60% от жертвите са жертви на трафик с цел сексуална експлоатация; отбелязва, че 92% от тези жертви са жени и момичета и че над 70 % от трафикантите са мъже[1], което отразява начина, по който трафикът с цел сексуална експлоатация се корени в неравенството между половете;

20. поради това настоятелно призовава държавите членки да приемат конкретни мерки за справяне с основаното на пола насилие, насилието срещу жени и малолетни и непълнолетни лица, социалното приемане на насилието и културата на безнаказаност, както и структурните неравенства и стереотипи по отношение на половете като първопричини за трафика, особено чрез образователни, информационни кампании и кампании за повишаване на осведомеността, допълнени с обмен на най-добри практики, включително програми и курсове за обучение за ангажиране на ***мъжете и момчетата***; препоръчва Комисията за укрепи и развие свързаното с пола измерение при мониторинга на прилагането на законодателството на ЕС за борба с трафика, и настоятелно призовава Комисията да продължава да следи за това в оценката си на спазването и прилагането на

[1] Data Collection on Trafficking in Human Beings in the EU (Събиране на данни относно трафика на хора в ЕС), 2020 г.

Директивата за борба с трафика на хора от страна на държавите членки;

21. призовава Комисията, в сътрудничество с държавите членки, да проучи по какъв начин търсенето на сексуални услуги води до трафик, тъй като Европол докладва, че „съществуват държави членки, в които проституцията е законна, като по този начин значително се улеснява използването на правната уредба от трафикантите, за да експлоатират жертвите си“[1]; припомня, че по данни на Европол в някои държави — членки на ЕС, в които проституцията е законна, заподозрените са могли да експлоатират деца заедно с възрастни жертви[2]; подчертава, че трафикът на хора се подхранва от високите печалби за трафикантите и от търсенето, което насърчава всички форми на експлоатация; подчертава, че използването на законни предприятия за прикриване на експлоататорски дейности е разпространена практика сред трафикантите на хора; припомня, че държавите членки имат правно задължение да обезсърчават и намаляват търсенето на всички форми на експлоатация, което следва да бъде основна цел за усилията за превенция и наказателно преследване;

22. призовава Комисията да превърне в приоритет предотвратяването на престъплението трафик с цел сексуална експлоатация, включително чрез информация, кампании за повишаване на осведомеността и образователни кампании, приемане на мерки и програми за обезкуражаване и намаляване на търсенето, и евентуално чрез приемане в бъдеще на специално законодателство, и призовава държавите членки да включат съзнателното използване на услугите на жертвите на трафик като престъпление в своите национални закони, както се препоръчва в член 18 от Директивата за борба с трафика на хора и се потвърждава от Комисията през 2018 г.[3] и да предвидят ефективни, пропорционални и възпиращи наказания; настоятелно призовава държавите членки да работят в тясно сътрудничество с организациите на гражданското общество, които работят с жертви на трафик;

23. настоятелно призовава държавите членки и Комисията да се съсредоточат върху повтарящите се и нововъзникващи модели на трафик на хора с цел сексуална експлоатация, като например нарастващата експлоатация на деца и жени, включително чрез спиятеляване с цел сексуална злоупотреба и сексуално изнудване, и използването, наред с другото, на метода „влюбено момче“ като най-често срещано средство за набиране на жертви и склоняването им чрез използване на онлайн технологии, чрез разработване на умения, включително в областта на онлайн безопасността, в сътрудничество с всички заинтересувани участници; отбелязва, че увеличеното използване на технологии от страна на престъпните мрежи, замесени в трафик на хора, промени значително традиционния им начин на действие, особено по време на някои етапи на процеса на трафик;

24. подчертава значението на и настоява за повече програми за обучение, отчитащи аспектите на пола и на децата, за всички длъжностни лица, съдии, заинтересувани лица и участници, занимаващи се със случаи на трафик, разследвания и потенциални жертви, за да се подобри ранното идентифициране на лицата, които могат да станат жертви на трафик с цел сексуална експлоатация, и насърчава

---

1 Доклад на Европол за състоянието на трафика на хора в ЕС от 18 февруари 2016 г.
2 COM(2018)0777, стр. 6.
3 COM(2018)0777, стр. 6.

държавите членки да приемат мерки за подкрепа на жертвите, като например програми за излизане, мерки за психологична подкрепа, възможности за достойна социална и професионална реинтеграция, образование и достъп до всеобхватни услуги в областта на сексуалното и репродуктивното здраве, достъп до правосъдие и свързаните права, като същевременно бъдат включени социалните партньори и частният сектор; подчертава освен това в този контекст важността на програмите за повишаване на осведомеността за широката общественост, за да се идентифицират и защитят потенциалните жертви; подчертава необходимостта от заделяне на достатъчно средства за целите на обучението и поради това призовава държавите членки да предоставят подходящи ресурси;

25. настоятелно призовава държавите членки да приемат широкообхватното сексуално образование, съобразено с възрастта и степента на развитие като основно средство за предотвратяване на всички форми на насилие срещу жени и момичета, включително трафик и сексуална експлоатация, да включат образование в областта на съгласието и взаимоотношенията, насърчаващо здравословни отношения на уважение и равенство във всички взаимодействия;

Трафик за целите на трудова експлоатация

26. изразява съжаление по повод факта, че няколко държави членки и организации на гражданското общество докладват за увеличаване на трафика за целите на трудова експлоатация[1]; изразява съжаление по повод факта, че все по-често деца стават жертва на трафик за целите на трудова експлоатация, и призовава за спешни действия от страна на националните инспекции по труда в държавите членки за разкриване и прекратяване на подобни практики; призовава освен това Европейския орган по труда да се занимае приоритетно с въпроса за тежката експлоатация на труда и да подпомогне държавите членки с изграждането на капацитет в тази област с цел по-добро идентифициране и санкциониране на практиките на тежка експлоатация на труда чрез целенасочени инспекции; подчертава, че е важно да се обмисли включването на трудовата експлоатация в програмите за обучение на длъжностните лица, които посещават жертви, за да се подобри ранното идентифициране на лицата, които са жертви на трафик с цел принудителен труд ; призовава Комисията, в сътрудничество с държавите членки, да проучи по какъв начин търсенето на евтини трудови услуги води до трафик с цел трудова експлоатация; настоятелно призовава органите на държавите членки да увеличат усилията си за премахване на всички форми на неформална и нерегулирана заетост, като по този начин гарантират трудовите права на всички работници ; подчертава, че несигурният трудов статус на засегнатите работници ги прави зависими от работодателите им и позволява на извършителите на трафик на хора да експлоатират жертвите си;

Други форми на експлоатация

27. настоятелно призовава държавите членки и Комисията да се съсредоточат върху повтарящите се и нововъзникващите модели на всички форми на трафик на хора, включително за целите на трудова експлоатация, принудителна просия,

---

[1] Трети доклад на Комисията относно напредъка в борбата с трафика на хора (2020 г.) съгласно изискванията в член 20 от Директива 2011/36/ЕС относно предотвратяването и борбата с трафика на хора (COM(2020)0661).

принудителни бракове и фиктивни бракове, както и принудителна престъпност, наред с други цели ; подчертава, че трафикът на хора се подхранва от високите печалби за трафикантите и от търсенето, което засилва всички форми на експлоатация; отбелязва със загриженост, че много държави — членки на ЕС, не разполагат с подходящо законодателство за жертвите на всички форми на експлоатация; призовава държавите членки да отчитат всички форми на трафик, когато предоставят защита, помощ и подкрепа на жертви; отбелязва, че въпреки последните доклади за престъпните мрежи, замесени в трафика на хора в целия ЕС за целите на трудова и други форми на експлоатация, няма подходящи данни, законодателство и достъп до услуги за подкрепа на жертвите на тези форми на експлоатация;

28. отбелязва, че трафикът на хора с цел други форми на експлоатация засяга 18% от жертвите[1], като включва дейности с цел принудителна просия, принудителни престъпни дейности, продажба на бебета, отстраняване на органи, незаконно осиновяване, финансова експлоатация чрез измама, и трафик на хора чрез сурогатно майчинство; отбелязва, че много от жертвите на принудителна просия и принудителни престъпни дейности често произхождат от маргинализирани ромски общности и често са деца;

29. подчертава, че правната и политическата рамка на ЕС по отношение на трафика на хора съчетава вътрешното и външното измерение, като отчита, че действията за борба с трафика на хора, който е сериозно престъпление и нарушение на правата на човека, представляват ясна цел на външната дейност на ЕС; призовава Комисията и държавите членки да засилят сътрудничеството с трети държави с цел борба с всички форми на трафик на хора и да увеличат възможностите за съвместни разследвания и специализирани наказателни преследвания;

Трафикът на хора в контекста на убежището и миграцията

30. подчертава, че макар по-голямата част от жертвите да са граждани на ЕС, престъпните организации използват недобросъвестно миграционните маршрути с цел трафик на жертви към ЕС, като хуманитарните кризи засилват уязвимостта на мигрантите, бежанците и лицата, търсещи убежище, спрямо трафикантите; посочва, че през последните години е налице рязко увеличение на броя на жените и момичетата, жертви на трафик по маршрута през Централното Средиземноморие с цел сексуална експлоатация в ЕС[2]; призовава държавите членки и ЕС да идентифицират тези жени и момичета и да предотвратят подобни случаи в бъдеще, като използват съгласуван и координиран подход, основан на правата и съобразен с пола и децата, за предотвратяване и борба с трафика на хора ; припомня, че жените и децата често стават жертви на сексуално насилие по време на миграционното придвижване в замяна на закрила и основни хранителни продукти; подчертава, че критериите за предоставяне на официален статут на жертви на трафик на хора на тези жени и деца често са твърде строги, за да бъдат изпълнени, и че поради това те не могат да получат необходимата помощ, за да преодолеят претърпените вреди;

31. отново посочва, че лицата, търсещи убежище, бежанците и мигрантите, и по-

---

1 COM(2020)0661.

2 Втори доклад за напредъка, COM(2018)0777, стр. 3.

конкретно непридружените и разделени от придружителите им малолетни и непълнолетни лица, са уязвими към трафика на хора и че следва да се обърне особено внимание на трафика на жени, деца и други уязвими групи; подчертава, че съществуват уязвимост и рискове на различните етапи на миграционния процес преди самата миграция, по пътя към ЕС, по посока на местоназначението и за лицата, които могат да бъдат върнати; отбелязва, че слабото познаване на местния език и/или липсата на разбиране на техните права, ограниченият достъп до осъществими възможности за прехрана или до качествено образование, както и ограниченията на свободата им на движение също допринасят за риска да се превърнат в жертви на трафик;

32. подчертава много малкия брой регистрирани жертви на трафик на хора в процедурите за международна закрила; призовава държавите членки да засилят предоставянето на информация на пристигащите лица, включително с помощта на писмен и устен превод, относно техните права и приложимите процедури съгласно законодателството на ЕС, включително относно възможностите за получаване на подкрепа чрез адвокати и културни посредници, работещи в областта на предотвратяването на трафика и експлоатацията на хора;

33. посочва, че в някои държави членки кандидатите за международна закрила, които са идентифицирани като жертви на трафик на хора могат да решат или да бъдат принудени да променят процедурите и да подадат молба за разрешение за пребиваване съгласно Директива за пребиваването[1]; призовава държавите членки да гарантират, че процедурите за борба с трафика на хора и за предоставяне на убежище са взаимосвързани и се допълват взаимно;

34. призовава държавите членки да гарантират съгласувано прилагане на разпоредбите на Регламента „Дъблин III“, Директивата за борба с трафика на хора и Директивата за пребиваването, за да се предотврати практиката, използвана в някои държави членки жертвите на трафик на хора да бъдат прехвърляни към държавата, в която са били експлоатирани при първото им пристигане, като по този начин те са изложени в по-голяма степен на риска от повторен трафик и повторно травматизиране;

35. призовава държавите членки да увеличат усилията си за ранно идентифициране на потенциални жертви, по-специално в рамките на миграционните потоци и горещите точки, и да приемат мерки за защита и превенция; подчертава, че идентифицираните потенциални жертви следва да получават закрила и достъп до безопасно място, където да е възможно им се предостави информация и правна помощ; призовава държавите членки да предприемат действия за гарантиране на достъп до правосъдие на всички жертви, включително на жертвите, които са мигранти, независимо от техния статут на пребиваване;

36. призовава държавите членки да осигурят подходящи ресурси и специализирани центрове за действителни и предполагаеми жертви на трафик, включително жени, непридружени малолетни и непълнолетни лица, и да гарантират наличието на

---

[1] Оценка на прилагането на европейско равнище – „Прилагане на Директива 2011/36/ЕС: Миграция и въпроси, свързани с равенството между половете“, Генерална дирекция за парламентарни изследвания, Отдел за последваща оценка, 15 септември 2020 г., стр. 49.

достатъчно места в приютите; призовава държавите членки да гарантират присъствието на обучени по въпросите на равенството между половете служители в центровете за настаняване и да гарантират подходящо подпомагане и финансиране за организациите на гражданското общество, които работят с тях;

37. призовава държавите членки да гарантират правото на семеен живот на жертвите на трафик на хора и да направят оценка на потенциалното разширяване на международната закрила, предоставена на жертвите спрямо членовете на техните семейства; призовава държавите членки да ускорят процедурите по събиране на семейства за членовете на семействата на жертвите, които са изложени на риск в държавата на произход;

38. посочва необходимостта от създаване на национални механизми за събиране на данни относно трафика на хора в рамките на процедурите за международна закрила, за да може да се гарантира проследяване на откритите случаи;

39. изразява загриженост относно това, че срокът за възстановяване и за размисъл е свързан със съдействие от страна на жертвата по време на разследването и се предоставя от правоприлагащите агенции; изразява съжаление относно факта, че в някои държави членки[1] срокът не се прилага нито спрямо жертви на трафик, които са граждани на ЕС и/или ЕИП, нито спрямо лица, търсещи убежище; призовава Комисията да наблюдава прилагането на наличните правни решения на равнище на държавите членки, и по-специално предоставянето на срок за възстановяване и срок за размисъл;

40. посочва, че според Европол контрабандата на мигранти и трафикът на хора понякога се извършват от едни и същи престъпни организации[2] и че разследванията показват, че трафикантите все по-често се насочват към мигранти и търсещи убежище лица в ЕС с цел експлоатация[3]; подчертава важното значение на превенцията и на борбата срещу трафика на хора при сътрудничеството в областта на борбата срещу незаконното превеждане през граница с трети държави, на произход или на транзитно преминаване, както и чрез осигуряване на защита на жертвите посредством гарантиране на наличието на цялостни програми за подпомагане, реинтеграция и възстановяване;

41. припомня на държавите членки, че липсата на безопасни и законни пътища за миграция за търсещите убежище лица увеличава тяхната уязвимост към трафика, тъй като тези лица могат да бъдат експлоатирани както по време на пътуването, така и при пристигането; призовава държавите членки да осигурят по-безопасни и законни пътища за миграция, като например хуманитарни визи с цел предотвратяване на експлоатацията на уязвими лица;

42. отбелязва, че липсата на документиране или притежаването на статут на зависимо лице увеличава вероятността от виктимизация и намалява вероятността жертвите да потърсят помощ или да съобщят за злоупотреба поради страх от имиграционни

---

1 9-Ти общ доклад за дейностите на GRETA, стр. 57.

2 Четвърти годишен доклад на Европейския център за борба с контрабандата на мигранти към Европол (2020 г.).

3 Оценка на Европол на заплахата от тежка и организирана престъпност за 2017 г. (SOCTA).

последици, като по този начин се излагат на риск от експлоатация и злоупотреба; отбелязва, че значителните пропуски в обхвата и изпълнението на националните закони и политики по отношение на трафика на хора предоставят на извършителите допълнителни възможности да експлоатират жертвите с неуреден статут, като по този начин големи групи хора биват излагани на по-голяма уязвимост от експлоатация; призовава държавите членки да отделят действията по правоприлагане в областта на миграцията от дейностите по правоприлагане; подчертава, че за уязвимите лица следва да се въведат механизми за безопасно сигнализиране и ефективно подаване на жалби;

Трафик на деца

43. отбелязва, че децата представляват почти една четвърт от всички жертви в ЕС, като момичетата (78%) съставляват по-голямата част от децата жертви в ЕС; посочва, че почти 75% от всички деца жертви в ЕС са граждани на ЕС; изразява особена загриженост относно насилието, злоупотребата и експлоатацията, на които са изложени децата жертви в ЕС, особено тези, които са жертви на трафик с цел сексуална експлоатация[1];

44. припомня задължението на държавите членки да обръщат специално внимание на децата – жертви на трафик, като за всички дейности се съобразяват преди всичко с висшите интереси на детето; подчертава физическите и психологическите вреди, понесени от децата, жертви на трафик, и тяхната повишена уязвимост по отношение на експлоатацията; призовава държавите членки да гарантират строги мерки за закрила на детето, презумпцията за детство и оценка на възрастта на детето, закрила преди и по време на наказателно производство, достъп до безусловно подпомагане, компенсация, недопускане на налагане на наказание, а също и подпомагане и подкрепа на член на семейството на дете жертва, както и превенция;

45. призовава държавите членки да се съсредоточат върху идентифицирането на децата жертви и тяхното подпомагане, което да им позволи да се възползват от правата си; подчертава необходимостта от незабавно определяне на добре обучени и разполагащи с подходяща подкрепа надзорници и попечители, включително временни настойници/попечители за децата – жертви, включително непридружените деца жертви, и подчертава значението на осигуряването на правосъдие, съобразено с интересите на децата, както и на наличието на специализирани служби; призовава също така държавите членки да предприемат мерки за гарантиране на адекватно и подходящо обучение, по-специално в областта на правото и психологията, за лицата, работещи с деца – жертви на трафик и за увеличаване на броя на настойниците/попечителите чрез организиране на кампании за повишаване на осведомеността;

46. призовава държавите членки да гарантират, че при снемането на биометрични данни на малолетни и непълнолетни лица в рамките на процедурата за кандидатстване за виза служителите в консулствата обръщат специално внимание на правилната проверка на самоличността на малолетните и непълнолетните лица, както и на свързаността им с лицето или лицата, които упражняват родителски

[1] Европол, Европейски център за борба с контрабандата на мигранти, 4-ти годишен доклад, 2020 г.

права или правно настойничество; призовава Комисията, в тясно сътрудничество с Европол и организациите на гражданското общество, и държавите членки да предоставят целенасочено и ефективно образование и обучение, както и информация относно методите, използвани от трафикантите, на националните, местните и регионалните органи с цел предотвратяване на трафика на деца;

47. призовава държавите членки да приложат в пълна степен Директива за борбата със сексуалното насилие и с детската порнография, и да засилят полицейското и съдебното сътрудничество с цел предотвратяване и борба със сексуалната експлоатация на равнището на ЕС; настоятелно призовава държавите членки да си сътрудничат с организациите на гражданското общество и с агенциите на ЕС, и по-специално с Европол и Евроюст, за подобряване на обмена на информация и за подпомагане на трансграничните разследвания;

48. отбелязва с голяма загриженост разпространението на сексуалната експлоатация на деца, както и начинът на действие и приемането на трафика и сексуалната експлоатация на деца като нещо нормално, и призовава за адекватен отговор от страна на онлайн платформите, за да се избегне предлагането на материали, съдържащи злоупотреба;

49. отбелязва използването на средства като интернет и социалните медии за набиране и привличане на потенциални жертви; призовава интернет платформите да обърнат специално внимание на разработването на подходящи инструменти; призовава в новия законодателен акт за цифровите услуги да се разгледа използването на методи за кибернасилие; призовава държавите членки да разработят модел за идентифициране, ранна подкрепа и подпомагане на деца, които са жертви на онлайн сексуална експлоатация и злоупотреба, както и програми за повишаване на осведомеността и подходящи за деца механизми за подаване на сигнали; насърчава Комисията и държавите членки да предприемат по-нататъшни действия за борба с тези онлайн престъпления и за засилване на превантивните мерки; поради това отново заявява необходимостта от подобряване на трансграничното сътрудничество и обмена между правоприлагащите органи и органите за закрила на детето, както и от разработване на начини за бързо издирване на семействата и алтернативни възможности за грижи за непридружените малолетни и непълнолетни лица;

50. отбелязва, че децата жертви се нуждаят от специална подкрепа, съобразена с техния висш интерес и специфичните им уязвимости; насърчава държавите членки да гарантират, че специалистите, които влизат в контакт с децата жертви, като служителите на правоприлагащите органи, граничната охрана, държавните служители и служителите от съдебната система, както и социалните и здравните работници, включително работещите в домовете за грижи за млади хора, са достатъчно обучени да откриват, подпомагат и общуват с деца — жертви на трафик; отбелязва, че специализираните екипи на правоприлагащите органи, които са обучени как да правят аудио-визуални записи на свидетелски разкази на деца, не участват системно в разпитите на всички деца – жертви на трафик на хора; настоятелно призовава държавите членки да направят това стандартна практика и да обучат правоприлагащите служители да прилагат този тип подходящ за деца разпит; съветва държавите членки да разработят стабилен „верижен подход“ със здрави връзки между специфичните модули за подкрепа на жертвите на трафик на хора, например специализирани центрове за подпомагане

и приемане на жертви на трафик на хора, и обичайните модули за грижа за младите хора, като се посрещат специфичните нужди на всяко дете – жертва на трафик на хора;

51. отбелязва, че децата от ромски произход са особено уязвими на експлоатация и трафик и за тях съществува висок риск да бъдат подложени на сексуална експлоатация, трудова експлоатация и принудителна просия;

52. приветства решението на Комисията в Стратегията на ЕС от 24 юли 2020 г. за по-ефективна борба срещу сексуалното насилие над деца да се предвиди създаването на Европейски център за превенция и борба срещу сексуалното насилие над деца, както се изисква в резолюцията на Европейския парламент от 26 ноември 2019 г. относно правата на децата, което да се превърне в основа за координиран и многостранен европейски подход, който включва превенция и противодействие на насилието над деца и помощ за жертвите;

53. отбелязва, че децата мигранти, и по-специално непридружените и отделените деца мигранти, продължават да са изложени на висок риск от насилие, трафик и експлоатация по миграционните маршрути към и в рамките на ЕС; отбелязва, че момичетата са изложени на риск от сексуална експлоатация и насилие, основано на пола, по всички миграционни маршрути; изисква от държавите членки да предоставят на непридружените деца жертви на трафик мерки за помощ, подкрепа и защита, които отговарят на техните специфични нужди, да им определят настойник/попечител при пристигането им и да им осигурят подходящи и адаптирани условия на живот; припомня, че тези мерки следва да вземат предвид висшите интереси на непридружените деца, в краткосрочен, както и в дългосрочен план; осъжда факта, че някои държави членки използват задържането като средство за „защита“ на непридружените малолетни и непълнолетни лица, включително в полицейски помещения; припомня, че държавите членки следва да разгледат алтернативи на задържането, по-специално на деца; припомня, че задържането не е във висш интерес на детето и че държавите членки следва да осигурят подходящо за деца настаняване, което да не представлява задържане;

54. отбелязва, че трафикантите често използват приемните центрове за откриване на потенциални жертви и за организиране на тяхното превозване до места за експлоатация и че поради това съответните публични органи и другите компетентни участници в държавите членки трябва да бъдат особено бдителни и да наблюдават и охраняват тези центрове, като обръщат специално внимание на най-уязвимите лица, като децата като същевременно засилят тяхната защита, , като едновременно ги информират и им предоставят независимост чрез повишаването на осведомеността в училищата, центровете за млади хора и младежките движения; подчертава, че е необходим координиран европейски подход за откриване и закрила на непридружени деца мигранти, когато те изчезват;

Ефективност на наказателноправните системи и криминализиране на използването на услуги, предоставяни от жертвите

55. отбелязва ниския брой наказателни преследвания и присъди за престъпления, свързани с трафик на хора; настоятелно призовава държавите членки да

предприемат мерки за подобряване и ускоряване на разследването на случаите на трафик, чрез укрепване на полицейските усилия както на национално, така и на трансгранично равнище, и да въведат строги наказания за престъплението трафик на хора; подчертава, че съществуващите на национално равнище санкции и средства за тяхното налагане все още значително се различават между отделните държави членки; подчертава, че следва да се обърне специално внимание на областите, за които не се съобщават достатъчно данни и не се правят достатъчно разследвания, особено по отношение на заетостта със сезонен и временен характер в сектори с нискоквалифициран труд и ниско заплащане, като например трудовата експлоатация в земеделския сектор; призовава държавите членки да противодействат на безнаказаността чрез координиран подход между съответните агенции на ЕС в партньорство с държавите членки, институциите на ЕС, организациите на гражданското общество и други партньори, като по този начин се повиши ефективността на разследванията и наказателните преследвания, включително чрез ефективно използване на съществуващите платформи, управлявани от агенции като Европол и Евроюст; поради това призовава компетентните органи, отговарящи за предотвратяването, разкриването, разследването или наказателното преследване на тежки престъпления, включително случаи на трафик на хора, да използват широкомащабни информационни системи, включително Шенгенската информационна система (ШИС II), в съответствие с разпоредбите, залегнали в съответното законодателство, за да ги подкрепят;

56. посочва, че не всички държави членки са приели законодателство, свързано с член 18 от Директивата за борба с трафика на хора[1]; отбелязва, че различната правна среда относно криминализирането на използването на услуги, предоставяни от жертвите, възпрепятства усилията за намаляване на търсенето; изразява съжаление относно факта, че процентът на съдебно преследване и осъдителни присъди в ЕС за съзнателно използване на услугите на жертвите и за сексуална експлоатация е нисък; отново призовава държавите членки спешно да установят съзнателното използване на услугите на жертвите на трафик на хора като престъпление;

57. подчертава ключовото значение правоприлагащата общност в ЕС да развие ефикасен и разширен капацитет за извършване на анализ в отговор на нарастващите престъпни практики в областта на трафика на хора, улеснявани от онлайн инструменти; призовава Комисията да осигури финансово подпомагане на агенциите на ЕС, като Европол и чрез специално посветени на сектора средства на ЕС да гарантира прилагането на най-високи аналитични стандарти и подходящи инструменти за обработка на информация с все по-нарастваща сложност;

58. отбелязва, че жените са непропорционално криминализирани поради тяхното социално-икономическо положение или статут на мигранти и биват възпрепятствани от равен достъп до правосъдие вследствие на свързани с пола стереотипи, дискриминационни закони, междусекторна или комбинирана дискриминация, както и процедурни и доказателствени изисквания и практики; призовава Комисията и държавите членки да гарантират физически, икономически, социално и културно достъпно правосъдие за всички жени; призовава Комисията и държавите членки да предприемат действия по отношение

[1] Втори доклад за напредъка, COM(2018)0777, стр. 29.

на пречките пред достъпа до правосъдие за жени;

59. изразява съжаление по повод факта, че условията, на които трябва да отговаря жертвата, за да получи официален статут на жертва на трафик на хора, често са прекалено строго определени, за да бъдат изпълнени, особено що се отнася до малолетните и непълнолетните лица и други уязвими жертви, които зависят финансово и емоционално от своите трафиканти; изразява съжаление относно факта, че на жертвите все още се повдигат обвинения и се налагат присъди за нарушения, които са били принудени да извършат, често във връзка с незаконно влизане на територията на дадена държава членка, което пък често е неразделно свързано с трафика на хора; призовава държавите членки да приемат ясни разпоредби относно недопускането на наказателно преследване или налагане на наказания на жертвите на трафик на хора и относно отделянето на защитата за жертвите от сътрудничеството с правоприлагащите органи, което понастоящем възлага цялата доказателствена тежест върху жертвата; вместо това изисква държавите членки да удовлетворяват потребностите на жертвите по отношение на психологическата подкрепа; призовава също така държавите членки да предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че помощта и подкрепата за жертвите не зависи от тяхното желание да сътрудничат при наказателното разследване, наказателното преследване или по време на съдебното производство, съгласно член 11 от Директивата за борба с трафика на хора;

60. изразява съжаление по повод факта, че данните относно самоличността на жертвите на трафик на хора присъстват в полицейските доклади и са налични на всеки етап на производството, като в резултат за жертвите е трудно да подават сигнали или да бъдат защитавани от ответни действия с цел отмъщение; насърчава държавите членки да съхраняват имената на жертвите и други данни за самоличността в отделни файлове, достъпни за полицията и прокуратурата, но които да не се разкриват на лицата, заподозрени в извършване на трафик на хола или на техните адвокати, като същевременно се зачита правото на справедлив съдебен процес;

61. подчертава значението на финансовото разследване и „проследяването на парите“ като ключова стратегия за разследване и наказателно преследване на мрежите на организираната престъпност, които печелят от трафика на хора; призовава държавите членки при започване на ново разследване на трафик да инициират финансови разследвания и да работят със специалисти в областта на изпирането на пари; призовава държавите членки да засилят сътрудничеството в областта на обезпечаването и конфискацията на активите на лицата, участващи в трафик, и при предоставянето на обезщетение на жертвите, включително чрез използване на конфискувани облаги в подкрепа на помощта и защитата на жертвите, както това се насърчава в съображение 13 от Директивата относно трафика на хора; призовава Комисията да оцени и насърчи използването на съществуващото съдебно и полицейско сътрудничество и наличните инструменти, като взаимното признаване на съдебни решения, съвместните екипи за разследване и европейската заповед за разследване; в тази връзка призовава за усъвършенстван цялостен подход, насочен към постигане на по-обединен начин на мислене във всички области като миграция, заетост, здраве и безопасност на работното място и много други;

Сътрудничество между държавите членки и с агенциите на ЕС

62. припомня ролята на агенциите на ЕС за ранното идентифициране на жертвите и борбата с трафика на хора; призовава за повече ресурси за агенциите в областта на правосъдието и вътрешните работи (ПВР), за да може техният персонал да бъде обучен и да бъдат разработени инструменти за изграждане на капацитет в областта на откриването на жертви, включително назначаването на подходящо обучени за използване на съобразени с пола и проблемите на децата подходи служители на агенции, особено в държавите членки, изправени пред нарастващи смесени миграционни потоци; призовава Комисията да разработи насоки за интегриране на експертния опит в областта на равенството между половете и правата на човека в дейностите на правоприлагащите органи в целия ЕС, включително чрез разработване на устойчиви програми за подобряване на баланса между половете в процесите на вземане на решения и сред служителите на агенциите в областта на правосъдието и вътрешните работи (ПВР), особено тези с правомощия в областта на трафика на хора;

63. приветства сключването от агенциите в областта на правосъдието и вътрешните работи на съвместна декларация относно ангажираността си да работят заедно срещу трафика на хора; призовава в тази връзка държавите членки да увеличат трансграничното сътрудничество и обмяната на знания със съответните агенции на ЕС като Евроюст, Европол, FRA, Frontex, CEPOL, EIGE и EASO в областта на борбата срещу трафика на хора;

64. отбелязва ключовата роля, която Евроюст играе за сътрудничеството и координацията на сложни разследвания и за наказателни преследвания, водени от съдебните органи на държавите членки, включително посредством европейската заповед за арест и европейската заповед за разследване, както и чрез използването на съвместни екипи за разследване; призовава държавите членки да гарантират по-често и навременно отнасяне на случаи на трафик на хора към Евроюст с цел увеличаване на координацията на съдебните разследвания и наказателни преследвания между държавите членки и трети държави; насърчава по-засилено използване на съвместните екипи за разследване с подкрепата на Евроюст и Европол, тъй като този инструмент за съдебно сътрудничество е доказал значителната си ефективност в борбата срещу трафика на хора;

65. насърчава държавите членки да увеличат обмена на данни и информация с цел борба с трафика на хора, като използват съответните ресурси и бази данни на Европол;

66. призовава CEPOL да осигури обучение за компетентните правоприлагащи органи, за да се гарантират стандартизирани подходи към разследването и защитата на жертвите;

Препоръки

67. призовава Комисията да преразгледа Директивата за борба с трафика на хора след задълбочена оценка на въздействието с цел подобряване на мерките за предотвратяване, борба и наказателно преследване на всички форми на трафик, особено с цел сексуална експлоатация, което представлява най-голямата област на трафик на хора ; да се обърне внимание на използването на онлайн технологии както за разпространението, така и за предотвратяването на трафика на хора; да подобри мерките за превенция и ранно идентифициране на жертвите и

осигуряване на лесен и безусловен достъп до помощ и закрила, като същевременно по отношение на всички форми на трафик се засили хоризонталната перспектива, съобразена с пола и децата;

68. призовава Комисията да измени Директивата за борба с трафика на хора, за да се гарантира, че държавите членки изрично криминализират съзнателното използване на всички услуги, предоставяни от жертви на трафик, които включват експлоатация, както се предлага в член 18 от Директивата за борба с трафика на хора, като се има предвид сериозният и широкообхватен характер на това престъпление в целия ЕС и ниският брой наказателни преследвания; изразява съжаление относно факта, че доказването на осъзнаване при използването на услугите на жертва на трафик на хора е труден въпрос за разследващите органи; подчертава, че трудността при намирането на доказателства не е непременно убедителен аргумент за това дадено поведение да не се разглежда като престъпление; отбелязва, че ограничаването на наказателната отговорност само до ситуация, при която ползвателят действа с пряко и действително осъзнаване, че лицето е жертва на трафик на хора, поставя много високи изисквания пред започването на съдебно преследване; счита, че степента на осъзнаването, която следва да се изисква за това престъпление, следва да бъде предмет на задълбочено проучване; счита, че ползвателят следва да докаже, че са предприети всички разумни стъпки, за да се избегне използването на услуги, предоставяни от жертвата; изразява загриженост относно факта, че правоприлагащите органи не са достатъчно запознати със съзнателното използване на услугите, предоставяни от жертвите на трафик, относно липсата на съдебна практика за съответната разпоредба и недостатъчните и неподходящи човешки ресурси; подчертава, че е важно държавите членки да увеличат усилията си за увеличаване на броя на разследванията и наказателните преследвания и да намалят тежестта върху жертвите и техните свидетелски показания по време на производството за събиране на доказателства; призовава за редовно и съобразено с нуждите обучение на следователите, прокурорите и съдиите, както и за системно използване на финансови разследвания и други ефективни инструменти за разследване, основани на разузнавателни данни, които могат да предоставят редица видове доказателства, които да се използват в допълнение към свидетелските показания на жертвите; призовава държавите членки да отделят достатъчно финансови и човешки ресурси за предприемане на подходящи действия спрямо това престъпление;

69. призовава Комисията да публикува без по-нататъшно забавяне специална и посветена на проблема стратегия на ЕС за премахване на трафика на хора, да обърне внимание на трафика на хора в ЕС като приоритетна област и чрез всеобхватна, съобразена с пола и децата правна и политическа рамка;

70. припомня, че Директивата за борба с трафика на хора трябва да бъде изпълнявана изцяло, последователно и надлежно от всички участници в тази област, включително законодатели, съдии, прокурори, полиция и публични администрации; подчертава, че подходящото обучение на всички тези участници е от ключово значение, също както и кампаниите за повишаване на осведомеността и сътрудничеството между публичните администрации и организациите на гражданското общество; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да увеличат усилията в тази насока;

71. призовава Комисията редовно да прави оценка и преглед на прилагането на Директивата за борба с трафика на хора от държавите членки и да представя доклад в съответствие с член 23, параграф 1, в който да се оценява степента, в която държавите членки са предприели необходимите мерки, за да се съобразят с директивата и въздействието на действащото национално законодателство, и спешно да образува производства за установяване на неизпълнение на задължения при липса на ефективно прилагане, да докладва на Европейския парламент и да представи предложения за нейното преразглеждане;

72. призовава Комисията да оцени прегледа на Директивата за пребиваването, като гарантира, че жертвите не биват връщани след изтичане на периода за размисъл и че разрешенията за пребиваване на лица, станали жертва на трафик, не са обвързани с условието за участие или готовност за участие на лицето, обект на трафик, в разследването или наказателното производство по случая; призовава държавите членки да осигурят съгласуваност на безусловния достъп до подпомагане и подкрепа, предвиден в Директивата за борба с трафика на хора, с изискванията в Директивата за пребиваването и нейното прилагане;

73. призовава държавите членки и Комисията да определят, отпуснат и разпределят подходящи средства за борбата срещу трафика на хора, както на национално, така и на европейско равнище, посредством финансовите възможности, предоставяни от европейските фондове и проекти като фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ), фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС) и направлението „Дафне“ в рамките на програмата „Граждани, равенство, права и ценности“ в рамките на новата многогодишна финансова рамка;

74. призовава Комисията и държавите членки да организират информационни кампании, които да достигнат до потенциалните жертви и да ги информират за помощта, защитата и техните права във всички държави от ЕС;

75. призовава Комисията да проведе основано на факти проучване на рисковите фактори за потенциалните жертви и на начина, по който различните области на политиката си взаимодействат с трафика на хора в рисковите сектори;

76. призовава Комисията и държавите членки да прилагат основан на правата на човека подход към предотвратяването на трафика на хора с акцент върху правата на жертвите, да работят с гражданското общество за предоставяне на необходимите услуги и помощ на жертвите и да гарантират, че те имат достъп до правосъдие, обезщетение и възстановяване;

77. подчертава значението на съгласувания подход за подобряване на идентифицирането на потенциалните жертви в контекста на миграционните потоци и в горещите точки, за подобряване на достъпа до процедури за предоставяне на убежище и за гарантиране на взаимното им допълване с процедурите, свързани с трафика на хора; призовава Комисията да оцени прилагането на Директивата за борба с трафика на хора и да представи предложения за нейното преразглеждане;

78. призовава Комисията и държавите членки да предприемат спешни мерки срещу престъпните групи, които се занимават с контрабанда и трафик на хора, предвид вероятността незаконно преведените през граница лица да станат жертви на

трафик, както и да оценят риска, на който са изложени мигрантите и най-уязвимите лица, по-специално непридружените малолетни и непълнолетни лица, разделените от придружителите им деца и жените; подчертава в този контекст необходимостта от повече законни и безопасни пътища за миграция, за да се предотврати експлоатацията на уязвими лица с нередовен статут;

79. призовава държавите членки в отговор на COVID-19 да разработят план за действие в извънредни ситуации за осигуряване на минималното функциониране на системите за борба срещу трафика в условия на извънредна ситуация; отбелязва, че планът за действие в извънредни ситуации следва да гарантира минимален пакет от услуги за жертвите, позволяващ посрещането на непосредствените им нужди в периода, в който са намалени възможностите за насочване, закрила, разследване на случая и съдебно производство;

80. призовава Комисията да гарантира непрекъснатост на работата на координатора на ЕС за борба с трафика на хора, като назначи на пълно работно време координатор на ЕС за борба с трафика на хора и включи това в новата стратегия относно борбата с трафика на хора;

°

° °

81. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.

Европейски парламент
2019 – 2024

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2021)0043

Публичен достъп до документи за периода 2016 – 2018 г.

Резолюция на Европейския парламент от 10 февруари 2021 г. относно публичния достъп до документи (член 122, параграф 7) – годишен доклад за периода 2016 – 2018 г. (2019/2198(INI))

Европейският парламент,

— като взе предвид Договора за Европейския съюз (ДЕС), и Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално членове 1, 9, 10, 11 и 16 от ДФЕС и член 15 от ДФЕС;

— като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“), и по-специално членове 41 и 42 от нея,

— като взе предвид Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията[1],

— като взе предвид своята резолюция от 11 март 2014 г. относно публичния достъп до документи (член 104, параграф 7) за периода 2011—2013 г.[2],

— като взе предвид своята резолюция от 28 април 2016 г. относно публичния достъп до документи (член 116, параграф 7) за 2014 и 2015 г.[3],

— като взе предвид своята резолюция от 14 септември 2017 г. относно прозрачността, отчетността и почтеността на институциите на ЕС[4],

— като взе предвид годишния доклад на Европейския омбудсман и специалния ѝ доклад във връзка със стратегическото проучване OI/2/2017/TE относно прозрачността на законодателния процес на Съвета,

— като взе предвид своята резолюция от 17 януари 2019 г. относно стратегическото проучване OI/2/2017/TE на Европейския омбудсман относно прозрачността на законодателните разисквания в рамките на подготвителните органи на Съвета на

1 ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43.
2 ОВ C 378, 9.11.2017 г., стр. 27.
3 ОВ C 66, 13.6.2018 г., стр. 23.
4 ОВ C 337, 20.9.2018 г., стр. 120.

ЕС[1],

— като взе предвид практиката на Съда на Европейския съюз (Съда на ЕС) и на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ),

— като взе предвид докладите на Комисията, Съвета и Парламента относно прилагането на Регламент (ЕО) № 1049/2001,

— като взе предвид Регламент (ЕО) № 1367/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно прилагането на разпоредбите на Орхуската конвенция за достъп до информация, публично участие в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда към институциите и органите на Общността[2],

— като взе предвид своята резолюция от 16 ноември 2017 г. относно годишния доклад за дейностите на Европейския омбудсман през 2016 г.[3],

— като взе предвид политическите насоки за Комисията за периода 2019 – 2024 г. на председателя Урсула фон дер Лайен,

— като взе предвид член 54 и член 122, параграф 7, от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и становището на комисията по конституционни въпроси (A9-0004/2021),

А. като има предвид, че съгласно Договорите Съюзът „зачита принципа на равенство между гражданите, които се ползват от еднакво внимание от страна на институциите“ (член 9 от ДЕС); като има предвид, че „всеки гражданин има право да участва в демократичния живот на Съюза“ и че „решенията се вземат възможно най-открито и възможно най-близо до гражданите“ (член 10, параграф 3 от ДЕС, във връзка със съображение 13 от преамбюла към него, както и член 1, параграф 2 и член 9 от него);

Б. като има предвид, че в член 15 от ДФЕС се посочва, че „за да се насърчи доброто управление и да се осигури участието на гражданското общество, институциите, органите, службите и агенциите на Съюза работят при възможно най-голямо зачитане на принципа на откритост“ и че „всеки гражданин на Съюза, както и всяко физическо или юридическо лице, което пребивава или има седалище според устройствения му акт в държава членка, има право на достъп до документите на институциите, органите, службите и агенциите“;

В. като има предвид, че правото на достъп до документи и неговият характер на основно право са допълнително подчертани в член 42 от Хартата, която понастоящем има „същата юридическа сила като Договорите“ (член 6, параграф 1 от ДЕС); като има предвид, че правото на достъп до документи дава възможност на гражданите да упражняват ефективно правото си на контрол върху работата и дейностите на институциите, органите, службите и агенциите на ЕС, по-

1 ОВ C 411, 27.11.2020 г., стр. 149.
2 ОВ L 264, 25.9.2006 г., стр. 13.
3 ОВ C 356, 4.10.2018 г., стр. 77.

специално върху законодателния процес;

Г. като има предвид, че функционирането на институциите на ЕС следва да зачита принципите на правовата държава; като има предвид, че институциите на ЕС трябва да се стремят към възможно най-високите стандарти за прозрачност, отчетност и почтеност; като има предвид, че тези водещи принципи са ключови елементи за насърчаване на доброто управление в институциите на ЕС и за осигуряване на по-голяма откритост във функционирането на ЕС и на неговия процес на вземане на решения; като има предвид, че доверието на гражданите в институциите на ЕС е от основно значение за демокрацията, доброто управление и ефективното създаване на политики; като има предвид, че прозрачността и достъпът до документи следва също така да бъдат гарантирани по отношение на начина, по който политиките на ЕС се прилагат на всички равнища и на начина, по който се използват средствата на ЕС; като има предвид, че откритостта и участието на гражданското общество са абсолютно необходими за насърчаване на доброто управление в институциите на ЕС; като има предвид, че в съответствие с основните принципи на демокрацията, гражданите имат право да познават и да следят процеса на вземане на решения; като има предвид, че Европейският парламент работи с висока степен на прозрачност в своята законодателна процедура, включително на етапа на комисиите, което прави възможно гражданите, медиите и заинтересованите субекти да се запознаят с начина и основанията за взетите решения, и ясно да определят различните позиции в рамките на Парламента и произхода на конкретните предложения, както и да проследяват приемането на окончателните решения;

Д. като има предвид, че съгласно член 16, параграф 8 от ДЕС Съветът заседава в открито заседание, когато обсъжда и гласува проекти на законодателни актове; като има предвид, че според омбудсмана настоящата практика повечето подготвителни документи в текущите законодателни процедури да се отбелязват с гриф „LIMITE“ представлява непропорционално ограничение на правото на гражданите на възможно най-широк достъп до законодателни документи[1]; като има предвид, че липсата на ангажимент за гарантиране на прозрачност от страна на Съвета отразява липсата на отчетност в ролята му на съзаконодател на ЕС;

Е. като има предвид, че основните проблеми в приключените през 2018 г. от омбудсмана проверки бяха прозрачността, отговорността и публичният достъп до информация и документи (24,6 %), следвани от културата на обслужването (19,8 %) и правилното упражняване на преценка (16,1 %). като има предвид, че други разглеждани въпроси се отнасят до зачитането на процесуални права, като правото на изслушване, зачитането на основните права, етични въпроси, публичното участие в процеса на вземане на решения от ЕС, включително в рамките на производствата за установяване на нарушение, доброто финансово управление на тръжните процедури на ЕС, безвъзмездните средства и договорите на ЕС, както и набирането на служители и доброто управление на въпросите, свързани със служителите на ЕС;

Ж. като има предвид, че през 2018 г. омбудсманът стартира нов уебсайт, който включва преработен и лесен за ползване интерфейс за потенциални жалбоподатели; като има предвид, че ускорената процедура на омбудсмана за

[1] https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/89518

разглеждане на жалби относно публичния достъп до документи отразява ангажимента на омбудсмана да оказва съдействие и да взема бързо решения за лицата, които търсят помощ;

З. като има предвид, че стратегическа проверка OI/2/2017/TE на омбудсмана установи, че липсата на прозрачност в Съвета относно публичния достъп до законодателните му документи и относно текущите му практики в процеса на вземане на решения, по-конкретно по време на подготвителния етап в подготвителните органи на Съвета, включително неговите комитети, работни групи и Комитета на постоянните представители (Корепер), представляват случай на лоша администрация; като има предвид, че на 16 май 2018 г. вследствие на нежеланието на Съвета да изпълни препоръките на омбудсмана г-жа О'Райли представи на Парламента специален доклад OI/2/2017/TE относно прозрачността на законодателния процес на Съвета; като има предвид, че в своята резолюция от 17 януари 2019 г. относно стратегическата проверка на омбудсмана Парламентът одобри препоръките на омбудсмана;

И. като има предвид, че по случай 1302/2017/MH относно обработването от страна на Комисията на искане за публичен достъп до становищата на нейната правна служба относно регистъра за прозрачност омбудсманът установи, че непрекъснатият отказ на Комисията да предостави по-широк достъп до документи представлява лошо администриране поради факта, че Комисията не е успяла да бъде възможно най-открита и достъпна по отношение на самата мярка, насочена към насърчаване на прозрачността като средство за постигане на по-голяма легитимност и отчетност на ЕС;

Прозрачност от по-широка перспектива

1. категоричен е в стремежа си да доближи гражданите до процеса на вземане на решения; подчертава, че прозрачността и отчетността са от основно значение за запазване на доверието на гражданите в политическите, законодателните и административните дейности на ЕС; подчертава, че член 10, параграф 3 от ДЕС признава принципа на демокрация на участието като един от основните демократични принципи на ЕС, като по този начин подчертава, че решенията трябва да се вземат възможно най-близо до гражданите; припомня, че напълно демократичното и отличаващо се с висока степен на прозрачност вземане на решения на европейско равнище е абсолютно необходимо за повишаване на доверието на гражданите в институциите на ЕС; подчертава необходимостта всички институции на ЕС да постигнат напредък със сходно равнище на прозрачност;

2. отбелязва със задоволство определянето на член на Комисията, отговарящ за прозрачността, чиято задача ще бъде да въведе повече прозрачност в законодателния процес в европейските институции;

3. припомня, че Парламентът представлява интересите на европейските граждани по открит и прозрачен начин с цел те да бъдат изцяло информирани, както е потвърдено от омбудсмана, и отбелязва напредъка, постигнат от Комисията в подобряването на нейните стандарти за прозрачност; изразява дълбока загриженост във връзка с факта, че въпреки призивите и препоръките на Парламента и на Омбудсмана, Съветът все още не е приложил сравними

стандарти и процесът на вземане на решения в Съвета далеч не е прозрачен; призовава Съвета да прилага на практика съответните решения на Съда на ЕС и да не ги заобикаля; оценява добрите практики на някои председателства на Съвета, както и на някои държави членки при публикуването на документи на Съвета, включително предложенията на председателството на Съвета;

4. приветства решението на Съвета на ЕС, вследствие на започването от омбудсмана на проверка по случай 1011/2015/TN, да приложи Регламент (ЕО) № 1049/2001 по отношение на документи, съхранявани в неговия Генералния секретариат във връзка със задачите по оказване на подкрепа на различни междуправителствени органи и образувания, като например становищата на комитета по въпроса относно годността на кандидатите да упражняват функциите на съдия и генерален адвокат в Съда и Общия съд на ЕС; приветства становището на омбудсмана, че трябва да се предпочете по-голяма откритост по отношение на въпроса как да се намери правилният баланс между необходимостта от защита на личните данни на лицата, оценявани за висши публични длъжности, и необходимостта да се гарантира максимална прозрачност по отношение на процеса на назначаване на висши публични длъжности;

5. изразява съжаление във връзка с честата практика на Комисията в много случаи да предоставя на Парламента твърде ограничен обем информация относно прилагането на законодателството на ЕС; призовава институциите да спазват принципа на лоялно сътрудничество и проактивно да публикуват такава информация; изразява съжаление във връзка с отказа на Комисията да публикува статистически данни, показващи ефективността на политиките на ЕС, което пречи на обществения контрол върху политиките със значително въздействие върху основните права; призовава Комисията да бъде по-проактивна при публикуването на такива статистически данни, за да докаже, че политиките са необходими и пропорционални за постигането на тяхната цел; призовава Комисията да бъде прозрачна по отношение на договорите с трети лица; призовава Комисията да бъде по-проактивна при публикуването на колкото е възможно повече информация относно тръжните процедури в сравнение с настоящите си практики;

6. подчертава значението на мерките, предприети за повишаване на прозрачността на решенията, взети в рамките на производствата за установяване на нарушения; изисква, по-специално, изпратените документи от Комисията на държавите членки в рамките на тези производства, както и съответните отговори да бъдат достъпни за обществеността;

7. подчертава, че международните споразумения са правно задължителни и оказват въздействие върху законодателството на ЕС, и подчертава необходимостта от прозрачност на преговорите по време на целия процес; припомня, че съгласно член 218 от ДФЕС по време на преговори Парламентът трябва да бъде напълно и незабавно информиран на всеки етап; призовава Комисията да ускори усилията си, за да гарантира пълно спазване на член 218 от ДФЕС;

8. изразява дълбоко съжаление по повод факта, че Комисията и Съветът настояват за провеждане на заседания при закрити врата без подходяща обосновка; счита, че исканията за заседания при закрити врата следва да бъдат надлежно оценявани; призовава за ясни критерии и правила, които да уреждат исканията за заседания при закрити врати в институциите на ЕС;

9. припомня, че прозрачността на законодателния процес е от първостепенна важност за гражданите и представлява важен начин да се гарантира тяхното активно участие в законодателния процес; приветства Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 2016 г. (МИС) и поетия от трите институции ангажимент да гарантират прозрачността на законодателните процедури въз основа на съответното законодателство и съдебната практика, включително подходящо третиране на тристранните преговори;

10. настоятелно призовава институциите да продължат обсъжданията относно преминаването към създаването на специална и лесна за ползване съвместна база данни за актуалното състояние на законодателните досиета (съвместна база данни) съгласно договореното в Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество, за да се гарантира повече прозрачност;

11. приветства вече започнатите инициативи в отговор на обществените искания за повече прозрачност, като например междуинституционалния регистър на делегираните актове, стартиран през декември 2017 г. като съвместен инструмент на Парламента, Комисията и Съвета, чрез който се предоставя достъп до целия жизнен цикъл на делегираните актове;

12. посочва, че прозрачността на процедурите на комитет и достъпността на регистъра на комитологията следва да бъдат допълнително увеличени и че следва да бъдат внесени промени в неговото съдържание, за да се гарантира по-голяма прозрачност по отношение на процеса на вземане на решения; подчертава, че подобряването на функциите за търсене в регистъра, за да се даде възможност за търсене по области на политиката следва да бъде съществена част от този процес;

13. приветства новия Кодекс за поведение на членовете на Комисията, който влезе в сила през февруари 2018 г. и който повишава прозрачността преди всичко във връзка със срещите между членовете на Комисията и представителите на интереси, както и във връзка с разходите за бизнес пътуванията на отделните членове на Комисията; изразява съжаление по повод факта, че Съветът все още не е приел Кодекс за поведение на своите членове, и настоятелно призовава Съвета да приеме незабавно такъв кодекс; настоява, че Съветът трябва да бъде също толкова отговорен и прозрачен, колкото останалите институции;

14. припомня преразгледания Правилник за дейността на Европейския парламент, съгласно който членовете на ЕП се приканват да приемат систематичната практика да се срещат единствено с представителите на интереси, регистрирани в регистъра за прозрачност; припомня също така, че членовете на ЕП се приканват да публикуват онлайн всички планирани срещи с представители на интереси, попадащи в обхвата на регистъра за прозрачност, докато докладчиците, докладчиците в сянка и председателите на комисии са задължени за всеки доклад да публикуват онлайн всички планирани срещи с представители на интереси, попадащи в обхвата на регистъра за прозрачност; в този контекст посочва обаче, че избраните представители са свободни да се срещат с всеки, когото считат за подходящ и важен за политическата им работа без други ограничения;

15. счита, че настоящият начин за откриване на информация относно начините на гласуване на членовете на Европейския парламент чрез pdf-файлове, обхващащи стотици гласувания на уебсайта на Парламента, не е лесен за използване и не

допринася за прозрачността на ЕС; призовава за лесна за ползване система, при която при всяко поименно гласуване гласуванията текст и резултатите от гласуването да могат да бъдат филтрирани по групи и по членове на ЕП, и следователно да се виждат едновременно;

16. приветства факта, че преговорите по предложението на Комисията за Междуинституционално споразумение за задължителен Регистър за прозрачност (COM(2016)0627) най-накрая приключиха, и настоятелно призовава трите институции да го приложат бързо; подчертава, че за да се поддържа високо равнище на доверие сред гражданите в европейските институции, е необходима по-голяма прозрачност по отношение на заседанията, организирани в рамките на институциите;

17. насърчава също така членовете на националните правителства и парламенти да се стремят към по-голяма прозрачност по отношение на срещите си с представители на интереси, тъй като при вземането на решения по въпроси, свързани с ЕС, те са част от законодателния орган на ЕС в по-широк смисъл;

Достъп до документи

18. припомня, че правото на публичен достъп до документи на институциите е основно право, закрепено в Договорите и Хартата, и е неразривно свързано с демократичния характер на институциите; подчертава, че най-широкото упражняване на това право на най-ранен етап е от съществено значение, тъй като то гарантира демократичния контрол на работата и дейностите на институциите на ЕС; припомня, че доверието на гражданите в политическите институции е ключов основополагащ елемент на представителните демокрации;

19. припомня призивите, отправени в предишните резолюции относно публичния достъп до документи; изразява съжаление относно факта, че не са предприети подходящи последващи действия от страна на Комисията и Съвета във връзка с няколко предложения, представени от Парламента;

20. припомня, че прозрачността и пълният достъп до документи, притежавани от институциите, следва да представляват правило в съответствие с Регламент (ЕО) № 1049/2001 и че, както вече беше установено от постоянната практика на Съда на ЕС, изключенията от това правило трябва да бъдат ограничително тълкувани, като се взема предвид висшия обществен интерес от разкриването на документите;

21. отново подчертава значението на това да не се прави прекомерно класифициране на документите, което би могло да бъде в ущърб на обществения контрол; изразява съжаление относно факта, че за официалните документи често се определя ниво на класификация, по-високо от необходимото; отново изразява позицията си, че следва да се създадат ясни и единни правила за класификация и декласификация на документи;

22. отбелязва факта, че най-голям брой първоначални жалби, включващи специфични документи се адресират до Комисията (6 912 през 2018 г.), следват Съветът (2 474 през 2018 г.) и Парламентът (498 през 2018 г.); отчита общия процент на положителни отговори (за 2018 г. цифрите бяха 80 % за Комисията, 72,2 % за

Съвета и 96 % за Парламента);

23. отбелязва с интерес, че най-често мотивите за отказ се основават на необходимостта от защита на процеса на вземане на решения на институциите, на правото на неприкосновеност на личния живот, както и на търговските интереси на конкретно физическо или юридическо лице; отбелязва също така, че за Парламента основателен мотив, за да се откаже достъп до документи е била защитата на правните становища, най-вече за случаите, при които е бил поискан достъп до документи на Бюрото, докато за Комисията такъв мотив е бил изтъкван при отказ на достъп до документи, свързани с осъществяване на инспекции, проверки и одити, както и мотиви, свързани с обществената сигурност;

24. приветства решението на Съда на ЕС по дело C-213/15 P (Комисия/Patrick Breyer), в което Съдът потвърди решението на Общия съд, като констатира, че Комисията не може да откаже достъп до нито едно писмено становище на държава членка, с което разполага, единствено на основание, че става въпрос за документ, свързан със съдебни производства; отбелязва, че Съдът счита, че всяко решение по искане за предоставяне но достъп следва да бъде вземано въз основа на Регламент (ЕО) 1049/2001 и че документите, свързани с правораздавателната дейност на Съда на ЕС, по принцип не са извън приложното поле на регламента, когато са притежание на институциите на ЕС, изброени в регламента, като например Комисията в този конкретен случай.

25. подкрепя призива, отправен от гражданското общество[1] за реформа на публичните изслушвания на Съда на Европейския съюз, така че те да бъдат предавани на живо, както това вече се прави в някои национални и международни съдилища, например Конституционния съвет във Франция и Европейския съд по правата на човека;

26. припомня своите призиви към Комисията и Съвета в своята резолюция от 28 април 2016 г. относно публичния достъп до документи за 2014 и 2015 г.;

27. припомня, че преразглеждането на Регламент (ЕО) № 1049/2001 беше блокирано от 2012 г. насам и отбелязва със съжаление намерението на Комисията да оттегли това предложение; настоятелно призовава всички участващи страни да се включат отново в процеса и да продължат да работят по преразглеждането, за да адаптират разпоредбите на регламента към Договора от Лисабон и да гарантират, че приложното му поле обхваща всички институции, органи и агенции на ЕС, с крайната цел да се предостави на гражданите на ЕС по-широк и подобрен достъп до документи на ЕС;

28. припомня, че след влизането в сила на ДЕС и ДФЕС правото на достъп до документи се отнася до всички институции, органи и агенции на ЕС, както това е посочено в член 15, параграф 3 от ДФЕС; счита, че Регламент (ЕО) № 1049/2001 следва да бъде изменен и модернизиран, за да бъде приведен в съответствие с Договорите, за да се отговори на новостите в тази област и за да се отрази относимата съдебна практика на Съда на ЕС и на Европейския съд по правата на човека; поради това настоятелно призовава и трите институции да работят

[1] https://thegoodlobby.eu/campaigns/openletter-to-the-president-of-the-court-ofjustice-of-the-european-union-asking-foreu-courts-to-live-stream-their-publichearings

конструктивно, за да се постигне приемането на преразгледан регламент;

29. подчертава, че гарантирането на способността на гражданите да разбират, следват отблизо и участват в напредъка в законодателството, е правно изискване по силата на Договорите и е основно изискване с оглед на демократичния контрол и демокрацията като цяло; счита, че когато документите са създадени в рамките на тристранните срещи, напр. приети дневен ред, резюме на резултатите, протоколи и общи подходи в Съвета, когато са налични и във формата, в който са налични, тези документи са свързани със законодателните процедури и по принцип не могат да бъдат третирани различно от други законодателни документи;

30. подчертава значението на прозрачността и обществения достъп до документи; изтъква, че високото ниво на прозрачност на законодателния процес е от съществено значение, за да могат гражданите, медиите, гражданското общество и другите заинтересовани лица да търсят отчетност от длъжностните лица на изборни длъжности и от своите правителства; признава ценната роля на омбудсмана за поддържането на връзки и ролята на посредник между институциите на ЕС и гражданите, и подчертава работата на омбудсмана за повишаване на отчетността пред обществеността на законодателния процес на ЕС;

31. припомня, че според омбудсмана ограниченията на достъпа до документи, по-специално до законодателни документи, следва да бъдат изключение и да се ограничават до абсолютно необходимото; приветства ускорената процедура на омбудсмана за достъп до документи, но изразява съжаление относно факта, че нейните препоръки към институциите не са правно обвързващи;

32. изтъква, че всяко решение за отказ на публичен достъп до документи трябва да се основава на ясно и строго определени правни изключения, придружени с мотивирана и конкретна обосновка, която да позволи на гражданите да разберат отказа на достъп и да използват ефективно съществуващите правни средства за обжалване; отбелязва със загриженост, че понастоящем единствената правна възможност, с която разполагат гражданите за оспорване на отказ на достъп до документи, е сезирането на Съда на ЕС, което води след себе си дълги процедури, риск от високи разходи и несигурни крайни резултати, и поставя неразумна тежест върху гражданите, оспорващи решения, като ги разубеждава от предприемането на стъпки в тази посока;

33. в този смисъл приканва институциите, органите и агенциите на ЕС да приемат по-бързи, не толкова тромави и по-достъпни процедури за разглеждане на жалби срещу отказ за предоставяне на достъп; счита, че един по-проактивен подход ще спомага за осигуряване на ефективна прозрачност, както и за избягване на излишни съдебни спорове, които може да доведат до ненужни разходи и тежести както за гражданите, така и за институциите; счита, че гражданите не следва да бъдат възпрепятствани да оспорват решения поради липса на средства; припомня възможността за подаване на молба за правна помощ, както е заложено в Хартата; приканва институциите на ЕС да се въздържат да призовават насрещната страна да поема съдебните разноски;

34. във връзка с това припомня решенията на омбудсмана от 19 декември 2017 г. по случай 682/2014/JF, в което изискването на Комисията всички лица, които искат

публичен достъп до документи, да предоставят своя пощенски адрес, на който да им бъдат изпращани документи на хартия, представлява лошо администриране, като подчертава, че настояването за подновени искания и процедурни формалности, когато те са ненужни и не обслужват очевидна полезна цел, показва незачитане на основните права на гражданите;

35. изразява дълбоко съжаление поради факта, че Съветът не публикува проактивно повечето документи, свързани със законодателни досиета, и по този начин възпрепятства гражданите да се осведомяват за действително съществуващите документи, което ограничава упражняването на правото им да искат достъп до документи; изразява съжаление поради факта, че Съветът представя наличната информация за законодателните документи в регистър, който е непълен и не е удобен за ползвателите; призовава Съвета да включи документите, свързани със законодателните досиета, в лесен за ползване публичен регистър, като по този начин напълно отрази обществения интерес от прозрачност и даде възможност за легитимен контрол не само от страна на гражданите, но и от страна на националните парламенти;

36. настоятелно призовава Съвета да приведе методите си на работа в съответствие със стандартите на парламентарната демокрация и демокрацията на участието, както се изисква от Договорите, и отново заявява, че Съветът трябва да бъде също толкова отговорен и прозрачен, колкото другите институции;

37. изцяло подкрепя препоръките на Европейския омбудсман към Съвета след стратегическата проверка, по-конкретно: а) да регистрира систематично изразените от държавите членки становища при разисквания с подготвителните органи, б) да разработи ясни и публично достъпни критерии за начина, по който документите се обозначават като „LIMITE“, и в) систематично да преразглежда статута „LIMITE“ на документите преди окончателното приемане на даден законодателен акт, като посоченият преглед следва да се извършва преди неофициалните преговори в рамките на тристранните срещи – етап, на който Съветът вече е изработил първоначална позиция; настоятелно призовава Съвета да предприеме всички необходими мерки за изпълнение на препоръките на омбудсмана възможно най-бързо, за да се гарантира прозрачността на законодателните разисквания в рамките на неговите подготвителни органи;

38. счита настоящата широкоразпространена и произволна практика на Съюза повечето подготвителни документи в текущите законодателни процедури да се отбелязват с гриф „LIMITE“ за ограничение на правото на гражданите на възможно най-широк публичен достъп до законодателни документи;

39. отбелязва факта, че Парламентът е отбелязал значително увеличение на заявленията за публичен достъп до документите в няколко колони, обсъждани на тристранните срещи след решението на Общия съд по делото De Capitani[1], и отбелязва със задоволство, че след постановяването на решението Парламентът е оповестил всички документи в няколко колони, до които е поискан достъп съгласно Регламент (ЕО) № 1049/2001; приветства този факт, тъй като откритостта на законодателния процес допринася за придаването на по-голяма

[1] Решение на Общия съд от 22 март 2018 г., Emilio de Capitani/Европейски парламент, T-540/15, ECLI:EU:T:2018:167.

легитимност на институциите в очите на гражданите на ЕС; подчертава, че общото изискване за предоставяне на достъп до документи е най-подходящият инструмент, за да могат всички институции на ЕС да отговарят на огромното увеличение на заявките за документи;

40. подчертава, че решението на Съда на ЕС по делото De Capitani през март 2018 г. гласи, че становищата на институциите, отразени в документите с „четири колони“, не попадат в обхвата на обща презумпция за неоповестяване; отбелязва, че чувствителният характер на въпросите, отразени в документите от тристранните срещи, сам по себе си не представлява достатъчно основание за отказ на обществен достъп;

41. припомня, че заключенията на Общия съд се прилагат спрямо всички институции на ЕС и, че Съдът пояснява, че когато документ, произхождащ от институция на ЕС попада в обхвата на изключението от правото на публичен достъп, институцията трябва да направи ясна преценка и да обясни защо достъпът до този документ би могъл конкретно и действително да засегне интереса, защитен от изключението, и по-специално защо пълният достъп до въпросните документи би засегнал конкретно и действително процеса на вземане на решение, като по този начин се изисква този риск да бъде разумно предвидим, а не чисто хипотетичен; подчертава, че всеки отказ на достъп до документи трябва да бъде напълно обоснован във всеки конкретен случай;

42. приветства факта, че делото ClientEarth/Комисия значително изяснява обхвата на понятието „законодателни документи“ и че Съдът на ЕС постанови, че документи, изготвени в контекста на оценка на въздействието, се квалифицират като законодателни документи и следователно не се ползват от защитата на принципната презумпция срещу публично оповестяване;

43. изразява съжаление относно факта, че достъпът до консултациите на съответните правни служби на Съвета, Комисията и Парламента е ограничен и че често становищата на Правната служба на Парламента дори не са на разположение на членовете на други комисии; призовава институциите да гарантират прозрачност;

44. отбелязва започнатите от Европейския омбудсман проверки през 2020 г. във връзка с практиките на агенция FRONTEX по отношение на нейните задължения, произтичащи от разпоредбите на ЕС във връзка с публичния достъп до документи; настоятелно призовава агенцията да предприеме последващи действия във връзка с констатациите на Европейския омбудсман и да изпълни нейните препоръки относно актуализирането на регистъра на документи и публикуването на броя на чувствителните документи, които притежава и които не са включени в нейния регистър на документи[1];

45. подчертава важната роля на лицата, подаващи сигнали за нередности за разкриването на случаи на лошо администриране и подкрепя мерките за подобряване на защитата на лицата, подаващи сигнали за нередности, срещу отмъщение; призовава институциите да извършат оценка на и ако е необходимо, да преразгледат своите вътрешни разпоредби за докладване на нарушения;

[1] https://www.ombudsman.europa.eu/en/solution/en/137293

46. настоятелно призовава Комисията да гарантира публичен достъп до всички предварителни споразумения за закупуване, в тяхната пълна форма, между ЕС и частни дружества в областта на здравеопазването, по-специално при поръчването на ваксини;

Заключения

47. подчертава, че необходимостта от прозрачност следва да бъде съобразена внимателно с необходимостта от защита на личните данни и да се позволи вземането на решения при определена степен на поверителност, когато е необходимо;

48. категорично подчертава, че всички изключения от публичния достъп до документи или информация на ЕС трябва да се анализират за всеки отделен случай, като се има предвид, че достъпът до такива документи е правило, докато изключенията от правилото подлежат на ограничително тълкуване;

49. призовава всички институции, органи, служби и агенции да разработят общ подход към достъпа до документация, включително процедурата за материали от тристранните срещи, и постоянно да проучват и разработват нови методи и мерки за постигане на максимална прозрачност;

50. призовава институциите да гарантират прозрачността на законодателните процедури въз основа на съответното законодателство и съдебна практика, и препоръки на омбудсмана;

51. призовава всички институции да подобрят комуникацията по време на целия законодателен цикъл и проактивно да разпространяват повече от своите документи, свързани със законодателната процедура по най-прост, лесен за ползване и достъпен начин, чрез техните уебсайтове и всички други средства за комуникация; подчертава, че е необходима повече прозрачност по отношение на вземането на решения в рамките на производствата за установяване на неизпълнение на задължения; призовава институциите да увеличат своите усилия за създаване на специална и лесна за ползване съвместна база данни за състоянието на законодателните досиета, по които към момента се работи съгласно договореното в Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество, като осигурят прозрачност на различните етапи на законодателния процес и предоставят на гражданите по-ясно разбиране относно законодателните процедури на ЕС;

52. припомня, че в съответствие с член 3 от ДЕС и Хартата, богатото езиково многообразие на Съюза трябва да бъде зачитано; призовава институциите на Европейския съюз да положат всички възможни усилия за предоставяне на достъп до документи на всички официални езици на Европейския съюз;

53. подчертава, че отворените демократични общества зависят от способността на гражданите да имат достъп до разнообразни източници на информация, които могат да бъдат проверени, така че да могат да формират позиция по различни въпроси; подчертава, че достъпът до информация подобрява отчетността при вземането на решения и е от съществено значение за функционирането на демократичните общества;

°

° °

54. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и Комисията, на правителствата и парламентите на държавите членки, на омбудсмана, други органи, служби, агенции на Съюза, както и на Съвета на Европа.

Европейски парламент
2019 – 2024

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2021)0045

Въздействието на Covid-19 върху младежта и спорта

Резолюция на Европейския парламент от 10 февруари 2021 г. относно последствията от COVID-19 за младежта и спорта (2020/2864(RSP))

Европейският парламент,

– като взе предвид член 165 и член 166 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 5, параграф 3 от Договора за Европейския съюз и Протокол № 2 към Договорите относно прилагането на принципите на субсидиарност и на пропорционалност,

– като взе предвид член 14 от Хартата на основните права на Европейския съюз,

– като взе предвид своята резолюция от 17 април 2020 г. относно координирани действия на ЕС за борба с пандемията от COVID-19 и последиците от нея[1],

– като взе предвид своята резолюция от 8 юли 2020 г. относно правата на лицата с интелектуална недостатъчност и техните семейства в контекста на извънредното положение във връзка с COVID-19[2],

– като взе предвид своята резолюция от 17 септември 2020 г. относно културното възстановяване на Европа[3],

– като взе предвид своята резолюция от 8 октомври 2020 г. относно гаранцията за младежта[4],

– като взе предвид своята резолюция от 22 октомври 2020 г. относно бъдещето на европейското образование в контекста на COVID-19[5],

– като взе предвид въпроса до Комисията относно последствията от COVID-19 за младежта и спорта (O-000074/2020 – B9-0005/2021),

1 Приети текстове, P9_TA(2020)0054.
2 Приети текстове, P9_TA(2020)0183.
3 Приети текстове, P9_TA(2020)0239.
4 Приети текстове, P9_TA(2020)0267.
5 Приети текстове, P9_TA(2020)0282.

– като взе предвид член 136, параграф 5 и член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид предложението за резолюция, внесено от комисията по култура и образование,

А. като има предвид, че според Международната организация по труда[1] продължаващата пандемия от COVID-19 засяга непропорционално тежко младите хора и има вероятност те да понесат сериозни отрицателни и дълготрайни последици върху тяхното икономическо положение, благосъстояние, включително загубени възможности за образование, доброволческа дейност и обучение в един ключов етап от тяхното развитие;

Б. като има предвид, че въздействието на пандемията от COVID-19 върху функционирането на програмите на ЕС за младежта и образованието върху работата и доброволческите дейности на младежите, върху националните образователни системи, върху заетостта и доходите и върху гражданските свободи изостря неравенствата, както се вижда от статистическите данни на ОИСР, които показват, че само около половината от учениците имат достъп до по-голямата част от учебната програма или до всички учебни програми, въпреки усилията на държавите да предоставят онлайн решения за обучение; като има предвид, че това положение прави последиците от цифровото разделение по-тежки и възпрепятства развитието на необходимите цифрови умения, докато достъпът до учебните програми невинаги означава, че учениците в затруднено положение са в състояние да учат;

В. като има предвид, че младите хора са в основата на мотивирани от солидарност дейности в отговор на потребностите на техните общности в контекста на пандемията от COVID-19 потребности, като се започне от водещи кампании за повишаване на осведомеността и се стигне до работа на първа линия като част от Европейския корпус за солидарност, както и други доброволчески инициативи;

Г. като има предвид, че отрицателните последици от пандемията са толкова мащабни, че те допълнително допринесоха за намаляване на гражданското пространство в държавите членки в цяла Европа, като много организации, предоставящи работа и спортни възможности на младежи са изправени пред перспективата да бъдат закрити, което би оказало отрицателно въздействие върху установените структури на европейско и международно сътрудничество и би ограничило значително гражданската ангажираност;

Д. като има предвид, че чрез фактори, оказващи въздействие в краткосрочен и дългосрочен план, психосоциалните последици от COVID-19 засягат психичното здраве на младите хора и способността им да се социализират; като има предвид, че липсата на развлекателни дейности и социалните ограничения оказват непропорционално въздействие върху децата и младите хора с увреждания;

Е. като има предвид, че пандемията от COVID-19 оказва катастрофално въздействие върху спорта и свързаните с него сектори и индустрии; като има предвид, че

[1] Глобален доклад „*Младежта и COVID-19:* въздействие върху работните места, образованието, правата и психичното благосъстояние“, 11 август 2020 г.

икономическото въздействие върху професионалния спорт е огромно, тъй като приходите са намалели поради необходимостта многобройни събития на всички равнища да бъдат отменени или да се провеждат без зрители;

Ж. като има предвид, че продължаващото въздействие на пандемията върху полупрофесионалния и масовия спорт и развлекателни дейности е опустошително, като много спортни клубове са изправени пред екзистенциална заплаха, тъй като по своята същност те са с нестопанска цел и работят предимно на доброволни начала и следователно не разполагат с финансови резерви;

З. като има предвид, че ограниченията на пандемията от COVID-19 и липсата на достатъчно възможности за редовни тренировки и практика по спортове, изискващи физически контакт са в ущърб на развитието и усъвършенстването на спортистите;

И. като има предвид, че спортът е важен икономически сектор, който осигурява 2,12% от общия БВП и 2,72% от общата заетост в ЕС и представлява около 5.67 милиона работни места ;

Й. като има предвид, че спортът изпълнява важни обществени функции, например, като насърчава социалното приобщаване, интеграцията, сближаването и ценностите, като взаимно уважение и разбирателство, солидарност, многообразие и равенство, включително равенство между половете; като има предвид, че спортът и свързаните с него доброволчески дейности могат да подобрят физическото и психичното здраве и по-специално пригодността за заетост на младите хора, както и да помогнат за отдалечаването на младите хора от участие в насилие, включително насилие, основано на пола, престъпност и употреба на наркотици;

Младежта

1. изразява загриженост, че поради особената чувствителност на пазара на труда за младите хора към икономическите цикли и икономическите кризи, младежката заетост е засегната в по-голяма степен от последиците от настоящата пандемия, което засилва отрицателните тенденции в сектор, доминиран до голяма степен от нестабилни нископлатени работни места на непълно работно време с по-слаба правна защита и стандарти за социална сигурност;

2. подчертава особено тежкото въздействие на настоящата пандемия върху младите хора, незаети с работа, учене или обучение (NEET), и подчертава необходимостта от справяне с проблемите, пред които са изправени младите хора от уязвими групи; подчертава необходимостта да се вземат предвид значителните различия между половете по отношение на дела на NEET;

3. подчертава, че най-силно засегнати са трудоемките сектори, които често се характеризират с ниско заплащане, като например търговията на едро и дребно, настаняването, туризма и ресторантьорството, които обикновено наемат нискоквалифицирани млади работници и работещи студенти; отбелязва, че младежката безработица и бедност непрекъснато се увеличават след избухването на пандемията; счита, че е вероятно младежката безработица да продължи да нараства в краткосрочен план, като в дългосрочен план може да остане над

равнищата отпреди пандемията;

4. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да предприемат всички необходими мерки за противодействие на катастрофалните последици за младежката заетост, включително чрез макроикономически (фискални и парични) политики, които насочват публичните разходи към предоставяне на субсидии за наемане на работа или гаранции за младежта в подкрепа на специални схеми за запазване и създаване на работни места и за повишаване на квалификацията и за преквалификация на младите хора, които са пригодени за младите хора, както и за инвестиции в икономически сектори, които имат потенциал да поемат младите хора, търсещи работа, като им предложат качествени работни места и достойни условия на труд и заплащане;

5. припомня ролята на доброволчеството за развитието на житейските и професионалните умения на младите хора; счита, че финансово подкрепяните доброволчески дейности притежават потенциал да помогнат на безработните млади хора да устоят на икономическото сътресение на кризата с COVID-19, като по този начин допринасят за обществото и придобиват ценен опит, който улеснява техния преход към дългосрочна редовна заетост; счита, че Европейският корпус за солидарност може да помогне на младите европейци да разширят възможностите си отвъд местните реалности; във връзка с това настоятелно призовава Комисията да предостави ясни и единни насоки за изпълнение на програмите в кризисни ситуации и за премахване на пречките пред участието, породени, наред с другото, от липсата на гъвкавост във финансирането, намаляването на финансирането, увеличаването на ограниченията за издаване на визи на доброволци от държавите партньори и неуспеха да се гарантира правният статут на младите хора като доброволци;

6. подчертава решаващото значение на самостоятелното и неформалното учене, изкуствата, спорта, доброволческите и социалните дейности за насърчаването на участието на младежта и социалното сближаване като инструменти, които може да имат огромно въздействие върху местните общности и може да спомогнат за справянето с много от днешните социални предизвикателства;

7. подчертава, че със споразумението, постигнато на 21 юли 2020 г. Европейският съвет трябваше да бъде по-амбициозен по отношение на подкрепата си за младите поколения – бъдещето на Европа – не на последно място чрез включването на по-силна подкрепа за младите хора в плановете за възстановяване чрез заделяне на 10% за образование и определянето на 20% за принос към европейската стратегия в областта на цифровите технологии и постигането на цифров единен пазар; подчертава в този контекст, че секторните програми, които са директно насочени към младежта, като например „Еразъм +“, Европейския корпус за солидарност, гаранцията за младежта и гаранцията за децата, или които имат потенциал да подкрепят прехода към по-справедлива и по-социална и екологично устойчива Европа, трябва да бъдат мобилизирани по такъв начин, че да постигнат пълния си потенциал, тъй като те рискуват да пропуснат амбициозните си цели, което ще бъде горчиво разочарование за младите хора и бъдещите поколения;

8. подчертава, че настоящата пандемия изостри цифровото разделение в ЕС и поради това подчертава спешната необходимост от насърчаване на цифровата грамотност за всички и от насърчаване на широкото използване, признаване и

утвърждаване на алтернативи, включително възможности за самостоятелно и неформално учене, като например онлайн и цифрово учене и обучение; призовава по-специално за поставянето на силен акцент и предоставянето на подкрепа за младите учащи, които са претърпели загуба на доходи в областта на техническото, дуалното образование и професионалното образование и обучение, както и за разработването и широкото използване на качествени цифрови инструменти, материали и съдържание за преподаване и учене, за да се избегне отпадането от образованието и да се осигури плавен и ефективен преход от училище към работа; подчертава, че въпреки специфичния контекст на COVID-19 е важно да се запази персоналното обучение, за да се гарантира, че никой не е изоставен, особено малките деца, уязвимите групи и младите хора от трудна социално-икономическа среда без технологични средства или умения;

9. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да увеличат инвестициите в цифрови решения и грамотност за развитие на практически умения, компетентности и квалификации, да предоставят на всички достъп до цифрова грамотност и да насърчават разработването на независими, многоезични, приобщаващи и безплатни онлайн инструменти за обучение с цел подобряване на цялостното равнище на цифровите умения и компетентности като част от изпълнението на плана за действие в областта на цифровото образование (2021–2027 г.); подчертава необходимостта от развиване на компетентности сред учителите, обучителите, директорите, родителите и ръководителите с оглед подобряването на предоставянето на онлайн, дистанционно и смесено обучение със специален акцент върху програмите за развитие на уменията;

10. изразява загриженост, че кризата с COVID-19 увеличи тревожността и страха сред младите хора, което рискува да окаже значително въздействие върху техния живот и техния преход от училище към работа; призовава за широко използване на персонализирани услуги в областта на психичното здраве, психосоциална подкрепа и спортни дейности, независимо дали като самостоятелни или модулни мерки, както и за увеличаване на подкрепата за психичното благосъстояние в рамките на институциите за обучение и образование, за да се гарантира, че пандемията не води до дълготрайни психологически последици; подчертава въздействието на пандемията върху младите хора с увреждания и младите хора, живеещи в селски и отдалечени райони, и призовава Комисията и държавите членки да обърнат специално внимание на нуждите на тази група, като адаптират наличните мерки и услуги за подкрепа;

11. призовава за основан на правата подход, чиито водещи принципи са недискриминацията и равенството, който да се прилага към различните политики с цел справяне с множеството форми на дискриминация, на които са подложени младите хора по време на кризата с COVID-19, и припомня на Комисията и на държавите членки необходимостта от специален подход за подкрепа и защита на уязвимите групи, като например младите хора с увреждания, младите хора в неравностойно положение и изложени на риск от домашно насилие, младите мигранти и бежанци, както и младите членове на общността на ЛГБТИ +; подчертава значението на свободния достъп до качествена информация относно пандемията от COVID-19 като цяло, която да бъде адаптирана към потребностите на младите хора;

12. посочва, че дейностите в областта на спорта и работата с младежта в цялото им

многообразие са изложени на особен риск в цяла Европа, което води до свиване на гражданското пространство, и настоятелно призовава Комисията и държавите членки да предприемат мерки за запазване на структурите и гарантиране на разнообразие на предлагането в областта на младежта и спорта; припомня необходимостта от активно участие на местните органи, организациите на гражданското общество и социалните партньори в прилагането на решения, предназначени да подкрепят младите хора и младежките и спортните организации; подчертава значението на организирания спорт и младежките организации за социалното сближаване;

Спорт

13. изразява дълбока загриженост относно възможните трайни щети за спортния сектор, не само от икономическа гледна точка и от гледна точка на заетостта, но и за обществото като цяло;

14. подчертава, че спортът и физическата активност са особено важни при обстоятелствата, причинени от пандемията, тъй като укрепват физическата и психическата устойчивост; приветства факта, че според данните ограничителните мерки са накарали някои хора да практикуват определени индивидуални спортове по-често и по-активно; изразява загриженост, от друга страна, относно липсата на физическа активност, наблюдавана сред много млади хора по време на ограничителните мерки, и последиците, които това би могло да има за общественото здраве;

15. подчертава, че европейският спортен модел трябва да бъде запазен и насърчаван, тъй като солидарността, справедливостта и основаният на ценности подход ще бъдат по-важни от всякога за възстановяването на спортния сектор и за оцеляването на масовия спорт;

16. припомня, че спортът насърчава и учи на ценности като взаимно уважение и разбирателство, солидарност, многообразие, справедливост, сътрудничество и гражданска ангажираност и насърчава сближаването и интеграцията на мигрантите и бежанците; подчертава, че спортът не познава граници и обединява хора от различни социално-икономически и етнически прослойки; счита, че по-специално масовият спорт играе съществена роля за насърчаване на социалното приобщаване на хората с по-малко възможности, на хората, принадлежащи към уязвими групи и на хората с увреждания; във връзка с това призовава Комисията да засили приобщаването чрез спорт и да проучи нови начини за постигане на максимално въздействие и разпространение; призовава за предоставяне на по-голяма подкрепа на семействата с ниски доходи, за да се даде възможност на техните деца да участват в спортни и други развлекателни дейности;

17. подчертава, че хората с увреждания са изправени пред значителни финансови и организационни предизвикателства при достъпа до спорт както в контекста на масовите дейности, така и на професионално равнище, като тези проблеми бяха задълбочени по време на пандемията от COVID-19, и поради това настоятелно призовава Комисията да обърне специално внимание на този проблем в предстоящата си стратегия за хората с увреждания;

18. подчертава, че пандемията от COVID-19 има опустошителни последици на всички

нива в целия спортен сектор, особено за спортните организации и клубове, лигите, гимнастическите салони и фитнес центровете, спортистите, треньорите, персонала и свързаната със спорта стопанска дейност, включително организаторите на спортни прояви и спортните медии; счита, че пътят към възстановяването ще бъде труден и подчертава необходимостта от целенасочени мерки за подпомагане;

19. счита, че общите инструменти за възстановяване, приети от ЕС в отговор на кризата, трябва да помогнат за подкрепа на спортния сектор в краткосрочен план и настоятелно призовава държавите членки да гарантират, че националните фондове за подпомагане, структурните фондове и националните планове за възстановяване и устойчивост са от полза за спортния сектор въпреки неговите специфични характеристики и организационни структури;

20. подчертава значението на насочените към спорта спасителни пакети; подчертава, че въпреки че големите зрителски спортове често са били най-силно засегнати от финансова гледна точка, те не следва да бъдат единствените, които отговарят на условията за финансова помощ или да им се дава приоритет;

21. счита, че съществуващата финансова подкрепа може да не е достатъчна и призовава Комисията да проучи всички възможни начини за предоставяне на допълнителна целева подкрепа както за любителски, така и за професионални спортове с цел повишаване на жизнеспособността на целия сектор;

22. призовава Комисията и държавите членки да засилят възстановяването и устойчивостта на кризи на спортния сектор като цяло, и по-специално на масовия спорт, чрез наличните програми на ЕС, чиито условия за допустимост се изпълняват от сектора, включително програмата „Еразъм +“ и Европейския корпус за солидарност, и да гарантират пълен достъп на спорта до Механизма за възстановяване и устойчивост, Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Европейския социален фонд плюс и EU4Health; подчертава, че включването на спорта в съответните регламенти и премахването на всички пречки в процеса на кандидатстване на национално равнище са от ключово значение в това отношение;

23. приканва Комисията да направи задълбочена оценка на икономическото и социалното въздействие на пандемията от COVID-19 върху спорта във всички държави членки и въз основа на резултатите от тази оценка да разработи европейски подход за справяне с предизвикателствата и смекчаване на възможните последици;

24. призовава за структуриран и систематичен обмен на най-добри практики между държавите членки за справяне с последиците от кризата върху спорта и за систематичен анализ на данни и информация относно участието в спортни дейности и въздействието на COVID-19; счита, че е полезно да се проучи разработването на нови начини за практикуване на спорт в ситуации, изискващи физическа дистанция;

25. счита, че е налице неотложна потребност от широко междусекторно сътрудничество, за да се преодолеят предизвикателствата, възникнали в спортния сектор в резултат на пандемията от COVID-19; подчертава във връзка с това, че

сътрудничеството на всички равнища, включващо всички участници в спорта, свързания със спорта стопански сектор и други съответни заинтересовани страни, следва да бъде допълнително насърчавано;

26. отбелязва, че използването на цифрови решения, като например спортни приложения, се е увеличило по време на кризата; счита, че по-нататъшната цифровизация на спортния сектор ще повиши неговата устойчивост при бъдещи кризи; призовава за разработването на цифрови инструменти, позволяващи финансирането на спортни дейности по време на пандемията;

27. призовава Комисията да координира всички мерки, предприети за справяне с последиците от пандемията от COVID-19 върху спорта, в специален план за действие на ЕС;

28. настоятелно призовава Съвета да даде приоритет на мерките и действията, насочени към подпомагане на сектора да се справи с последиците от пандемията в краткосрочен и дългосрочен план, в предстоящия работен план на ЕС за спорта;

29. счита, че докато пандемията продължава да се развива, ще бъде необходимо да се започне координиран диалог между европейските и международните спортни федерации и държавите членки, за да се обсъдят възможностите за безопасно продължаване на големи международни спортни събития и състезания; настоятелно призовава държавите членки и Комисията да се стремят към координиран подход по отношение на присъствието на стадиони, ограниченията за пътуване и тестовете за COVID-19, за да се даде възможност за ефективно планиране и отговорна организация на паневропейските спортни състезания;

30. призовава за мерки за засилване на профилактиката на употребата на допинг по време на и след ограничителните мерки във връзка с COVID-19 с цел насърчаване на здравето и честната игра на спортистите в европейския спорт;

31. счита, че различните спортове са били засегнати в различна степен и че някои спортове, по-малките клубове, състезания с по-ниско подразделение и масовите дейности са пострадали, по-специално поради икономическата им зависимост от дребни спонсори или от собствените вноски на спортистите; подчертава, че любителският спорт е в основата на спорта на професионално равнище, тъй като малките масови спортни клубове оказват значителен принос за развитието на младите спортисти и работят предимно на доброволен принцип; подчертава значението на солидарността в рамките на европейската спортна общност при различните спортове и призовава за по-голяма подкрепа за малцинствения и масовия спорт с оглед на икономическите трудности при поддържането на тяхната дейност;

32. изтъква, че предизвиканите от пандемията от COVID-19 ограничения и липсата на достатъчно възможности за редовни тренировки и практика по спортове, изискващи физически контакт се отразиха негативно върху развитието и усъвършенстването на спортистите; счита, че организаторите на събития, обучителите и самите спортисти следва да бъдат информирани за възможните последици от продължителната липса на интензивни тренировки; призовава за сътрудничество между спортните институции и организации в подкрепа на проекти и концепции, които се съсредоточават върху възстановяването на

загубените способности;

33. счита, че спортните зали и стадионите са в основата на социалната структура на спорта и културните екосистеми в нашите общества; признава, че осигуряването на възможности за повторно отваряне е от съществено значение за здравето и благосъстоянието на нашите граждани и за икономическото възстановяване както за момента, така и за бъдеще;

°

° °

34. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Комисията, на Съвета и на правителствата и парламентите на държавите членки.

Европейски парламент
2019 – 2024

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2021)0052

Безопасност на атомната електроцентрала в Островец (Беларус)

Резолюция на Европейския парламент от 11 февруари 2021 г. относно безопасността на атомната електроцентрала в Островец (Беларус) (2021/2511(RSP))

Европейският парламент,

– като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 10 – 11 декември 2020 г.,

– като взе предвид въпроса до Комисията относно безопасността на атомната електроцентрала в Островец (Беларус) (O-000004/2021 – B9-0003/2021),

– като взе предвид член 136, параграф 5 и член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид предложението за резолюция на комисията по промишленост, изследвания и енергетика,

А. като има предвид, че ядрената безопасност е ключов приоритет за Европейския съюз, както на територията му, така и извън неговите външни граници;

Б. като има предвид, че Групата на европейските регулатори в областта на ядрената безопасност (ENSREG) обединява широкия експертен опит, придобит от партньорски проверки на атомни електроцентрали, разположени както в ЕС, така и извън него;

В. като има предвид, че екип за партньорска проверка на ENSREG посети Беларус и атомната електроцентрала в Островец през март 2018 г. след необходимите подготвителни дейности, включително получаването на отговори на писмените въпроси на екипа за партньорска проверка, и публикува окончателния си доклад през юли 2018 г.;

Г. като има предвид, че ENSREG призова беларуските органи да разработят национален план за действие, за да гарантират своевременното изпълнение на всички препоръки за подобряване на безопасността, посочени в доклада от партньорската проверка, което подлежи на допълнителна независима проверка, каквато е процедурата във всички държави от ЕС и извън него, които участват в процеса на осъществяване на стрес тестове;

Д. като има предвид, че Беларус публикува своя национален план за действие през август 2019 г., но се съгласи с допълнителна партньорска проверка от страна на ENSREG едва през юни 2020 г. вследствие на многократните искания и значителния натиск на високо равнище от страна на ЕС;

Е. като има предвид, че тази процедура на допълнителна партньорска проверка е в ход и че ENSREG ще допълни и публикува своите констатации относно безопасността на централата през следващите месеци и има за цел на пленарното заседание на ENSREG да се изготви предварителен доклад, който да бъде предаден на Беларус преди началото на експлоатацията за търговски цели на централата, планирано за март 2021 г. от беларуските органи;

Ж. като има предвид, че централата започна да произвежда електроенергия на 3 ноември 2020 г. въпреки многобройните оставащи опасения във връзка с безопасността и без доказателства за степента на прилагане на препоръките от партньорската проверка на ЕС от 2018 г. и от Международната агенция за атомна енергия (МААЕ);

З. като има предвид, че физическото пускане в експлоатация на централата беше извършено без разрешение, тъй като процедурата по даване на разрешение беше променена през юли 2020 г.;

И. като има предвид, че търговията с електроенергия между Беларус и ЕС беше прекратена, считано от 3 ноември 2020 г., когато централата в Островец беше свързана към електропреносната мрежа, след съвместното решение на балтийските държави от август 2020 г. за прекратяване на търговския обмен на електроенергия с Беларус, след като електроцентралата в Островец започне да произвежда електроенергия;

1. изразява загриженост относно местоположението на атомната електроцентрала в Островец – на 50 км от Вилнюс (Литва) и в непосредствена близост до други държави от ЕС като Полша, Латвия и Естония;

2. изразява съжаление по повод на факта, че проектът се изпълнява въпреки протестите на беларуските граждани и че членове на беларуски НПО, които се стремят да повишат осведомеността относно изграждането на централата в Островец, са били преследвани и незаконно задържани;

3. отбелязва със загриженост, че централата се вписва в рамките на геополитически проект на Беларус и Русия и че нейното изграждане и бъдеща експлоатация са източник на потенциална заплаха за Европейския съюз и неговите държави членки по отношение на безопасността, здравето и опазването на околната среда;

4. остава загрижен във връзка с прибързаното въвеждане в експлоатация на атомна електроцентрала, която не отговаря на най-високите международни стандарти в областта на околната среда и ядрената безопасност, включително препоръките на МААЕ;

5. изразява съжаление във връзка с продължаващата липса на прозрачност и официална информация относно повтарящи се аварийни спирания на реактора и неизправности на оборудването по време на етапа на пускане в експлоатация на

централата през 2020 г., включително повреда на четири трансформатора за регулиране на напрежението и неправилно функциониране на охладителните системи, като има информация за осем инцидента по време на етапа на изграждане на централата, включително два инцидента, свързани с корпуса на реактора;

6. отбелязва, че партньорската проверка на ЕС през 2018 г. разкри множество дефекти, че според подадената информация само ограничен брой от нейните препоръки са изпълнени до момента и че това изпълнение трябва да бъде проверено от експерти на ЕС;

7. отбелязва, че броят и честотата на инцидентите, свързани с безопасността, пораждат сериозни опасения във връзка с недостатъчната степен на осигуряване и контрол на качеството на етапите на проектиране, производство и монтаж в рамките на изграждането на централата и ниската ѝ експлоатационна безопасност, които трябва да бъдат взети предвид в подходяща степен при партньорската проверка на ЕС;

8. настоятелно призовава Беларус да гарантира пълно спазване на международните стандарти за ядрена и екологична безопасност и прозрачно, приобщаващо и конструктивно сътрудничество с международните органи без по-нататъшно забавяне; приканва Беларус да прекрати избирателното прилагане на стандартите на МААЕ и препоръките от партньорската проверка;

9. отбелязва, че на стандартите за ядрена безопасност трябва да се дава най-високият приоритет не само по време на проектирането и изграждането, но и по време на експлоатацията на атомната електроцентрала, и че трябва да бъдат постоянно под надзора на независим регулатор;

10. изразява загриженост, че настоящият регулаторен орган в Беларус (Gosatomnadzor – Департамент за ядрена и радиационна безопасност към Министерството на извънредните ситуации) е под постоянен политически натиск и не разполага с достатъчна независимост, както формално, така и по същество; поради това подчертава, че прозрачната и внимателна партньорска проверка е също от решаващо значение по време на оперативния етап на централата

11. отбелязва решението на страните по Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст (Конвенция от Еспо) на Икономическа комисия за Европа на ООН от 11 декември 2020 г. относно спазването от страна на Беларус на нейните задължения по Конвенцията по отношение на беларуската атомна електроцентрала в Островец и настоятелно призовава Беларус да гарантира пълното прилагане на Конвенцията от Еспо;

12. подчертава необходимостта да се изгради и поддържа система за ранно предупреждение за измерване на радиацията в държавите от ЕС, разположени в близост до централата;

13. настоятелно призовава беларуските органи за пълноценно сътрудничество с ENSREG в процеса на стрес тестовете, включително официална проверка и спешно прилагане на националния план за действие на Беларус;

14. изразява съжаление, че се наложи мисията на ENSREG за партньорска проверка в централата в Островец, която първоначално беше планирана за декември 2020 г., да бъде отменена поради организационни причини от страна на приемащата държава, както и поради пандемията от COVID-19;

15. приветства първия етап на настоящата партньорска проверка на ЕС, който се състои в посещение на място в началото на февруари 2021 г.; подчертава значението на навременното приключване на процеса на партньорска проверка и публикуването на констатациите от тази проверка и че поне един предварителен доклад следва да бъде предаден на Беларус още преди март 2021 г., когато беларуските органи планират започването на експлоатацията за търговски цели на централата; отбелязва, че всички въпроси, свързани с безопасността, са еднакво важни и трябва да бъдат решени преди започването на експлоатацията за търговски цели на централата;

16. изразява дълбоко съжаление относно прибързаното започване на експлоатацията за търговски цели на централата през март 2021 г. и подчертава, че всички препоръки за безопасност от страна на ENSREG трябва да бъдат изпълнени, преди да започне експлоатацията за търговски цели на атомната електроцентрала; насърчава Комисията да работи в тясно сътрудничество с беларуските органи, за да бъде прекратен процесът за пускане в експлоатация, докато не бъдат изцяло изпълнени всички препоръки на ЕС от стрес тестовете и не бъдат въведени всички необходими подобрения във връзка с безопасността, и след като беларуското общество и съседните държави бъдат надлежно информирани за предприетите мерки;

17. настоятелно призовава Комисията и ENSREG да продължат прозрачната и внимателна партньорска проверка на централата, да настояват за незабавното изпълнение на всички препоръки и да гарантират ефективен мониторинг на процеса на изпълнение, включително редовни посещения на обекта в Островец от екипа за партньорска проверка, включително по време на експлоатацията на съоръженията; подчертава в тази връзка значението на ефективното сътрудничество с МААЕ;

18. отбелязва, че въпреки общото споразумение между балтийските държави за прекратяване на търговския обмен на електроенергия с Беларус, все още е възможно електроенергия от Беларус да навлиза на пазара на ЕС чрез руската мрежа;

19. припомня заключенията на Европейския съвет от 10 – 11 декември 2020 г. и подкрепя усилията за проучване на възможните мерки за предотвратяване на търговския внос на електроенергия от ядрени съоръжения на трети държави, които не отговарят на признатите от ЕС равнища на безопасност, включително атомната електроцентрала в Островец;

20. приканва Комисията да направи оценка и да предложи мерки за прекратяване на търговията с електроенергия с Беларус по начин, който да е в съответствие със задълженията съгласно международното право в областта на търговията, енергетиката и ядрената енергетика, за да се гарантира, че електроенергията, произвеждана в електроцентралата в Островец, не навлиза на енергийния пазар на ЕС, докато Естония, Латвия и Литва все още са свързани към мрежата BRELL;

21. подчертава стратегическото значение на ускоряването на синхронизацията на балтийската електроенергийна мрежа с европейската континентална мрежа и подчертава, че бъдещата експлоатация на атомната електроцентрала в Островец по никакъв начин не следва да възпрепятства десинхронизирането на Естония, Латвия и Литва от мрежата BRELL и че Европейският съюз следва да продължи интегрирането на трите балтийски държави в електроенергийната мрежа на ЕС;

22. изразява пълната си солидарност с беларуските граждани и гражданите на държавите от ЕС, пряко засегнати от изграждането и експлоатацията на централата в Островец, и призовава ЕС и неговите институции за още по-голяма ангажираност на високо равнище по този въпрос, който е от първостепенно европейско значение;

23. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Комисията, на Съвета и на правителствата и парламентите на държавите членки.

Европейски парламент
2019 – 2024

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2021)0053

Хуманитарната и политическа ситуация в Йемен

Резолюция на Европейския парламент от 11 февруари 2021 г. относно хуманитарното и политическото положение в Йемен (2021/2539(RSP))

Европейският парламент,

– като взе предвид предишните си резолюции относно Йемен, и по-специално резолюциите от 4 октомври 2018 г.[1], 30 ноември 2017 г.[2], 25 февруари 2016 г.[3] и 9 юли 2015 г.[4] относно положението в Йемен, както и своята резолюция от 28 април 2016 г. относно нападенията над болници и училища като нарушения на международното хуманитарно право[5],

– като взе предвид изявлението от 8 февруари 2021 г. на говорителя на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) относно последните нападения, извършени от „Ансар Аллах“ (движението „Хути“),

– като взе предвид изявлението от 12 януари 2021 г. на говорителя на ЕСВД относно определянето от САЩ на движението „Ансар Аллах“ като терористична организация,

– като взе предвид изявленията на говорителя на ЕСВД от 30 декември 2020 г. относно нападението в Аден, от 19 декември 2020 г. относно формирането на новото правителство, от 17 октомври 2020 г. относно освобождаването на задържани лица, от 28 септември 2020 г. относно размяната на затворници и от 31 юли 2020 г. относно освобождаването на членове на бахайската общност,

– като взе предвид съвместното комюнике от 17 септември 2020 г. на Германия, Кувейт, Швеция, Обединеното кралство, Съединените щати, Китай, Франция, Русия и Европейския съюз относно конфликта в Йемен,

– като взе предвид изявлението от 9 април 2020 г. на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и

1 ОВ C 11, 13.1.2020 г., стр. 44.
2 ОВ C 356, 4.10.2018 г., стр. 104.
3 ОВ C 35, 31.1.2018 г., стр. 142.
4 ОВ C 265, 11.8.2017 г., стр. 93.
5 ОВ C 66, 21.2.2018 г., стр. 17.

политиката на сигурност (ЗП/ВП) относно обявяването на примирие в Йемен,

– като взе предвид съвместните изявления на комисаря на ЕС по въпросите на управлението на кризи Янез Ленарчич и бившия министър по въпросите на международното сътрудничество за развитие Петер Ериксон от 14 февруари 2020 г. и 24 септември 2020 г., озаглавени „ОСООН: ЕС и Швеция обединяват силите си, за да се избегне гладът в Йемен“,

– като взе предвид съответните заключения на Съвета и Европейския съвет относно Йемен, и по-специално заключенията на Съвета от 25 юни 2018 г.,

– като взе предвид окончателния доклад на експертната група на ООН относно Йемен от 22 януари 2021 г.,

– като взе предвид съответните изявления на експерти на ООН относно Йемен, и по-специално изявлението от 3 декември 2020 г., озаглавено „Група на водещи международни и регионални експерти на ООН представи основна информация на Съвета за сигурност на ООН, като настоя за прекратяване на безнаказаността, разширяване на санкциите и сезиране на Международния наказателен съд от Съвета за сигурност на ООН относно положението в Йемен“, от 12 ноември 2020 г., озаглавено „Експерти на ООН: на технически екип трябва да бъде разрешено да предотврати катастрофа с нефтен разлив, заплашваща Йемен“, от 15 октомври 2020 г., озаглавено „Обединени арабски емирства: експерти на ООН считат, че принудителното връщане на бивши задържани лица от Гуантанамо в Йемен е незаконно и създава риск за живота“, и от 23 април 2020 г., озаглавено „Експерти на ООН призовават за незабавно и безусловно освобождаване на представители на бахайската общност в Йемен“,

– като взе предвид доклада на върховния комисар на ООН по правата на човека от 2 септември 2020 г. относно предоставянето на техническа помощ на Националната анкетна комисия за разследване на твърденията за нарушения и злоупотреби, извършени в Йемен от всички страни в конфликта (A/HRC/45/57),

– като взе предвид доклада на специалния представител на генералния секретар на ООН по въпросите на децата и въоръжените конфликти от 23 декември 2020 г. относно „децата и въоръжените конфликти“,

– като взе предвид третия доклад на Групата на ООН от водещи международни и регионални експерти за Йемен от 28 септември 2020 г. относно положението с правата на човека в Йемен, включително нарушенията и злоупотребите от септември 2014 г. насам,

– като взе предвид интерактивния диалог на Съвета на ООН по правата на човека с Групата на ООН от водещи международни и регионални експерти (UN GEE) за Йемен от 29 септември 2020 г.,

– като взе предвид съответните резолюции на Съвета за сигурност на ООН, и по-специално Резолюция 2534 от 14 юли 2020 г. за подновяване на мандата на мисията на ООН в подкрепа на Споразумението относно Ходейда (UNMHA) до 15 юли 2021 г. и Резолюция 2511 от 25 февруари 2020 г. за подновяване на режима на санкции в Йемен за една година,

– като взе предвид изявлението на генералния секретар на ООН от 14 декември 2020 г. относно втората годишнина на Споразумението от Стокхолм,

– като взе предвид Насоките на Европейския съюз за утвърждаване на спазването на международното хуманитарно право[1],

– като взе предвид Споразумението от Стокхолм от 13 декември 2018 г.,

– като взе предвид Споразумението от Рияд от 5 ноември 2019 г.,

– като взе предвид Женевските конвенции от 1949 г. и допълнителните протоколи към тях,

– като взе предвид Римския статут на Международния наказателен съд,

– като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права,

– като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека,

– като взе предвид член 132, параграфи 2 и 4 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че преди десет години, на 11 февруари 2011 г., започнаха масови протести, впоследствие станали известни като Йеменската революция, която по-късно доведе до оттеглянето от властта на президента Али Абдула Салех след 33 години диктатура; като има предвид, че това въстание беше отражение на дълбоките стремежи на народа на Йемен за демокрация, свобода, социална справедливост и човешко достойнство;

Б. като има предвид, че от началото на въоръжения конфликт през март 2015 г. са убити най-малко 133 000 души и 3,6 милиона са вътрешно разселени; като има предвид, че Споразумението от Стокхолм, подписано през декември 2018 г., имаше за цел да създаде безопасни хуманитарни коридори и обмен на затворници и да доведе до прекратяване на огъня в района на Червено море; като има предвид, че след това страните нарушиха споразумението за прекратяване на огъня и над 5 000 цивилни граждани са убити; като има предвид, че повечето цивилни граждани са убити от въздушни нападения на ръководената от Саудитска Арабия коалиция;

В. като има предвид, че анализаторите в широка степен споделят мнението, че тъй като не следваше приобщаваща политическа линия, Йемен изпадна в плен на нарастващи племенни и политически напрежения и ожесточена война чрез посредници между подкрепяните от Иран бунтовници хути и Саудитска Арабия, като в резултат на това по-широкият регион беше въвлечен пряко в сложен конфликт; като има предвид, че Саудитска Арабия възприема бунтовниците хути в Йемен като марионетни сили на Иран, а Иран осъди водената от Саудитска Арабия офанзива и призова за незабавно спиране на провежданите от Саудитска Арабия въздушни удари;

Г. като има предвид, че през 2020 г. сраженията се засилиха, по-специално във и около Джауф, Мариб, Ним, Таиз, Ходейда, Байда и Абиян, с пряката поддръжка и

[1] ОВ C 303, 15.12.2009 г., стр. 12.

подкрепа от страна на трети държави, включително от ръководената от Саудитска Арабия коалиция за йеменското правителство и от ОАЕ за Южния преходен съвет, докато подкрепяното от Иран движение „Хути“ все още контролира по-голямата част от Северен и централен Йемен, където живеят 70% от йеменското население; като има предвид, че продължават да се извършват в широк мащаб тежки нарушения на правата на човека и на международното хуманитарно право, без да се търси отговорност от извършителите;

Д. като има предвид, че ЕС е загрижен във връзка със сведенията за подновени нападения от движението „Хути“ в провинциите Мариб и Ал Хауф, както и многократните опити за извършване на трансгранични нападения на територията на Саудитска Арабия; като има предвид, че подновените военни действия и офанзиви в този конкретен момент сериозно подкопават продължаващите усилия на специалния пратеник на ООН Мартин Грифитс, както и общите усилия за прекратяване на войната в Йемен;

Е. като има предвид, че през септември 2020 г. Съветът по правата на човека поднови мандата на Групата на ООН от водещи международни и регионални експерти за Йемен; като има предвид, че последният доклад на Групата на ООН от водещи международни и регионални експерти от септември 2020 г. показва, че всички страни в конфликта продължават да извършват редица нарушения на международното право в областта на правата на човека и на международното хуманитарно право, включително нападения, които могат да представляват военни престъпления;

Ж. като има предвид, че установените нарушения на правата на човека включват произволно лишаване от живот, насилствени изчезвания, произволно задържане, основано на пола насилие, включително сексуално насилие, изтезания и други форми на жестоко, нечовешко или унизително отношение, набиране и използване на деца във враждебни действия, отказ на правото на справедлив съдебен процес и нарушения на основните свободи и икономическите, социалните и културните права; като има предвид, че широкото използване на противопехотни мини от движението „Хути“ представлява постоянна заплаха за цивилното население и допринася за разселването; като има предвид, че движението „Хути“, свързаните с правителството сили, както и ОАЕ и подкрепяните от ОАЕ йеменски сили са пряко отговорни за произволни задържания и насилствени изчезвания;

З. като има предвид, че Йемен и ОАЕ са подписали Римския статут на Международния наказателен съд, но още не са го ратифицирали; като има предвид, че Саудитска Арабия не е подписала и не е ратифицирала Римския статут; като има предвид, че няколко разпоредби на Римския статут, включително свързаните с военните престъпления, отразяват международното обичайно право; като има предвид, че Групата на ООН от водещи международни и регионални експерти призова Съвета за сигурност на ООН да сезира Международния наказателен съд относно положението в Йемен и да разшири списъка на лицата, които подлежат на санкции от Съвета за сигурност на ООН;

И. като има предвид, че на 26 декември 2020 г. ново йеменско правителство, съставено от 24 членове, положи клетва пред президента Абд Рабу Мансур Хади въз основа на Споразумението от Рияд, постигнато с посредничеството на Саудитска Арабия; като има предвид, че в новото правителство със споделяне на

властта има равно представителство както от северните, така и от южните региони на Йемен, като в него са включени и петима членове на Южния преходен съвет; като има предвид, че за съжаление за първи път от повече от двадесет години то не включва нито една жена сред своите членове; като има предвид, че между международно признатото правителство и Южния преходен съвет възникна нов спор относно назначаването на съдии, което потвърди нестабилността на съвместното правителство; като има предвид, че между силите на международно признатото правителство (подкрепяно от ръководената от Саудитска Арабия коалиция) и движението „Хути“ избухна подновен военен конфликт; като има предвид, че от началото на конфликта жените отсъстват напълно от преговорните процеси, но въпреки това остават от основно значение за намирането на трайно решение на конфликта;

Й. като има предвид, че войната доведе до най-тежката хуманитарна криза в света, като почти 80% от населението – над 24 милиона души – се нуждаят от хуманитарна помощ, включително над 12 милиона деца; като има предвид, че положението на място продължава да се влошава и 50 000 йеменци вече живеят в условия, много близки до масов глад; като има предвид, че според последния анализ на Интегрираната класификация на фазите на продоволствена сигурност в Йемен повече от половината от населението, а именно 16,2 милиона от 30 милиона души, ще бъдат изправени пред кризисни нива на продоволствена несигурност и броят на хората, живеещи на ръба на глада, би могъл почти да се утрои; като има предвид, че до момента са получени едва 56% от сумата от 3,38 милиарда щатски долара, необходима за хуманитарната реакция през 2020 г.;

К. като има предвид, че COVID-19 и неговото социално-икономическо въздействие допълнително възпрепятстват достъпа до здравеопазване и увеличават риска от недохранване; като има предвид, че избухналата епидемия от холера е най-голямата в най-новата история, с докладвани над 1,1 милион случая;

Л. като има предвид, че продължаващият конфликт сериозно възпрепятства напредъка на Йемен по отношение на целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР), по-специално ЦУР 1 (изкореняване на бедността) и ЦУР 2 (нулев глад); като има предвид, че конфликтът забави развитието на Йемен с повече от две десетилетия; като има предвид, че пропуските в изпълнението на ЦУР ще продължат да се увеличават, докато конфликтът продължава;

М. като има предвид, че за трети път от 2019 г. насам в северната част на Йемен се заражда криза с горивата, което намалява значително достъпа до храна, вода, медицински услуги и жизненоважен транспорт за цивилното население; като има предвид, че тази предизвикана от човека криза е пряк резултат от конкуренцията между движението „Хути“ и признатото от ООН правителство на Йемен за контрол на горивата;

Н. като има предвид, че 2,1 милиона деца страдат от остро недохранване и почти 358 000 деца под петгодишна възраст страдат от тежко недохранване; като има предвид, че в резултат на недостига на финансиране от април 2020 г. насам е намалено продоволственото подпомагане и че ако не бъде осигурено допълнително финансиране, ще бъдат засегнати още 1,37 милиона деца; като има предвид, че ако се спре изпълнението на програмите, 530 000 деца на възраст под две години няма да могат да получават услуги по изхранване;

О. като има предвид, че конфликтът и настоящата пандемия от COVID-19 влошиха положението на жените; като има предвид, че от началото на конфликта са се увеличили експоненциално случаите на основано на пола насилие и на сексуално насилие; като има предвид, че и без това ограниченият капацитет за борба със сексуалното и основаното на пола насилие в наказателноправната система се срина и не се провеждат разследвания във връзка с практики като отвличане и изнасилване на жени или заплаха за такива; като има предвид, че около 30% от разселените домакинства се оглавяват от жени; като има предвид, че вече липсват лекарства за многобройни хронични болести и че Йемен е сред държавите с най-висока майчина смъртност; като има предвид, че страдащите от недохранване бременни и кърмещи жени е по-вероятно да се заразят с холера и са изложени на по-висок риск от кръвоизливи, което значително увеличава риска от усложнения и смърт по време на раждане;

П. като има предвид, че Групата на ООН от водещи международни и регионални експерти установи, че подкрепяните от ОАЕ сили за сигурност извършват изнасилвания и други форми на сексуално насилие срещу задържани лица в няколко центъра за задържане, включително в коалиционния център „Бурейка“ и затвора „Бир Ахмед“, както и срещу мигранти и маргинализирани черноафрикански общности, а така също отправят заплахи и извършват тормоз срещу ЛГБТИ лица; като има предвид, че срещу движението „Хути“ бяха повдигнати правдоподобни упреци, че използват изнасилвания и изтезания като средство за водене на война, по-специално срещу политически ангажирани жени и жени активисти;

Р. като има предвид, че Парламентът многократно е призовавал за обща за ЕС забрана за износ, продажба, модернизиране и поддържане на каквато и да е форма на оборудване за сигурност на членове на ръководената от Саудитска Арабия коалиция, включително Саудитска Арабия и ОАЕ, предвид сериозните нарушения на международното хуманитарно право и на правото в областта на правата на човека, извършени в Йемен; като има предвид, че някои държави членки са наложили забрани върху износа на оръжие за членове на ръководената от Саудитска Арабия коалиция, включително забраната на Германия за износ на оръжие за Саудитска Арабия и забраната на Италия за износ на оръжие за Саудитска Арабия и ОАЕ, и като има предвид, че и други обмислят това; като има предвид, че някои държави членки продължават да изнасят за Саудитска Арабия и ОАЕ оръжия, които може да се използват в Йемен, в нарушение на правно обвързващата Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета относно износа на оръжие[1];

С. като има предвид, че Съединените щати спряха продажбите на оръжие за Саудитска Арабия и преустановиха трансфера на реактивни самолети F-35 към ОАЕ в очакване на преразглеждане; като има предвид, че на 4 февруари 2021 г. президентът на САЩ Байдън обяви предстоящото прекратяване на всякаква подкрепа от страна на САЩ за офанзивните операции във войната в Йемен, включително съответните продажби на оръжие, и назначи нов пратеник в Йемен;

Т. като има предвид, че в окончателния си доклад от 22 януари 2021 г. експертната група на ООН за Йемен отбеляза, че все повече доказателства сочат, че физически

[1] ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99.

лица или образувания в Иран доставят значителни количества оръжия и компоненти на движението „Хути“; като има предвид, че движението „Хути“ продължава да атакува цивилни цели в Саудитска Арабия с ракети и безпилотни летателни апарати;

У. като има предвид, че на 19 януари 2021 г. предишната администрация на САЩ взе решение за обявяване на движението на хутите „Ансар Аллах“ за терористична организация; като има предвид, че въпреки предоставените от правителството на САЩ генерални лицензи, въздействието на това решение върху възможността за внос на храни, горива и лекарства в държавата продължава да бъде изключително обезпокоително; като има предвид, че на 5 февруари 2021 г. новата администрация на САЩ обяви заличаването на „Ансар Аллах“ от списъците на чуждестранни терористични организации и на изрично посочени световни терористи;

Ф. като има предвид, че влошаването на политическата обстановка и положението със сигурността в Йемен доведе до увеличаването и консолидирането на присъствието на терористични групи в държавата, включително Ансар ал-Шария, известна също като „Ал-Кайда на Арабския полуостров“, и т.нар. Йеменска провинция Даиш, които продължават да контролират малки части от територията, както и военното крило на „Хизбула“, което е в списъка на ЕС на терористични организации;

Х. като има предвид, че стабилен, сигурен и демократичен Йемен с добре работещо правителство е от ключово значение за международните усилия за борба срещу екстремизма и насилието в региона и извън него, както и за гарантиране на мира и стабилността в самия Йемен;

Ц. като има предвид, че между 2015 г. и 2019 г. икономиката на Йемен се е свила с 45%; като има предвид, че икономиката на Йемен, която беше нестабилна още преди конфликта, е засегната сериозно, като стотици хиляди семейства вече нямат постоянни доходи; като има предвид, че Йемен внася 90% от храната си чрез търговски внос, който агенциите за подпомагане не могат да заменят, тъй като хуманитарните агенции предоставят на нуждаещите се лица ваучери за храна или пари в брой, за да могат да купуват продукти на пазара; като има предвид, че 70% от помощта и от търговските стоки за Йемен се внасят в държавата през контролираното от хутите пристанище Ходейда и близкото пристанище Салеф, като осигуряват храна, гориво и лекарства, които са необходими за оцеляването на населението;

Ч. като има предвид, че схемите за икономическо забогатяване са широко документирани, като икономическите и финансовите ресурси на страната са отклонявани както от правителството на Йемен, така и от движението „Хути“, с опустошително въздействие върху йеменския народ; като има предвид, че в окончателния доклад на експертната група на ООН се посочва, че през 2019 г. движението „Хути“ е отклонило най-малко 1,8 милиарда щатски долара, предназначени за изплащане от страна на правителството на заплати и предоставяне на основни услуги на гражданите; като има предвид, че в доклада се подчертава също така, че правителството участва в практики на изпиране на пари и корупция, които оказват неблагоприятно въздействие върху достъпа до подходящи хранителни доставки за йеменските граждани, в нарушение на

правото на прехрана, включително незаконното отклоняване към търговци на 423 милиона щатски долара от средствата на Саудитска Арабия, предназначени първоначално за закупуване на ориз и други стоки за йеменския народ;

Ш. като има предвид, че говорителят на генералния секретар на ООН подчерта неотложната необходимост от справяне с хуманитарната и екологичната заплаха от изтичането на един милион барела нефт от нефтения танкер „Safer“ край Рас Иса в Йемен; като има предвид, че бързото влошаване на състоянието на танкера създава сериозна заплаха от голям нефтен разлив, който би оказал катастрофално въздействие върху околната среда, би разрушил биологичното разнообразие и би унищожил поминъка на местните крайбрежни общности в Червено море; като има предвид, че въпреки непосредствения риск от екологична катастрофа дългоочакваната инспекция на 44-годишния петролен танкер беше отложена за март 2021 г.;

1. осъжда най-категорично продължаващото насилие в Йемен от 2015 г. насам, което доведе до най-тежката хуманитарна криза в света; припомня, че не може да има военно решение на конфликта в Йемен и че кризата може да бъде разрешена устойчиво единствено чрез приобщаващ процес на преговори, ръководен от Йемен и ангажиращ Йемен, в който участват всички части на йеменското общество и всички страни в конфликта; подчертава, че за да се спре войната и да се облекчи настоящата хуманитарна криза, всички страни следва да започнат добросъвестно преговори с оглед на постигането на надеждни договорености в областта на политиката и сигурността в съответствие с Резолюция 2216 (2015) на Съвета за сигурност на ООН, съвместните механизми за изпълнение на мисията на ООН в подкрепа на Споразумението от Ходейда и прекратяването на огъня в световен мащаб, за което се призовава в Резолюция 2532 (2020) на Съвета за сигурност на ООН;

2. изразява възмущение от разразяващата се в страната опустошителна хуманитарна криза; призовава всички страни да изпълнят задълженията си за улесняване на бързото и безпрепятствено преминаване на хуманитарни и други материали от първа необходимост за населението, а така също и за безпрепятствен достъп до медицински съоръжения в Йемен и в чужбина; изразява особена тревога във връзка с последната оценка на Интегрираната класификация на фазите на продоволствената сигурност, която показва, че 50 000 души в Йемен живеят в условия, подобни на бедствен глад, като се очаква броят им да се утрои до юни 2021 г. дори ако настоящите равнища на подпомагане останат непроменени;

3. приветства приноса на ЕС за Йемен в размер на над 1 милиарда евро от 2015 г. насам за политическа помощ, помощ за развитие и хуманитарна помощ; приветства ангажимента му за утрояване на хуманитарната помощ за Йемен през 2021 г.; изразява загриженост обаче, че това продължава да бъде недостатъчно за справяне с мащаба на предизвикателствата, пред които е изправен Йемен; изразява съжаление относно факта, че недостигът на финансиране за Йемен нарасна на 50% през 2019 г.; припомня, че мащабът и сериозността на кризата следва да бъдат отправната точка за бюджетните разисквания; призовава ЕС да мобилизира допълнителни ресурси за справяне с положението в Йемен като част от програмирането на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество; в по-общ план призовава настоятелно Комисията и държавите членки да продължат да играят водеща роля в международните

усилия за спешно увеличаване на хуманитарната помощ, включително чрез изпълнение на ангажиментите, поети по време на донорската конференция през юни 2020 г. за плана за хуманитарна реакция за Йемен;

4. подчертава факта, че разпространението на COVID-19 създава допълнителни сериозни предизвикателства за срива на здравната инфраструктура на страната, тъй като здравните центрове не разполагат с основно оборудване за лечение на COVID-19, а медицинските специалисти нямат предпазни средства и в по-голямата си част не получават заплата, което води до неявяване на работа; призовава всички международни донори да засилят предоставянето на незабавна помощ за поддържане на местната здравна система и да ѝ помогнат да ограничи разпространението на настоящите смъртоносни огнища в Йемен, включително COVID-19, малария, холера и денга; призовава ЕС и неговите държави членки да улеснят достъпа до ваксини в Йемен, включително в лагери за вътрешно разселени лица, чрез механизма COVAX, като част от усилията за гарантиране на справедлив и глобален достъп до ваксини срещу COVID-19, особено сред най-уязвимите лица;

5. подкрепя усилията на специалния пратеник на генералния секретар на ООН за Йемен Мартин Грифитс за напредък в политическия процес и за постигане на незабавно примирие в цялата държава; призовава да се предостави на специалния пратеник пълен и безпрепятствен достъп до всички части от територията на Йемен; призовава върховния представител/заместник-председател на Съюза и всички държави членки да предоставят на г-н Грифитс политическа подкрепа с оглед на намирането на приобщаващо и постигнато по пътя на преговорите решение на конфликта; за тази цел призовава Съвета по външни работи да преразгледа и актуализира най-новите си заключения относно Йемен от 18 февруари 2019 г., така че да отразяват настоящото положение в страната; настоятелно призовава ЕС и всички негови държави членки да продължат да работят с всички страни в конфликта и да утвърдят прилагането на Споразумението от Стокхолм и на проекта на политическа декларация на ООН като необходими стъпки за намаляване на напрежението и за постигане на политическо споразумение;

6. изразява убеждението, че всяко дългосрочно решение следва да е съсредоточено върху първопричините за нестабилността в държавата и да задоволява легитимните искания и стремления на народа на Йемен; отново изразява подкрепата си за всички мирни политически усилия за защита на суверенитета, независимостта и териториалната цялост на Йемен; осъжда чуждестранната намеса в Йемен, включително присъствието на чуждестранни войски и наемници на място; призовава за незабавно изтегляне на всички чуждестранни сили, за да се улесни политическият диалог между йеменските действащи лица;

7. призовава всички страни в конфликта да спазват задълженията си съгласно международното хуманитарно право и да прекратят всички мерки, изострящи настоящата хуманитарна криза; призовава ЕС и неговите държави членки да осъдят най-категорично тежките нарушения на международното хуманитарно право, извършени от всички страни в конфликта от края на 2014 г. насам, включително въздушните удари на ръководената от Саудитска Арабия коалиция, които причиниха хиляди жертви сред цивилното население, изостриха нестабилността на страната и бяха насочени срещу невоенни обекти като

училища, водни цистерни и сватби, както и да осъдят нападенията на хутите срещу саудитски цели на територията на Йемен;

8. призовава Саудитска Арабия незабавно да спре блокирането на кораби, превозващи гориво, предназначени за контролираните от хути територии; отново заявява, че всички страни трябва спешно да се въздържат от използване на умишлено подлагане на глад на гражданското население като метод за водене на война, тъй като това представлява нарушение на международното хуманитарно право в съответствие с член 8, параграф 2, буква б) (xxv) от Римския статут на Международния наказателен съд; подчертава, че е важно да се постигне споразумение между двете страни в северната и южната част относно използването на горивото, за да се облекчи икономическата, селскостопанската, водната, медицинската, енергийната и транспортната криза, която се засилва от използването на горивото като средство за водене на икономическа война;

9. осъжда неотдавнашните нападения, извършени от подкрепяното от Иран движение „Хути“ в провинциите Мариб и Ал Хауф, както и многократните опити за извършване на трансгранични нападения на територията на Саудитска Арабия, които подкопават цялостните усилия на международната общност за прекратяване на тази война чрез посредници в Йемен;

10. подкрепя всички мерки, изграждащи доверие между страните в конфликта, с особено внимание към тези, които имат капацитет незабавно да смекчат хуманитарните нужди, като например пълното отваряне на летището в Сана, възобновяването на изплащането на заплатите, прилагането на механизми, позволяващи непрекъснато функциониране на морските пристанища за улесняване на вноса на горива и храни, както и усилията за осигуряване на ресурси и подкрепа за Централната банка на Йемен; призовава Европейския съюз и всички държави членки да предоставят пакет от икономически спасителни мерки за Йемен, включително чуждестранни валутни инжекции, за да се подпомогне стабилизирането на икономиката и на йеменския риал и да се предотврати по-нататъшното повишаване на цените на храните, както и осигуряването на чуждестранни резерви за субсидиране на търговския внос на храни и горива и за изплащане на заплатите в публичния сектор;

11. изразява съжаление относно факта, че за пръв път от 20 години новото йеменско правителство не включва сред членовете си жени и призовава правителството на Йемен да предприеме всички необходими стъпки, за да гарантира равното представителство, присъствие и участие на жените в политическата сфера на страната;

12. подчертава, че износителите на оръжие със седалище в ЕС, които подхранват конфликта в Йемен, не спазват няколко критерия на правно обвързващата Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета относно износа на оръжия; във връзка с това отново призовава за валидна за целия ЕС забрана за износ, продажба, модернизиране и поддържане на каквато и да е форма на оборудване за сигурност на членове на коалицията, включително на Саудитска Арабия и ОАЕ, предвид сериозните нарушения на международното хуманитарно право и на правото в областта на правата на човека, извършени в Йемен;

13. отбелязва решенията на редица държави членки да наложат забрани за износ на

оръжие за Саудитска Арабия и ОАЕ; подчертава, че износът на оръжия остава национална компетентност на държавите членки; призовава всички държави членки да спрат износа на оръжие за всички членове на ръководената от Саудитска Арабия коалиция; призовава заместник-председателя/върховен представител да докладва за текущото състояние на сътрудничеството във военната сфера и в сферата на сигурността между държавите членки и членовете на ръководената от Саудитска Арабия коалиция; осъжда снабдяването на движението „Хути“ със значителни количества оръжия и компоненти от страна на лица и образувания от Иран;

14. приветства временното спиране от страна на Съединените щати на продажбите на оръжие, използвано за конфликта в Йемен, за Саудитска Арабия, както и на доставката на реактивни самолети F-35 на стойност 23 милиарда щатски долара за ОАЕ, а също така и неотдавнашното съобщение на администрацията на САЩ относно предстоящото прекратяване на всякаква подкрепа за офанзивни операции във войната в Йемен, включително доставката на ракети с прецизно насочване и обмена на разузнавателна информация; във връзка с това приветства подновения ангажимент на САЩ за дипломатическо разрешаване на конфликта, за което свидетелства неотдавнашното назначаване на специален пратеник на САЩ за Йемен;

15. призовава всички страни в конфликта в Йемен да въведат целенасочена политика за нападения с ракети и безпилотни летателни апарати, която следва да е в съответствие с международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право; настоятелно призовава Съвета, заместник-председателя/върховен представител и държавите членки да потвърдят отново позицията на ЕС съгласно международното право и да гарантират, че държавите членки въвеждат предпазни мерки, за да се гарантира, че разузнавателните данни, комуникационната инфраструктура и военните бази не се използват за улесняване на извънсъдебни екзекуции; повтаря призива си за приемане на правно обвързващо решение на Съвета относно използването на въоръжени безпилотни летателни апарати и спазването на международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право;

16. изразява дълбока загриженост във връзка със засиленото присъствие в Йемен на престъпни и терористични групировки, включително „Ал-Кайда на Арабския полуостров“ и „ИДИЛ/Даиш“; призовава всички страни в конфликта да предприемат решителни действия срещу тези групировки; осъжда всички действия, извършени от всички терористични организации;

17. приветства решението на новото правителство на САЩ да отмени решението на бившето правителство на САЩ да определи движението „Хути“, известно също като „Ансар Аллах“, като чуждестранна терористична организация и изрично посочени световни терористи;

18. призовава Съвета да изпълни изцяло резолюция 2216 (2015) на Съвета за сигурност на ООН, като идентифицира лицата, възпрепятстващи доставянето на хуманитарна помощ, и тези, които планират, ръководят или извършват действия, които са в нарушение на международното право в областта на правата на човека или международно хуманитарно право, или действия, които представляват нарушения на правата на човека в Йемен, и като приложи срещу тях целенасочени

мерки; припомня, че Комитетът по санкциите не е определил лица от коалицията, които да бъдат санкционирани, въпреки информацията за повтарящи се нарушения от страна на коалицията, събрана от Групата на ООН от водещи международни и регионални експерти, която предоставя информация с цел спомагане за пълното прилагане на резолюцията на Съвета за сигурност на ООН;

19. настоятелно призовава за прекратяване на всички форми на сексуално и основано на пола насилие срещу жени и момичета, включително срещу тези, които са задържани; във връзка с това призовава ЕС да осигури специално финансиране за местните организации, ръководени от жени, и организациите за защита на правата на жените, за да се достига по-успешно до жените, момичетата и жертвите на основано на пола насилие, както и за програми, предназначени за постигане на издръжливост и икономическо овластяване на жените;

20. отново заявява, че е задължително да се закрилят децата и да се гарантира пълноценното упражняване на техните човешки права; призовава във връзка с това всички страни в конфликта да сложат край на набирането и използването на деца като войници във въоръжения конфликт и също така да гарантират демобилизацията и ефективното разоръжаване на момчетата и момичетата, набирани или използвани във военни действия, и ги приканва настоятелно да освободят пленниците и да си сътрудничат с ООН с оглед на прилагането на ефективни програми за тяхната рехабилитация, за физическото и психологическото им възстановяване и за реинтеграцията им в обществото;

21. призовава всички страни незабавно да преустановят всички атаки срещу свободата на изразяване, включително чрез задържане, насилствено изчезване и сплашване, и да освободят всички журналисти и защитници на правата на човека, които са задържани единствено за упражняването на своите права на човека;

22. изразява дълбока загриженост относно сведенията за нарушаване на свободата на религията или убежденията, включително дискриминация, незаконно задържане и използване на насилие, призовава за зачитане и защита на правото на свобода на изразяване и убеждения и осъжда дискриминацията въз основа на религиозна принадлежност, по-конкретно на християни, евреи и други религиозни малцинства, както и на невярващи, в случаи, свързани с разпределянето на хуманитарна помощ; призовава за незабавното и безусловно освобождаване, както и за прекратяване на преследването на последователите на бахайската вяра, които понастоящем са задържани заради мирно практикуване на своята религия и срещу които са повдигнати обвинения, наказуеми със смърт;

23. изразява съжаление по повод на щетите, нанесени на йеменското културно наследство от въздушните удари на ръководената от Саудитска Арабия коалиция, включително на стария град на Сана и историческия град Забид, както и по повод на обстрелването на Националния музей на Таиз и заграбването от движението „Хути“ на ръкописи и реликви от историческата библиотека на Забид; подчертава, че всички извършители на такива действия трябва да бъдат подведени под отговорност в съответствие с Хагската конвенция от 1954 г. за защита на културните ценности в случай на въоръжен конфликт; призовава за спиране на правата на глас на Саудитска Арабия и ОАЕ в ръководните органи на ЮНЕСКО, докато не бъде проведено независимо и безпристрастно разследване на отговорността на двете държави за унищожаването на културното наследство;

призовава генералния секретар на ООН да отнесе до Съвета за сигурност въпроса за защитата на всички културни обекти, застрашени от конфликта в Йемен, с оглед приемането на резолюция по този въпрос;

24. отново изтъква спешната необходимост от предприемане на мисия на ООН за оценка и ремонт на плаващата платформа за съхранение и разтоварване на петрол „Safer“, изоставена край пристанището на Ходейда и представляваща непосредствен риск от сериозна екологична катастрофа за биологичното разнообразие и за поминъка на местните крайбрежни общности на Червено море; призовава ЕС да предостави цялата необходима политическа, техническа или финансова подкрепа, за да се даде възможност на технически екип на ООН спешно да се качи на борда на плаващата платформа за съхранение и разтоварване на петрол „Safer“, за да се предотврати разлив на нефт, който би могъл да бъде четири пъти по-сериозен от историческия разлив от танкера „Ексон Валдес“ през 1989 г. в Аляска;

25. настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да използват всички инструменти, с които разполагат, за да подведат под отговорност всички извършители на тежки нарушения на правата на човека; отбелязва възможността за прилагане на принципа на универсална юрисдикция за разследване и наказателно преследване на извършителите на тежки нарушения на правата на човека в Йемен; призовава за прилагането на глобалния режим на ЕС за санкции в областта на правата на човека с цел налагане на целенасочени санкции, като например забрани за пътуване и замразяване на активи, на длъжностни лица от всички страни в конфликта, участвали в тежки нарушения на правата на човека в Йемен, включително Иран, Саудитска Арабия и ОАЕ; призовава заместник-председателя/върховен представител и държавите членки да подкрепят събирането на доказателства с оглед на използването им при бъдещи наказателни преследвания и да обмислят създаването на независима комисия, която да наблюдава този процес; счита, че жертвите на жестоки престъпления и техните семейства следва да бъдат подкрепяни при достъпа до правосъдие;

26. призовава Съвета по правата на човека да гарантира, че положението с правата на човека в Йемен остава в дневния му ред, като продължи да подновява мандата на Групата на ООН от водещи международни и регионални експерти и като гарантира, че ѝ се предоставят достатъчно ресурси за ефективното изпълнение на мандата ѝ, включително събиране, съхранение и анализ на информация, свързана с нарушения и престъпления;

27. отново заявява своя ангажимент за борба срещу безнаказаността за военни престъпления, престъпления срещу човечеството и тежки нарушения на правата на човека по света, включително в Йемен; счита, че лицата, отговорни за такива престъпления, следва да бъдат надлежно преследвани по съдебен път и съдени; призовава ЕС и държавите членки да предприемат решителни действия за отнасяне на въпроса за положението в Йемен от Съвета за сигурност на ООН до Международния наказателен съд и за разширяване на списъка на лицата, които подлежат на санкции от Съвета за сигурност;

28. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на

специалния представител на ЕС за правата на човека, на правителствата и парламентите на държавите членки, на генералния секретар на ООН, на Върховния комисар по правата на човека на ООН, на генералния секретар на Съвета за сътрудничество в Персийския залив, на генералния секретар на Лигата на арабските държави, на правителството на Йемен, на правителството на Кралство Саудитска Арабия, на правителството на Обединените арабски емирства и на правителството на Ислямска република Иран.

Европейски парламент
2019 – 2024

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2021)0054

Положението в Мианмар

Резолюция на Европейския парламент от 11 февруари 2021 г. относно положението в Мианмар (2021/2540(RSP))

Европейският парламент,

– като взе предвид своите предходни резолюции относно Мианмар и относно положението на общността рохингия, и по-специално резолюциите, приети на 22 ноември 2012 г.[1], 20 април 2012 г.[2], 20 май 2010 г.[3], 25 ноември 2010 г.[4], 7 юли 2016 г.[5], 15 декември 2016 г.[6], 14 септември 2017 г.[7], 14 юни 2018[8]г., 13 септември 2018 г.[9] и 19 септември 2019 г.[10],

– като взе предвид заключенията на Съвета от 26 февруари 2018 г. и от 10 декември 2018 г. относно Мианмар/Бирма,

– като взе предвид решението на Съвета от 23 април 2020 г. за подновяване на действащите ограничителни мерки срещу Мианмар за още дванадесет месеца,

– като взе предвид шестия кръг на диалога за правата на човека между Европейския съюз и Мианмар, проведен на 14 октомври 2020 г. чрез видеоконференция,

– като взе предвид изявлението на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) относно Мианмар от 1 февруари 2021 г.,

– като взе предвид декларацията на ЗП/ВП относно Мианмар от името на Европейския съюз от 2 февруари 2021 г.,

---

1 ОВ C 419, 16.12.2015 г., стр. 189.
2 ОВ C 258 E, 7.9.2013 г., стр. 79.
3 ОВ C 161 E, 31.5.2011 г., стр. 154.
4 ОВ C 99 E, 3.4.2012 г., стр. 120.
5 ОВ C 101, 16.3.2018 г., стр. 134.
6 ОВ C 238, 6.7.2018 г., стр. 112.
7 ОВ C 337, 20.9.2018 г., стр. 109.
8 ОВ C 28, 27.1.2020 г., стр. 80.
9 ОВ C 433, 23.12.2019 г., стр. 124.
10 Приети текстове, P9_TA(2019)0018.

– като взе предвид доклада на генералния секретар на Съвета за сигурност на ООН относно свързаното с конфликти сексуално насилие, публикуван на 23 март 2018 г. (S/2018/250),

– като взе предвид докладите на Съвета на ООН по правата на човека относно Мианмар и положението с правата на човека по отношение на мюсюлманите от общността рохингия и други малцинства,

– като взе предвид доклада на независимата международна мисия за установяване на фактите относно Мианмар (UNIFFM) от 22 август 2019 г. относно сексуалното и основаното на пола насилие в Мианмар и свързаното с пола въздействие на етническите конфликти (A/HRC/42/CRP.4),

– като взе предвид докладите на специалния докладчик относно положението във връзка с правата на човека в Мианмар и на Службата на върховния комисар по правата на човека, както и докладите на надзорния механизъм на МОТ,

– като взе предвид определението на Международния съд от 23 януари 2020 г. относно искането за определяне на временни мерки, внесено от Република Гамбия по делото относно прилагането на Конвенцията за преследване и наказване на престъплението геноцид (Гамбия срещу Мианмар),

– като взе предвид Женевските конвенции от 1949 г. и допълнителните протоколи към тях,

– като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека от 1948 г.,

– като взе предвид Конвенцията на ООН за статута на бежанците от 1951 г. и протокола към нея от 1967 г.,

– като взе предвид Конвенцията на ООН от 1948 г. за преследване и наказване на престъплението геноцид,

– като взе предвид член 25 от Международния пакт за граждански и политически права (МПГПП) от 1966 г.,

– като взе предвид съвместното изявление на дипломатическите мисии в Мианмар от 29 януари 2021 г. относно подкрепата за демократичния преход на Мианмар и усилията за насърчаване на мира, правата на човека и развитието в страната,

– като взе предвид изявлението на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) относно Мианмар от 1 февруари 2021 г.,

– като взе предвид изявлението на министрите на външните работи на държавите от Г-7 от 3 февруари 2021 г., в което се осъжда военният преврат в Мианмар,

– като взе предвид изявлението за пресата на Съвета за сигурност на ООН от 5 февруари 2021 г. относно Мианмар,

– като взе предвид изявлението за пресата на Генералния секретар на ООН Антониу Гутериш от 4 февруари 2021 г.,

– като взе предвид изявлението на председателя на Асоциацията на народите от Югоизточна Азия (АСЕАН) от 1 февруари 2021 г. относно събитията в Република Съюз Мианмар,

– като взе предвид МПГПП,

– като взе предвид изявленията на специалния докладчик на ООН за Мианмар Том Андрюс,

– като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че на 1 февруари 2021 г. военните сили на Мианмар, известни като „Татмадау“, в явно нарушение на конституцията на Мианмар, арестуваха президента Уин Минт и държавния съветник Аун Сан Су Чи, както и водещи членове на правителството, иззеха контрола върху законодателната, съдебната и изпълнителната власт чрез държавен преврат и въведоха извънредно положение за срок от една година;

Б. като има предвид, че в отговор на преврата избухнаха протести в различни градове в Мианмар; като има предвид, че на 7 февруари 2021 г. в Янгон около 100 000 души мирно участваха в демонстрация срещу преврата; като има предвид, че от 1 февруари 2021 г. около 164 политици, правителствени служители, представители на гражданското общество, монаси и писатели са били незаконно арестувани или поставени под домашен арест; като има предвид, че на 8 февруари, в отговор на продължаващите протести, военните обявиха военно положение в най-големите градове в страната, като наложиха вечерен час и забраниха всякакви събирания на повече от петима души;

В. като има предвид, че партията „Национална лига за демокрация“ (НЛД) се оказа победител в парламентарните избори, които се проведоха в Мианмар на 8 ноември 2020 г., като спечели 396 от общо 476 места (приблизително 83% от всички избираеми места); като има предвид, че това бяха вторите оспорвани избори след почти 50 години на военна диктатура, и като има предвид, че подкрепяната от „Татмадау“ Партия за солидарност и развитие на Съюза (ПСРС) спечели само 33 места; като има предвид, че партията НЛД допълнително увеличи дела на подадените за нея гласове спрямо изборите през 2015 г., които бяха първите демократични избори в Мианмар от 1990 г. насам и на които НЛД спечели 360 места, а ПСРС спечели 41 места; като има предвид, че военните вече отказаха да признаят изборите през 1990 г., на които НЛД спечели 392 от общо 492 места;

Г. ато има предвид, че избирателната активност на всички демократични избори беше постоянно около 70%, което показва подкрепата на народа на Мианмар за демокрацията;

Д. като има предвид, че новият парламент трябваше да бъде свикан за първи път в деня на преврата; като има предвид, че военният преврат пренебрегва демократично изразената воля на народа на Мианмар и отразява намерението на „Татмадау“ отново да завземе пълната власт над Мианмар, както направи по време на военното си управление, което официално приключи през 2012 г., но в действителност никога не е приключвало; като има предвид, че от „Татмадау“

заявиха, че ще се проведат нови избори след наложеното понастоящем едногодишно извънредно положение, което предполага липса на парламентарно представителство през този период;

Е като има предвид, че въпреки превратa 70 членове на парламента положиха клетва в парламента на 4 февруари 2021 г. , като поеха ангажимент да продължат да изпълняват функциите на парламент и да изпълняват мандата си като представители на народа;

Ж. като има предвид, че „Татмадау“, ясно съзнавайки ниското равнище на подкрепа, с която се ползват сред населението, отказаха да приемат изборните резултати и твърдят, че са извършени широко разпространени измами с гласоподаватели, без да представят никакви доказателства; като има предвид, че избирателната комисия на Мианмар и наблюдателите на изборите не потвърдиха твърденията на „Татмадау“; като има предвид, че „Татмадау“ и техният политически представител, ПСРС, засилиха твърденията си за изборни нередности през последните седмици, като призоваха Съюзната изборна комисия на Мианмар да се намеси; като има предвид, че военните организират демонстрации в подкрепа на армията; като има предвид, че на приблизително един милион и половина гласоподаватели от етнически малцинства в засегнатите от конфликти райони, повечето от които от общността рохингия, не е било разрешено да участват в изборите; като има предвид, че Законът за гражданството на Мианмар обявява лицата от общността рохингия за „чужденци“ или „чуждестранни лица“, като по този начин ги лишава от гражданство;

З. като има предвид, че този държавен преврат представлява явно нарушение на Конституцията на Мианмар от 2008 г.; като има предвид, че Конституцията на Мианмар предвижда, че единствено президентът може ефективно да прекрати гражданското управление; като има предвид, че следователно военният преврат от 1 февруари 2021 г. е противоконституционен, тъй като президентът Уин Минт беше незаконно арестуван;

И. като има предвид, че „Татмадау“ назначиха генерал Минт Суе за временно изпълняващ длъжността президент; като има предвид, че главнокомандващият на военните сили Мин Аун Хлаин, който фигурира в международните списъци със санкции поради участието си в преследването на мюсюлманското малцинство, вероятно ще продължи да бъде основният фактор, вземащ решения;

Й. като има предвид, че след превратa „Татмадау“ сериозно ограничиха възможностите за действие за гражданското общество и наложиха строги ограничения на медиите, включително пълно прекъсване на достъпа до интернет и до платформите на социалните медии; като има предвид, че „Татмадау“ биват обвинявани от международни наблюдатели в използването на фалшиви новини с цел манипулиране на общественото мнение относно превратa; като има предвид, че са въведени ограничения в социалните медии на национално равнище и че телевизията излъчва изключително телевизионния канал „Myawaddy“, който е собственост на военните;

К. като има предвид, че военните по традиция изолират политическите си съперници и критици, като им отправят неясни обвинения в престъпления; като има предвид,

че Аун Сан Су Чи беше арестувана, а по-късно обвинена в незаконен внос на най-малко 10 портативни радиостанции (уоки-токи); като има предвид, че свалениият президент Уин Минт беше задържан на 1 февруари 2021 г. за нарушаване на разпоредбите относно извънредното положение във връзка с коронавируса и е обвинен, че е отправил поздрав в посока на автомобил, пълен с негови поддръжници, по време на предизборната кампания миналата година; като има предвид, че ако бъдат признати за виновни, Аун Сан Су Чи и Уин Минт може да бъдат осъдени на до три години лишаване от свобода; като има предвид, че ако те бъдат осъдени, това би могло да ги лиши от възможността отново да заемат публична длъжност;

Л. като има предвид, че около 100 групи са се присъединили към Движението за гражданско неподчинение, което призова за стачки в медицинските служби, наред с други сектори;

М. като има предвид, че Мианмар има дълга история на демократични борби и потискане от страна военните; като има предвид, че от обявяването на независимостта от Великобритания през 1948 г., и по-специално през продължителния период 1962 – 2015 г., военните държаха здраво властта, ограничавайки всякакъв демократичен напредък, включително организациите на гражданското общество, ограничавайки правата на човека и лишавайки от свобода опозиционните активисти, включително лауреата на Нобеловата награда за мир за 1991 г. Аун Сан Су Чи, която беше под домашен арест през голяма част от периода 1989 – 2010 г.;

Н. като има предвид, че действащата конституция влезе в сила през 2008 г. и че преди изборите организации за защита на правата на човека изразиха опасения с оглед на факта, че тя гарантира 25% от местата в парламента на „Татмадау“ и следователно на практика предоставя на военните правомощията да налагат вето на всякакви по-нататъшни конституционни промени, за които се изискват 75% от гласовете; като има предвид, че Конституцията също така гарантира, че „Татмадау“ запазват пълен контрол върху силите за сигурност, полицията и министерствата на вътрешните работи, на отбраната и на граничната охрана;

О. като има предвид, че след поредица от протести и вътрешни борби страната започна постепенно да се отваря демократично в периода след 2010 г., което доведе до увеличаване на гражданските свободи, включително бавен демократичен напредък, видим на общите избори през 2015 г., както и поредица от частични избори, които до голяма степен бяха спечелени от опозиционната НЛД;

П. като има предвид, че с оглед на деликатното цялостно положение Мианмар, макар и да има полудемократично и гражданско правителство от 2015 г. насам, продължи да се намира в нестабилно и напрегнато състояние, като се има предвид, че продемократичните сили и „Татмадау“, макар до голяма степен да споделят еднакви виждания относно някои проекти за икономическо развитие и икономически реформи, имаха коренно различни виждания за бъдещия път на страната;

Р. като има предвид, че демократичното отваряне в Мианмар, което се осъществява от 2010 г. насам, беше до голяма степен мотивирано от необходимостта от икономическо развитие на страната, тъй като тя беше обект на строги международни санкции в резултат на военното си управление и на изключително слабите резултати в областта на правата на човека; като има предвид, че в резултат на предпазливите демократични реформи започна бавната отмяна на някои международни санкции, което на свой ред даде възможност за икономическо развитие и беше от полза за голяма част от населението на Мианмар; като има предвид, че превратът възстановява положението отпреди процесите на демократизация и подкопава условията за предоставяне на преференции по схемата „Всичко освен оръжие“ (ВОО) и за отмяна на санкциите;

С. като има предвид, че нарушенията на правата на човека, и по-специално извършваните срещу мюсюлманското малцинство в Мианмар – и особено срещу общността рохингия – което правителството на Мианмар не е признало като етническа група в своята държава, продължиха след демократичното отваряне и достигнаха трагичната си кулминация с извършените през 2017 г. жестокости, които ООН окачестви като етническо прочистване и които доведоха до масово изселване на бежанци към съседен Бангладеш; като има предвид, че въпреки многобройните призиви на международната общност малцинството рохингия продължава да бъде преследвано в Мианмар и до ден днешен;

Т като има предвид, че международните призиви за прекратяване на етническото прочистване на общността рохингия и за подобряване на нейното положение до голяма степен бяха пренебрегнати от правителството на Мианмар; като има предвид, че вследствие на това през септември 2019 г. Парламентът в крайна сметка суспендира Аун Сан Су Чи, тогавашния държавен съветник и министър на външните работи на Мианмар, от общността на наградата за правата на човека „Сахаров“ поради непредприемането на действия срещу тези добре документирани нарушения на правата на човека; като има предвид, че оттогава насам бяха наложени международни санкции срещу военните и управляващия главнокомандващ генерал Мин Аун Хлаин, наред с други лица, заради нарушения на правата на човека;

У. като има предвид, че в Мианмар има многобройни етнически групи, включително народите рохингия, карен, рахин, шан и чин; като има предвид, че вътрешните конфликти доведоха до трагичната загуба на хиляди човешки животи през последните десетилетия; като има предвид, че неотдавнашните сблъсъци в щата Каин доведоха до разселването на 4 000 души само за периода от декември 2020 г. насам; като има предвид твърденията, че през последните години военните са извършили сериозни нарушения на правата на човека и жестокости, включително изнасилвания и военни престъпления, което накара Международния наказателен съд (МНС) да започне разследване конкретно по отношение на положението на малцинството рохингия; като има предвид, че IIFFMM призова за разследване и наказателно преследване на генерал Мин Аун Хлаин за геноцид в северната част на щата Рахин, както и за престъпления срещу човечеството и военни престъпления в щатите Рахин, Качин и Шан;

Ф. като има предвид, че със заповедта на Международния съд от 23 януари 2020 г. бяха наложени временни мерки по делото, свързано с Конвенцията срещу

геноцида и с общността рохингия, заведено от Гамбия срещу Мианмар; като има предвид, че правителството на Мианмар, чиято защита пред Международния съд е ръководена от Аун Сан Су Чи, окачествти твърденията за геноцид като подвеждащо и непълно описание на положението; като има предвид, че правителството на Мианмар е предприело ограничен брой стъпки за противодействие срещу нарушенията на правата на човека чрез няколко президентски директиви; като има предвид, че все още предстои правителството да измени или отмени ключови закони, които улесняват дискриминацията срещу общността рохингия, включително Закона за гражданството от 1982 г.;

Х .като има предвид, че ЕС непрекъснато призовава за подвеждане под отговорност на лицата, отговорни за тези престъпления, както и че Съюзът подкрепи резолюциите, приети на 27 септември 2018 г. от Съвета на ООН по правата на човека и на 16 ноември 2018 г. от Третия комитет на Общото събрание на ООН; като има предвид, че най-висшите военни фигури, които са надзиравали нападенията срещу общността рохингия, остават на постовете си и са участвали в преврата; като има предвид, че Парламентът многократно е осъждал нарушенията на правата на човека и систематичните и широко разпространени нападения срещу населението от общността рохингия;

Ц. като има предвид, че от 2013 г. насам Европейският съюз оказва политическа и финансова подкрепа на процеса на демократичен преход в Мианмар и полага огромни усилия за насърчаване на мира, правата на човека и развитието в страната; като има предвид, че през октомври 2015 г. ЕС подписа националното споразумение за прекратяване на огъня като международен свидетел, което отразява ключовата му роля в подкрепа на мирния процес; като има предвид, че ЕС отпусна 688 милиона евро като подкрепа за развитието на Мианмар за периода 2014 – 2020 г.; като има предвид, че Мианмар се ползва от търговски преференции по схемата ВОО, която позволява безмитен и освободен от квоти достъп до единния пазар на ЕС; подчертава, че процесът на засилена ангажираност по схемата ВОО вече започна през 2018 г., като акцентът беше поставен върху спазването на конвенциите за правата на човека и трудовите права;

Ч. като има предвид, че на 23 април 2020 г. Съветът удължи срока на действие на ограничителните мерки спрямо Мианмар с една година – до 30 април 2021 г., включително замразяване на активите и забрани за пътуване на 14 висши военни, гранични и полицейски служители от Мианмар, отговорни за нарушения на правата на човека, извършени спрямо населението от общността рохингия, селяни от етническите малцинства и цивилни лица в щатите Рахин, Качин и Шан; като има предвид, че не са наложени ограничителни мерки на генерал Мин Аун Хлаин и на заместник главнокомандващия генерал Сое Уин;

Ш като има предвид, че по приблизителни оценки в щата Рахин все още живеят около 600 000 представители на общността рохингия, които са жертва на продължаващи дискриминационни политики и практики, системни нарушения на техните основни права и произволни арести, както и че те биват задържани в пренаселени лагери, лишавани от правото им на свободно движение и силно ограничавани по отношение на достъпа им до образование и здравеопазване;

Щ. като има предвид, че Международният валутен фонд (МВФ) преведе 350 милиона щатски долара под формата на спешно финансиране за Мианмар във връзка с кризата с коронавируса през седмицата преди преврата;

АА. като има предвид широко разпространените твърдения за корупция по адрес на „Татмадау“ и техните генерали, които имат много сериозно участие в икономиката на Мианмар, като притежават мощни конгломерати, контролират търговията на страната с ценни продукти като нефрит и дървен материал, управляват инфраструктура като пристанища и язовири, управляват банковото дело, застраховането, болници, фитнес зали и медии; като има предвид, че военният преврат излага на риск продължаването на международните инвестиции, туризма и финансирането;

АБ. като има предвид, че превратът беше посрещнат с осъждане, критики и загриженост от широк кръг международни фактори като САЩ , Обединеното кралство, Япония, Индия, Австралия и Канада; като има предвид, че председателят на АСЕАН направи изявление, в което насърчава „диалога, помирението и връщането към нормалност“; като има предвид, че на 5 февруари 2021 г. индонезийският президент Джоко Уидодо и министър-председателят на Малайзия Мухидин Ясин призоваха за специална среща на АСЕАН по този въпрос;

АВ. като има предвид, че генералният секретар на ООН Гутериш нарече преврата „абсолютно неприемлив“; като има предвид, че Съветът за сигурност на ООН направи изявление за медиите, в което изрази „дълбока загриженост“ относно военния преврат в Мианмар, като призова за незабавното освобождаване на избрания лидер на страната Аун Сан Су Чи и на президента Уин Минт; като има предвид, че Китай и Русия попречиха на приемането на по-категоричен текст от Съвета за сигурност на ООН; като има предвид, че на 7 февруари 2021 г. Том Андрюс, специален докладчик на ООН за Мианмар, публикува изявление, в което настоятелно призовава Съвета на ООН по правата на човека, наред с други заинтересовани лица, незабавно да свика специална сесия;

АГ. като има предвид, че на 14 ноември 2019 г. III-ти подготвителен състав на Международния наказателен съд взе решение да разреши разследване на престъплението депортиране на хора от общността рохингия от Мианмар в Бангладеш; като има предвид, че според последния доклад на UNIFFM от 16 септември 2019 г. действията на правителството на Мианмар продължават да бъдат част от широко разпространена и систематична атака срещу останалата част от общността рохингия в щата Рахин, което представлява преследване и други престъпления срещу човечеството;

1. изразява съчувствие и подкрепа за народа на Мианмар в неговата мирна и законна борба за демокрация, свобода и права на човека;
2. решително осъжда завземането на властта от военните на 1 февруари 2021 г., организирано от Татмадау под ръководството на генерал Мин Аун Хлаин, посредством преврат на 1 февруари 2021 г., и призовава „Татмадау“ да зачитат изцяло резултатите от демократичните избори през ноември 2020 г. и с цел да не застрашават целия демократичен напредък, постигнат през последните години, незабавно да възстановят гражданското правителство, да прекратят извънредното

положение и да позволят на всички избрани членове на парламента да встъпят в мандата си, за да възстановят конституционния ред и демократичните норми; настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки, както и международната общност, да откажат да признаят военното управление на Мианмар, включително генерал Мин Аун Хлаин, генерал Сое Уин и изпълняващия длъжността президент Минт Суе, и да предприемат съответните действия;

3. призовава за незабавното и безусловно освобождаване на президента Уин Минт, на държавния съветник Аун Сан Су Чи и на всички други лица, които са били незаконно задържани под претекст за фалшиви избори или измамни изборни резултати или други непочиващи на факти обвинения, които са неоснователни; припомня на „Татмадау“, че такива твърдения допълнително намаляват доверието в тях на национално и международно равнище; подчертава, че военните сили на Мианмар трябва да изяснят на какво правно основание са били арестувани задържаните лица и че трябва също така да гарантират, че правата на тези лица се зачитат изцяло, включително защита срещу малтретиране, и че те имат достъп до адвокати по свой избор и до семействата си;

4. осъжда репресиите на Татмадау срещу независимите активисти, медиите и организациите на гражданското общество след преврата; призовава за незабавното освобождаване на всички активисти на гражданското общество, монаси и журналисти, задържани единствено заради изразяването на несъгласие, и настоятелно заявява, че правото им на мирен протест срещу този незаконен преврат не може да бъде възпрепятствано и че цивилното население не може да бъде подлагано на репресии под каквато и да било форма;

5. приветства организирането на вторите демократични общи избори в Мианмар на 8 ноември 2020 г. и призовава всички заинтересовани страни стриктно да зачитат волята на народа на Мианмар; настоятелно призовава всички страни да възобновят демократичния преход в Мианмар; настоява двете камари на Събранието на Съюза да бъдат свикани незабавно, за да се даде възможност за тяхното встъпване в длъжност и назначаването на най-високото ръководство на страната, включително президента, вицепрезидентите и новото гражданско правителство, по напълно прозрачен и демократичен начин; отново припомня предложението на ЗП/ВП, в което той заяви, че Европейският съюз е готов да подкрепи диалога с всички ключови заинтересовани лица, които желаят да намерят решение за ситуацията добросъвестно и да възстановят конституционния ред в Мианмар;

6. призовава Татмадау да зачете резултатите от общите избори от 8 ноември 2020 г., незабавно да прекрати извънредното положение и да предаде властта на избраните граждански органи; припомня, че всички твърдения за изборни нередности трябва да бъдат подкрепени с доказателства и разследвани по съответните демократични канали, при пълно зачитане на решението на законните органи; счита, че настоящата избирателната комисия на Съюза, назначена от Татмадау на 3 февруари 2021 г., е нелегитимна и не може да удостовери каквито и да било минали и бъдещи изборни резултати; настоятелно заявява, че трябва незабавно да бъде възстановена предишната избирателна комисия на Съюза;

7. настоятелно призовава армията и законно избраното правителство на Мианмар под ръководството на президента Уин Минт да започнат свободен и честен процес на изготвяне и прилагане на нова конституция заедно с народа на

Мианмар, за да се постигне истинска демокрация и държава, която работи за благосъстоянието и просперитета на всички хора в Мианмар, по-специално гарантира признаването и представителството на всички етнически групи в Мианмар, включително общността рохингия, и която гарантира сигурност, свобода, хармония и мир за всички;

8. остро критикува ограничаването на гражданските права и правата на човека, както и ограниченията на свободата на изразяване и на събрания, и в тази връзка решително осъжда ограничаването на свободата на медиите чрез прекъсване на достъпа до интернет и ограничаване и блокиране на платформите на социалните медии като „Фейсбук“ и „Туитър“;

9. подчертава, че блокирането на телекомуникациите представлява допълнителна заплаха за населението в допълнение към продължаващата пандемия от COVID-19, както и продължаващия вътрешен конфликт с участието на въоръжени групировки, който излага цивилното население на риск в няколко части на страната; поради това подчертава, че незабавно трябва да бъдат възстановени пълните телефонни и интернет услуги;

10. подчертава изявлението на ЗП/ВП, в което той заявява, че Европейският съюз очаква безопасността на гражданите на Мианмар и на неговите държави членки да бъде гарантирана във всеки един момент и че ЕС ще разгледа всички възможности, с които разполага, за да гарантира, че демокрацията ще възтържествува;

11. приветства народа на Мианмар, който е понесъл десетилетия на военно управление и въпреки че се ползва само от ограничени демократични свободи, продължава да се стреми към демократична Мианмар, и го приветства за впечатляващата избирателна активност от около 70% на изборите през 2020 г., която е ясен показател за желанието на гражданите на тази страна да участват в нейното демократично управление;

12. отново изразява твърдата си подкрепа за гражданското общество и защитниците на демокрацията в Мианмар и призовава ЕС и неговите институции да продължат усилията, насочени към постигането на напредък в изграждането на гражданско общество, въпреки настоящите и евентуално продължаващи ограничения, наложени от настоящото военно правителство;

13. отново изразява основното си убеждение, че демокрацията, принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека са от основно значение за постигането на устойчив и действително приобщаващ икономически растеж и просперитет;

14. отново подчертава, че макар да не е осъдила по подходящ начин нарушенията на правата на човека срещу малцинствата в Мианмар, Аун Сан Су Чи продължава да бъде символ на народа на Мианмар, когато става въпрос за демократични стремежи и амбиции за по-справедливо и демократично бъдеще;

15. изразява загриженост относно повишеното равнище на фалшифицирана и манипулирана информация, разпространявана от „Татмадау“ в Мианмар, и разглежда нарастващото присъствие на такива фалшиви новини в Мианмар като тревожна тенденция;

16. припомня, че Мианмар трябва да изпълнява своите задължения и ангажименти във връзка с демократичните принципи и правата на човека, които са съществен

елемент от схемата „Всичко освен оръжие“ (ВОО); настоятелно призовава Комисията да започне разследване в съответствие с член 19, параграф 1, буква а) от Регламента относно общата система за преференции (ОСП) с оглед на спирането на търговските преференции, с които Мианмар, и особено дружествата, притежавани от членове на военните сили, се ползват в конкретни сектори, и да информира надлежно Парламента; настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да засилят натиска върху „Татмадау“ и да предприемат всички мерки, с които разполагат, за да гарантират, че властта ще върната на избраните органи; призовава Комисията, без да изключва всякакви възможни мерки, включително подготовката на санкции срещу лицата, отговорни за преврата, да подготви постепенни наказателни мерки, за да реагира адекватно на съществуващите и евентуални бъдещи нарушения, като същевременно отчита положителното въздействие на предоставените преди това търговски преференции за гражданското общество и за гражданската икономика;

17. настоятелно призовава Комисията да издаде спешни препоръки за установените в ЕС предприятия, като ги предупреди за рисковете, свързани с правата на човека, рисковете за репутацията и правните рискове, свързани с извършването на стопанска дейност с военните сили на Мианмар; настоятелно призовава установените в ЕС предприятия да извършват задълбочена надлежна проверка в областта на правата на човека и да гарантират, че нямат връзки със силите за сигурност на Мианмар, с техни отделни членове или с образувания, притежавани или контролирани от тях, и че не допринасят пряко или косвено за репресиите на военните срещу демокрацията и правата на човека; призовава установените в ЕС предприятия, включително холдинговите и дъщерните дружества, спешно да направят преоценка на своите стопански връзки в Мианмар и да прекратят всякакви отношения с дружества, свързани с военните; изтъква настоящата подготовка на законодателство на ЕС за корпоративна надлежна проверка, с което се налагат задължения за надлежна проверка в областта на правата на човека на дружества от ЕС и дружества, извършващи дейност на единния пазар, като се гарантира, че дружествата, които допринасят за или имат връзки с нарушения на правата на човека и на международното хуманитарно право в Мианмар, се подвеждат под отговорност в съответствие с националното право;

18. призовава институциите на ЕС и други международни финансови организации да следят отблизо финансовите дейности на „Татмадау“ и техните членове и да изяснят какъв вид подходящи мерки биха могли да бъдат предприети, в случай че положението в Мианмар не се подобри или дори се влоши още повече;

19. призовава ЕС и държавите членки да насърчават международната координация, за да се предотврати незаконният износ на неразрешени стоки от Мианмар, от който по-специално извличат икономическа изгода военните, и да се прекрати производството на незаконни стоки, особено експлоатацията на природни ресурси като незаконно добита дървесина;

20. призовава Съвета да преразгледа и евентуално да измени оръжейното ембарго на ЕС срещу Мианмар, за да гарантира, че ембаргото обхваща оборудване за наблюдение и продукти с двойна употреба, които може да се използват от военните в техните репресии срещу правата и изразяването на различно мнение;

21. призовава ЕС да продължи програмите, които помагат на гражданите на страната, и при необходимост да засили подкрепата с оглед на настоящата криза, включително хуманитарна помощ и инициативи за подкрепа на демокрацията;

приветства решението от 1 юли 2020 г. на Австрия, Финландия, Франция, Германия, Нидерландия и Полша да се преустанови изплащането на дълга от Мианмар в размер на 98 милиона щатски долара, за да се помогне на страната да се справи с тежките последици от пандемията от COVID-19; настоятелно призовава държавите членки да гарантират, че помощта за развитие не се финансира чрез правителствените канали на Мианмар, които понастоящем са в ръцете на Татмадау;

22. счита, че при необходимост АСЕАН може да служи като канал за помощ от международната общност за Мианмар, каквато роля изигра след разрушенията, причинени от циклона Наргис в Мианмар през 2008 г.; освен това насърчава АСЕАН да играе активна роля като посредник за преодоляването на настоящата криза в Мианмар; счита, че мисиите за наблюдение на избори могат да бъдат ефективен инструмент на АСЕАН за укрепване на демокрацията в нейните държави членки, тъй като тези мисии предоставят допълнителна степен на легитимност на изборния процес;

23. призовава ЗП/ВП да поддържа тесни контакти с партньорите със сходни възгледи, например САЩ, Обединеното кралство, Япония, Индия, Австралия, Канада и по-специално с членовете на АСЕАН, и да работи в тясно сътрудничество с тях и да унифицира позициите и инициативите, за да се работи за възстановяването на гражданското правителство в Мианмар възможно най-скоро;

24. призовава за това международните хуманитарни наблюдатели, включително специалният представител на ЕС за правата на човека, специалният докладчик на ООН за положението с правата на човека в Мианмар и специалните процедури на Съвета по правата на човека, да получат незабавен и безпрепятствен достъп до цялата територия на Мианмар; приветства тясното сътрудничество между ЕС и ООН и други международни организации относно Мианмар;

25. приветства изявлението на Съвета за сигурност на ООН, в което се призовава за незабавното освобождаване на всички задържани; призовава Съвета за сигурност на ООН да приеме възможно най-скоро резолюция, с която да осъди преврата, извършен от Татмадау, и да наложи ясни, обвързващи и приложими последици, ако Татмадау продължи да нарушава демократичните процеси;

26. призовава ЕС и неговите държави членки да насърчат приемането на резолюция относно Мианмар на следващата сесия на Съвета на ООН по правата на човека;

27. освен това призовава Китай и Русия да участват активно в международната дипломация и да изпълняват своята отговорност като постоянни членове на Съвета за сигурност на ООН и очаква те да играят конструктивна роля в контрола на положението в Мианмар;

28. аплодира генералния секретар на ООН Антониу Гутериш за силното му изявление относно действията на военните сили в Мианмар и приветства изявлението на председателя на АСЕАН относно „събитията в Република Съюз Мианмар“, в което се подчертава значението на „спазването на принципите на демокрацията, правовата държава и доброто управление, зачитането и защитата на правата на човека и основните свободи“;

29. припомня мултиетническия характер на Мианмар и настоятелно призовава Татмадау да зачита изцяло неотменимите права на всяка етническа група и подчертава, че Европейският съюз ще продължи да наблюдава отблизо действията на военното ръководство по отношение на малцинствата в страната, и

по-специално общността рохингия, които вече са били обект на огромна жестокост в миналото; във връзка с това изразява благодарност и уважение към правителството и народа на Бангладеш, които са приели и продължават да осигуряват подслон на приблизително един милион бежанци от общността рохингия от Мианмар; подчертава категорично, че Мианмар в крайна сметка носи отговорността за тези бежанци и трябва да гарантира тяхното безопасно, хуманно и организирано репатриране и реинтегриране в Мианмар; призовава за пълен и безпрепятствен хуманитарен достъп до Мианмар;

30. отново осъжда категорично всички минали и настоящи нарушения на правата на човека, както и системните и широко разпространени нападения, включително убийства, тормоз, изнасилвания и разрушаване на собственост, които според регистрите на мисията на ООН за установяване на фактите и на Службата на върховния комисар на ООН за правата на човека представляват актове на геноцид, военни престъпления и престъпления срещу човечеството, извършвани от въоръжените сили срещу населението от общността рохингия; подчертава, че Татмадау постоянно нарушава международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право;

31. приветства повторното въвеждане и удължаването на срока на действие на санкциите от 2018 г. от страна на Съвета по външни работи на ЕС срещу военни служители и длъжностни лица от Татмадау, от граничната охрана и полицията, които са отговорни за тежки нарушения на правата на човека срещу населението от общността рохингия, и очаква тези лица да бъдат обект на постоянен контрол в рамките на режима на санкции;

32. отново изразява подкрепата си за решението на главния прокурор на Международния наказателен съд да започне предварително разследване на престъпленията, извършени срещу населението от общността рохингия, и за всяка подходяща инициатива, която допринася за търсенето на отговорност от лицата, отговорни за жестокостите, включително генерал Мин Аун Хлаин и генерал Сое Уин;

33. настоятелно призовава Съвета да измени мандата на настоящата схема от ограничителни мерки, за да включи нарушения на демокрацията, и да разшири обхвата на целенасочените санкции, така че да включват всички ръководители на военните сили на Мианмар, включително всички лица, участвали в преврата, и други правни субекти – пряко притежание на участници в преврата;

34. горещо приветства проявеното от ЕС лидерство за създаването на независимия механизъм за разследване на ООН за Мианмар (IIMM), чиято цел е да събира, консолидира, съхранява и анализира доказателствата за най-тежките международни престъпления и нарушения, извършени в Мианмар от 2011 г. насам; настоятелно призовава Мианмар да сътрудничи с международните усилия за гарантиране на отчетност, включително като най-накрая предостави на IIMM пълен достъп до страната; призовава ЕС, неговите държави членки и международната общност да гарантират, че независимият механизъм за разследване на ООН за Мианмар разполага с необходимата подкрепа, включително и финансова подкрепа, за изпълнението на своя мандат;

35. призовава ЗП/ВП и държавите членки да следят отблизо положението в Мианмар и призовава ЗП/ВП да докладва редовно пред комисията по външни работи на Парламента, за да се гарантира адекватен парламентарен диалог относно тази важна и тревожна ситуация;

36. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на законните президент и правителство на Мианмар, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Комисията, на специалния представител на ЕС за правата на човека, на правителствата и парламентите на държавите – членки на ЕС, на правителствата и парламентите на САЩ, Обединеното кралство, Япония, Индия, Австралия, Канада и държавите – членки на АСЕАН, на генералния секретар на АСЕАН, на Междуправителствената комисия на АСЕАН по правата на човека, на специалния докладчик на ООН за положението с правата на човека в Мианмар, на върховния комисар на ООН за бежанците и Съвета на ООН по правата на човека, на Долната камара на Съюза Мианмар (Pyidaungsu Hluttaw), на президента, държавния съветник и военните сили на Мианмар.

Европейски парламент
2019 – 2024

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2021)0056

Положението с правата на човека в Казахстан

Резолюция на Европейския парламент от 11 февруари 2021 г. относно положението с правата на човека в Казахстан (2021/2544(RSP))

Европейският парламент,

– като взе предвид своята резолюция от 14 март 2019 г. относно положението с правата на човека в Казахстан[1] и предходните си резолюции относно Казахстан, включително резолюциите от 18 април 2013 г.[2], 15 март 2012 г.[3] и 17 септември 2009 г.[4],

– като взе предвид Споразумението за засилено партньорство и сътрудничество между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Република Казахстан, от друга страна, подписано в Астана на 21 декември 2015 г. и влязло в сила на 1 март 2020 г. след ратифицирането му от всички държави членки,

– като взе предвид заключенията на Съвета от 17 юни 2019 г. относно новата стратегия на ЕС за Централна Азия,

– като взе предвид доклада за Казахстан в Годишния доклад на ЕС за правата на човека и демокрацията по света през 2019 г.,

– като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека, Международния пакт за граждански и политически права и Конвенцията на ООН против изтезанията,

– като взе предвид 17-ото заседание на Съвета за сътрудничество ЕС – Казахстан от 20 януари 2020 г., 12-ото заседание в рамките на диалога за правата на човека между ЕС и Казахстан, проведено на 26 и 27 ноември 2020 г., и 18-ото заседание на Комитета за сътрудничество ЕС – Казахстан от 25 септември 2020 г.,

– като взе предвид универсалния периодичен преглед на Съвета на ООН по правата на човека по отношение на Казахстан от 12 март 2020 г.,

---

1 ОВ C 23, 21.1.2021 г., стр. 83.
2 ОВ C 45, 5.2.2016 г., стр. 85.
3 ОВ C 251 E, 31.8.2013 г., стр. 93.
4 ОВ C 224 E, 19.8.2010 г., стр. 30.

– като взе предвид втория факултативен протокол към Международния пакт за граждански и политически права,

– като взе предвид изявленията на говорителя на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) от 1 февруари 2021 г. относно нарастващия натиск върху НПО в областта на правата на човека в Казахстан, от 11 януари 2021 г. относно парламентарните избори в Казахстан и от 7 януари 2021 г. относно стъпките за премахване на смъртното наказание,

– като взе предвид изявлението на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) от 10 януари 2021 г. относно предварителните констатации и заключенията във връзка с изборите в Казахстан,

– като взе предвид член 144, параграф 5 и член 132, параграф 4 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че през миналите седмици се наблюдават обезпокоително влошаване на общото положение с правата на човека и репресии срещу организациите на гражданското общество в Казахстан, като бяха наложени строги ограничения върху правото на свобода на изразяване на мнение, на мирни събрания и на сдружаване; като има предвид, че гражданското общество и организациите за защита на правата на човека, работещи в Казахстан, са подложени на все по-голям натиск и санкции от страна на властите в страната, което възпрепятства усилията за реформи и ограничава крайно необходимата дейност на гражданското общество;

Б. като има предвид, че на 21 декември 2015 г. Европейският съюз и Казахстан подписаха Споразумение за засилено партньорство и сътрудничество, което има за цел да осигури широка рамка за активизиране на политическия диалог и сътрудничеството в областта на правосъдието, вътрешните работи и много други области; като има предвид, че това споразумение поставя силен акцент върху демокрацията, принципите на правовата държава, правата на човека, основните свободи, устойчивото развитие и сътрудничеството с гражданското общество; като има предвид, че Споразумението за засилено партньорство и сътрудничество влезе в сила на 1 март 2020 г., след като беше ратифицирано от всички държави членки;

В. като има предвид, че новата стратегия на ЕС за Централна Азия поставя силен акцент върху диалога между ЕС и Централна Азия в областта на защитата и насърчаването на принципите на правовата държава, правата на човека и основните свободи, включително свободата на сдружаване и изразяване на мнение, и създаването на благоприятна среда за гражданското общество и защитниците на правата на човека; като има предвид, че Европейският съюз предоставя на Казахстан значителна помощ във връзка с COVID-19, включително съвсем наскоро – на 29 януари 2021 г. – чрез финансовата си подкрепа за превоза на над 8 000 кг медицински материали на Световната здравна организация (СЗО);

Г. като има предвид, че парламентарните избори в Казахстан на 10 януари 2021 г. бяха описани от ЕСВД като пропусната възможност за доказване на ефективното прилагане на политическите реформи и процеса на модернизиране на страната след последните избори и че същевременно отдавнашните препоръки на Бюрото

на ОССЕ за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) по редица въпроси все още не са изпълнени, включително препоръките относно основните свободи, безпристрастността на администрацията, отговаряща за изборите, критериите за участието в изборите като кандидат или гласоподавател, регистрацията на гласоподавателите, медиите и публикуването на изборните резултати; като има предвид, че според предварителните констатации на ОССЕ/БДИПЧ и Парламентарната асамблея на ОССЕ правната рамка на Казахстан все още не е благоприятна за провеждането на избори в съответствие с международните стандарти;

Д. като има предвид, че системните недостатъци по отношение на зачитането на свободата на сдружаване, събрания и изразяване на мнение продължават да ограничават политическата дейност, както и че липсата на действителна политическа конкуренция и на политически опозиционни групи – от 2013 г. насам не са регистрирани нови партии – са лишили гласоподавателите от реален избор; като има предвид, че демократичните избори са крайъгълен камък за реализирането на политически реформи и за изграждането на свободно и отворено общество;

Е. като има предвид, че върху две опозиционни движения – „Коше Партияси“ и „Демократичен избор на Казахстан“ – беше наложена забрана чрез тайни съдебни решения, които ги обозначиха като „екстремистки“ организации без право на обжалване; като има предвид, че 17 ръководители на „Коше Партияси“ са били изпратени в центрове за предварително задържане съгласно член 405 и член 182 от Наказателния кодекс на Казахстан и рискуват да бъдат осъдени на дълго лишаване от свобода; като има предвид, че затворници, обвинени, че подкрепят „Демократичен избор на Казахстан“, все още излежават присъди за лишаване от свобода; като има предвид, че 26 политически затворници, включително Алмат Жумагулов, Асет Абишев, Кенжебек Абишев, Ашкат Жексебаев, Кайрат Клишев, Ербол Ескозин, Абай Бегимбетов, Асел Онлабекизи, Еркин Сабаншиев, Жанат Жамалиев, Диана Баймагамбетова, Ноян Рахимжанов и Аскар Каирбек, са жертва на политическо преследване във връзка с подкрепата си за тези движения;

Ж. като има предвид, че на нерегистрираната опозиционна Демократична партия не беше разрешено да участва в тези избори, след като на 22 февруари 2020 г. органите на властта попречиха на партията да проведе своя учредителен конгрес в Алмати; като има предвид, че без провеждането на такъв конгрес партията не е в състояние да се регистрира; като има предвид, че членове на Демократичната партия са били подложени на натиск от страна на органите, като някои от тях са били задържани за предполагаеми административни нарушения, а на други е било попречено да пътуват до мястото на провеждане на конгреса;

З. като има предвид, че по време на предизборната кампания и в деня на изборите казахстанските власти се опитаха да затегнат цензурата и контрола си в интернет, като многократно прекъснаха достъпа до интернет и принудиха гражданите да инсталират „удостоверение за национална сигурност“, което позволява да се улавя криптиран интернет трафик; като има предвид, че държавата упражнява все по-силен контрол върху интернет, включително чрез опити за ограничаване на потока от информация чрез цензура и контрол на интернет и спиране на интернет, както и чрез продължаване на изискването гражданите да инсталират „удостоверение за национална сигурност“, което позволява да се прихваща

онлайн трафик на ползвателите на интернет;

И. като има предвид, че по време на предизборната кампания бяха извършени масови арести; като има предвид, че в деня на изборите органите незаконно задържаха най-малко 350 участници в мирни демонстрации в 10 различни града; като има предвид, че казахстанските органи редовно възпрепятстват провеждането на мирни протести срещу правителствените политики; като има предвид, че Законът за мирните събрания и измененията на законите за политическите партии и изборите, приети през май 2020 г., не зачитат основните права на гражданите на Казахстан;

Й. като има предвид, че мисията на БДИПЧ за ограничено наблюдение на изборите докладва, че работата на независимите наблюдатели е била обременена и възпрепятствана от властите, докато на подкрепящите правителството наблюдатели е било разрешено да следят изборния процес; като има предвид, че неправителствени организации за защита на правата на човека съобщиха, че значителен брой независими наблюдатели на парламентарните избори на 10 януари 2021 г. са били подложени на сплашване, задържания вследствие на административни нарушения и глоби;

К. като има предвид, че в медийната среда в Казахстан доминират държавни или субсидирани от държавата медийни канали; като има предвид, че между януари и юли 2020 г. седем журналисти бяха физически нападнати, а 21 журналисти, блогъри и активисти бяха задържани, като седем от тях бяха задържани по време на репортажите си; като има предвид, че през 2020 г. властите заведоха над 38 наказателни дела срещу журналисти за предполагаеми престъпления, например разпространяване на невярна информация и подбуждане; като има предвид, че всички основни национални опозиционни вестници бяха забранени през 2016 г. и че независимите журналисти продължават да бъдат подлагани на тормоз; като има предвид, че органите повдигнаха наказателни обвинения срещу Лукпан Ахмедяров, главен редактор на независимия вестник „Уралская неделя“, за това, че е публикувал материали за корупционните действия на местния елит, а Сания Тойкен, журналист в казахстанската служба на радио „Свободна Европа“/радио „Свобода“ (RFE/RL), неколкократно беше обект на физически атаки и на задържания заради това, че отразява мирни протести и парламентарните избори през 2021 г.;

Л. като има предвид, че от февруари до ноември 2020 г. петима членове на опозицията бяха убити или починаха при неясни обстоятелства, след като дълго време бяха обект на политическо преследване заради опозиционните си дейности, а именно това са Дулаг Агадил, блогър и жертва на изтезания, неговият 17-годишен син Жанболат Агадил, който беше основният свидетел на произволния арест на баща си, Аманбике Хайрола, Серик Оразов и Гарифула Ембергенов; като има предвид, че органите не проведоха задълбочени и прозрачни разследвания на тези смъртни случаи; като има предвид, че е изключително важно лицата, отговорни за поръчването и извършването на тези престъпления, да бъдат изправени пред съда и да се гарантира, че властите се въздържат от преследване на представителите на гражданското общество и членовете на семействата, които се стремят да открият истината за смъртта на тези жертви; като има предвид, че казахстанските органи упражниха репресии срещу най-малко 200 активисти, участвали във възпоменателната церемония, посветена на Дулат Агадил, или

организирали дейности по набиране на средства за семейството му и за семействата на други политически затворници; като има предвид, че 57 от тях бяха обвинени в „екстремизъм“, като сред тях е и Даметкан Аспандиярова, майка на три деца, която понастоящем е под домашен арест и е изправена пред 12 години лишаване от свобода по обвинения в екстремизъм заради организирането на набиране на средства в подкрепа на семейството на Дулад Агадил;

М. като има предвид, че в затворите в Казахстан изтезанията и малтретирането са много често явление, като всяка година Коалицията за борба с изтезанията съобщава за най-малко 200 случая на изтезания; като има предвид, че извършителите на подобни посегателства се ползват с безнаказаност, докато срещу защитничката на правата на човека Елена Семенова беше заведено дело от затворнически колонии за това, че е разкрила в социалните медии използването на изтезания в казахстанската пенитенциарна система;

Н. като има предвид, че въпреки призивите от страна на специалния докладчик на ООН[1] , на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа и на Европейския съюз казахстанските власти злоупотребяват с неясни и прекомерно широко формулирани закони срещу екстремизма, за да преследват опозицията и защитниците на правата на човека; като има предвид, че съгласно този закон от 22 октомври 2020 г. насам, тоест от деня, в който органите обявиха датата на изборите, броят на политически мотивираните наказателни дела се удвои и достигна 99 производства, по-специално въз основа на обвинения в екстремизъм; като има предвид, че 69 от засегнатите лица са изложени на опасност от предстоящо задържане, като например активистката Гулзипа Джаукерова, и че 11 активисти бяха поставени под домашен арест по изфабрикувани обвинения в „екстремизъм“;

О. като има предвид, че няколко независими НПО в областта на правата на човека, в т.ч. ЕСНО, Еркиндик Канати, Международното бюро на Казахстан за правата на човека и принципите на правовата държава и „International Legal Initiative“, неотдавна бяха глобени и им беше разпоредено да прекратят работата си за срок до три месеца, считано от 25 януари 2020 г., на базата на неясни правни основания; като има предвид, че като отмъщение за извършвания от тях мониторинг властите упражняват тормоз и дори в много случаи преследват по съдебен път защитници на правата на човека, включително Шолпан Джанзакова, Анна Шукейева, Райгул Садирбаева, Айжан Измакова, Данияр Касенов, Алтинай Туксикова, Дана Жанай, Назим Серикпекова, Алма Нурушева, Абаибек Султанов, Зухра Нариман, Улболсин Турдиева, Алия Жакупова, Роза Мусаева и Барлик Мендигазиев; като има предвид, че между октомври и ноември 2020 г. най-малко 15 организации бяха уведомени, че са нарушили член 460–1 от Кодекса за административните нарушения, въз основа на твърдения, че не са информирали правилно органите относно полученото чуждестранно финансиране;

П. като има предвид, че през 2020 г. 112 лица, три благотворителни организации и едно търговско дружество бяха осъдени за упражняване на свободата си на религия или убеждения;

---

[1] Специален докладчик на ООН за насърчаване и защита на правата на човека и основните свободи в борбата с тероризма.

Р. като има предвид, че сред управляващия елит в Казахстан се шири корупция, както е видно от факта, че страната се нарежда на 94-то място в индекса на „Transparency International“ за възприемане на корупцията за 2020 г., и че тази корупция възпрепятства правата на човека, социалната справедливост и социално-икономическото развитие;

С. като има предвид, че в разгара на пандемията от COVID-19 правителството злоупотребява със свързаните с пандемията ограничения като претекст за засилване на политическите репресии срещу гражданското общество, защитниците на правата на човека, членовете на опозицията и здравните работници, които осъдиха неуспеха на правителството да овладее епидемията;

Т. като има предвид, че на 21 януари 2021 г. двама етнически казахи – Мурагер Алимули и Кайша Аканкизи, които избягаха от Китай, опасявайки се от лишаване от свобода в концентрационни лагери, впоследствие бяха подложени на побой и наранени с нож от неизвестни нападатели, както и че съответно трябва да се обръща достатъчно внимание на постоянното етническо напрежение в южните региони на Казахстан; като има предвид, че в Казахстан продължават насилствените етнически сблъсъци, особено в южната част на страната, където през февруари 2020 г. вследствие на сблъсъците между казахи и етнически дунгани имаше 11 убити и десетки ранени, а над 23 000 души, предимно дунгани, бяха принудени да напуснат домовете си;

У. като има предвид, че казахстанските органи са злоупотребили с механизмите за международно сътрудничество по наказателноправни въпроси, включително с червените бюлетини на Интерпол и правната взаимопомощ, за да преследват един политически бежанец в Белгия и конфискуват неговите документи, тези на адвоката и защитник на правата на човека Бота Джардемали; като има предвид, че на 29 септември 2020 г. Националният съд по въпросите на убежището на Франция предостави политическо убежище на основателя на Демократичен избор на Казахстан Мухтар Аблязов, който беше осъден задочно от казахстански съд на доживотен затвор в нарушение на правото на защита, като отбеляза системния и политически характер на репресивния апарат на Казахстан и злоупотребата от негова страна с граждански и наказателни производства;

Ф. като има предвид, че казахстанските органи продължават да вземат на прицел независими профсъюзи и профсъюзни активисти; като има предвид, че през 2020 г. Законът за профсъюзите беше изменен, като бяха премахнати принадлежността към профсъюзи и изискванията за двуетапна регистрация; като има предвид, че въпреки това изменение градската администрация на Шимкент прекрати делото срещу Промишления синдикат на работниците в областта на горивата и енергетиката въз основа на необосновани твърдения или разпоредби, които вече не съществуват или не се прилагат към този синдикат;

Х. като има предвид, че равенството между половете все още е проблем в Казахстан; като има предвид, че неправителствени организации посочват, че не се подават достатъчно сигнали за случаите на насилие срещу жени и че по тези случаи, както и по случаи на сексуален тормоз, се наблюдава нисък процент на преследване; като има предвид, че според ООН COVID-19 е създал нови пречки пред момичетата по отношение на равния достъп до информация и образование; като има предвид, че жертвите не разполагат с достатъчна защита, а съдебните и

полицейските служители и доставчиците на услуги не са обучени да идентифицират, предотвратяват и реагират на насилието срещу жени;

Ц. като има предвид, че лесбийките, гейовете, бисексуалните, трансполовите и интерсексуалните лица (ЛГБТИ) в Казахстан все още са изправени пред правни предизвикателства и дискриминация; като има предвид, че през юни 2020 г. парламентът на Казахстан прие дискриминационни изменения към новия здравен кодекс, които уреждат аспектите на здравеопазването за транссексуалните лица; като има предвид, че процесът на промяна на половата идентичност в Казахстан продължава да бъде инвазивен и унизителен;

1. настоятелно призовава правителството на Казахстан да действа в съответствие с международните си задължения и да зачита правата на човека и основните свободи, залегнали в членове 1, 4, 5 и 235 от Споразумението за засилено партньорство и сътрудничество; призовава органите на Казахстан да спазват международните стандарти при зачитане на правната рамка за провеждане на избори и да изпълнят препоръките на мисията за ограничено наблюдение на изборите на БДИПЧ, включително препоръките относно конституционно гарантираните основни свободи, участието на гражданското общество, политическия плурализъм, безпристрастността на изборната администрация, активното и пасивното избирателно право, регистрацията на гласоподавателите, медиите и публикуването на изборните резултати;

2. призовава правителството на Казахстан да оттегли политически мотивираните обвинения и да прекрати всички форми на произволно задържане, репресии и тормоз срещу защитници на правата на човека, религиозни организации, организации на гражданското общество, профсъюзи, журналисти и политически опозиционни движения, както и да позволи на хората свободно да изразяват своите политически, религиозни и други възгледи; призовава правителството да измени новия закон за мирните събрания, така че тази свобода да бъде гарантирана;

3. настоятелно призовава правителството на Казахстан незабавно да освободи и напълно да реабилитира всички политически затворници, по-специално Алмат Жумагулов, Арон Атабек, Нургул Калуова, Салтанат Кусманкизи, Дарин Хасенов, Уласбек Ахметов, Кенжебек Абишев, Ержан Елшибаев, Асет Абишев, Игор Чуприн, Руслан Гинатулин, Ашкат Жексебаев, Кайрат Клишев, Ербол Ескозин, Абай Бегимбетов, Асел Онлабекизи, Еркин Сабаншиев, Жанат Жамалиев, Диана Баймагамбетова, Ноян Рахимжанов и Аскар Каирбек и незабавно да отмени мерките за процесуална принуда задържане под стража и домашен арест, наложени на активисти на гражданското общество, членове на опозицията, ползватели на социални медии и мирни демонстранти; призовава правителството на Казахстан да преразгледа случаите и да предостави обезщетение на бившите политически затворници и жертви на изтезания Искандер Еримбетов, Макс Бокаев и Мухтар Джакишев, в съответствие с препоръките на работната група на ООН относно произволното задържане и Комитета на ООН по правата на човека;

4. приветства стъпките, предприети от правителството на Казахстан за прекратяване на политически мотивираните дела срещу защитниците на правата на човека Данияр Хасенов и Абайбек Султанов, но изразява загриженост относно

образуването на ново наказателно дело по изфабрикувано обвинение в „екстремизъм“ срещу тях; призовава правителството на Казахстан да оттегли всички политически мотивирани обвинения срещу филантропа Барлик Мендигазиев и да сложи край на политически мотивираното преследване на членовете на неговото семейство и бившите му съдружници;

5. осъжда недобросъвестната употреба на законодателството за борба с екстремизма по отношение на поддръжниците на мирните опозиционни движения Демократичен избор на Казахстан и Коше Партияси, и настоятелно призовава органите да разрешат политическия плурализъм и политическата конкуренция; настоятелно призовава правителството на Казахстан да изпълни препоръките на Европейския парламент, на специалния докладчик на ООН относно насърчаването и защитата на правата на човека и основните свободи в борбата с тероризма, както и на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа, в които се осъжда произволното прилагане на законите за борба с екстремизма;

6. призовава Казахстан да осъществи реформи, насочени към продължаване на модернизацията, демокрацията и стабилността на страната, да увеличи усилията за реформиране на политическата система на Казахстан, така че да се развият парламентаризмът и многопартийната система, както и да се разшири гражданското участие; отбелязва създаването на Върховен съвет за реформи и отбелязва обявяването от казахстанските органи на нов етап на реформи, по-специално по въпросите на правоприлагането, съдебната система и даването на приоритет на правата на човека; подчертава, че е важно този процес да продължи, включително промените в избирателния закон и цялостното прилагане на препоръките на ОССЕ/БДИПЧ;

7. призовава казахстанските органи да прекратят използването на Наказателния кодекс срещу активисти, блогъри, журналисти и други лица във връзка с упражняване на правото им на свобода на изразяване на мнение;

8. приветства решението на казахстанските органи да отменят глобите и да позволят на НПО да продължат дейността си, както беше обявено на 3 февруари 2021 г.; призовава тригодишната забрана за упражняване на активна дейност, наложена на Макс Бокаев, да бъде отменена и да му бъде позволено да продължи основната си дейност; призовава органите на Казахстан да престанат да използват неправилно схемите за финансово отчитане с цел оказване на натиск върху групите за защита на правата на човека, да премахнат неоснователните обвинения за административни нарушения срещу групите, преследвани за предполагаеми нарушения, да приведат законодателството и практиките за докладване на чуждестранни доходи в съответствие с международните стандарти, включително чрез отмяна на членове 460–1 и 460–2 от Кодекса за административните нарушения, както и да защитават и улесняват толкова необходимата дейност на гражданското общество;

9. потвърждава твърдото си убеждение, че преследването на независими НПО чрез необосновани данъчни проверки и тормозът на защитници на правата на човека и движения като Бостандик Кз, Фемина Виртуте, Веритас, 405 и Елимай, както и активисти на гражданското общество, посредством административно задържане, глоби и наказателни преследвания не само възпрепятстват усилията за реформи, които вече са положени от органите, но и вредят на международната репутация на

Казахстан;

10. изразява съжаление относно тревожното състояние на свободата на медиите в страната и призовава правителството на Казахстан да осигури свободна и безопасна среда за независимите журналисти;

11. настоятелно призовава правителството на Казахстан да позволи на независимите профсъюзи да се регистрират и да действат в съответствие с международните трудови стандарти, ратифицирани от Казахстан, без каквато и да било намеса или тормоз; изразява дълбоко съжаление във връзка с шестмесечното спиране от 5 февруари 2021 г. на дейността на Промишления синдикат на работниците в областта на горивата и енергетиката от Специализирания междурайонен икономически съд в Шимкент поради твърдения, че не са се регистрирали в съответствие със Закона за профсъюзите; насърчава правителството на Казахстан да прилага по съдържателен начин Закона за профсъюзите във вида, в който беше изменен през май 2020 г.;

12. отбелязва със загриженост новия проектозакон за благотворителните организации, който налага допълнителни регулаторни мерки на организациите на гражданското общество и пряко противоречи на логиката и най-добрите практики на благотворителната дейност, както и неотдавнашната инициатива за създаване на асоциация на донорските организации под егидата на правителството, която рискува да бъде използвана неправомерно за контрол на донорските организации, допълнително ограничаване на тяхната независимост и налагане на контрол върху дейностите;

13. отбелязва, че откакто през 2008 г. Казахстан ратифицира Протокола на ООН за предотвратяване, противодействие и наказване на трафика с хора, особено жени и деца, страната значително подобри националното си законодателство относно наказателното преследване на трафика на хора и защитата на жертвите на трафик; потвърждава обаче, че все още има редица предизвикателства, които трябва да бъдат преодолени от Казахстан, ако желае да премахне трафика на хора, както по отношение на подкрепата за жертвите, така и по отношение на наказателното преследване на експлоататорите;

14. призовава органите да се борят с всички форми на насилие срещу жените, включително чрез осигуряване на ефективни и достъпни канали за подаване на сигнали и мерки за защита, които са съобразени с потребностите на жертвите и изискванията за поверителност; настоятелно призовава да се сложи край на безнаказаността и да се предприемат действия за гарантиране на подходящи наказания на извършителите, включително в случаите на домашно насилие; настоятелно призовава казахстанските органи да инкриминират домашното насилие като самостоятелно нарушение и да предвидят наказания за извършителите; призовава казахстанските органи да считат кризисните центрове и услугите за оцелели от домашно насилие като „основни услуги“ и да улеснят достъпа до тях за всички жени и момичета, включително по време на кризата с коронавируса; настоятелно призовава Казахстан да подпише и ратифицира Конвенцията от Истанбул;

15. настоява, че правата на общността на ЛГБТИ трябва да се зачитат в пълна степен; призовава правителството на Казахстан да гарантира принципа на

недискриминация срещу общността на ЛГБТИ, включително чрез забрана със закон на дискриминацията въз основа на полова идентичност или сексуална ориентация; призовава за осигуряване на подходящо обучение за съдебните и полицейските служители, както и за доставчиците на услуги, за да се гарантира, че на ЛГБТИ лицата се предоставят подходящи грижи и защита;

16. настоятелно призовава правителството на Казахстан да гарантира безопасността на етническите казахи и други малцинствени групи, които са избягали от концентрационни лагери в Китай, включително като предостави постоянен статут на бежанец на Мурагер Алимули и Каиша Аканкизи, и да обърне достатъчно внимание на продължаващото етническо напрежение в южните региони на страната;

17. съветва казахстанските органи да не злоупотребяват с механизмите за съдебно сътрудничество като системата на Интерпол за червени бюлетини и исканията за правна взаимопомощ с цел преследване на противници на режима в чужбина и получаване на достъп до поверителна информация;

18. приветства премахването от страна на Казахстан на смъртното наказание за всички престъпления чрез ратифицирането на 2 януари 2021 г. от страната на Втория факултативен протокол към Международния пакт за граждански и политически права, като по този начин Казахстан стана 88-ата страна по споразумението; настоятелно призовава правителството на Казахстан да изпълни ангажиментите си за нулева толерантност към изтезанията и да гарантира, че всички твърдения за изтезания са щателно разследвани и отговорните лица се изправят пред съд;

19. настоятелно призовава правителството на Казахстан да премахне изтезанията и малтретирането в затворите, да зачита правата на затворниците и да гарантира подходящи условия на живот, хигиена и безопасна среда по отношение на справянето със заплахите, породени от COVID-19;

20. призовава Казахстан да въведе подходящи гаранции за личните данни и да приеме по-строго законодателство за защита на данните, както и да ограничи използването на технологии за инвазивно цифрово наблюдение и да въведе регулаторна рамка, която ясно да забранява произволното и неправомерно цифрово наблюдение, включително разпознаването на лица, в съответствие с правата на човека;

21. призовава ЕС и неговите държави членки, включително на срещи на високо равнище и други срещи в подобен формат, в рамките на многостранни форуми и чрез местни представителства, да подкрепят решително гражданското общество, да предприемат допълнителни мерки за предоставяне на подкрепа за гражданското общество в Казахстан чрез Комисията, включително, но не само, за разширяване на схемите за финансова помощ, така че те да обхванат организациите на гражданското общество, които насърчават правата на човека, демократичните ценности, принципите на правовата държава и основните свободи в Казахстан, особено защитниците на правата на човека, и да засилят преките контакти с гражданите на Казахстан; подчертава, че финансовата помощ за Казахстан следва да бъде насочена към подкрепа на гражданското общество и жертвите на политическо преследване, а не към подкрепа на авторитарния режим;

22. насърчава делегацията на ЕС в Казахстан да засили ангажираността си с местните членове на гражданското общество чрез организиране на редовни срещи и отправяне на препоръки по време на официални срещи с казахстански правителствени служители;

23. настоятелно призовава делегацията на ЕС в Казахстан да наблюдава продължаващите нарушения на правата на човека и да заеме публична позиция по отношение на нарушенията, да предоставя помощ на жертвите на политическо преследване и на лишени от свобода активисти, като присъства на съдебните процеси срещу критици на правителството и защитници на правата на човека и отправя искане за посещения в затворите, както и да реагира бързо и решително на всяко действие, което противоречи на принципите на правовата държава, демокрацията и правата на човека;

24. припомня наскоро одобрения глобален режим на ЕС за санкции в областта на правата на човека, който дава възможност на ЕС да насочва действията си срещу извършителите на тежки нарушения на правата на човека по целия свят, което в случая с Казахстан ще даде възможност за действия срещу лица, образувания и органи, които участват или са замесени в широко разпространени и системни нарушения на правата на човека; призовава заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и държавите членки да обмислят налагането на целенасочени санкции срещу лицата, отговорни за нарушения на правата на човека;

25. изисква правата на човека да заемат водещо място сред ангажиментите на ЕС за сътрудничество с Централна Азия; подчертава, че по-задълбочените политически и икономически отношения с ЕС, както е предвидено в Споразумението за засилено партньорство и сътрудничество, трябва да се основават на споделени ценности и да съответстват на активен и конкретен ангажимент от страна на Казахстан по отношение на демократичните реформи, произтичащи от неговите международни задължения и ангажименти;

26. призовава Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност да извършат цялостен преглед на Споразумението за засилено партньорство и сътрудничество с оглед на последните събития и резултатите от прегледа на търговската политика;

27. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на специалния представител на ЕС за Централна Азия, на правителствата и парламентите на държавите членки, както и на президента, правителството и парламента на Казахстан.

Европейски парламент
2019 – 2024

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2021)0058

25 години след Декларацията и Платформата за действие от Пекин: бъдещи предизвикателства по отношение на правата на жените

Резолюция на Европейския парламент от 11 февруари 2021 г. относно бъдещи предизвикателства пред правата на жените в Европа: повече от 25 години от Пекинската декларация и платформата за действие (2021/2509(RSP))

Европейският парламент,

– като взе предвид Пекинската декларация и платформа за действие от 15 септември 1995 г. и резултатите от конференциите за прегледа ѝ,

– като взе предвид членове 21 и 23 от Хартата на основните права на Европейския съюз,

– като взе предвид Европейския стълб на социалните права, по-конкретно принципи 2, 3, 9 и 15 от него,

– като взе предвид Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие, принципа „никой да не бъде изоставен“, и по-специално цел 1, с която се цели да се сложи край на бедността, цел 3, с която се цели да се гарантира, че хората могат да живеят в добро здраве, цел 5, която е насочена към постигане на равенство между половете и подобряване на условията на живот за жените, цел 8, насочена към постигане на устойчив и икономически растеж, и цел 13, която е насочена към предприемане на спешни действия за борба срещу изменението на климата и неговото въздействие,

– като взе предвид Конвенцията на ООН от 18 декември 1979 г. за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените,

– като взе предвид Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие (Конвенция от Истанбул), която влезе в сила на 1 август 2014 г.,

– като взе предвид Конвенция 100 на Международната организация на труда (МОТ) за равенството в заплащането от 1951 г., Конвенция 190 на МОТ за борба с насилието и тормоза от 2019 г. и Конвенция 189 на МОТ относно домашните работници от 2013 г.,

– като взе предвид „Регионален преглед на напредъка: регионално обобщение“ на Икономическата комисия за Европа на ООН от 20 август 2019 г.,

– като взе предвид доклада на ООН – Жени, озаглавен „Равенство между половете: преглед на правата на жените 25 години след Пекин“, публикуван на 5 март 2020 г.,

– като взе предвид доклада на генералния секретар на ООН до Комисията за положението на жените, шестдесет и четвърта сесия, озаглавен „Преглед и оценка на изпълнението на Пекинската декларация и платформа за действие и резултатите от двадесет и третата специална сесия на Общото събрание“ от 13 декември 2019 г.,

– като взе предвид доклада на генералния секретар на ООН до Комисията за положението на жените, шестдесет и пета сесия, озаглавен „Пълното и ефективно участие на жените във вземането на решения в обществения живот, както и премахването на насилието, за постигане на равенство между половете и овластяване на жените и момичетата“ от 21 декември 2020 г.,

– като взе предвид политическия обзор на генералния секретар на ООН, озаглавен „Въздействието на COVID-19 върху жените“, публикуван на 9 април 2020 г.,

– като взе предвид доклада на ООН – Жени, озаглавен „От прозрения към действия: равенство между половете след COVID-19“, публикуван на 2 септември 2020 г.,

– като взе предвид доклада на EIGE, озаглавен „Пекин +25: петият преглед на изпълнението на Пекинската платформа за действие в държавите – членки на ЕС“, публикуван на 5 март 2020 г.,

– като взе предвид проучването на Службата на ЕП за парламентарни изследвания относно „Пекинската платформа за действие, 25-годишен преглед и бъдещи приоритети“ (Служба на ЕП за парламентарни изследвания, Европейски парламент, 2020 г.),

– като взе предвид доклада на Фонда на ООН за населението (ФНООН), озаглавен „Въздействие на пандемията от COVID-19 върху семейното планиране и прекратяването на основаното на пола насилие, гениталното осакатяване на жени и детските бракове“, публикуван на 27 април 2020 г.,

– като взе предвид изявлението на ФНООН, озаглавено „Поради пандемията от COVID-19 се очакват милиони нови случаи на насилие, детски бракове, генитално осакатяване на жени, непредвидена бременност“, публикувано на 28 април 2020 г.,

– като взе предвид заключенията на Съвета от 22 ноември 2019 г. на тема „Икономики с равенство между половете в ЕС: пътят напред“,

– като взе предвид съвместното съобщение на Европейската комисия и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 25 ноември 2020 г. относно плана за действие на ЕС в областта на равенството между половете (GAP III),

– като взе предвид своята резолюция от 13 февруари 2020 г. относно приоритетите на ЕС за 64-ата сесия на Комисията на ООН за положението на жените[1],

– като взе предвид своята резолюция от 21 януари 2021 г. относно стратегията на ЕС за равенство между половете[2] и Стратегията на Европейската комисия за равенство между половете за периода 2020—2025 г.,

– като взе предвид своята резолюция от 21 януари 2021 г. относно перспективата за равенство между половете по време на кризата с COVID-19 и в периода след кризата[3],

– като взе предвид своята резолюция от 26 ноември 2020 г. относно фактическата забрана на правото на аборт в Полша[4],

– като взе предвид своята резолюция от 30 януари 2020 г. относно разликата в заплащането на жените и мъжете[5],

– като взе предвид своята резолюция от 23 октомври 2020 г. относно равенството между половете в рамките на външната политика и политиката на сигурност на ЕС[6],

– като взе предвид своята резолюция от 17 декември 2020 г. относно необходимостта от специален състав на Съвета относно равенството между половете[7],

– като взе предвид своята резолюция от 13 февруари 2019 г. относно враждебните реакции срещу правата на жените и равенството между половете в ЕС[8],

– като взе предвид своята резолюция от 13 март 2012 г. относно ролята на жените в процеса на вземане на политически решения – качество и равенство[9],

– като взе предвид многогодишната финансова рамка на ЕС за периода 2021–2027 г. и хоризонталния ѝ приоритет за интегриране на принципа на равенство между половете,

– като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

A. като има предвид, че 189 правителства по света, включително Европейският съюз и неговите държави членки, се ангажираха да работят за постигане на равенство между половете и овластяване на всички жени и момичета в рамките на Четвъртата световна конференция за жените в Пекин през 1995 г.;

---

1 Приети текстове, P9_TA(2020)0039.
2 Приети текстове, P9_TA(2021)0025.
3 Приети текстове, P9_TA(2021)0024.
4 Приети текстове, P9_TA(2020)0336.
5 Приети текстове, P9_TA(2020)0025.
6 Приети текстове, P9_TA(2020)0286.
7 Приети текстове, P9_TA(2020)0379.
8 ОВ C 449, 23.12.2020 г., стр. 102.
9 ОВ C 251 E, 31.8.2013 г., стр. 11.

Б. като има предвид, че Пекинската декларация и платформа за действие, приета на конференцията, е най-всеобхватната глобална програма за насърчаване на равенството между половете и се счита за международен „Закон за правата“ на жените, който определя правата на жените като права на човека и изразява визия за равни права, свобода и възможности за всички жени по света, и беше потвърдена през 2015 г. с Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие чрез определяне на цели и конкретни мерки по редица въпроси, които засягат жените и момичетата;

В. като има предвид, че от приемането на Пекинската платформа през 1995 г. насам е постигнат напредък по отношение на жените и момичетата, особено в Европа, но че цялостният напредък е неприемливо бавен и постигнатото с много труд е изложено на риск от обрат;

Г. като има предвид, че поради пандемията от COVID-19 Форумът „Поколение за равенство“ беше отложен за първата половина на 2021 г.;

Д. като има предвид, че изминаха 25 години от Международната конференция за населението и развитието (МКНР) в Кайро, където програмата за действие на МКНР беше приета от 179 правителства, обявявайки глобален ангажимент за сексуално и репродуктивно здраве и права в съответствие с Пекинската платформа за действие;

Е. като има предвид, че Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените влезе в сила преди малко повече от 40 години и въпреки че всички държави–членки на ЕС са я ратифицирали, напредъкът в областта на равенството между жените и мъжете е бавен, както посочва EIGE;

Ж. като има предвид, че Конвенцията за превенция и борба с насилието срещу жени и домашното насилие (Конвенцията на Съвета на Европа от Истанбул), най-всеобхватният инструмент за борба с насилието срещу жени в Европа, беше открита за подписване преди 10 години, но все още не е ратифицирана от всички държави–членки на ЕС, нито ЕС се е присъединил към нея;

З. като има предвид, че през 2021 г. беше отбелязана 10-ата годишнина от Истанбулската конвенция на Съвета на Европа;

И. като има предвид, че е необходимо да се премахнат вредните структури и стереотипи, които затвърждават неравенството, за да се постигне напредък по отношение на равенството между половете; като има предвид, че насърчаването на равенството между половете е от полза не само за обществото като цяло, но и представлява цел само по себе си;

Й. като има предвид, че неравенството между половете обхваща всички аспекти на пазара на труда, включително разликите в заетостта, заплащането, пенсиите и полагането на грижи, липсата на достъп до социални услуги и социална закрила, все по-несигурните работни места и по-високия риск от бедност за жените;

К. като има предвид, че финансовата криза и последиците от нея се оказаха вредни за жените, правата на жените и равенството между половете и имат дългосрочни

последици; като има предвид, че икономическите мерки в периода след кризата с COVID-19 трябва да вземат предвид измерението, свързано с пола, и социалното равенство;

Л. като има предвид, че въздействието на кризата с COVID-19 е свързано с пола, като кризата с COVID-19 и последиците от нея имат ясно измерение във връзка с пола, тъй като те оказаха различно въздействие върху жените и мъжете и изостриха съществуващите неравенства; като има предвид, че жените са непропорционално засегнати от кризата, докато отговорът на кризата с COVID-19 е до голяма степен несвързан с пола; като има предвид, че тези въздействия варират от тревожно увеличаване на насилието и тормоза, основани на пола, до неплатени и неравностойни грижи и отговорности в домакинството, както и ограничен достъп до сексуално и репродуктивно здраве и права (СРЗП) и значителни икономически и трудови последици за жените, особено за здравните работници и лицата, полагащи грижи;

М. като има предвид, че доминираните от жени сектори и професии (напр. здравеопазване, услуги за полагане на грижи и спешна помощ, социална работа, образование, търговия на дребно, касиери, чистачи и др.) и неформалната икономика бяха особено засегнати от пандемията; като има предвид, че жените, работещи в сектора на здравеопазването, са потенциално изложени на по-голям риск от заразяване, отколкото мъжете, тъй като те представляват 76 % от здравните работници в ЕС[1];

Н. като има предвид, че поради наличието на т.н. „стъклен таван“ жените не участват наравно с мъжете при вземането на решения; като има предвид, че в повечето държави–членки на ЕС все още не е постигнато равномерно разпределение на властта между мъжете и жените в правителствените служби, парламентите, публичната администрация, в работните групи във връзка с COVID-19 и в управителните съвети на дружествата;

О. като има предвид, че жените са изправени пред интерсекционална неравнопоставеност и дискриминация, свързани, наред с другото, с техния расов, етнически или социален произход, сексуална ориентация, полова идентичност и изразяване, религия или убеждения, статут на пребиваване и увреждане, и че усилията трябва да се насочат към всички форми на дискриминация за постигане на равенство между половете за всички жени; като има предвид, че политиките на ЕС трябва да засилят своя междусекторен подход за справяне с институционалните, структурните и историческите измерения на дискриминацията; като има предвид, че прилагането на междусекторния анализ не само ни позволява да разберем структурните пречки, но и предоставя доказателства, въз основа на които да се създадат референтни показатели и да се проправи пътят към стратегически и ефективни политики срещу системната дискриминация, изключването и неравенствата между половете;

П. като има предвид, че е по-вероятно жените да са изправени пред безработица и да имат несигурен трудов статус (например във връзка с трудовите си договори), което създава несигурност на работното място; като има предвид, че работниците

[1] EIGE, Статистическа база данни, https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/frontline-workers

в сектора на грижите са предимно жени (76 %)[1] и че те са изправени пред несигурно заплащане и условия на труд; като има предвид, че жените представляват по-голямата част от ползвателите, както и доставчиците на социални услуги, така че липсата на адекватно предоставяне на такива услуги възпрепятства жените да участват пълноценно в работната сила, като по този начин се поражда игнориране на измерението на пола в планирането, бюджетирането и предоставянето на социални услуги;

P. като има предвид, че разликата в заплащането на жените и мъжете все още възлиза на 14 % в Европа[2] и 20 % в световен мащаб[3], а разликата в пенсиите на мъжете и жените е 40 % в някои държави–членки на ЕС; като има предвид, че разликата в заплащането на жените и мъжете води до разлика в пенсиите, която сама по себе си увеличава риска от бедност и изключване, особено сред възрастните жени и жените, живеещи в едночленно домакинство; като има предвид, че както разликите в заплащането, така и несигурността оказват пряко въздействие върху бъдещите пенсии;

C. като има предвид, че неравното разпределение на неплатените грижи и домакинския труд сериозно ограничава участието на жените в икономиката; като има предвид, че неплатеният труд за полагане на грижи от жени е в основата на поддържането на обществата по време на кризата с COVID-19, но отговорностите за полагане на грижи задържат 7,7 милиона жени в Европа извън пазара на труда в сравнение с 450 000 мъже[4]; като има предвид, че характеристиките на заетостта на жените в резултат на неплатени грижи (т.е. работа на непълно работно време) са важен фактор за разликата в заплащането на жените и мъжете; като има предвид, че повече жени, отколкото мъже, поемат дългосрочни неформални отговорности за полагане на грижи най-малко няколко дни в седмицата или всеки ден, и като цяло жените представляват 62 % от всички лица, предоставящи дългосрочни неформални грижи в ЕС[5];

T. като има предвид, че в световен мащаб 35 % от жените са били подложени на физическо и/или сексуално насилие от страна на интимния партньор или сексуално насилие от страна на лице, което не е партньор; като има предвид, че по време на пандемията от COVID-19 се наблюдава драстично нарастване на насилието от страна на интимния партньор по време на т.нар. от ООН „пандемия в сянка“, като сред държавите членки от Европа в рамките на Световната здравна организация се съобщава за увеличение от 60 % на спешните повиквания от жени,

---

1 EIGE, Работници на първа линия https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/frontline-workers

2 EIGE, Пекински преглед http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=sdg_05_20&lang=en

3 МОТ, Разбиране на разликата в заплащането на жените и мъжете https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_dialogue/---act_emp/documents/publication/wcms_735949.pdf

4 EIGE, проучване, озаглавено „Неравенството между половете по отношение на полагането на грижи и последиците за пазара на труда“

5 EIGE, Индекс за равенство между половете за 2019 г. https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-index-2019-report/informal-care-older-people-people-disabilities-and-long-term-care-services

подложени на насилие от страна на техния интимен партньор[1];

У. като има предвид, че жените са по-уязвими от въздействието на изменението на климата[2]; като има предвид, че въпреки че жените изглежда проявяват по-голяма загриженост по отношение на климата в поведението си, отколкото мъжете, жените продължават да бъдат по-слабо представени на ръководни длъжности, свързани със справянето с кризата в областта на климата, и представляват едва 32 % от работната сила в областта на енергията от възобновяеми източници в световен мащаб[3];

Ф. като има предвид, че съществува неравнопоставеност между половете във всички области на цифровите технологии, особено в областта на иновативните технологии, като например изкуствения интелект и областта на киберсигурността; като има предвид, че свързаните с пола стереотипи, културното обезсърчаване и липсата на осведоменост и насърчаване на женски ролеви модели възпрепятстват възможностите на момичетата и жените в образованието и професионалното развитие в областта на науките, технологиите, инженерството и математиката;

Х. като има предвид, че в някои държави членки е налице видима враждебна реакция и че има риск неравенството между половете да изостане още повече в дневния ред на държавите членки;

1. изразява съжаление, че на срещата на високо равнище на тема *„Ускоряване на постигането на равенство между половете и овластяване на всички жени и момичета“*, проведена на 1 октомври 2020 г. по време на Общото събрание на ООН за отбелязване на Пекинската конвенция, световните лидери от 100 държави признаха, че цялостният напредък в областта на правата на жените е далеч под този, с който се ангажираха по време на Пекинската конвенция през 1995 г.;

2. изтъква, че докладът на ООН – Жени, озаглавен **„***Равенство между половете: преглед на правата на жените 25 години след Пекин“*[4] показа как напредъкът по отношение на равенството между половете всъщност се проваля и постигнатото с много труд се губи в световен мащаб;

3. отбелязва със загриженост, че петият преглед на Пекинската платформа за

---

[1] British Medical Journal, „Covid-19: държавите от ЕС съобщават за увеличение от 60 % на спешните повиквания във връзка с домашно насилие“, 11 май 2020 г., на разположение на адрес: https://www.bmj.com/content/369/bmj.m1872. Доклад на генералния секретар на ООН от юли 2020 г., озаглавен „По-интензивни усилия за премахване на всички форми на насилие срещу жени и момичета“: https://undocs.org/en/A/75/274

[2] EIGE, област К – Жените и околната среда: изменението на климата е свързано с пола, 5 март 2020 г., на разположение на адрес: https://eige.europa.eu/publications/beijing-25-policy-brief-area-k-women-and-environment

[3] Общ преглед на EPRS, „Пекинска платформа за действие, 25-годишен преглед и бъдещи приоритети“, 27 февруари 2020 г., на разположение на адрес: https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI(2020)646194

[4] Доклад на ООН, Равенство между половете: преглед на правата на жените 25 години след Пекин https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/03/womens-rights-in-review

действие, публикуван от EIGE през 2020 г., показва, че нито една европейска държава членка не е изпълнила целите, определени в Пекинската конвенция през 1995 г.; изразява съжаление, че индексът на EIGE за равенството между половете за 2020 г. показа, че напредъкът в постигането на равенство между жените и мъжете е в застой и че въпреки усилията за подобряване на равенството между половете, които доведоха до известни резултати, в ЕС продължават да съществуват трайни неравенства и различия между половете във всички области, обхванати от Пекинската платформа за действие;

4. подчертава, че социалните и икономическите последици от COVID-19 засягат непропорционално жените и момичетата, което изостря вече съществуващите неравенства между половете и заплашва да обърне постигнатия до момента напредък; подчертава в тази връзка, че според оценките на ООН – Жени[1] пандемията ще тласне още 47 милиона жени и момичета под прага на бедността на световно равнище, с което общият им брой ще достигне 435 милиона, като същевременно пандемията експоненциално увеличи насилието, основано на пола, и жените губят работните си места и средствата си за препитание по-бързо, тъй като са изложени в по-голяма степен на тежко засегнати икономически сектори;

5. признава, че все повече жени се избират и назначават на отговорни постове, но изразява съжаление, че напредъкът е бавен и че равенството е постигнато само в няколко държави– членки на ЕС;

6. припомня своята позиция от 17 декември 2020 г. и призовава Съвета да установи специална конфигурация относно равенството между половете с цел да се предприемат общи и конкретни мерки в отговор на предизвикателствата в областта на правата на жените и равенството между половете, както и да се гарантира, че въпросите, свързани с равенството между половете, се обсъждат на най-високо политическо равнище;

7. изразява съжаление, че интегрирането на принципа на равенство между половете не се прилага систематично във всички области на политиката на ЕС и във всички програми за финансиране; приветства въвеждането на интегрирането на принципа на равенство между половете като хоризонтален приоритет в многогодишната финансова рамка за периода 2021–2027 г.; призовава Комисията да гарантира прилагането на систематично интегриране на принципа на равенство между половете като ключова стратегия в подкрепа на осъществяването на равенството между половете и да прилага съобразено с равенството между половете бюджетиране, практики и пътни карти в консултация с експерти по бюджетиране, съобразено с равенството между половете, за да се гарантира, че жените и мъжете се възползват в еднаква степен от публичните разходи на всички равнища на бюджетиране, както и че гледните точки на жените са интегрирани във всички области, със специални средства за справяне с фактори на неравенство като насилието срещу жени и момичета, включително в разпределението на програмата „Граждани, права и ценности“, която е предназначена за насърчаване на равенството между половете;

---

[1] Доклад на ООН – Жени, озаглавен „Равенството между половете след COVID-19“ https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/09/gender-equality-in-the-wake-of-covid-19

8. призовава Комисията и държавите членки да разработят и приложат конкретни планове и набор от действия, съчетани с подходящо целево финансиране, въз основа на дванадесетте проблемни области, определени от Пекинската платформа за действие, особено по отношение на жените и бедността, жените и икономиката, властта и вземането на решения, жените и насилието, жените и околната среда, както и жените и здравето, за да се постигне напредък по отношение на правата на жените и програмата за равенство между половете , с оглед на предстоящия Форум за равенство между поколенията;

9. изразява съжаление, че регресивните тенденции, които намират израз в някои държави по отношение на поставянето под въпрос на Конвенцията от Истанбул, враждебните реакции срещу сексуалното и репродуктивното здраве и права (СРЗП) на жените и предизвикателствата пред телесната автономност и контрола на раждаемостта, се изостриха през последните години; категорично осъжда приемането на решението на Конституционния съд за прилагане на фактическа забрана на абортите и последвалото възпрепятстване на сексуалното и репродуктивното здраве и права на жените в Полша и необоснованите прекомерни ограничения на достъпа до аборти;

10. припомня, че правата на жените са права на човека и са неотменима, неразделна и неделима част от всеобщите права на човека, както беше заявено на Четвъртата световна конференция за жените;

11. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да наблюдават и подобряват събирането на съпоставими данни, групирани по възраст, расов и етнически произход и по полов признак, с цел подобряване на количествения анализ и разработване и прилагане на политики на ЕС, които ще интегрират по-добре междусекторната перспектива, свързана с равенството между половете; подчертава значението на Европейския институт за равенство между половете (EIGE) за осигуряването на надеждни и подходящи, групирани по полов признак данни за основата на законодателния анализ и вземането на решения и подчертава колко е важно осигуряването и разширяването на финансирането и капацитета на EIGE; също така настоятелно призовава EIGE и всички други имащи отношение институции и агенции на ЕС да работят за създаването на нови показатели и да включат нови показатели, например бедността сред работещите, недостига на свободно време или стойността на работата, свързана с полагането на грижи;

12. припомня, че в Европейския съюз живеят 46 милиона жени и момичета с увреждания и че половината от всички жени в трудоспособна възраст, които имат увреждания, са икономически неактивни; подчертава специфичните проблеми, пред които са изправени жените с увреждания, и припомня, че степента на материални лишения сред жените с увреждания е много висока във всички държави членки; поради това отново потвърждава необходимостта от по-нататъшно включване на перспективата за равенство между половете в предстоящата стратегия за равенство на хората с увреждания за 2021 г.;

13. настоятелно призовава държавите членки да одобрят и приложат Директивата за борба с дискриминацията и да гарантират премахването на множествените и комбинирани форми на дискриминация във всички държави – членки на ЕС;

Жените и бедността

14. подчертава , че полът продължава да бъде важен фактор в моделите на бедност в ЕС и че макар равнищата на изключване и разликите в бедността между половете да варират в значителна степен в отделните държави, 23,3% от жените са изложени на риск от бедност спрямо 21,6% от мъжете[1]; подчертава, че този риск се увеличава значително с възрастта, като е свързан също със състава на домакинството, расата или етническия произход, увреждания и трудовия статус; подчертава, че разликите в заплащането, пенсиите и полагането на грижи между жените и мъжете са важни фактори за феминизирането на бедността;

15. призовава Комисията и държавите членки да предприемат мерки по отношение на феминизирането на бедността във всичките ѝ форми, включително бедността сред възрастните хора, по-специално чрез отчитане на измерението на пола по отношение на наличието на подходящи пенсионни права и достъпа до тях, с цел да се премахне разликата в пенсиите на мъжете и жените, и чрез подобряване на условията на труд във феминизираните сектори и професии; посочва, че е важно да се предприемат действия по отношение на обществено, икономическото и културното недооценяване на работните места, в които преобладават жените, и необходимостта да се води борба срещу тези стереотипи и срещу прекомерно високия дял на жените в нетипичните форми на заетост;

16. подчертава, че в процеса на преодоляване на пенсионните неравенства и гарантиране и увеличаване на пенсиите като цяло е задължително системите за социална сигурност да продължават да съществуват в публичната сфера, като интегрират принципите на солидарност и преразпределение, както и да се полагат възможно най-енергични усилия за борба срещу несигурната и нерегламентираната заетост;

17. призовава Комисията да представи стратегия за борба с бедността с цел да се води борба срещу феминизирането на бедността, със специален акцент върху домакинствата с един родител, ръководени от жени; призовава също така държавите членки да прилагат специфични социални мерки за борба с риска от социално изключване и бедност по отношение на достъпа до жилища на достъпни цени, транспорт и енергия;

18. настоятелно призовава държавите членки да предприемат конкретни мерки за борба с риска от бедност в напреднала възраст, както и Комисията да включи измерението на половете по отношение на бедността в своите рамки за икономически растеж и социална политика; приветства групираните по полов признак показатели в механизма за мониторинг на прилагането на Европейския стълб на социалните права; подчертава необходимостта от интегриране на перспективата за равенство между половете чрез използването на междусекторен подход в съответствие с принципи 2 и 3 от Стълба и призовава за по-добра координация между Европейския стълб на социалните права и европейския семестър; призовава Комисията да разработи и включи в рамките на европейския

[1] През 2014 г. над 122 милиона души в ЕС са живеели в домакинства, които се били считани за бедни, т.е. те са били изложени на риск от бедност или социално изключване (ИРБИ). От тези 122 милиона 53% са жени, а 47% — мъже. Доклад на EIGE „Бедност, пол и интерсекционална неравнопоставеност в ЕС“, 2016 г. https://eige.europa.eu/publications/poverty-gender-and-intersecting-inequalities-in-the-eu

семестър индекс за равенството между половете с цел да следи въздействието на макроикономическите политики, както и на прехода към зелена икономика и цифрови технологии, върху равенството между половете;

19. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да поставят жените в центъра на възстановяването от пандемията, за да се противодейства на ерозията на напредъка, постигнат в преодоляването на неравнопоставеността между половете по отношение на бедността, причинена от кризата с COVID-19;

Жените и околната среда

20. приветства признаването на свързаното с пола измерение на изменението на климата както в Третия план за действие относно равенството между половете, така и в Стратегията за равенство между половете за периода 2020—2025 г.; подчертава, че равенството между половете е от съществено значение за управлението на климатичната криза;

21. подчертава, че жените са мощни двигатели на промяната; призовава ЕС и държавите членки да предприемат мерки по отношение на неравнопоставеността между половете на позициите за вземане на решения във връзка с действията в областта на климата на всички равнища на обществото;

22. призовава Комисията и държавите членки да разработят и насърчават чувствителни към аспектите на пола цели, задачи и показатели, както и да събират групирани по полов признак данни при планирането, изпълнението, мониторинга и оценката на политиките, програмите и проектите в областта на изменението на климата, както и да създадат звена за контакт по въпросите на равенството между половете и изменението на климата във всички държавни институции;

Жените и икономиката, жените и властта и вземането на решения

23. подчертава колко е важна пълната интеграция на жените на равни начала с мъжете във всички области на обществото и икономиката, както и активното насърчаване на балансирано представителство на половете на всички равнища на вземане на решения; във връзка с това призовава Комисията да сложи край на блокирането на Директивата относно жените в управителните съвети в Европейския съвет;

24. призовава ЕС да определи цели, планове за действие, срокове и временни специални мерки за постигане на равенство между половете и преминаване към балансирано представителство на всички изпълнителни, законодателни и административни позиции;

25. подчертава , че пълноценното включване на жените на пазара на труда и насърчаването на предприемачеството сред жените са ключови фактори за постигането на дългосрочен приобщаващ икономически растеж, борба с неравенствата и насърчаване на икономическата независимост на жените;

26. призовава ЕС да полага повече усилия за премахване на разликата в заплащането на жените и мъжете и да прилага принципа на еднакво заплащане чрез приемане на законодателство за увеличаване на прозрачността на заплащането,

включително задължителни мерки за всички дружества; изразява съжаление, че предложението на Комисията за задължителни мерки за прозрачност на заплащането не е представено до момента, както беше планирано;

27. приветства ангажимента на Комисията да следи за транспонирането на Директивата относно равновесието между професионалния и личния живот в националните законодателства до 2022 г. и да гарантира пълното ѝ прилагане от държавите членки в процес на консултации с организациите за правата на жените и организациите на гражданското общество; също така приканва държавите членки да надхвърлят рамките на минималните стандарти, определени в Директивата; отбелязва разширяването на обхвата на разпоредбите за родителите с цел включване на дългосрочните грижи за членове на семейството с увреждания и възрастни хора като добра отправна точка и призовава Комисията да обмисли по-нататъшното му разширяване, за да се предотврати загубата на работна сила, особено що се отнася до жените;

28. подчертава, че промените в условията на труд, например дистанционната работа, могат да окажат въздействие също върху възможността за откъсване от работната атмосфера и да увеличат работното натоварване, като жените са засегнати много повече, отколкото мъжете, поради преобладаващата си или традиционна роля като лица, полагащи грижи за дома и семейството;

29. призовава Комисията да представи предложение, което да възприеме цялостен подход за целия живот към полагането на грижи, като отчита потребностите както на полагащите грижи лица, така и на лицата, за които се полагат грижи, и да определи минимални стандарти и насоки за качество за грижите през целия живот, включително за децата, възрастните хора и лицата с дългосрочни потребности от грижи;

30. призовава Комисията да проучи участието на жените на пазара на труда и да гарантира значимото участие на жените в ключови органи за вземане на решения и в разработването на съобразени с пола пакети за възстановяване и икономическо стимулиране в рамките на МФР и на плана за възстановяване Next Generation EU; отбелязва, че кризата с COVID-19 засяга в особена степен жените на пазара на труда, като се има предвид увеличаването на процента на безработица сред жените; във връзка с това призовава Комисията да предприеме конкретни мерки за преодоляване на разликата в заетостта на жените чрез целево разпределение в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост, в рамките на което държавите — членки на ЕС, да демонстрират конкретни действия за справяне с безработицата сред жените, бедността сред жените и зачестилите случаи на насилие срещу жени и момичета като пречки пред пълноценното участие на жените във всички области на живота, включително заетостта;

31. подчертава необходимостта да се гарантират правата на жените домашни работници на достойни условия на труд и еднаква социална закрила, като се гарантира ратифицирането и прилагането на Конвенция № 189 на МОТ относно достойния труд на домашните работници;

32. отбелязва със загриженост, че жените представляват едва 18%[1] от общо осемте милиона специалисти в областта на ИКТ в ЕС и че съществува риск от допълнително изключване от програмата на ЕС в областта на цифровите технологии; настоятелно призовава Комисията да засили политиките за насърчаване на по-активно участие на жените в професионалното развитие в областта на науките, технологиите, инженерството и математиката и подчертава необходимостта от включване и представителство на жените в нововъзникващите икономически области, които са важни за устойчивото развитие, включително секторите на ИКТ, цифровите технологии и изкуствения интелект;

33. призовава европейските институции да въведат задължителни мерки, като например квоти, за да се гарантира равенството между половете в избираемите органи, и призовава държавите членки да гарантират балансирано представителство на жените и мъжете както в Европейския парламент, така и в националните парламенти; призовава също така за стратегии, които да гарантират значимо представителство на жени с различен произход на длъжности за вземане на решения в европейските институции;

Жените и насилието: премахване на насилието, основано на пола

34. приветства ангажимента, поет от Комисията в рамките на Стратегията за равенство между половете, за борба с насилието, основано на пола, и отново призовава ЕС да приключи ратифицирането на Конвенцията от Истанбул въз основа на широко присъединяване и да се застъпи за ратифицирането и прилагането ѝ от всички държави членки; призовава държавите членки да вземат предвид препоръките на Експертната група за действие срещу насилието над жени и домашното насилие (GREVIO) и да подобрят законодателството, за да го приведат в по-голяма степен в съответствие с разпоредбите на Конвенцията от Истанбул, за да се гарантира правилното прилагане и изпълнение;

35. приветства инициативата за разширяване на обхвата на определенията за различните видове престъпления, така че те да обхванат специфични форми на насилие, основано на пола, в съответствие с член 83, параграф 1 от ДФЕС, и призовава Комисията след това да представи предложение за всеобхватна директива на ЕС, в която акцентът е поставен върху жертвите, с цел предотвратяване на и борба с всички форми на насилие, основано на пола; припомня, че тези нови законодателни мерки следва във всички случаи да допълват ратифицирането на Конвенцията от Истанбул;

36. призовава ЕС спешно да предприеме мерки във връзка с увеличаването на насилието, основано на пола, по време на пандемията от COVID-19; във връзка с това призовава Комисията да разработи Протокол на Европейския съюз относно основаното на пола насилие по време на криза и да включи услуги за защита на жертвите, например телефонни линии за оказване на помощ, безопасно настаняване и здравни услуги, като „основни услуги“ в държавите членки, с цел предотвратяване на основаното на пола насилие и подкрепа за жертвите на домашно насилие по време на кризи като пандемията от COVID-19; отбелязва със загриженост липсата на налични данни относно насилието срещу жени и

[1] Информационно табло на Комисията относно жените в областта на цифровите технологии за 2020 г.

момичета, които биха могли да обхванат увеличаването на случаите по време на пандемията от COVID-19;

37. подчертава ролята на образованието и призовава за противодействие на свързаните с пола стереотипи, които създават условия за насилие, основано на пола; призовава ЕС да гарантира, че всички публични институции на ЕС са въвели и спазват кодекси за поведение, установяващи нулева толерантност към насилието, дискриминацията и злоупотребите, както и вътрешни механизми за подаване на сигнали и жалби;

38. подчертава необходимостта от събиране и организиране на групирани по пол и възраст данни за всички форми на насилие, основано на пола, в държавите членки; приветства обявяването на ново проучване на Агенцията на Европейския съюз за основните права (FRA) в целия ЕС относно разпространението и динамиката на всички форми на насилие срещу жени;

39. призовава държавите членки и Комисията да приемат конкретни мерки за премахване на кибернасилието, включително онлайн тормоза, кибертормоза и женомразките изказвания, които засягат непропорционално жените и момичетата, и да обърнат специално внимание на зачестяването на проявите на тези форми на насилие, основано на пола, по време на пандемията от COVID-19; призовава Комисията да представи съответните законодателни мерки и всякакви други възможни действия за премахване на изказванията, подбуждащи към омраза, и на тормоза онлайн;

40. призовава държавите членки да ратифицират и приложат незабавно наскоро приетата Конвенция № 190 на МОТ за премахване на насилието и тормоза в сферата на труда;

41. призовава държавите членки да прилагат ефективно Директива 2011/36/ЕС[1] относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него, както и да приемат конкретни мерки за справяне с насилието срещу жените и неравенството между половете като първопричини за трафика; призовава Комисията да преработи директивата, след задълбочена оценка на въздействието, с цел да се подобрят мерките за предотвратяване и наказателно преследване на всички форми на трафик, особено с цел сексуална експлоатация, като най-разпространената и докладвана област на трафика на хора, която засяга 92% от жените и момичетата, които са жертви на трафик в Европа; освен това призовава Комисията да измени директивата, за да се гарантира, че държавите членки изрично инкриминират съзнателното ползване на всички услуги, предоставяни от жертви на трафик;

Жените и здравето

42. припомня, че всеобщият достъп до здравеопазване е право на човека, което може да бъде гарантирано единствено чрез система, която е универсална и достъпна за

[1] Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и за замяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета (ОВ L 101, 15.4.2011 г., стр. 1).

всички, независимо от социалния и икономическия произход; призовава ЕС и неговите държави членки да гарантират адекватното предоставяне на здравно обслужване и да гарантират еднакъв достъп;

43. настоятелно призовава държавите членки да инвестират в стабилни и устойчиви системи за обществено здравеопазване и да гарантират, че персоналът на здравните служби, по-голямата част от който обикновено са жени, които изпълняват по-ниско платени функции, получава справедливо възнаграждение и има достойни условия на труд;

44. призовава за всеобщо зачитане на и достъп до СРЗП, както е договорено в Програмата за действие на Международната конференция за населението и развитието и Пекинската платформа за действие;

45. подчертава, че достъпът до семейно планиране, здравни услуги за майките и услуги за безопасен и законен аборт са съществени елементи за гарантиране на правата на жените и за спасяване на човешки живот;

46. призовава държавите членки да предоставят на младите хора всеобхватно образование по въпросите на сексуалността и взаимоотношенията и достъп до сексуално и репродуктивно здравеопазване, включително контрацепция, семейно планиране и безопасен и законен аборт;

47. отбелязва, че е важно аспектите, свързани с пола, да се вземат предвид в по-голяма степен при поставянето на медицински диагнози и планирането на лечението, за да се гарантира подходящо качествено лечение за всички хора; подчертава, че болестите на жените и съпътстващите заболявания продължават да бъдат недостатъчно диагностицирани, недостатъчно лекувани и недостатъчно изследвани;

Форумът за равенство между поколенията

48. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да полагат повече усилия за изпълнение на Програмата до 2030 г. и на целите за устойчиво развитие (ЦУР), по-специално ЦУР 3 и ЦУР 5, за да се гарантира, че нито една жена или момиче не е обект на дискриминация, насилие или изключване и че всяка жена или момиче има достъп до здравеопазване, храна, образование и заетост;

49. отново изтъква колко е важен ангажиментът на ЕС към Пекинската платформа за действие и конференциите за преглед и призовава Комисията и държавите членки да спазват своите всеобхватни ангажименти за равенство между половете и предоставяне на права на жените;

50. приветства участието и съвместната водеща роля на държавите членки и на Комисията в Коалициите за действие;

51. подчертава колко е важно да се постигне амбициозен резултат в рамките на бъдещия Форум за равенство между поколенията, включително чрез приемането на набор от ориентирани към бъдещето амбициозни ангажименти и действия, съчетани с целево финансиране, от Комисията и държавите членки, също и като част от Коалициите за действие;

52. призовава всички държави членки и Комисията да завършат годишното проследяване и националните доклади като част от доклада за напредъка на коалицията за действие;

53. настоятелно призовава ЕС да гарантира пълноценното участие на Парламента и на неговата комисия по правата на жените и равенството между половете в процеса на вземане на решения относно позицията на ЕС в рамките на Форума за равенство между поколенията;

°

° °

54. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet